



รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี
ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0



โดย
นางลภัสรดา สหัสสพาศน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการ แบบ 2.1 ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2560
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี
ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0



โดย
นางลภัสสรดา สหัสสพาศน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการ แบบ 2.1 ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2560
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

MODELS AND STRATEGIES FOR CREATIVE DISTRICT MANAGEMENT
IN PHETCHBURI PROVINCE IN THE CONTEXT OF THAILAND 4.0



A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Doctor of Philosophy (Management)
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2017
Copyright of Graduate School, Silpakorn University

57604936 : การจัดการ แบบ 2.1 ปรัชญาคุชฎิบัณฑิต

คำสำคัญ : การจัดการ, พื้นที่สร้างสรรค์, สังคมประเทศไทย 4.0

นาง ลภัสสรดา สหัสสพาศน์: รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ ดร. นรินทร์ สังข์รักษา

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา ร่วมกับการวิจัยเชิงนโยบาย วัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ

1) ศึกษาสภาพการณ์และความต้องการของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี 2) ศึกษา รูปแบบการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี 3) ศึกษากลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี 4) นำเสนอและรับรองรูปแบบและกลยุทธ์ โดยการประชุมเชิงนโยบายในการจัดการ พื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี เก็บข้อมูลจากผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ให้สัมภาษณ์เชิงลึกจำนวน 30 คน และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบร่างยุทธศาสตร์จำนวน 17 คน ใช้วิธี EDRF การสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อหา รูปแบบและกลยุทธ์ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพร่วมกับเทคนิคการวิจัยเชิงอนาคต แบบ EDRF (Ethnographic Delphi Future Research) โดยการวิเคราะห์เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ และการประชุมเชิงนโยบายกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของการ จัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

ผลการวิจัยพบว่า 1) จังหวัดเพชรบุรีมีศักยภาพที่โดดเด่นในด้านการท่องเที่ยวและด้าน เกษตรกรรม ส่วนด้านสังคม แม้จังหวัดเพชรบุรีจะมีทุนทางสังคมสูง เช่น ภูมิปัญญา วัฒนธรรม แต่ กลับพบปัญหาด้านความมั่นคง ในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบปัญหามลพิษจาก อุตสาหกรรมในพื้นที่และปัญหาการบริหารจัดการน้ำ 2) องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการพื้นที่ สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี มีแนวคิดหลักในการพัฒนาพื้นที่ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม 3) กลยุทธ์ การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 ควรประกอบด้วย กลยุทธ์ที่ 1) สร้างรูปแบบในการพัฒนาวัฒนธรรมและภูมิปัญญาเชิงเศรษฐกิจบนพื้นฐานอัตลักษณ์ และอารยธรรมสู่การเป็นพื้นที่สร้างสรรค์ กลยุทธ์ที่ 2) การใช้ประโยชน์จากการจัดการพื้นที่ สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และกลยุทธ์ที่ 3) ขับเคลื่อนการจัดการพื้นที่ สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีให้เป็นเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และ 4) รูปแบบและกลยุทธ์ ทั้งหมดได้ผ่านการนำเสนอและรับรองในที่ประชุมเชิงนโยบายจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

57604936 : Major (Management)

Keyword : MANAGEMENT, CREATIVE DISTRICT, THAILAND 4.0

MRS. LAPASSARADA SAHATSAPAS : MODELS AND STRATEGIES FOR CREATIVE DISTRICT MANAGEMENT IN PHETCHBURI PROVINCE IN THE CONTEXT OF THAILAND 4.0
THESIS ADVISOR : ASSOCIATE PROFESSOR NARIN SUNGRUGSA, Ed.D.

This research is R&D and policy research. This research is aimed to 1) study the situation and needs of creative district management in Phetchburi 2) study the model of creative district management in Phetchburi 3) study the strategy of creative district management in Phetchburi 4) present and certify the model and strategy in the policy meeting on creative district management in Phetchburi. Data is collected from 30 in-depth interviewees and 17 draft review strategic experts. EDFR and in-depth interview were used to conclude the models and strategies. Data is collected by qualitative research and EDFR (Ethnographic Delphi Future Research). The researcher analyzes document, related research, seminar and policy meeting with stakeholders in Phetchburi creative district management in the context of Thailand 4.0.

It is revealed that 1) there are distinct potential aspects in Phetchburi in terms of tourism and agriculture. Although there is a high level of social capital such as knowledge, culture in Phetchburi, there is a lack of social security. Pollution problems from industry and water management still exist in environmental aspect. 2) model elements of creative district management in Phetchburi are the concept of area development by technology and innovation. 3) The strategies of creative district management in Phetchburi province in the context of the Thailand 4.0 should be consisted of; 1) create a model for the development of culture and economic wisdom on the basis of identity and civilization as a creative district. 2) utilize creative district management in Phetchburi. 3) drive creative district management in Phetchburi to be a role model province of creative economy. And 4) all models and strategies are approved in consensus and certify in the policy meeting among stakeholders.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จอย่างสมบูรณ์ได้ เนื่องจากได้รับความเอาใจใส่อย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.นรินทร์ สังข์รักษาและรองศาสตราจารย์ ดร.พิทักษ์ ศิริวงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษา รวมถึงรองศาสตราจารย์ พรชัย เทพปัญญา ประธานกรรมการสอบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิโรจน์ เจษฎาลักษณ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล พิชญ์ไพบุลย์ กรรมการสอบ ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อเสนอแนะที่เป็น ประโยชน์อย่างยิ่ง ทำให้วิทยานิพนธ์มีความถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ส่งผลให้เกิดคุณค่าและประโยชน์ ต่อสังคมโดยรวม ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของท่านเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณคุณแม่ คุณแม่ ดร.ธีรศานต์ สหัสสพาศน์ และคุณณิชาอร ทาพระเจริญ ที่ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจที่สำคัญมาโดยตลอด กราบขอบพระคุณคณาจารย์หลักสูตรปริญญา ปรัญญาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากรทุกท่าน ที่ประสิทธิประสาทความรู้ แนะนำสั่งสอนและมอบประสบการณ์อันมีค่าแก่ผู้วิจัย ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ บัณฑิตวิทยาลัยทุกท่านที่กรุณาให้ความช่วยเหลือตลอดระยะเวลาที่ศึกษา ขอขอบพระคุณเจ้าของ หนังสือ วารสาร เอกสารและวิทยานิพนธ์ทุกเล่ม ตลอดจนผู้ให้ข้อมูลในพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ทุกท่าน ที่ช่วยกรุณาให้วิทยานิพนธ์มีคุณค่าความน่าเชื่อถือทางวิชาการมากยิ่งขึ้น ขอขอบคุณเพื่อนหลักสูตร ปริญญาปรัญญาดุสิตบัณฑิตทุกคนที่คอยช่วยเหลือ สนับสนุน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเป็นมิตรแท้ ตลอดระยะเวลาที่ศึกษาอยู่ กระทั่งจบการศึกษา รวมทั้งเพื่อน ๆ ของผู้วิจัยทุกคนที่ให้การส่งเสริมสนับสนุน และกำลังใจตลอดมา

ลภัสสรดา สหัสสพาศน์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฐ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
3. คำถามการวิจัย.....	5
4. ขอบเขตการวิจัย.....	6
5. นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
6. กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
7. ประโยชน์ที่ได้รับ.....	10
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	11
1. แนวคิดเกี่ยวกับพื้นที่สร้างสรรค์ (Creative District).....	11
2. แนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative Economy).....	35
3. แนวคิดเกี่ยวกับประเทศไทย 4.0.....	46
4. แนวคิดการวิจัยเชิงนโยบาย.....	55
5. การวิจัยเชิงอนาคต.....	66
6. แนวคิดเกี่ยวกับ SWOT Analysis, 7's Model, PESTEL Analysis, TOWS Matrix.....	77

7. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดเพชรบุรี	83
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	93
รูปแบบการศึกษา.....	93
การเลือกพื้นที่ในการวิจัย.....	93
ขั้นตอนการวิจัย	94
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	109
ส่วนที่ 1 ผลวิเคราะห์สภาพการณ์และความต้องการด้านการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0.....	110
ส่วนที่ 2 ผลการร่างรูปแบบการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศ ไทย 4.0	146
ส่วนที่ 3 ผลการร่างกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศ ไทย 4.0.....	152
ส่วนที่ 4 ผลการประชุมเสวนาสร้างสรรค์ทางปัญญา (Seminar Forum) โดยการจัดประชุมเชิง นโยบาย (Policy Meeting) เพื่อรับรองรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัด เพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0.....	177
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	182
สรุปผลการวิจัย.....	183
อภิปรายผล	192
ข้อเสนอแนะ	199
รายการอ้างอิง.....	201
ภาคผนวก	207
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย และ รายนามผู้เข้าร่วมประชุมเสวนาสร้างสรรค์ทางปัญญา	208
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	248
ภาคผนวก ค ภาพประกอบการประชุม.....	262



สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1	ตัวบ่งชี้ลักษณะความเป็นเมืองสร้างสรรค์ของ British Council.....23
ตารางที่ 2	โมเดลสำหรับอุตสาหกรรมสร้างสรรค์39
ตารางที่ 3	บทวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศไทย.....42
ตารางที่ 4	สรุปกระแสหลักที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงในวิถีชีวิตของผู้คน48
ตารางที่ 5	การเปรียบเทียบความเชื่อและวิธีการเกี่ยวกับอนาคต73
ตารางที่ 6	TOWS Matrix สำหรับการกำหนดกลยุทธ์.....81
ตารางที่ 7	สรุปประเด็นที่นำไปสู่การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและนำไปใช้ประโยชน์ ในการดำเนินการวิจัย90
ตารางที่ 8	สรุปแนวทางการศึกษาและใช้ประโยชน์จากแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ...92
ตารางที่ 9	สรุปขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์สภาพการณ์และความต้องการการจัดการพื้นที่ สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0..... 100
ตารางที่ 10	สรุปขั้นตอนที่ 2 สังเคราะห์รูปแบบการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 102
ตารางที่ 11	สรุปขั้นตอนที่ 3 ร่างกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบท สังคมประเทศไทย 4.0..... 105
ตารางที่ 12	สรุปขั้นตอนที่ 4 การนำเสนอและรับรองรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่ สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี 108
ตารางที่ 13	โครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเพชรบุรีในปี พ.ศ. 2557 ณ ราคาประจำปี 111
ตารางที่ 14	สรุปข้อมูลผู้เยี่ยมชมเยือนจังหวัดเพชรบุรี รายได้จากการท่องเที่ยวและค่าใช้จ่าย เฉลี่ยแยกประเภทในปี พ.ศ.2556-2558 111
ตารางที่ 15	ผลกระทบที่มีต่อการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ ตามแนวคิด 7'S Analysis 130
ตารางที่ 16	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ตามแนวคิด PESTEL Analysis 131

ตารางที่ 17	ผลการวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี	133
ตารางที่ 18	ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี	136
ตารางที่ 19	สรุปผลการวิเคราะห์กลยุทธ์จาก TOWS Matrix	139
ตารางที่ 20	ผลการให้ค่าน้ำหนักและจัดอันดับความสำคัญสภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 ด้านสภาพแวดล้อมภายใน.....	142
ตารางที่ 21	ผลการให้ค่าน้ำหนักและจัดอันดับความสำคัญสภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 ด้านสภาพแวดล้อมภายนอก.....	144
ตารางที่ 22	ตำแหน่งทางกลยุทธ์เพื่อกำหนดรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี	145
ตารางที่ 23	องค์ประกอบและที่มาของรูปแบบ.....	147
ตารางที่ 24	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของการร่างรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี	158
ตารางที่ 25	แสดงความคิดเห็นการร่างกลยุทธ์ในรอบที่ 2 ประเด็นเกี่ยวกับกลยุทธ์เป้าประสงค์และแนวทางการดำเนินการของกลยุทธ์ที่ 1	159
ตารางที่ 26	แสดงความคิดเห็นการร่างกลยุทธ์ในรอบที่ 2 ประเด็นเกี่ยวกับกลยุทธ์เป้าประสงค์และแนวทางการดำเนินการของกลยุทธ์ที่ 2.....	160
ตารางที่ 27	แสดงความคิดเห็นการร่างกลยุทธ์ในรอบที่ 2 ประเด็นเกี่ยวกับเป้าประสงค์และแนวทางการดำเนินการของกลยุทธ์ที่ 3	161
ตารางที่ 28	ตารางเปรียบเทียบแบบสอบถามเดิมและแบบสอบถามใหม่ที่มีการปรับปรุง	163
ตารางที่ 29	แสดงความคิดเห็นรอบที่ 3 เกี่ยวกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของการร่างกลยุทธ์.....	168
ตารางที่ 30	แสดงความคิดเห็นการร่างกลยุทธ์ EDFR รอบที่ 3 ประเด็นเกี่ยวกับกลยุทธ์เป้าประสงค์และแนวทางการดำเนินการของกลยุทธ์ที่ 1	169

ตารางที่ 31 แสดงความคิดเห็นการร่างกลยุทธ์ EDFR รอบที่ 3 ประเด็นเกี่ยวกับกลยุทธ์ เป้าประสงค์และแนวทางดำเนินการของกลยุทธ์ที่ 2.....	170
ตารางที่ 32 แสดงความคิดเห็นการร่างกลยุทธ์ EDFR รอบที่ 3 ประเด็นเกี่ยวกับกลยุทธ์ เป้าประสงค์และแนวทางดำเนินการของกลยุทธ์ที่ 3.....	171
ตารางที่ 33 แสดงความคิดเห็นรอบที่ 3 เกี่ยวกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของการร่างกลยุทธ์.....	173



สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	9
แผนภูมิที่ 2 รูปแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในประเทศไทย	44
แผนภูมิที่ 3 การพัฒนากระบวนการทัศน์ทางเศรษฐกิจของประเทศไทย	45
แผนภูมิที่ 4 ประเทศไทย 4.0	53
แผนภูมิที่ 5 แบบจำลองของ McKinsey 7-S Framework.....	79
แผนภูมิที่ 6 แผนที่จังหวัดเพชรบุรี	84
แผนภูมิที่ 7 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	95
แผนภูมิที่ 8 ขั้นตอนการสร้างแนวทางการสัมภาษณ์ระดับลึกเกี่ยวกับรูปแบบและกลยุทธ์ การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0	99
แผนภูมิที่ 9 ตำแหน่งทางกลยุทธ์เพื่อการพัฒนา รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี	146
แผนภูมิที่ 10 (ร่าง) รูปแบบการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบท สังคมประเทศไทย 4.0	151
แผนภูมิที่ 11 กลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0.....	181

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในอดีตที่ผ่านมา ประเทศไทยมีการปรับเปลี่ยนโมเดลเศรษฐกิจมาหลายครั้ง โดยเริ่มจากประเทศไทย 1.0 ที่เน้นภาคเกษตรกรรม ไปสู่ประเทศไทย 2.0 ที่เน้นอุตสาหกรรมเบา โดยใช้ประโยชน์จากค่าจ้างแรงงานราคาถูกและทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ มุ่งเน้นการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าเป็นสำคัญจากนั้นประเทศไทยได้ก้าวสู่ประเทศไทย 3.0 ในปัจจุบัน ที่เน้นอุตสาหกรรมที่มีความซับซ้อนมากขึ้น โดยดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศเพื่อให้มาใช้ประเทศไทยเป็นฐานการผลิตเพื่อส่งออกไปตลาดโลก ภายใต้ประเทศไทย 3.0 นั้น แม้จะทำให้ประเทศไทยมีเศรษฐกิจที่เติบโตเพิ่มขึ้นแต่ก็ต้องเผชิญกับ 1) กักตุนประเทศรายได้ปานกลาง 2) กักตุนความเหลื่อมล้ำของความมั่งคั่งและ 3) กักตุนความไม่สมดุลในการพัฒนากับดักเหล่านี้เป็นประเด็นท้าทายของประเทศไทยในปัจจุบันนำไปสู่การปฏิรูปโครงสร้างเศรษฐกิจเพื่อก้าวข้ามประเทศไทย 3.0 ไปสู่ประเทศไทย 4.0 (กองบริหารงานวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา, 2559)

ประเทศไทย 4.0 เป็นโมเดลเศรษฐกิจที่จะนำพาประเทศไทยให้หลุดพ้นจาก 3 กักตุนดังกล่าว พร้อมๆ กับเปลี่ยนผ่านประเทศไทยไปสู่ประเทศในโลกรุ่นหนึ่งที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ในบริบทของการปฏิวัติอุตสาหกรรมยุคที่ 4 อย่างเป็นรูปธรรม ตามแนวทางที่แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2559) ได้วางไว้ ด้วยการสร้างความเข้มแข็งจากภายใน ควบคู่ไปกับการเชื่อมโยงกับประชาคมโลก ตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยขับเคลื่อนผ่านกลไกประชารัฐประเทศไทย 4.0 กำหนดเป้าหมายครอบคลุมใน 4 มิติ (กองบริหารงานวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา, 2559) ดังนี้ 1) ความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ เป็นระบบเศรษฐกิจที่เน้นการสร้างมูลค่าที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม เทคโนโลยีและความคิดสร้างสรรค์ 2) ความอยู่ดีมีสุขทางสังคม เป็นสังคมที่เดินหน้าไปด้วยกัน ด้วยการเติมเต็มศักยภาพของผู้คนในสังคม เพื่อสร้างหลักประกันความมั่นคงทางเศรษฐกิจสังคม พื้นความสมานฉันท์และความเป็นปึกแผ่นของคนในสังคมให้กลับคืนมาอีกครั้งหนึ่ง 3) การยกระดับคุณภาพมนุษย์ ด้วยการพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในศตวรรษที่ 21 ควบคู่ไปกับการเป็นคนไทย 4.0 ในโลกรุ่นหนึ่ง 4) การรักษาสันติภาพเป็น สังคมที่น่าอยู่มีระบบเศรษฐกิจที่สามารถปรับสภาพตามภูมิอากาศควบคู่ไปกับการเป็นสังคมคาร์บอนต่ำ”อย่างเต็มรูปแบบ

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น หนึ่งในมิติที่สำคัญของประเทศไทย 4.0 คือ ระบบเศรษฐกิจที่เน้นการสร้างมูลค่า ซึ่งก็คือ กระแสการพัฒนาตามแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative Economy) ประเทศไทยกำลังอยู่ในขั้นตอนของการนำมาประยุกต์ใช้เพื่อกำหนดแผนยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ในการพัฒนาประเทศทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมแม้จะได้รับการยอมรับผ่านกระบวนการเรียนรู้และประสบการณ์ความสำเร็จที่ผ่านมาในหลายประเทศ ซึ่งได้มีการขับเคลื่อนเศรษฐกิจบนพื้นฐานของการใช้องค์ความรู้การศึกษา การสร้างสรรค์และการใช้ทรัพย์สินทางปัญญา ที่เชื่อมโยงกับพื้นฐานทางวัฒนธรรม การส่งสมความรู้ของสังคม เทคโนโลยีและนวัตกรรม ว่าเป็นหนทางใหม่ของการพัฒนาที่จะสามารถนำมาซึ่งการเติบโตทางเศรษฐกิจและความมั่งคั่งของมูลค่าเพิ่มภายใต้บริบททางเศรษฐกิจในปัจจุบัน (พิริยะ ผลพิรุฬห์, 2556) นอกจากนี้การเติบโตทางเศรษฐกิจ (Economic Growth) ซึ่งเป็นหนึ่งในเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาประเทศแล้ว เป้าหมายในด้านอื่นซึ่งมีความสำคัญไม่น้อยไปกว่ากันและควรได้รับการคำนึงถึงภายใต้กรอบการพัฒนานี้คือ ประเด็นในเรื่องความเท่าเทียมและเป็นธรรม (Equality and Equity) ความมีเสถียรภาพ (Stability) และความยั่งยืน (Sustainability) ของการพัฒนาที่จะเกิดขึ้นในการนี้กรอบการวางยุทธศาสตร์แนวทางและกลยุทธ์ไม่สามารถกระทำได้เพียงในระดับมหภาค ภาคการผลิตหรือภาคอุตสาหกรรมขนาดใหญ่แต่เพียงอย่างเดียว จำเป็นต้องคำนึงถึงการปรับโครงสร้างและรูปแบบ รวมถึงรากฐานของระบบเศรษฐกิจในระดับที่เล็กลงมาด้วยจากประสบการณ์การดำเนินการเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศต่างๆ ที่ผ่านมา แม้เศรษฐกิจสร้างสรรค์จะนำมาซึ่งการเติบโตทางการผลิตและความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจของประเทศ ประเด็นในด้านความเท่าเทียมของการจัดสรรและการกระจายของผลผลิตและความมั่งคั่งที่เกิดขึ้น รวมถึงการมีส่วนร่วมทั้งทางสังคมและเศรษฐกิจของประชาชนในทุกภาคส่วน (Inclusion and Participation) เป็นประเด็นที่ได้รับความสำคัญและคำนึงถึงจากผู้วางนโยบายและหน่วยงานในส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการเพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศ (เฉลิมพล แจ่มจันทร์ และ สวริย์ บุญยमानนท์, 2556)

Hawkins (2001) นักวิชาการด้านความคิดสร้างสรรค์ชาวอังกฤษ ได้กล่าวไว้ว่า “ความคิดสร้างสรรค์ต้องสะท้อนได้ถึงความแตกต่าง ความไม่แน่นอน การเรียนรู้ใหม่ๆ ความเป็นเครือข่าย การเข้าถึงได้ ความซับซ้อน ความร่วมมือ กระทั่งทัศนคติและจิตใจ ซึ่งตรงกันข้ามกับความมีเอกลักษณ์ตายตัว ความแน่นอน การศึกษาอย่างเป็นแบบแผน ความมีลำดับขั้น การควบคุมความเรียบง่าย การแข่งขัน กระทั่งความเป็นเปลือกนอก” ดังนั้นคนที่สร้างสรรค์คือคนที่คิดสิ่งใหม่ๆ สร้างความเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นกว่าเก่าอย่างไม่ยึดติด สะท้อนความเป็นตัวตนของตัวเองได้ และยอมรับสิ่งที่แตกต่างจากผู้อื่น จากหลายคนเป็นกลุ่ม หลายกลุ่มเป็นชุมชน และหลายชุมชนเป็นพื้นที่ จนเราอาจกล่าวได้ว่าพื้นที่สร้างสรรค์นั้นแท้จริงแล้วต้องเริ่มจากการมีคนสร้างสรรค์ก่อน ถึงจะพูดได้อย่างเต็มปากกว่าพื้นที่แห่งนี้มีความสร้างสรรค์ (ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ, 2560) ปัจจุบันการเติบโตของ

พื้นที่เชิงสร้างสรรค์ คือ ดัชนีชี้วัดความสามารถในการแข่งขันและการเติบโตทางเศรษฐกิจ พลังของกลุ่มนักสร้างสรรค์สามารถเพิ่มมูลค่าและศักยภาพสินทรัพย์ท้องถิ่นให้กลายเป็นนวัตกรรมเชิงพาณิชย์ที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจกระแสใหม่ ความคิดสร้างสรรค์จะยกระดับคุณภาพชีวิตของพื้นที่และเปลี่ยนพื้นที่ด้วยบรรยากาศสร้างสรรค์ เป็นพื้นที่สำคัญทางเศรษฐกิจและการพัฒนาประเทศต่อไป อย่างไรก็ตาม ทุกพื้นที่สามารถมีพื้นที่สร้างสรรค์ของตนเองได้ เพราะทุกพื้นที่ล้วนมีอัตลักษณ์ความโดดเด่นที่แตกต่างกัน โมเดลกระบวนการออกแบบพื้นที่สร้างสรรค์อย่างมีส่วนร่วม จะเป็นแนวทางที่ใช้เริ่มต้นศึกษาและลงมือทำงานร่วมกันระหว่างชุมชน หน่วยงานรัฐและเอกชนในพื้นที่เพียงมองหาโอกาสและศักยภาพจากสินทรัพย์ท้องถิ่นขับเคลื่อนขีดความสามารถในการสร้างสรรค์พื้นที่ให้เข้มแข็ง ทั้งนี้ต้องตระหนักถึงกรอบงบประมาณ ระยะเวลา และบริบทแวดล้อมของแต่ละพื้นที่ที่แตกต่างกันออกไป เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและยกระดับคุณภาพชีวิตในพื้นที่ของตนเองได้อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน

พื้นที่สร้างสรรค์ไม่ใช่เรื่องของ การปรับปรุงภูมิทัศน์ หรือการพัฒนาพื้นที่ในเชิงการท่องเที่ยวด้านเดียวเท่านั้น แต่เป็นพื้นที่และสภาพแวดล้อมที่เอื้อให้เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมจากความคิดสร้างสรรค์ เป็นแหล่งรวมนักคิดและผู้ประกอบการสร้างสรรค์จากทั้งในและต่างประเทศ สร้างรายได้ให้แก่กลุ่มคนในพื้นที่นั้นๆ รวมถึงการเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันให้กับเศรษฐกิจของเมือง คนและวัฒนธรรมท้องถิ่นมีส่วนสำคัญที่ทำให้เมืองเป็นพื้นที่ของความคิดสร้างสรรค์และทำให้เกิดพลวัตขึ้นในสังคมเมือง ดังนั้นความเป็นท้องถิ่นที่สื่อสารออกมาทางศิลปะในรูปแบบต่างๆ และกิจกรรมทางวัฒนธรรมซึ่งถือเป็นทรัพยากรสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นส่วนประกอบสำคัญที่ทำให้ความเป็นพื้นที่สร้างสรรค์ของแต่ละท้องถิ่นมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่แตกต่างกันไป (Landry & Bianchini, 1995) การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ถือเป็นต้นแบบของความเจริญทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ตอบโจทย์ความต้องการทางกายภาพ จิตใจ เศรษฐกิจ สังคม โดยผ่านการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ร่วมกับชุมชน โดยใช้องค์ความรู้เรื่องการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) ในการค้นหาปัญหาและแนวทางแก้ไขที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน รวบรวมข้อมูล ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อให้ทุกคนได้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการออกแบบพื้นที่สร้างสรรค์อย่างมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง (Co-Create) อีกทั้งยังสามารถนำไปประยุกต์ใช้พัฒนาพื้นที่สร้างสรรค์อื่นๆ ทั่วประเทศได้ เพื่อให้เกิดพื้นที่สร้างสรรค์ที่เอื้อประโยชน์ในมิติต่างๆ ทั้งด้านธุรกิจ การออกแบบ และการจัดกิจกรรมของชุมชน ให้สามารถขับเคลื่อนมูลค่าทางสังคมและเศรษฐกิจแก่ชุมชนและพื้นที่โดยรอบได้ต่อไป (ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ, 2560) การขับเคลื่อนเศรษฐกิจในแนวคิดใหม่ให้ความสนใจกับการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ คือ เมืองหรือย่านที่ยังเติบโตมีชีวิตชีวาอยู่ได้ ซึ่งเป็นดัชนีชี้วัดความสามารถในการแข่งขันและการเติบโตทางเศรษฐกิจ พลังของกลุ่มนักสร้างสรรค์สามารถเพิ่มมูลค่าและศักยภาพสินทรัพย์ท้องถิ่นให้กลายเป็นนวัตกรรมเชิงพาณิชย์ที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจกระแสใหม่ ความคิด

สร้างสรรค์จะยกระดับคุณภาพชีวิตของเมืองด้วยบรรยากาศสร้างสรรค์ เป็นฟันเฟืองสำคัญทางเศรษฐกิจและการพัฒนาประเทศต่อไป (พิรตกร แก้วลาย และ ทิพย์สุดา จันทรแจ่มหล้า, 2559)

กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ได้พิจารณาคัดเลือกจังหวัดเพชรบุรีเป็น 1 ใน 10 จังหวัดเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์และเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์นำไปสู่การปฏิบัติเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลและมุ่งไปสู่การเป็นเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์อย่างสมบูรณ์ (กรมทรัพย์สินทางปัญญา, 2554) มีประเด็นสำคัญที่ถือเป็นจุดแข็งของจังหวัดเพชรบุรีที่ได้รับการคัดเลือกเป็นเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ 4 ด้าน ดังนี้ 1) ศักยภาพด้านทุนทางปัญญาที่เป็นปัจจัยต่อการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ 2) ศักยภาพของเมือง/ชุมชนต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ 3) ระบบการบริหารจัดการและการวางแผนเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน 4) การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholder) ที่เป็นพลังขับเคลื่อนและพลังในการถ่ายทอดองค์ความรู้ในชุมชน อีกทั้งในภาพรวมของจังหวัดเพชรบุรีเป็นเมืองที่มีจุดแข็งที่เป็นศักยภาพรองรับการพัฒนาส่งเสริมแหล่งผลผลิตทางการเกษตรและภาคการท่องเที่ยว ทรัพยากรธรรมชาติสมบูรณ์และหลากหลาย มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ที่มีคุณภาพ เช่น ทะเล ป่าไม้ ภูเขา แม่น้ำ มีทุนทางวัฒนธรรมสูง สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว อาทิ วัดต่างๆ พระราชวัง พิพิธภัณฑสถาน ศูนย์วัฒนธรรมซึ่งสามารถพัฒนาต่อยอดเป็นอาชีพระดับทักษะได้ อาทิ ศิลปะช่างสิบหมู่ สถานที่ตั้งอยู่ใกล้กรุงเทพฯ ระยะทางประมาณ 120 กิโลเมตร ซึ่งเป็นศูนย์กลางการพัฒนาของประเทศและเป็นปัจจัยสนับสนุนสำคัญด้านท่องเที่ยว การลงทุนสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานในระดับดี อีกทั้งมีปัจจัยส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพเป็นจังหวัดเป็นพื้นที่ศึกษาดูงานที่สำคัญของประเทศ รวมถึงการประชุม การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล และการจัดนิทรรศการภายในประเทศ (Domestic MICE: D-MICE) ที่มีคุณภาพในระดับราคาที่เหมาะสม เช่น มีศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สถานที่ศึกษาดูงานด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โรงแรมที่พัก การคมนาคมสะดวกสถานประกอบการด้านอาหารและท่องเที่ยวมีความพร้อม อีกทั้งจังหวัดเพชรบุรีมีทุนทางวัฒนธรรมที่แข็งแกร่ง เนื่องจากเป็นเมืองสามวัง มีการสร้างวัง 3 แห่ง 3 รัชกาล กล่าวคือ พระนครคีรี (เขาวัง) ของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (วังบ้านปืน) ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวและพระราชนิเวศน์มฤคทายวัน ของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงมีช่างสกุลต่างๆ เกิดขึ้นมากมาย อาทิ ช่างสิบหมู่ ช่างแทงหยวก ช่างไม้ ช่างตอกกระดาศ ช่างทองโบราณ (ทองเมืองเพชร) ช่างปั้น รวมทั้งมีจิตรกรรม ประติมากรรมและลายรดน้ำที่สวยงาม มีอาหาร ขนมหม้อแกงและขนมหวานที่มีชื่อเสียง ข้าวแช่เพชรบุรี ข้าวเกรียบเมืองเพชรที่ทำจากตาลโตนด น้ำตาลโตนดปึก มีวัฒนธรรมประเพณีที่หลากหลาย มีละครชาตรีเพชรบุรี หนังตะลุงเพชรบุรีที่แตกต่างจากภาคใต้ มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ เปรียบเสมือนเป็นเมืองมรดกโลกที่มีชีวิต

เมื่อพิจารณาความเป็นมา ความสำคัญของข้อมูลข้างต้นสะท้อนถึงเหตุผลสำคัญในการที่ผู้วิจัยศึกษารูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 ซึ่งเป็นองค์ประกอบของการพัฒนาการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ที่ต้องให้ความสำคัญ ที่ผ่านมายังไม่มีการจัดทำรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ของจ.เพชรบุรีอย่างชัดเจน ขาดการพัฒนาเชื่อมโยงเพื่อจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ให้เป็นต้นแบบ การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสร้างสรรค์ต่างๆ ดังนั้นเพื่อเป็นแนวทางการเพิ่มแรงจูงใจและกระตุ้นให้เกิดพื้นที่สร้างสรรค์เพิ่มขึ้นในประเทศไทย จึงจำเป็นต้องกำหนดรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ให้ชัดเจนและควรทำอย่างต่อเนื่อง มีการพัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานหรือสิ่งอำนวยความสะดวกรวมถึงบริการต่างๆ ให้มีความพร้อมที่จะรองรับนักท่องเที่ยว อีกทั้งหน่วยงานภาครัฐที่ปฏิบัติงานและดูแลรับผิดชอบงานด้านการท่องเที่ยว ได้ทราบข้อมูลพื้นที่สร้างสรรค์ที่เป็นข้อมูลทางวิชาการ เพื่อใช้ในการกำหนดรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์อื่นๆ ต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาสภาพการณ์และความต้องการของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0
- 2.2 เพื่อศึกษารูปแบบการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0
- 2.3 เพื่อศึกษากลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0
- 2.4 เพื่อนำเสนอและรับรองรูปแบบและกลยุทธ์ โดยการประชุมข้อเสนอเชิงนโยบายในการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

3. คำถามการวิจัย

- 3.1 สภาพการณ์และความต้องการของรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0มีลักษณะเป็นอย่างไร มีประเด็นที่เป็นปัญหาและอุปสรรคอย่างไร
- 3.2 รูปแบบการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0เป็นอย่างไร
- 3.3 กลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0เป็นอย่างไรประกอบด้วยอะไรบ้าง

3.4 ร่างรูปแบบและกลยุทธ์ในการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเห็นด้วยอย่างไร มีข้อเสนออย่างไร

4. ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการใช้รูปแบบการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R and D) ร่วมกับการวิจัยเชิงนโยบาย (Policy Research) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ร่วมกับเทคนิคการวิจัยเชิงอนาคตแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) ผู้ศึกษาวิจัยศึกษาข้อมูลและการทำวิจัยเรื่อง รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 มีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

4.1 ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการณ์และความต้องการของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 30 คน

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์รูปแบบการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

ขั้นตอนที่ 3 ร่างกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 17 คน แบ่งออกเป็น 5 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่

4.1.1 ภาครัฐ หมายถึง ผู้รับผิดชอบด้านการจัดทำกลยุทธ์ในการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี หรือผู้ที่ปฏิบัติงานด้านการท่องเที่ยวระดับประเทศ หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่ส่งผลต่อการผลักดันกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กรมการท่องเที่ยวการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเพชรบุรี คณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนจังหวัดเพชรบุรี เป็นผู้ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

4.1.2 ภาคเอกชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมายถึง ผู้ให้การสนับสนุนการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีประกอบด้วย หอการค้าจังหวัด สภาอุตสาหกรรมจังหวัด สมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวและโรงแรมจังหวัดเพชรบุรี และผู้ประกอบการต่างๆ สมาคมท่องเที่ยวต่างๆ

4.1.3 ภาคประชาชน หมายถึง ผู้นำชุมชนหรือประชาชนที่มีส่วนร่วมในการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีในพื้นที่เป้าหมาย

4.1.4 ผู้จัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี

4.1.5 นักวิชาการด้านการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี

4.2 ขอบเขตด้านพื้นที่

การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สภาพการณ์และความต้องการการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี

4.3 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยเรื่อง “รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0” ผู้ศึกษาวิจัยมุ่งเน้นที่จะศึกษาสภาพการณ์ รูปแบบ วิธีการ กระบวนการ ขั้นตอน ลักษณะการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี โดยศึกษาข้อมูลจากการวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) ทั้งนโยบายทางการท่องเที่ยว แผนพัฒนาการท่องเที่ยว ปี พ.ศ. 2555-2559 ยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 แผนพัฒนาจังหวัดเพชรบุรี (พ.ศ.2557-2560) นโยบายเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative Economy) โดยการศึกษาจากเอกสาร หนังสือ ตำรา บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แผ่นพับ สื่อชนิดต่างๆ และอินเทอร์เน็ตผ่านเว็บไซต์ต่างๆ ประกอบด้วย เอกสารทั้งนโยบาย แผนงาน ยุทธศาสตร์ เพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยดังต่อไปนี้ ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวไทย พ.ศ. 2555-2559 (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2554) ลักษณะของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Landry, 2008) รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Richards and Palmer, 2010) อีกทั้งใช้รูปแบบการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) ร่วมกับการวิจัยเชิงนโยบาย (Policy Research)

4.4 ขอบเขตด้านเวลา

การวิจัยในครั้งนี้ดำเนินการ 1 ปี ตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2559 – เดือนสิงหาคม 2560

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 รูปแบบการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ หมายถึง แบบจำลองของกรอบความคิด แนวทางการดำเนินงานที่กำหนดขึ้นอย่างเป็นระบบ ซึ่งอธิบายความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 เกิดจากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดเพชรบุรี ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่และการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยใช้ชื่อว่า “POINT Model” มีองค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) P - Problems (ปัญหาที่พบในพื้นที่) 2) O - Opportunities (โอกาสในการพัฒนาพื้นที่) 3) I - Insights (ความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับพื้นที่) 4) N - Needs (ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่) 5) T - Themes (แนวคิดหลักในการพัฒนาพื้นที่ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม)

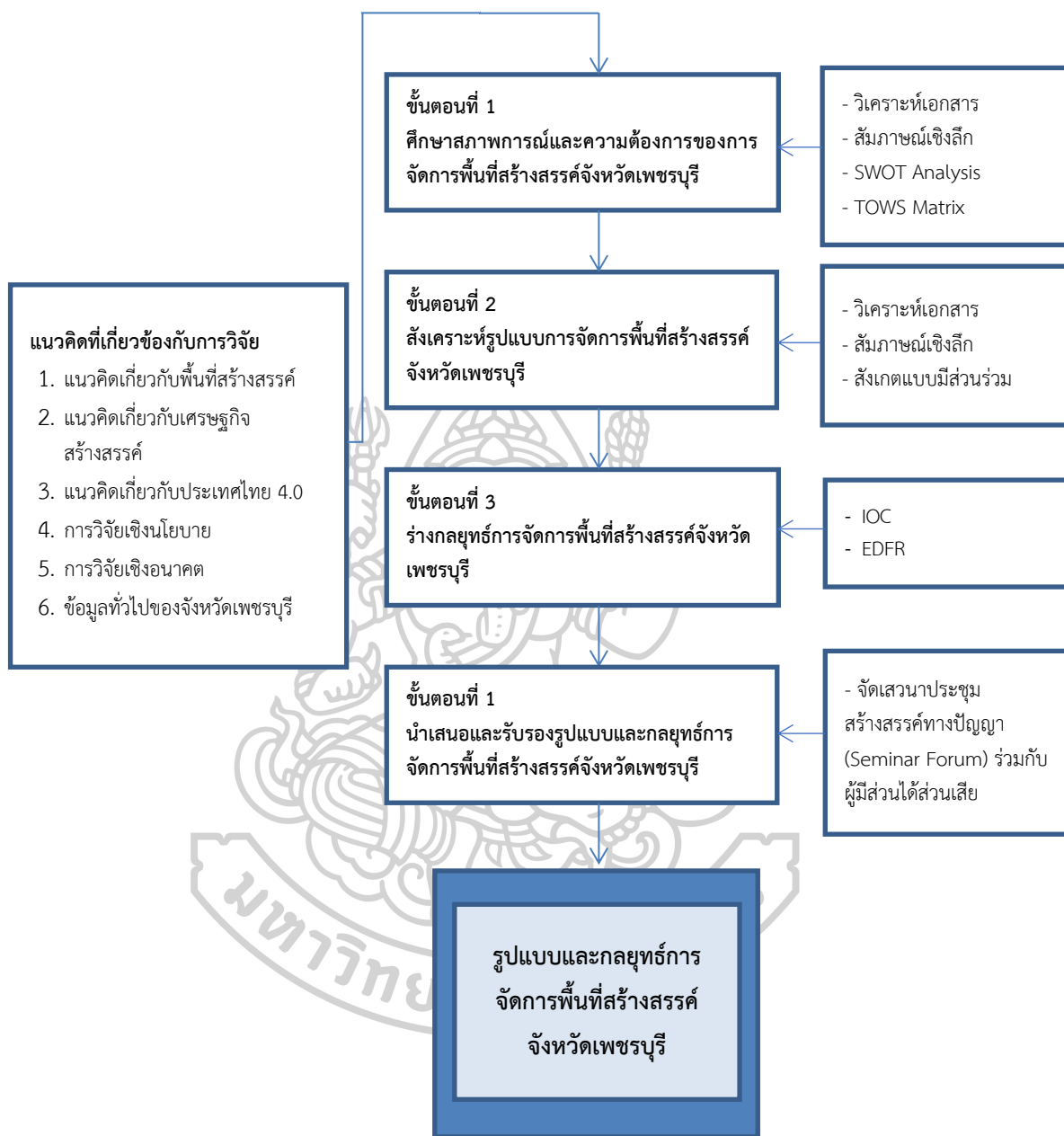
5.2 กลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ หมายถึง หลักการ วิธีการดำเนินงานที่ดี ที่นำไปสู่การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมาย เหมาะสม

กับทรัพยากรในพื้นที่และสอดคล้องกับบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 ประกอบด้วยวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์และแนวทางการดำเนินการ

5.3 การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ หมายถึง พื้นที่ที่ใช้ประโยชน์จากความคิดสร้างสรรค์ และระบบนิเวศสร้างสรรค์ เป็นกลไกในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ เป็นพื้นที่ที่มีความชัดเจนในการ นำเอาความคิดสร้างสรรค์มาพัฒนาเมืองหรือชุมชน จากรากฐานของต้นทุนทางภูมิศาสตร์ สังคม วัฒนธรรมและภูมิปัญญาภายในท้องถิ่น ชุมชนของแต่ละจังหวัด จนก่อให้เกิดเอกลักษณ์ที่มีคุณค่าทาง เศรษฐกิจ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของพื้นที่ โดยใช้ องค์ความรู้เรื่องการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) ในการค้นหาปัญหาและแนวทางแก้ไข ที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน รวบรวมข้อมูล ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อให้ ทุกคนได้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการออกแบบพื้นที่สร้างสรรค์อย่างมีส่วนร่วม (Co-Creat) สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มอันส่งผลให้พื้นที่นั้นๆ มีสภาพสังคม สิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น อย่างยั่งยืน

5.4 ประเทศไทย 4.0 หมายถึง โมเดลขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่เปลี่ยนเศรษฐกิจแบบเดิม ไปสู่เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม ที่เน้นเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์และภาคบริการ ภายใต้ วิสัยทัศน์ มั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน จึงมีการยกระดับ 4 องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ 1) เกษตรแบบดั้งเดิม เป็นเกษตรสมัยใหม่ เน้นการบริหารจัดการและใช้เทคโนโลยี 2) SMEs แบบดั้งเดิม เป็น Smart Enterprises และ Start Up ที่มีศักยภาพสูง 3) บริการแบบเดิม มูลค่าค่อนข้างต่ำ เป็นบริการที่มี มูลค่าสูง 4) แรงงานทักษะต่ำ เป็นแรงงานที่มีความรู้และทักษะสูง

6. กรอบแนวคิดในการวิจัย



แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

7. ประโยชน์ที่ได้รับ

7.1 ประโยชน์เชิงวิชาการ

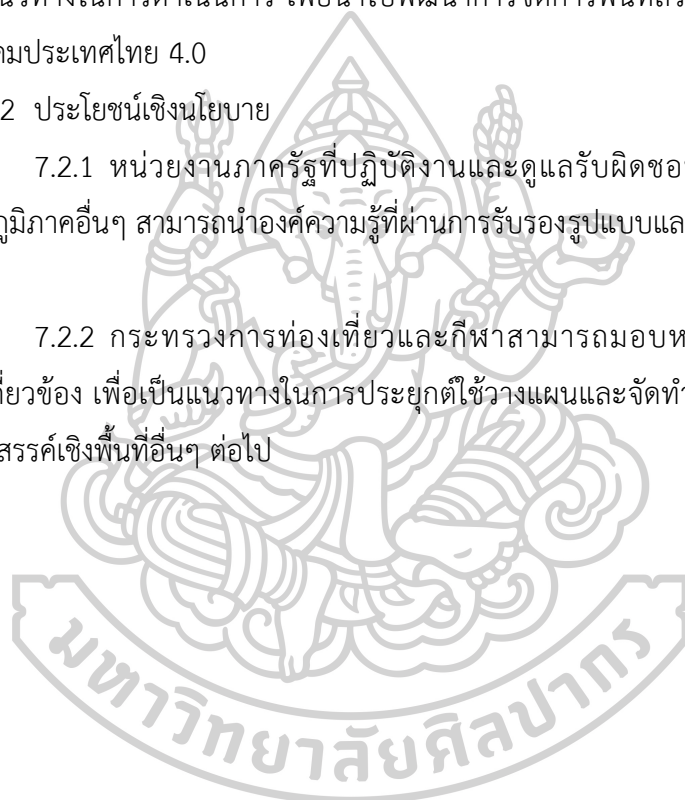
7.1.1 ทำให้ทราบข้อมูลที่แท้จริงด้านสภาพการณ์ ความต้องการขั้นพื้นฐานและประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสู่การกำหนดรูปแบบ พัฒนากลยุทธ์ นโยบาย แผนงานหรือมาตรการด้านการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีที่เหมาะสม ตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

7.1.2 ทำให้ได้รูปแบบและกลยุทธ์ที่ประกอบไปด้วยพันธกิจ วิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ กลยุทธ์และแนวทางในการดำเนินการ เพื่อนำไปพัฒนาการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

7.2 ประโยชน์เชิงนโยบาย

7.2.1 หน่วยงานภาครัฐที่ปฏิบัติงานและดูแลรับผิดชอบด้านการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ในภูมิภาคอื่นๆ สามารถนำองค์ความรู้ที่ผ่านการรับรองรูปแบบและกลยุทธ์จากผู้เชี่ยวชาญไปปฏิบัติได้

7.2.2 กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาสามารถมอบหมายให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการประยุกต์ใช้วางแผนและจัดทำกลยุทธ์ด้านการจัดการความคิดสร้างสรรค์เชิงพื้นที่อื่นๆ ต่อไป



บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0” ผู้ศึกษาวิจัยได้รวบรวมแนวคิดทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยและแนวทางในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับพื้นที่สร้างสรรค์
2. แนวคิดเกี่ยวกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์
3. แนวคิดเกี่ยวกับประเทศไทย 4.0
4. การวิจัยเชิงนโยบาย
5. การวิจัยอนาคต
6. แนวคิดเกี่ยวกับ SWOT Analysis, 7's Model, PESTEL Analysis, TOWS Matrix
7. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดเพชรบุรี

1. แนวคิดเกี่ยวกับพื้นที่สร้างสรรค์ (Creative District)

พื้นที่สร้างสรรค์เป็นหนึ่งในแรงขับเคลื่อนให้เกิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative Economy) อย่างมีนัยสำคัญ ปัจจุบันการเติบโตของพื้นที่สร้างสรรค์ คือ ดัชนีชี้วัดความสามารถทางการแข่งขันและการเติบโตทางเศรษฐกิจ สามารถเพิ่มมูลค่าและสินทรัพย์ท้องถิ่นให้กลายเป็นนวัตกรรมเชิงพาณิชย์ที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจกระแสใหม่ ความคิดสร้างสรรค์จะยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่นั้นๆ และเปลี่ยนพื้นที่ด้วยบรรยากาศสร้างสรรค์ อันเป็นแกนหลักสำคัญทางเศรษฐกิจและการพัฒนาประเทศ

ตามนิยามที่การประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและพัฒนาให้ไว้ใน (United Nations Conference on Trade and Development, 2008) พื้นที่สร้างสรรค์ หมายถึง พื้นที่ที่มีกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่หลากหลายเป็นส่วนสำคัญของเศรษฐกิจและสังคมของพื้นที่นั้นๆ ต้องประกอบด้วยรากฐานที่มั่นคงทางสังคมและวัฒนธรรม มีการรวมกลุ่มกันอย่างหนาแน่นของคนทำงานสร้างสรรค์ และมีสภาพแวดล้อมที่ดึงดูดการลงทุนเพื่อความยั่งยืนของสถานที่ในเชิงวัฒนธรรม

Florida (1993) กล่าวไว้ว่า กลุ่มมวลชนสร้างสรรค์ (Creative Class) เป็นกลุ่มคนที่เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่ง พื้นที่ต่างๆ จึงต้องแข่งขันกันเพื่อดึงดูด รักษาและสร้างกลุ่มมวลชนสร้างสรรค์ด้วยการพัฒนาสภาพแวดล้อมในพื้นที่นั้นๆ

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและกลไกทางธุรกิจที่เอื้อต่อการลงทุนและพัฒนาธุรกิจสร้างสรรค์ และให้ความสำคัญกับส่วนที่สำคัญที่สุด คือ การรักษาวัฒนธรรมท้องถิ่นและวางแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อให้แต่ละพื้นที่มีความพร้อมในเชิงเอกลักษณ์และบรรยากาศทางวัฒนธรรมที่มีความหลากหลายควบคู่ไปกับการพัฒนาพื้นที่ด้านกายภาพ อีกทั้ง มนทิณี ยงวิกุล (2553) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้ประกอบการสร้างสรรค์ ไม่ได้หมายถึงผู้ประกอบการด้านงานศิลปะหรืองานออกแบบเพียงด้านเดียว แต่หมายถึงผู้ประกอบการที่สามารถรวบรวมองค์ความรู้ ทักษะ เทคโนโลยีและสุนทรียภาพจากวัฒนธรรมและงานศิลปะ แล้วนำมาแปรเป็นกระบวนการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณค่าและความแตกต่าง ซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคแต่ละกลุ่มได้ การสร้างผู้ประกอบการที่มีความคิดสร้างสรรค์นั้น สภาพแวดล้อมและกิจกรรมสาธารณะเพื่อสร้างแรงบันดาลใจและการเรียนรู้เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการเรียนรู้ในระบบการศึกษาปกติ และการดำเนินนโยบายสนับสนุนในด้านต่างๆ ให้เอื้ออำนวยต่อกระบวนการสร้างนักคิดและบ่มเพาะให้กลายเป็นผู้ประกอบการสร้างสรรค์ เป็นสิ่งที่รัฐบาลในหลายประเทศดำเนินการภายใต้นโยบายเมืองสร้างสรรค์ และอภิสตีร์ ไค์คัทรูไกล (2553) ได้กล่าวไว้ว่า พื้นที่สร้างสรรค์ไม่ใช่เรื่องราวของการปรับปรุงภูมิทัศน์หรือการพัฒนาเมืองในเชิงท่องเที่ยวเพียงด้านเดียว แต่หมายถึงแนวคิดการพัฒนาพื้นที่ที่เอื้อให้เกิดกิจกรรมเศรษฐกิจจากความคิดสร้างสรรค์ เพื่อนำไปสู่แหล่งดึงดูดและเป็นศูนย์รวมของนักคิดและผู้ประกอบการสร้างสรรค์จากทั้งในและต่างประเทศ

จากข้อมูลข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า พื้นที่สร้างสรรค์ คือ พื้นที่ที่เปิดโอกาสให้คนเข้ามาพัฒนา ทั้งนี้ไม่ใช่การพัฒนาพื้นที่ในเชิงท่องเที่ยวเพียงด้านเดียวเท่านั้น แต่หมายถึงแนวคิดใดก็ตามในพื้นที่ที่ก่อให้เกิดกิจกรรมสร้างสรรค์ คนในพื้นที่มีลักษณะเป็นกลุ่มมวลชนสร้างสรรค์ เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ซึ่งแต่ละพื้นที่สร้างสรรค์ก็มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่แตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับว่าคนในพื้นที่จะสร้างสรรค์ออกมาในรูปแบบใด

1.1 แนวคิดเรื่องพื้นที่สร้างสรรค์และกรอบการประเมินความเป็นเมืองสร้างสรรค์ขององค์การสหประชาชาติ

ในการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ การพัฒนาเมืองสู่ความเป็นเมืองสร้างสรรค์นั้นมีความสำคัญในบทบาทอย่างมาก เนื่องจาก 1) เมืองถือเป็นจุดเริ่มต้นของทุกๆ ปัจจัยทางวัฒนธรรมตลอดจนวงจรอุตสาหกรรมที่สร้างสรรค์ ตั้งแต่การผลิตที่สร้างสรรค์จนถึงการแจกจ่าย 2) เมืองเป็นจุดเริ่มต้นสำหรับการรวมกลุ่มที่สร้างสรรค์ ดังนั้นเมืองจึงถือว่ามีศักยภาพในการใช้ประโยชน์ 3) เมืองนั้นมีขนาดพอเหมาะที่จะส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมของวัฒนธรรมท้องถิ่น แต่ยังคงมีขนาดใหญ่พอที่จะถูกใช้ให้เป็นประตูสู่การตลาดระหว่างประเทศ เมืองสร้างสรรค์เป็นการร่วมมือระหว่างชุมชนท้องถิ่นและภาครัฐในการสร้างสรรค์เมืองผ่านการพัฒนาสภาพแวดล้อม โครงสร้างทางสังคม ระบบโครงสร้างทางเศรษฐกิจและการนำสินทรัพย์ทางวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ขนบธรรมเนียม

ตลอดจนจารีตประเพณีของท้องถิ่นมาผสมผสานกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อนำไปสู่การเป็นเมืองที่มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการสร้างธุรกิจหรืออุตสาหกรรมเชิงสร้างสรรค์ โดยองค์ประกอบสำคัญของเมืองสร้างสรรค์ ได้แก่

1. การสร้างเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมให้แก่เมือง (Cultural Identity)
2. การสร้างสภาพแวดล้อมทางสังคมให้มีความเปิดกว้าง (Diversity & Open Society) เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ใหม่ๆ
3. การรวบรวมนักคิดและผู้ประกอบการสร้างสรรค์ (Talent/Creative Entrepreneur) เพื่อรวบรวมผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ในการผสมผสานวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ากับเทคโนโลยี วัฒนธรรมและการจัดการด้านธุรกิจ ที่ก่อให้เกิดการจ้างงานและกำลังซื้อสินค้าหมุนเวียน เป็นกลไกให้เกิดการเติบโตทางเศรษฐกิจ
4. การสร้างพื้นที่และสิ่งอำนวยความสะดวก (Space & Facility) โดยจะต้องสร้างโครงสร้างพื้นฐานที่เพียงพอและมีคุณภาพ ช่วยก่อให้เกิดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการผลิตนักคิดและธุรกิจสร้างสรรค์
5. การบริหารจัดการเมือง (Management) องค์การของภาครัฐและเอกชนจะต้องมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาเมือง โดยเป็นองค์กรที่มีความยืดหยุ่นและทำงานประสานกันเพื่อนำไปสู่เป้าหมายได้อย่างสร้างสรรค์ โดยมีแนวทางในการปรับปรุงเมืองเพื่อให้เป็น Creative City โดยการผสมผสานประวัติศาสตร์และความคิดสร้างสรรค์ให้เมืองมีความผสมผสานกัน

UNESCO (2008) ได้ตั้งข้อกำหนดของเมืองที่จะได้รับการจัดว่าเป็น Creative City Network ว่า จะต้องประกอบด้วยกิจกรรมที่สร้างความคิดสร้างสรรค์ผ่านภาพยนตร์ ดนตรี งานศิลปะทัศนกรรม อุตสาหกรรมด้านการออกแบบ งานสื่อศิลปะ งานเขียนและวรรณกรรม และศิลปวัฒนธรรมการบริโภค โดยกิจกรรมที่เกิดขึ้นต้องเต็มไปด้วยคุณภาพและปริมาณ นั่นคือ มุ่งองค์ความรู้และคุณสมบัติพิเศษที่เป็นเอกลักษณ์ของเมือง มีความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ สะท้อนถึงรากฐานทางวัฒนธรรม พร้อมทั้งมีความถี่ของกิจกรรมซึ่งนำพาให้ผู้คนได้มารวมตัว เพื่อก่อความเชื่อมโยงระหว่างคนกับเมืองอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งมาจนถึงวันนี้หลายเมืองในหลายประเทศได้บรรลุความสำเร็จในคำรับรองขององค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ เช่น เมืองโอไอวอ เมืองเซินเจิ้น เมืองนาโกย่าและเมืองโกเบในฐานะที่เป็นเมืองแห่งการออกแบบ เมืองเมลเบิร์น ในฐานะที่เป็นเมืองแห่งงานเขียนและวรรณกรรม เมืองกลาสโกว์ในฐานะเมืองแห่งดนตรี เมืองลียง ในฐานะเมืองแห่งสื่อศิลปะ รวมไปถึงเมืองซานตาเฟในฐานะที่เป็นเมืองแห่งงานศิลปะทัศนกรรม ซึ่งไม่เพียงแต่องค์กรองค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติเท่านั้นที่ใช้แนวทางของเมืองสร้างสรรค์ในการรักษาและพัฒนาเมือง องค์กรหลายแห่งได้มีความพยายามที่จะสร้างสัญลักษณ์แห่งความเป็นเมืองสร้างสรรค์ในสาขาต่างๆ ขึ้น เช่น สภาการออกแบบอุตสาหกรรมหรือ

International Council of Societies of Industrial Design : ICSID ที่ทำการคัดเลือกเมืองหลวงแห่งการออกแบบโลก เพื่อแสดงถึงความเติบโตของวงการอุตสาหกรรมออกแบบของสากล โดยเมืองที่ได้รับเลือกไม่ว่าจะเป็นเมืองตูริน ในปี 2008 หรือกรุงโซล ในปี 2010 ต่างก็ได้รับการยกระดับตัวเองในการเป็นมหานครแห่งการออกแบบทั้งสิ้น

ในปัจจุบันมากกว่าครึ่งหนึ่งของประชากรโลกอาศัยอยู่ในเมืองต่างๆ แนวความคิดของเมืองสร้างสรรค์ได้มีพื้นฐานมาจากความเชื่อที่ว่า วัฒนธรรมนั้นสามารถแสดงบทบาทที่สำคัญในชุมชนเมือง ผู้คิดค้นนโยบายได้ให้ความสำคัญกับบทบาทของความคิดสร้างสรรค์เมื่อมีการวางแผนนโยบายทางเศรษฐกิจ เครือข่ายเมืองที่สร้างสรรค์ขององค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติได้ถูกพัฒนามาจากพื้นฐานแนวความคิดของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ซึ่งกระทรวงวัฒนธรรมของรัฐบาลอังกฤษได้ให้คำนิยามว่า อุตสาหกรรมที่สร้างสรรค์เหล่านั้นมีทักษะเฉพาะทางและความสามารถที่ดั้งเดิม นอกจากนี้ยังมีศักยภาพสำหรับความมั่งคั่งและการสร้างงานโดยผ่านรุ่นสู่รุ่น และการใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญาในฐานะที่อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ได้มอบโครงสร้างทางสังคมให้แก่เมือง ความหลากหลายทางวัฒนธรรมและเสริมสร้างคุณภาพแก่ชีวิต ซึ่งได้สร้างความเข้มแข็งในด้านชุมชนและช่วยแบ่งปันอัตลักษณ์อีกด้วย

Catungal and Leslie (2009: 1095-1114) ได้ศึกษาเรื่องลักษณะทางภูมิศาสตร์ของเมืองสร้างสรรค์ (Creative City): กรณีศึกษาหมู่บ้านเสรี (Liberty Village) เมืองโตรอนโต ผลการศึกษาพบว่า อุตสาหกรรมเชิงสร้างสรรค์ได้มีความเกี่ยวข้องเพิ่มมากขึ้นกับการจ้างงานการท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวและความสามารถในการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตาม มีความจำเป็นที่จะต้องแสดงให้เห็นถึงผลประโยชน์ที่ได้รับจากการส่งเสริมและสนับสนุนเมืองสร้างสรรค์ (Creative City) รวมไปถึงนโยบายทางการเมืองที่เกี่ยวข้อง บทความนี้ได้ทำการวิเคราะห์รูปแบบของอุตสาหกรรมใหม่ในหมู่บ้านเสรี (Liberty Village) ขอบเขตของอุตสาหกรรมวัฒนธรรมในเมืองโตรอนโต ประเทศแคนาดา โดยจะเน้นในเรื่องของกลยุทธ์การสร้างความเป็นเมือง (Place-Making Strategies) ในการก่อสร้างหมู่บ้านเสรี นอกจากนี้ยังได้ทำการสำรวจถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่สร้างสรรค์ (Creative District) โดยใช้ตัววัด 3 ตัว ได้แก่ ขนาดของเมือง เมืองที่อยู่ใกล้เคียงและขอบเขตของเมือง

Catungal and Leslie (2009: 2576-2594) ได้ศึกษาเรื่องการวางกำลังในเมืองสร้างสรรค์ (Creative City): การปกครองและอัตวิสัย (มุมมองและความคิดเห็นของบุคคล) ในหมู่บ้านเสรี (Liberty Village) เมืองโตรอนโต ผลการศึกษาพบว่า ในบทความนี้ได้ทำการวิเคราะห์การสร้างหมู่บ้านเสรีให้เป็นศูนย์กลางแห่งความสร้างสรรค์ (Creative Hub) ในตัวเมืองโตรอนโต ซึ่งเน้นไปที่บทบาทของนักพัฒนาสังหาริมทรัพย์และหน่วยงานปรับปรุงและพัฒนาธุรกิจของหมู่บ้านเสรีในการพัฒนาภูมิลักษณะเศรษฐกิจในพื้นที่ จากวรรณกรรมทางด้านการปกครอง พบว่าการสร้าง

สถานที่ที่มีลักษณะเฉพาะนั้น ต้องการทั้งการสร้างอัตวิสัยใหม่ๆ การกำจัดทางเลือกอื่นๆ รวมไปถึงความเข้าใจขององค์กรในพื้นที่เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

Ponzini and Rossi (2010: 1037-1057) ได้ศึกษาเรื่องการเป็นเมืองสร้างสรรค์: นายกเทศมนตรีผู้ประกอบการเครือข่ายทางการเมืองและค้ำประกันสัญญาในการฟื้นฟูเมืองใหม่ ผลการศึกษาพบว่า บทความนี้ได้ทำการสำรวจนโยบายของเมืองที่ต้องการจะเป็นเมืองสร้างสรรค์ (Creative City) ในสหรัฐอเมริกา บทความแสดงให้เห็นว่านโยบายของรัฐฟลอริดา ทฤษฎีของ Richard Florida ได้ถูกนำไปใช้ในฐานะที่เป็นเทคโนโลยีแห่งปัญญา ซึ่งมีเป้าหมายที่จะสร้างกลุ่มมวลชนสร้างสรรค์ใหม่ ในขณะที่ผลลัพธ์และโอกาสในการฟื้นฟูเมือง มีแนวโน้มว่าจะมีปัญหาเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเมืองใหญ่นั้นนโยบายกลุ่มมวลชนสร้างสรรค์ได้เอื้อผลประโยชน์ต่อนักการเมืองท้องถิ่นและสถาบันคู่ค้าที่ใกล้ชิด ขณะที่ในสภาพแวดล้อมที่ปราศจากพื้นที่ใกล้เคียงทางสังคมและนโยบายไม่ได้รับกับวัฒนธรรม ทว่ากลับประสบความสำเร็จในการออกแบบบริเวณในตัวเมืองใหม่ให้สวยงามมากยิ่งขึ้น ได้พิสูจน์แล้วว่าควรตระหนักในเรื่องการฟื้นฟูสังหาริมทรัพย์มากกว่าเรื่องของการรวมตัวกันทางสังคมและการให้โอกาสในชีวิต สรุปได้ว่าเครือข่ายและการร่วมมือกันทางสถาบันนั้นมีความจำเป็น สังเกตได้จากแนวคิดกลุ่มมวลชนสร้างสรรค์ของรัฐฟลอริดา ที่เน้นย้ำถึงความสำคัญของการเมือง การเกี่ยวข้องกันในกระบวนการฟื้นฟูเมืองร่วมสมัย โดยไม่สนใจเป้าหมายดั้งเดิมของความยุติธรรมเกี่ยวกับช่องว่างทางสังคม

Bayliss (2007: 889-903) ได้ศึกษาเรื่องการเกิดขึ้นของเมืองสร้างสรรค์: วัฒนธรรมและความคิดสร้างสรรค์ในกรุงโคเปนเฮเกน ผลการศึกษาพบว่าวัฒนธรรมและความคิดสร้างสรรค์ซึ่งเป็นตัวผลักดันในการพัฒนาได้ถูกสร้างขึ้น เป็นองค์ประกอบของแผนนโยบายของเมือง บทความนี้ได้ทำการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมความคิดสร้างสรรค์และการวางแผนเมือง โดยใช้กรุงโคเปนเฮเกน ประเทศเดนมาร์กเป็นตัวอย่างในการศึกษา เดนมาร์กเป็นตัวอย่างที่น่าสนใจเพราะมีประเพณีที่เชื่อมโยงวัฒนธรรมกับการส่งเสริมระบบเศรษฐกิจของเมือง งานวิจัยเมื่อไม่นานมานี้ได้เสนอแนะความสำคัญของนโยบายทางวัฒนธรรมที่มีต่อสังคมของเมืองสมัยใหม่ บทความโต้แย้งว่าความคิดสร้างสรรค์ในแผนของเมืองได้ปรับเปลี่ยนกรอบนโยบายของเมืองในระยะเวลาอันสั้น วัฒนธรรมและความคิดสร้างสรรค์ได้กลายมาเป็นศูนย์กลางในการพยายามที่จะกระตุ้นให้เกิดอุตสาหกรรม วัฒนธรรม ความคิดสร้างสรรค์และทำหน้าที่ส่งเสริมเมืองในระดับนานาชาติ ดึงดูดการลงทุนและกลุ่มมวลชนสร้างสรรค์ บทความได้อภิปรายการเปลี่ยนแปลงที่เป็นไปได้ของระบบการวางแผนที่จะทำให้โคเปนเฮเกนกลายเป็นเมืองสร้างสรรค์และชี้ให้เห็นถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นของการเปลี่ยนแปลงนี้ชัดเจน

1.1.1 เกณฑ์การประเมินและตัวบ่งชี้ลักษณะความเป็นเมืองสร้างสรรค์

กรอบการพิจารณาอย่างกว้างๆ ในการเป็นเมืองสร้างสรรค์ของยูเนสโก ประกอบด้วย 7 ปัจจัย ดังนี้ (UNESCO, 2011)

1. โครงสร้างพื้นฐานทางวัฒนธรรม ได้แก่ 1) พิพิธภัณฑสถาน 2) ห้องแสดงภาพ 3) โรงละคร 4) ศูนย์วัฒนธรรม 5) หอสมุด 6) สถานที่จัดแสดงคอนเสิร์ต
2. การเงิน ได้แก่ 1) ประมาณการงบประมาณ 2) กิจการเงินทุนหลัก
3. การเผยแพร่และการส่งเสริมทางวัฒนธรรม
4. อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ อาทิเช่น องค์กรที่เชี่ยวชาญ อุตสาหกรรมที่สำคัญ
5. การรับรู้ของสาธารณชน ได้แก่ 1) รายการรางวัลและการเป็นที่จดจำในรูปแบบอื่นๆ 2) สื่อท้องถิ่น/ภายในประเทศ 3) สิ่งพิมพ์ 4) งานแสดงสินค้า, การประชุม, เหตุการณ์ที่เป็นข้อมูลสำคัญ
6. การสร้างสรรค์ร่วมสมัย ได้แก่ 1) รายชื่อของนักสร้างสรรค์ท้องถิ่น/ภายในประเทศ 2) จำนวนผู้เชี่ยวชาญทางการสร้างสรรค์ 3) จำนวนงานที่ถูกสร้างขึ้นใน 5 ปีล่าสุด 4) พื้นที่ต่างๆ /พื้นที่ใกล้เคียงที่ทุ่มเทเพื่อการสร้างสรรค์ เช่น แพนพื้นฟูต่างๆ 5) กลุ่มสร้างสรรค์และสมาคมวิชาชีพ
7. การศึกษา/การวิจัย/การเสริมสร้างศักยภาพ ได้แก่ 1) จำนวนโครงการการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับภาคการสร้างสรรค์ 2) รายชื่อสถาบันการศึกษาในภาคการสร้างสรรค์ 3) ระดับของคุณวุฒิ 4) จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาในแต่ละปีในภาคการสร้างสรรค์ 5) ศาสตราจารย์ที่ได้รับรางวัลหรือมีชื่อเสียงในภาคการสร้างสรรค์ 6) ชื่อเสียงระดับนานาชาติ 7) โอกาสทางการศึกษานอกระบบ

แต่ละเมืองที่ได้รับการแต่งตั้งให้ใช้ชื่อของยูเนสโกและโลโก้ ภายใต้เงื่อนไขและวาระของยูเนสโก โดยรายนามของเมืองต่างๆ ที่เข้าร่วมโครงการเมืองแห่งการออกแบบ เช่น เมืองเบอร์ลิน ประเทศเยอรมัน เมืองบรูเอโนสไอเรส ประเทศอาร์เจนติน่า เมืองโกเบ ประเทศญี่ปุ่น เมืองมอนทรีออล ประเทศแคนาดา เมืองนาโกยา ประเทศญี่ปุ่น เมืองเซินเจิ้น ประเทศจีน เมืองเซี่ยงไฮ้ ประเทศจีน เมืองโซล ประเทศเกาหลีใต้ และเมืองเซนต์ เอเทียน ประเทศฝรั่งเศส นอกจากนี้ สิ่งที่ทำให้กลายเป็นเมืองแห่งการออกแบบของยูเนสโกได้นั้น บรรทัดฐานและลักษณะเฉพาะในการที่จะเป็นตัวชี้นำ (UNESCO, 2008) เช่น 1) อุตสาหกรรมเกี่ยวกับการออกแบบ 2) ภูมิทัศน์ทางวัฒนธรรมที่เต็มไปด้วยการออกแบบและสิ่งแวดล้อมที่ถูกสร้างขึ้น 3) โรงเรียนสอนออกแบบและศูนย์วิจัยงานออกแบบ 4) กลุ่มผู้ผลิตผลงานหรือนักออกแบบที่ได้ร่วมทำกิจกรรมในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ 5) ประสบการณ์ในการเป็นเจ้าภาพจัดงานต่างๆ เกี่ยวกับการออกแบบ 6) โอกาสของนักออกแบบท้องถิ่นและผู้จัดในเมืองเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากวัตถุดิบท้องถิ่น 7) ตัวผลักดันอุตสาหกรรมสร้างสรรค์เกี่ยวกับการออกแบบ เช่น แฟชั่น สิ่งทอ เครื่องประดับต่างๆ

กล่าวโดยสรุป การประเมินความเป็นเมืองสร้างสรรค์ของยูเนสโกคือ เมืองนั้นๆ จะต้องประกอบกิจกรรมที่สร้างความคิดสร้างสรรค์ในด้านต่างๆ มีอัตลักษณ์ของเมืองที่ชัดเจนมี ลักษณะสภาวะแวดล้อมทางสังคมที่เปิดกว้าง มีการรวบรวมนักคิดและผู้ประกอบการสร้างสรรค์ มีการสร้างพื้นที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ และมีการบริหารจัดการเมืองที่ดี ซึ่งในปัจจุบัน มีหลายเมืองในหลายประเทศที่บรรลุหลักประเมินการเป็นเมืองสร้างสรรค์ของยูเนสโกซึ่งเป็นเมือง ที่มีลักษณะเฉพาะที่สะท้อนความเป็นเมืองสร้างสรรค์อย่างแท้จริง

1.2 แนวคิดเรื่องพื้นที่สร้างสรรค์ของการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและ พัฒนา (United Nations Conference on Trade and Development: UNCTAD)

พื้นที่ที่มีความพร้อมสำหรับเศรษฐกิจสร้างสรรค์หรือพื้นที่สร้างสรรค์ ตามนิยามที่ UNCTAD หรือการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและพัฒนาให้ไว้ใน Creative Economy Report (2008) หมายถึง พื้นที่ที่มีกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่หลากหลายเป็นส่วนสำคัญของเศรษฐกิจ และสังคมของพื้นที่นั้นๆ ต้องประกอบไปด้วยรากฐานที่มั่นคงทางสังคมและวัฒนธรรม มีการรวมกลุ่ม กันอย่างหนาแน่นของคนทำงานสร้างสรรค์และมีสภาพแวดล้อมที่ดึงดูดการลงทุน อันเนื่องมาจาก ความยั่งยืนของสถานที่ในเชิงวัฒนธรรม (UNCTAD, 2008)

1.3 แนวคิดเรื่องพื้นที่สร้างสรรค์และตัวบ่งชี้ลักษณะความเป็นพื้นที่สร้างสรรค์ของ Charles Landry

ความสับสนและความเข้าใจผิดในบางส่วนที่เกี่ยวข้องกับหลักการและวิธีการทาง ทฤษฎีต่างๆ ของพื้นที่สร้างสรรค์ถูกนำไปสู่คำจำกัดความที่ไม่สมบูรณ์ เนื่องจากแนวความคิดและ การอธิบายความหมายที่ติดมากับคำนี้ การกำหนดความหมายที่ชัดเจนเป็นครั้งแรกของแนวความคิด พื้นที่สร้างสรรค์ มาจาก Landry and Bianchini (1995) ผลงานของพวกเขาซึ่งต่อมาได้ต่อยอดโดย Landry (2000) ถูกนำไปสู่การวางตำแหน่งใหม่ของอุตสาหกรรมวัฒนธรรมและการบูรณะวัฒนธรรม ในการพัฒนาพื้นที่สร้างสรรค์ของประเทศสหราชอาณาจักรช่วงปลายปี 1980 และต้นปี 1990 พวกเขาเสนอความคิดสร้างสรรค์ในความหมายกว้างๆ ซึ่งเป็นการพิจารณาถึงการคิดนอกกรอบว่าพื้นที่ ต่างๆ จะสามารถแก้ไขปัญหาทุกวันนี้ของพวกเขาในวิธีแบบใหม่ได้อย่างไร การขาดความคิด สร้างสรรค์ใดๆ ก็ตาม จำเป็นที่จะต้องถูกแก้ไขด้วยกฎระเบียบแบบต่างๆ ความคิดสร้างสรรค์ทั้งหมด ที่เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ ทำให้เกิดความแตกต่างกับแต่ละพื้นที่ได้ในหลายๆ ตัวอย่าง แสดงให้เห็นถึง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างศิลปินหรือองค์กรทางศิลปะกับสถานที่หรือชุมชนต่างๆ จากตัวอย่างเหล่านี้ วิสัยทัศน์ของวัฒนธรรมในฐานะที่เป็นพลังสนับสนุนสภาพลักษณะและอนาคตทางเศรษฐกิจได้ถูก ออกแบบขึ้น ผลงานของ Landry and Bianchini (1995) ได้เกิดขึ้นพร้อมๆ กับการอธิบายความหมาย ใหม่เกี่ยวกับบทบาทของวัฒนธรรมภายใต้การริเริ่มของ The European Capital of Culture : ECC โดยเฉพาะหลังจากที่ตำแหน่งเมืองชั้นนำที่สะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมได้มอบให้กับเมืองกลาสโกว์

ในปี 1990 จนถึงช่วงปลายปี 90 การอธิบายความหมายเชิงหลักการและวิชาการของยุโรปในฐานะที่เมืองสร้างสรรค์เป็นแนวความคิดนั้น สอดคล้องอย่างมากกับวัฒนธรรมที่มีการบูรณะอย่างมีศักยภาพตามที่ถูกนำเสนอในวิสัยทัศน์ของ ECC จุดศูนย์รวมของทั้งสองความหมาย คือ การปรับปรุงเมืองให้ดีขึ้นด้วยผลตอบแทนทางเศรษฐกิจที่มีศักยภาพ และภาพลักษณ์ของเมืองผ่านการแทรกแซงเชิงสร้างสรรค์และกิจกรรมทางวัฒนธรรมต่างๆ เศรษฐกิจเชิงวัฒนธรรมที่มุ่งเน้นในเรื่องของการบริโภคและภาพลักษณ์ได้กลายเป็นสิ่งสำคัญ อย่างไรก็ตามตั้งแต่ปี 1998 เป็นต้นมา คำว่าสร้างสรรค์กลายเป็นที่นิยมในบริบทและการอธิบายความหมายที่หลากหลาย ซึ่งยังคงส่งผลกระทบต่อความหมายของแนวความคิดพื้นที่สร้างสรรค์ในปัจจุบัน สิ่งนี้แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงที่นำไปสู่การผลิตของวัฒนธรรมและผลผลิตที่สร้างสรรค์ รวมถึงภาพที่ปรากฏให้เห็นของแรงงานที่มีทักษะที่ขับเคลื่อนองค์ความรู้ใหม่ๆ และเศรษฐกิจสร้างสรรค์ การเปลี่ยนแปลงนี้นำไปสู่ 1) การเกิดขึ้นของคำว่า Creative Industries อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ และ 2) การพัฒนาของทฤษฎี Creative Class กลุ่มมวลชนสร้างสรรค์ (Florida, 2002)

ประการแรก การยอมรับคำว่าอุตสาหกรรมสร้างสรรค์และคำจำกัดความของ DCMS บ่งบอกถึงจุดมุ่งเน้นใหม่ของการผลิตผลผลิตทางวัฒนธรรมและผลผลิตที่สร้างสรรค์ โครงสร้างพื้นฐานที่อยู่เบื้องหลังและแรงงานที่มีความคิดสร้างสรรค์ ดังนั้นการอธิบายความหมายใหม่ของเมืองสร้างสรรค์เกิดจากเมืองที่ผลงานและการผลิตของอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ได้รับความสนใจและการสนับสนุน ในที่นี้มีส่วนประกอบสำคัญต่างๆ ของการบริโภค เมื่ออุตสาหกรรมสร้างสรรค์และเรื่องราวทางวัฒนธรรมสามารถกำหนดภาพลักษณ์ของเมืองและดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว แต่สิ่งเหล่านี้เป็นเพียงรายละเอียดปลีกย่อยของมุมมองทางการผลิตเท่านั้น

ประการที่สอง การรวบรวมความหมายที่มีอิทธิพลระหว่างเมืองสร้างสรรค์และกลุ่มสร้างสรรค์ การเกิดขึ้นของคำนี้มาจากความสำเร็จของหนังสือเล่มแรกของ Florida (2002) และได้ให้ความหมายเพิ่มเติมของเมืองสร้างสรรค์ว่า ความสำเร็จทางเศรษฐกิจของเมืองถูกกำหนดโดยภาพที่ปรากฏให้เห็นของกลุ่มสร้างสรรค์ ซึ่งแรงงานในภาคอุตสาหกรรมเป็นเพียงส่วนเล็กๆ เท่านั้น แต่ส่วนสำคัญคือ คนในสาขาวิทยาศาสตร์ วิศวกรรม สถาปนิกและนักออกแบบ การศึกษา ศิลปะ ดนตรี และความบันเทิง ซึ่งมีหน้าที่ในการสร้างแนวคิด เทคโนโลยีใหม่ และ/หรือ สาระที่สร้างสรรค์ใหม่ รวมถึงมีความชำนาญสร้างสรรค์ในธุรกิจ การเงิน กฎหมาย การดูแลสุขภาพ และสาขาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง กลุ่มคนเหล่านี้มีหน้าที่แก้ไขปัญหาที่ซับซ้อนซึ่งเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจต่างๆ ที่เป็นอิสระจำนวนมาก และต้องการการศึกษาหรือทุนมนุษย์ระดับสูง อย่างไรก็ตามในตอนนี้อธิบายเมืองสร้างสรรค์ได้ว่า เป็นเมืองที่แสดงให้เห็นภาพที่แท้จริงสูงสุดของกลุ่มสร้างสรรค์และมีศักยภาพในการดึงดูดความสนใจจากนักท่องเที่ยว

Florida (2002) กล่าวว่า เพื่อที่จะเรียกร้องความสนใจแก่กลุ่มสร้างสรรค์ เมืองควร จะสร้างบรรยากาศทางวัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมความหลากหลาย ลงทุนในโครงสร้างต่างๆ เพื่อ ก่อให้เกิดวัฒนธรรมและความบันเทิง เมืองต่างๆ ในอเมริกาและยุโรปมองว่าทฤษฎีของ Florida เป็น วิธีการที่พร้อมนำมาใช้และเป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น อย่างไรก็ตามทฤษฎีนี้ถูก วิเคราะห์ในทางกลับกัน สำหรับผู้วิจัยหลายๆ คน ที่นำเอาสมมติฐานของ Florida มาใช้ในฐานะที่เป็น วิธีการที่น่าเชื่อถือสำหรับการพัฒนาการเจริญเติบโตของเมืองในอนาคต ถูกมองว่าเป็นศาสตร์ที่กล่าว เกินจริง ข้อจำกัดของทฤษฎีดังกล่าว มีดังนี้ 1) จากมุมมองทางเศรษฐกิจ ในการอ้างอิงถึงการวัดระดับ การพัฒนาแบบดั้งเดิมความสัมพันธ์ที่พบในการวิจัยไม่ได้พิสูจน์ถึงการเชื่อมโยงที่ถูกต้องแม่นยำของ สาเหตุที่ทำให้เกิดการพัฒนากับการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Malanga, 2004) ยิ่งไปกว่านั้น ทฤษฎีดู เหมือนไม่ได้พิจารณาถึงความตกต่ำที่ตามมาของเมืองหลายๆ แห่งในอเมริกาหลังจากที่ช่วงดอทคอม (Dot Com) เจริญเติบโต (Kotkin, 2006) 2) จากมุมมองทางการเมืองและนโยบาย Florida (2002) ปกป้องตัวเองในการให้คำปรึกษาเรื่องสัญญาและพื้นที่ในสิ่งก่อสร้างของ “Fast Urban Policy” สำหรับเมืองสร้างสรรค์ทั่วโลก: “ดูเป็นชุดข้อเสนอมากเกินไป กลยุทธ์เชิงสร้างสรรค์เป็นความหมาย ของการเตรียมส่วนประกอบต่างๆ สำหรับตลาดนโยบายที่รวดเร็ว” (Peck, 2005: 767) 3) จาก มุมมองทางสังคม Donald and Morrow (2005) ชี้ให้เห็นถึงจำนวนของผู้สร้างนโยบายรวมถึง Florida เอง ที่มักจะไม่ใช่ใจต่อข้อตกลงที่ยอมรับร่วมกัน วิธีการที่เปิดกว้างสู่ความหลากหลายในสิ่งที่ เรียบง่ายของความหลากหลายทางวัฒนธรรม นอกจากนั้นเป็นเรื่องสำคัญที่ Florida ลืมนำเอาปัจจัย ทางสังคมที่สำคัญต่างๆ เช่น อายุ ความแตกต่างของรายได้ การแบ่งแยกคนตามความแตกต่างของ เชื้อชาติ และอื่นๆ มารวมในดัชนี เน้นย้ำถึงการเชื่อมโยงที่แน่นแฟ้นระหว่าง Creative City-Region Approach กับความไม่เท่าเทียมกันซึ่ง Florida (2002) ยังคงทิ้งไว้เป็นคำถามต่อไป

ข้อจำกัดของการแทรกแซงเชิงนโยบาย ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการพัฒนาสินทรัพย์ เพื่อดึงดูดความสนใจและความเจริญเติบโตจากมุมมองลักษณะ Top-Down ผลักดันให้เกิดแนวคิดที่ จะให้เป็นเมืองสร้างสรรค์ ซึ่งสิ่งที่ต้องการ เช่น สินทรัพย์ท้องถิ่นเฉพาะด้าน ร้านอาหารที่สะท้อนถึง วัฒนธรรม ความหลากหลายทางวัฒนธรรม รวมถึงการจัดการเทคโนโลยีขั้นสูง ดูเหมือนไม่ได้อธิบายว่า กลุ่มสร้างสรรค์มีปฏิสัมพันธ์กับสินทรัพย์เหล่านี้อย่างไร หรือความได้เปรียบในการแข่งขันอะไรที่พวกเขาสร้างขึ้นมาจริงๆ

การดำเนินนโยบายต่างๆ เหล่านี้ตามทฤษฎีกลุ่มสร้างสรรค์ ทำขึ้นโดยมีจุดประสงค์ หลักในสิ่งก่อสร้างที่มีลักษณะภายนอกที่ดึงดูดความสนใจ ซึ่งมอบความประทับใจของการอยู่อาศัยใน เมืองที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมและเมืองที่น่าตื่นตาตื่นใจให้แก่กลุ่มสร้างสรรค์ ยุทธศาสตร์ เมืองนำอยู่ “A Cool City Strategy” (Kotkin, 2006) อย่างไรก็ตาม ลักษณะภายนอกอาคารนี้มีไว้ เพื่อเหตุผลทางความงาม เป็นการยากที่จะพิสูจน์ว่าแรงงานที่มีความรู้ความชำนาญระดับสูงของภาค

การสื่อสารยุคใหม่ เป็นกลุ่มคนที่ให้ความสนใจในการเข้าชมหอศิลป์หรือมีส่วนร่วมในเทศกาลทางศาสนา สิ่งที่จะไม่นำมาโต้แย้งในที่นี้คือ มีคุณค่าที่แท้จริงในวัฒนธรรมที่ดึงดูดสิ่งสร้างสรรค์ต่างๆ (Pratt, 2008: 108) ในทางตรงกันข้าม ดูเหมือนว่ากลุ่มสร้างสรรค์ตามข้อมูลของ Florida เป็นการเอาความชำนาญต่างๆ ที่ซึ่งมีวิธีการที่แตกต่างกันมากมารวมเข้าด้วยกันกับชีวิตและวัฒนธรรมอย่างเรียบง่าย (Markusen, 2006) ดัชนีของ Florida อยู่บนพื้นฐานของการมีอยู่ของสินทรัพย์เฉพาะด้านและโครงสร้างพื้นฐานรวมถึงความชำนาญต่างๆ เฉพาะด้าน สำหรับดัชนีทางวัฒนธรรมและปัจจัยที่ทันสมัย โครงสร้างพื้นฐานทางวัฒนธรรม เช่น พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ ถือเป็นตัวแทนที่ได้รับการยอมรับและภาพของชีวิตกลางคืนและคลับต่างๆ (Comunian, 2011: 1157-1179)

พิเชษฐ์ มุสิกะโปดก (2555) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้ความเป็นเมืองสร้างสรรค์ด้านการออกแบบของกรุงเทพมหานคร ซึ่งผลการวิจัยหลักพบว่า ตัวบ่งชี้ลักษณะความเป็นเมืองสร้างสรรค์ด้านการออกแบบของกรุงเทพมหานคร แบ่งได้เป็น 6 กลุ่มใหญ่ จำนวน 26 ตัวบ่งชี้ ดังนี้ ตัวบ่งชี้กลุ่มที่ 1 ด้านนักร้องแบบผู้เชี่ยวชาญและแรงงานสร้างสรรค์ของเมือง มีตัวบ่งชี้จำนวน 4 ตัวบ่งชี้ ตัวบ่งชี้กลุ่มที่ 2 ด้านอุตสาหกรรมสร้างสรรค์และการรวมกลุ่มวิสาหกิจอุตสาหกรรมสร้างสรรค์และอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่อง มีตัวบ่งชี้จำนวน 2 ตัวบ่งชี้ ตัวบ่งชี้กลุ่มที่ 3 ด้านกิจกรรมสร้างสรรค์และความหลากหลายทางวัฒนธรรมของเมือง มีตัวบ่งชี้จำนวน 8 ตัวบ่งชี้ ตัวบ่งชี้กลุ่มที่ 4 ด้านพื้นที่สร้างสรรค์และสิ่งอำนวยความสะดวก/ โครงสร้างพื้นฐานของเมืองมีตัวบ่งชี้จำนวน 5 ตัวบ่งชี้ ตัวบ่งชี้กลุ่มที่ 5 ด้านนโยบายแผนโครงการเมืองสร้างสรรค์และภาวะผู้นำของผู้บริหารเมือง มีตัวบ่งชี้จำนวน 4 ตัวบ่งชี้และตัวบ่งชี้กลุ่มที่ 6 ด้านยอดขายและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ของเมือง มีตัวบ่งชี้จำนวน 3 ตัวบ่งชี้

จากแนวคิดเรื่องพื้นที่สร้างสรรค์และตัวบ่งชี้ลักษณะความเป็นพื้นที่สร้างสรรค์ที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ความคิดสร้างสรรค์ทั้งหมดที่เป็นศาสตร์และศิลป์ ทำให้เกิดความแตกต่างในแต่ละพื้นที่ แสดงถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างศิลปินหรือองค์กรศิลปะกับพื้นที่นั้นๆ เพื่อแสดงถึงวิสัยทัศน์ของวัฒนธรรมในฐานะเป็นพลังสนับสนุนภาพลักษณ์และอนาคตทางเศรษฐกิจได้เป็นอย่างดี

1.4 องค์ประกอบของเมืองสร้างสรรค์

Landry and Bianchini (1995) ผู้เชี่ยวชาญด้านการวางแผนการประยุกต์ใช้วัฒนธรรมเพื่อการฟื้นฟูเมืองและผู้วิจัยหนังสือ *The Creative City* ได้กล่าวไว้ว่า คนและวัฒนธรรมท้องถิ่นมีส่วนสำคัญที่ทำให้เมืองเป็นพื้นที่ของความคิดสร้างสรรค์ และทำให้เกิดพลวัตขึ้นในสังคมเมือง ดังนั้น ความเป็นท้องถิ่นที่สื่อสารออกมาทางศิลปะในรูปแบบต่างๆ และกิจกรรมทางวัฒนธรรมซึ่งถือเป็นทรัพยากรสร้างสรรค์จึงเป็นส่วนประกอบสำคัญที่ทำให้ความเป็นเมืองสร้างสรรค์ของแต่ละท้องถิ่นมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่แตกต่างกันไป (Florida, 1993) ผู้ให้คำนิยามกลุ่มมวลชนสร้างสรรค์กล่าวไว้ว่า กลุ่มมวลชนสร้างสรรค์เป็นกลุ่มคนที่เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์

ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่ง ด้วยเหตุผลดังกล่าว เมืองจึงต้องแข่งขันกันเพื่อดึงดูด รักษาและสร้างกลุ่มมวลชนสร้างสรรค์ด้วยการ พัฒนาสภาพแวดล้อม การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและกลไกทางธุรกิจที่เอื้อต่อการลงทุน พัฒนาธุรกิจสร้างสรรค์และให้ความสำคัญกับส่วนที่สำคัญที่สุด คือ การรักษาวัฒนธรรมท้องถิ่นและวางแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อให้เมืองมีความพร้อมในเชิงเอกลักษณ์และบรรยากาศทางวัฒนธรรมที่มีความหลากหลายควบคู่ไปกับการพัฒนาเมืองด้านกายภาพ

1.4.1 ตัวบ่งชี้ที่สำคัญในการเป็นเมืองสร้างสรรค์

นอกจากองค์ประกอบของการเป็นเมืองสร้างสรรค์แล้ว Landry and Bianchini (1995) ยังได้ระบุตัวบ่งชี้สำคัญในการเป็นเมืองสร้างสรรค์ไว้ 10 ตัวบ่งชี้ ดังต่อไปนี้ 1) กรอบทางด้านสาธารณสุขและการเมือง เช่น มีความโปร่งใสและตรวจสอบได้ ปรับเปลี่ยนได้ง่ายตามสถานการณ์ เน้นการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจมากกว่าการรวมอำนาจ สนับสนุนการทำงานแบบข้ามสายงาน สนับสนุนหน่วยงานอาสาหรือชุมชนที่มีประโยชน์มีการเชื่อมโยงที่ดีกับธุรกิจ 2) ความมีเอกลักษณ์โดดเด่น ความหลากหลาย ความมีชีวิตชีวาและการแสดงออก เช่น สถานที่สร้างสรรค์มีเอกลักษณ์ที่ชัดเจน ซึ่งเป็นผลจากการไม่หยุดนิ่งของวัฒนธรรม ประชาชนมีความมั่นใจในทัศนคติและค่านิยมของพวกเขา ภูมิใจในผลิตภัณฑ์ สิ่งอำนวยความสะดวกและทรัพยากรต่างๆ ของตนเอง โดยเฉพาะความเชี่ยวชาญพิเศษที่พัฒนาขึ้น ความมั่นใจนี้ทำให้เกิดการยอมรับและเปิดกว้าง สิ่งนี้เป็นวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องโดยการชิมชั้บและหลอมรวมอิทธิพลต่างๆ ผ่านระยะเวลาอันยาวนาน เป็นสถานที่ที่เต็มไปด้วยแนวความคิด ศิลปะ วัฒนธรรมที่มีชื่อเสียงทั้งแบบดั้งเดิม แบบมีอาชีพและมือสมัครเล่น มีกิจกรรมทางศิลปะ เทศกาล กีฬา มีถนนที่มีร้านค้าต่างๆ มากมาย มีร้านค้าปลีกที่ขายผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น มีช่องทางการติดต่อสื่อสารในท้องถิ่นโดยเฉพาะ 3) การเปิดกว้าง การยอมรับ ความไว้วางใจและความสามารถในการเข้าถึง เช่น พื้นที่สร้างสรรค์นั้นเปิดกว้างและยินดีที่จะต้อนรับทุกคน คนมาจากภูมิหลังที่แตกต่างกันทำให้สถานที่แห่งนี้เป็นบ้านของพวกเขา สิ่งนี้ทำให้เกิดสถาบันสาธารณะ สิ่งแวดล้อมทางธุรกิจและการดำเนินการต่างๆ ในสังคม ทั้งภาครัฐ เอกชน หน่วยงานอาสาหรือชุมชนต่างๆ ทำให้โครงการต่างๆ เดินหน้า เกิดการค้าเป็นประตูไปสู่โลกภายนอกหรือโลกภายนอกเข้าสู่ท้องถิ่น แรงงานท้องถิ่นไปทำงานต่างประเทศหรือมีแรงงานจากต่างประเทศเข้ามา จากสิ่งต่างๆ ทั้งหมดนี้พื้นที่นี้ยังคงเป็นบ้านของพวกเขาอยู่ 4) การเป็นผู้ประกอบการ การสำรวจและนวัตกรรม เช่น พื้นที่สร้างสรรค์เป็นที่ที่ทำให้ผู้ประกอบการรู้สึกเหมือนบ้าน เป็นที่จดจำของสังคม ทำให้แนวคิดกลายเป็นความจริง มีการทดลอง มีความเสี่ยง มีชื่อเสียงในด้านสินค้าและบริการที่ได้รับการออกแบบอย่างโดดเด่น 5) การเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์ รวดเร็วว่องไวและวิสัยทัศน์กว้างไกล เช่น ในพื้นที่สร้างสรรค์มีผู้นำหลายคนและหลายระดับ มีการมองหาบุคคลที่มีความสามารถจากทุกภาคส่วน ผู้นำต้องเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาเมือง ความเสี่ยงทางธุรกิจ หรือโปรแกรมทางการศึกษาต่างๆ ตรวจสอบได้ เป็นแรงขับเคลื่อนไปสู่อนาคต มีการเตรียมความพร้อมและรู้ว่าเมื่อไหร่ควรคว้าโอกาส เป็นผู้ทำงาน

ร่วมกับผู้นำคนอื่น ๆ ได้ มีกลไกที่ดีในการรวบรวมข้อมูลเรื่อง Best Practices และ Innovation Solutions จากทั่วโลก มีศูนย์วิจัย มีศูนย์กลางความชำนาญ การตัดสินใจในเรื่องสาธารณะ คำนึงถึงคนทุกสาขาอาชีพ 6) พื้นที่การเรียนรู้และการแสดงความสามารถ สถานที่สร้างสรรค์มีค่าต่อการเรียนรู้และองค์ความรู้ ความสามารถพิเศษต่างๆ ได้รับการสนับสนุนและมีการให้สิ่งตอบแทน มีความหลากหลายในการเรียนรู้ ทำให้คนรู้ว่าตนเองเหมาะสมกับงานด้านใด มีการเรียนการสอนระดับนานาชาติ มีสถาบันการศึกษาที่ดีที่สุดในแต่ละสาขา มีหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจและตามทันกระแสโลก เป็นระบบที่ดีเลิศในการรักษาและทำให้ความสามารถพิเศษในระดับท้องถิ่นเจริญเติบโต ความสามารถพิเศษถูกนำไปเผยแพร่ให้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง 7) การสื่อสาร การเชื่อมโยงและระบบเครือข่าย เช่น พื้นที่สร้างสรรค์มีการเชื่อมโยงที่ดีทั้งภายในและภายนอกทางด้านกายภาพและใช้ได้จริง ติดต่อสื่อสารถึงกันได้สะดวก เนื่องจากมีระบบการขนส่งโทรคมนาคมที่ดี มีการพูดภาษาต่างประเทศโดยทั่วไป มีการเชื่อมโยงข้ามสายธุรกิจที่ดี มีกลุ่มและมีศูนย์กลาง มีการแลกเปลี่ยนความรู้ มีการทำโครงการระดับชาติ เช่น การร่วมลงทุน โครงการสำรวจ การพัฒนาผลิตภัณฑ์และความเป็นหุ้นส่วนในสังคม 8) สถานที่และกระบวนการสร้างสรรค์พื้นที่ที่มีความน่าสนใจ เช่น พื้นที่สร้างสรรค์เกิดจากส่วนประกอบทั้ง Hardware และ Software การปฏิสัมพันธ์ของมนุษย์และกิจกรรมที่เกิดจากสิ่งแวดล้อมทางกายภาพผสมกับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ พื้นที่สีเขียวและระบบนิเวศ สิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดความโดดเด่นกับสถานที่นั้นๆ 9) ความเป็นอยู่ที่ดีและมีสวัสดิภาพ เช่น สถานที่สร้างสรรค์มีคุณภาพชีวิตที่ดีมากมีผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) สูง คนมีความสุขในการอยู่อาศัยและทำงาน ระดับอาชญากรรมต่ำ คนช่วยเหลือกันอย่างเต็มที่ การแบ่งชนชั้นยังมีอยู่แต่อยู่ในระดับต่ำ คนมีความสุขกับการติดต่อถึงกัน การเปิดใจกว้าง สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ระบบการขนส่งดีเยี่ยม ผู้นำได้รับความไว้วางใจเป็นอย่างมาก 10) ความเป็นมืออาชีพและความมีประสิทธิภาพ เช่น พื้นที่สร้างสรรค์มีการดำเนินการที่ดีเยี่ยม สิ่งใหม่ๆ เกิดขึ้นและประสบความสำเร็จ มีความภาคภูมิใจในความเป็นมืออาชีพและมีคุณภาพมาตรฐานสูง เกณฑ์มาตรฐานส่วนมากถูกกำหนดจากสิ่งนี้ บริษัท องค์กร เอกชนและผลิตภัณฑ์มักได้รับรางวัลเป็นศูนย์กลางความชำนาญของสาขาเฉพาะด้าน มีความเชื่อถือได้ ความตรงต่อเวลา มีประสิทธิภาพหรือความแม่นยำ มืออาชีพทั้งหลายมีความมั่นใจในความสามารถของตนเอง

จากแนวคิดองค์ประกอบของเมืองสร้างสรรค์ของ Landry & Bianchini (1995) และ Florida (1993) ดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า นอกจากความคิดสร้างสรรค์ที่ปรากฏในแต่ละเมืองแล้ว คนและวัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ในการทำให้เมืองนั้นๆ มีลักษณะของพื้นที่สร้างสรรค์ ทำให้เกิดพลวัตขึ้นในสังคมเมือง อีกสิ่งหนึ่งที่ควรให้ความสำคัญ คือ การรักษาวัฒนธรรมท้องถิ่นและวางแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืน

1.5 แนวคิดเรื่องเมืองสร้างสรรค์และตัวบ่งชี้ลักษณะความเป็นเมืองสร้างสรรค์ของ British Council

แนวคิดการพัฒนาเมืองให้เป็นเมืองแห่งความคิดสร้างสรรค์ (Creative City) โดยแผนงานที่ British Council ได้นำเสนอต่อกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีแนวทางหลักครอบคลุม 5 แนวทางด้วยกัน (ผู้จัดการ 360 รายสัปดาห์, 2552) ตามตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ตัวบ่งชี้ลักษณะความเป็นเมืองสร้างสรรค์ของ British Council

แนวทางหลัก	ลักษณะความเป็นเมืองสร้างสรรค์
1) City Scrapers	การพัฒนากลุ่มบุคคลผู้มีบทบาทในการสร้างสรรค์เมืองใหญ่ อาทิ นักออกแบบ สถาปนิก วิศวกร โดยสนับสนุนให้บุคคลเหล่านี้ได้ทำงานผ่านโครงการเชิงปฏิบัติการร่วมกับโจทย์การออกแบบเมืองใหญ่ในสหราชอาณาจักร
2) Creative Catalysts	การสนับสนุนพัฒนาและสร้างเครือข่ายของผู้ประกอบการรุ่นใหม่ในอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ (Creative Industries) โดยมีการคัดเลือกตัวแทนจากภาคอุตสาหกรรม ภาคการศึกษาและสื่อจากประเทศที่เข้าร่วมโครงการ เพื่อเดินทางไปศึกษาเยี่ยมชมหน่วยงานสำคัญต่างๆ ในอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ของแต่ละประเทศ
3) Inclusive Cities	การสำรวจความเปลี่ยนแปลงจากการย้ายถิ่นฐานของคนเข้ามาในเมืองใหญ่ ส่งผลทำให้เมืองนั้นมีอัตลักษณ์ มีวัฒนธรรมที่ใหม่และหลากหลาย
4) Re-imagining the City	การจัดทำสารคดีเกี่ยวกับเมืองใหญ่ 8 เมืองผ่านสื่อมัลติมีเดีย โดยเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างกลุ่มศิลปิน D-Fuse จากประเทศสหราชอาณาจักรกับกลุ่มศิลปินท้องถิ่น ภายใต้แนวคิดเรื่องโลกาภิวัตน์ การขยายตัวของเมือง ฯลฯ
5) Transforming Public Spaces	การสนับสนุนการแสดงออกทางความคิดสร้างสรรค์ผ่านทางสภาพแวดล้อมและธรรมชาติของเมือง โดยแนวทางนี้เป็นการเปิดโอกาสให้คนในสายงานสร้างสรรค์ ศิลปิน นักศึกษา ตลอดจนประชาชนทั่วไปในเมืองได้มาทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อสร้างสรรค์เมืองของพวกเขาขึ้นมาใหม่ เช่น ในประเทศจีนมีโครงการ Transforming Public Spaces: Chongqing ส่งเสริมความตระหนักรู้ในชุมชนเกี่ยวกับการใช้ศิลปะเพื่อพัฒนาเมือง หรือในประเทศเวียดนามมีโครงการ Awakened Spaces เพื่อระดมความเห็นจากประชาชนว่า มีถนนหรือสิ่งปลูกสร้างสาธารณะใดบ้างที่พวกเขาต้องการเปลี่ยนแปลงใหม่ ซึ่งก็ใช้ศิลปะเป็นเครื่องมือเช่นกัน

ที่มา: ผู้จัดการ 360 รายสัปดาห์ (2552)

แนวคิดเรื่องเมืองสร้างสรรค์และตัวบ่งชี้ลักษณะความเป็นเมืองสร้างสรรค์ของ British Council ดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้เป็น 5 แนวทาง ได้แก่ การพัฒนากลุ่มบุคคลผู้มีบทบาทในการสร้างสรรค์เมืองใหญ่ การสนับสนุนพัฒนาและสร้างเครือข่ายของผู้ประกอบการรุ่นใหม่ ในอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ การสำรวจความเปลี่ยนแปลงจากการย้ายถิ่นฐานของคนเข้ามาในเมืองใหญ่และการจัดทำสารคดีเกี่ยวกับเมืองใหญ่ผ่านสื่อมัลติมีเดียต่างๆ

1.6 แนวคิดเรื่องเมืองสร้างสรรค์และตัวบ่งชี้ลักษณะความเป็นเมืองสร้างสรรค์ของประเทศไทย

1.6.1 จากเอกสารสรุปการสัมมนาระดมความเห็นเรื่อง Bangkok Creative City ในวันพฤหัสบดีที่ 16 กรกฎาคม พ.ศ. 2552 ณ โรงแรมอินเตอร์คอนติเนนตัล กรุงเทพฯ นายกิตติรัตน์ ปิดิพานิช ผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริมและพัฒนาการออกแบบ ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ ได้นำเสนอกระบวนการในการสร้างเมืองสร้างสรรค์ จะต้องมีการปรับปรุองค์ประกอบของเมือง(สยาม (SIAM) 1932, 10 มกราคม 2553) ได้แก่ 1) การสร้างเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมให้แก่เมือง (Cultural Identity) การสร้างสภาพแวดล้อมทางสังคมให้มีความเปิดกว้าง (Diversity & Open Society) เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ใหม่ๆ 2) การรวบรวมนักคิดและผู้ประกอบการสร้างสรรค์ (Talent/Creative Entrepreneur) เพื่อรวบรวมผู้มีความคิดสร้างสรรค์ในการผสมผสานวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ากับเทคโนโลยีวัฒนธรรมและการจัดการด้านธุรกิจที่ก่อให้เกิดการจ้างงานและกำลังซื้อสินค้าหมุนเวียน เป็นกลไกให้เกิดการเติบโตทางเศรษฐกิจ 3) การสร้างพื้นที่และสิ่งอำนวยความสะดวก (Space & Facility) ต้องมีโครงสร้างพื้นฐานที่เพียงพอและมีคุณภาพ ก่อให้เกิดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการผลิตของนักคิดและธุรกิจสร้างสรรค์ 4) การบริหารจัดการเมือง (Management) องค์กรของภาครัฐและเอกชนจะต้องมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาเมือง เป็นองค์กรที่มีความยืดหยุ่นและทำงานประสานกันเพื่อนำไปสู่เป้าหมายได้อย่างสร้างสรรค์ มีแนวทางในการปรับปรุงเมืองเพื่อให้เป็นเมืองสร้างสรรค์ โดยการผสมผสานประวัติศาสตร์และความคิดสร้างสรรค์ ให้เมืองมีความผสมผสานกัน (อาคม เต็มพิทยาไพสิฐ, 2554)

1.6.2 ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ (TCDC) ได้จัดสัมมนาหัวข้อ “Creative City” เพื่อรวบรวมองค์ความรู้จากนักพัฒนาเมืองและนักสร้างสรรค์ และเพื่อถกแถลงข้อสรุปที่ว่าความเป็นเมืองสร้างสรรค์นั้นต้องทำอะไร โดยพบว่าปัจจัยที่จำเป็นลำดับต้นๆ คือลักษณะทางกายภาพ 5 ประการ (อภิสิทธิ์ ไส่ศัตรูไกล, 2553) ได้แก่ 1) การเชื่อมโยงผู้คนด้วยเส้นทางสัญจร (Street Life) การเป็นศูนย์รวมของสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เช่น ธนาคาร ร้านค้า ร้านอาหาร แหล่งบันเทิง แหล่งความรู้ การมีพื้นที่สาธารณะที่ทำให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมและการมีระบบขนส่งสาธารณะที่ดีมารองรับ 2) ความรู้ที่จะใช้เพื่อพัฒนาเมืองให้มีลักษณะของการผสมผสานระหว่างประวัติศาสตร์และโครงสร้างที่ทันสมัย เพื่อให้ลักษณะทางกายภาพที่กล่าวมาทั้งหมดนั้นมีปฏิสัมพันธ์ที่แท้จริงระหว่างคน

กับเมือง 3) การสร้างบรรยากาศของความเป็น Creative City ให้เกิดขึ้นเพื่อเป็นเมืองที่ดึงดูดสินทรัพย์เคลื่อนที่ได้เหล่านี้ จะต้องมิลักษณะเด่นร่วมกัน คือ ต้องเป็นเมืองที่มีการเปิดกว้างทางความคิด มีสถานที่ที่เปิดโอกาสให้มีการเรียนรู้ มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อให้เกิดกระบวนการใช้ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และการประกอบธุรกิจ ทั้งในแหล่งเมืองและผ่านเครือข่ายทั่วโลก 4) การมีสภาพแวดล้อมที่ดึงดูดให้ผู้ประกอบการสร้างสรรค์และนักคิดจากแหล่งต่างๆ มาแสวงหาแรงบันดาลใจในการพัฒนาผลงาน และ 5) ผู้นำของเมืองและประเทศต้องมีวิสัยทัศน์ที่จะเข้าใจกระบวนการสร้างเมือง ให้มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเกิดความคิดสร้างสรรค์ การประกอบธุรกิจและการอยู่อาศัย รวมถึงการส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นให้เป็นรากฐานของการสร้างแรงบันดาลใจและความคิดสร้างสรรค์

กรวรรณ สังขกร และคณะ (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาศักยภาพชุมชนวัฒนธรรมสร้างสรรค์ เพื่อสนับสนุนเชียงใหม่เมืองสร้างสรรค์ ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการจัดการพัฒนาศักยภาพชุมชนเพื่อสนับสนุนเมืองวัฒนธรรมสร้างสรรค์โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ควรเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจสังคมทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพิ่มบทบาทของภาครัฐและสถาบันการศึกษาเพื่อสนับสนุนชุมชนให้มีส่วนร่วมและโอกาสในการพัฒนามากขึ้น ส่งเสริมบทบาทของภาครัฐกิจเอกชนและองค์กรพัฒนาเอกชนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน แผนการบริหารจัดการชุมชนสร้างสรรค์เพื่อสนับสนุนเมืองวัฒนธรรมสร้างสรรค์ ควรมีการจัดตั้งคณะกรรมการจากหลายภาคส่วน เพื่อร่วมบริหารวางแผนดำเนินกิจกรรมสร้างสรรค์ โดยคำนึงถึงทุนเดิมที่ชุมชนมีอยู่ จัดให้คนในชุมชนได้ไปศึกษาดูงานเพื่อเปิดโอกาสให้ได้เห็นสิ่งใหม่นำมาต่อยอดความคิดสร้างสรรค์ ประชาสัมพันธ์ชุมชนให้เป็นที่รู้จัก ผ่านกิจกรรมทางวัฒนธรรม กระตุ้นให้เกิดการดำเนินการและรวมตัวกันอยู่เสมอๆ และประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อหาจุดแข็งจุดอ่อนและทำให้เกิดผลสำเร็จอย่างยั่งยืน

ภิญญ์ลักษณ์ วีรภัทรรัตน์วรา (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุมชนโดยอุตสาหกรรมภาพยนตร์ตามแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ : กรณีศึกษาชุมชนตลาดบ้านใหม่ จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการศึกษาพบว่า ชุมชนตลาดบ้านใหม่นั้น ยังคงความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนได้อย่างสมบูรณ์ ทั้งสถาปัตยกรรม วิถีชีวิตและความต่อเนื่องของวัฒนธรรม ควรค่าแก่การธำรงรักษาไว้ ซึ่งเป็นองค์ประกอบพื้นฐานของเศรษฐกิจรูปแบบใหม่เชิงสร้างสรรค์ เป็นตัวกระตุ้นให้กองถ่ายทำภาพยนตร์เลือกใช้ชุมชนตลาดบ้านใหม่เป็นสถานที่ถ่ายทำเนื่องจากสิ่งเหล่านี้เป็นของแท้ที่ไม่สามารถหาชมได้จากที่อื่น เมื่อกองถ่ายทำภาพยนตร์เลือกชุมชนเป็นสถานที่ถ่ายทำแล้ว ชุมชนจะถูกฟื้นฟูได้ด้วยตัวเอง โดยมีรายได้ที่เกิดจากร้างงานและการซื้อผลิตภัณฑ์ในขณะที่กองถ่ายทำภาพยนตร์เข้ามาดำเนินการถ่ายทำ และหลังจากภาพยนตร์ออกฉายแล้วชุมชนก็จะได้รับรายได้จากผู้ชมภาพยนตร์ ซึ่งเปลี่ยนจากผู้ชมภาพยนตร์เป็นนักท่องเที่ยว เกิดการจ้างงานในลักษณะที่เรียกได้ว่า เศรษฐกิจสร้างสรรค์แบบแตก

กระจาย คือ ทุกคนในชุมชนมีรายได้ทุกคนครบถ้วน ผลการวิจัยได้เสนอแนวทางในการพัฒนา คือ การสร้างและส่งเสริมให้ทุกคนในชุมชนตระหนักรู้และธำรงรักษาสิ่งที่ตนมีอยู่ไว้ เพื่อเป็นการดึงดูดให้อุตสาหกรรมภาพยนตร์ยังคงใช้ชุมชนตลาดบ้านใหม่ เป็นสถานที่ในการถ่ายทำและเพิ่มปริมาณนักท่องเที่ยวที่ต้องการบรรยากาศแบบย้อนยุค ซึ่งเป็นทุนของชุมชนในการพัฒนาอย่างยั่งยืน

จากข้อมูลข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าแนวคิดเรื่องเมืองสร้างสรรค์และตัวบ่งชี้ลักษณะความเป็นเมืองสร้างสรรค์ของประเทศไทย ประเด็นหลัก คือ การสร้างเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมให้แก่เมือง การรวบรวมนักคิดและผู้ประกอบการสร้างสรรค์ การสร้างพื้นที่และสิ่งอำนวยความสะดวก การบริหารจัดการเมืองที่ดีและผู้นำต้องมีวิสัยทัศน์ที่จะเข้าใจกระบวนการสร้างเมืองให้มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเกิดความคิดสร้างสรรค์ได้เป็นอย่างดี

1.7 แนวคิดเรื่องกรอบในการพิจารณาเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของกรมทรัพย์สินทางปัญญา

โครงการเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์เป็นอีกโครงการหนึ่งภายใต้นโยบายเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของรัฐบาล ที่จะมีส่วนช่วยในการกระตุ้นและส่งเสริมให้คนไทยมีความตื่นตัว และสร้างสรรค์นวัตกรรมและการจัดการธุรกิจในรูปแบบใหม่ โดยนำภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ รวมถึงการกระตุ้นเศรษฐกิจ ก่อให้เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับภาคประชาชนในทุกภูมิภาคของประเทศไทย โดยจะพัฒนาจังหวัดที่มีศักยภาพเป็นเมืองเศรษฐกิจสร้างสรรค์ทั่วประเทศไทย และคัดเลือกเป็นเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์จากจังหวัดที่มีความโดดเด่นทางภูมิปัญญาศิลปวัฒนธรรม ที่สามารถนำไปพัฒนาสร้างจุดเด่นและมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าหรือบริการของจังหวัด ซึ่งจะมีส่วนในการสร้างรายได้ให้แก่ท้องถิ่นและประเทศชาติอีกทางหนึ่งด้วย โดยกรมทรัพย์สินทางปัญญาได้กำหนดกรอบในการพิจารณาเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ตามโครงการของรัฐบาล มีดังนี้

1.7.1 ศักยภาพด้านทุนทางปัญญา หมายถึง ความรู้จริง ความชำนาญหรือภูมิปัญญาเฉพาะทาง การประยุกต์ ประสบการณ์ เทคโนโลยีขององค์กร ทำให้สามารถพัฒนาศักยภาพและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าหรือบริการ แบ่งเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1.7.1.1 ทุนทางกายภาพ เช่น แหล่งธรรมชาติ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์

1.7.1.2 ทุนทางวัฒนธรรม เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น มรดกสืบทอดทางวัฒนธรรม ความรู้ที่สั่งสมมาแต่บรรพบุรุษ รวมไปถึงขนบธรรมเนียมประเพณีในเทศกาลต่างๆ

1.7.1.3 องค์กรความรู้ เช่น เมืองลอสแอนเจลิสและมหาวิทยาลัย UCLA เป็นเมืองหรือแหล่งที่มีองค์ความรู้ด้านภาพยนตร์ เมืองมิลานและมหานครปารีสเป็นเมืองที่มีองค์ความรู้ด้านแฟชั่น ซิลิคอนวัลเลย์เป็นเมืองที่มีองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

1.7.2 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่างๆ

1.7.2.1 ผู้ประกอบการ อาทิ ผู้ประกอบการ SMEs ตั้งแต่ขนาดเล็กขนาดกลาง ไปถึงขนาดใหญ่ ผู้ผลิตโรงงานและเจ้าของธุรกิจ

1.7.2.2 หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องในการผลักดันและสามารถขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของแต่ละจังหวัดให้เป็นเอกภาพ

1.7.2.3 ภาคประชาชนที่สามารถผลักดันและพัฒนาศักยภาพสินค้าและบริการให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้น อาทิ กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มสหกรณ์ต่างๆ

1.7.2.4 ภาคการศึกษา เช่น สถาบันการศึกษาในระดับต่างๆ นักเรียน นักศึกษา อาจารย์มหาวิทยาลัยหรือคนรุ่นใหม่ที่เป็นกลไกสำคัญในการผลักดันเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของประเทศ

1.7.3 กลุ่มสินค้าและบริการ แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม 15 สาขา

1.7.3.1 กลุ่มมรดกทางวัฒนธรรมและธรรมชาติ ได้แก่ 1) งานฝีมือ/หัตถกรรม เช่น ผ้าทอจกสาน แกะสลักเครื่องปั้นดินเผา ฯลฯ กลุ่มที่น่าสนใจคือ สมาพันธ์ไลฟ์สไตล์ 2) การแพทย์แผนไทย เช่น นวดแผนไทย นวดแผนโบราณสมุนไพร กลุ่มสปาสมุนไพร 3) อาหารไทย เช่น อาหารแปรรูป ผู้ประกอบการร้านอาหารไทย ผู้ประกอบการร้านอาหารท้องถิ่น ฯลฯ 4) การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม/ความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ ท่องเที่ยวไหว้พระ ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โฮมสเตย์ ฯลฯ

1.7.3.2 กลุ่มศิลปะ ได้แก่ 1) ศิลปะการแสดง (Performing Arts) เช่น หมอลำ ลำเพลิน ลิเก ลำตัด ละครโขน หุ่นหลวง หุ่นกระบอก หุ่นเล็ก สะล้อซอซึง มโนราห์ หนังตะลุง ฯลฯ 2) ทัศนศิลป์ (Visual Arts) จิตรกรรมประติมากรรมภาพเขียนจิตรกรรมฝาผนัง งานปั้น งานหล่อหอคิลป์ แกลเลอรี พิพิธภัณฑ์

1.7.3.3 กลุ่มสื่อ ได้แก่ 1) ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ เช่น หนังสือ ภาพยนตร์ ละครทีวี การ์ตูน 2) การพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร การ์ตูน พ็อคเก็ตบุ๊ก หนังสือเฉพาะ สาขาต่างๆ ฯลฯ 3) การแพร่ภาพกระจายเสียง เช่น ผู้ประกอบการสถานีวิทยุ ผู้ประกอบการสถานีโทรทัศน์ ผู้ผลิตรายการ ดีเจ พิธีกร วิทยุชุมชน 4) ดนตรี เช่น เพลงลูกทุ่ง เพลงสุนทราภรณ์ ดนตรีไทย ดนตรีพื้นถิ่นต่างๆ ผู้ประพันธ์เนื้อร้องและทำนอง

1.7.3.4 งานสร้างสรรค์ตามหน้าที่ ได้แก่ 1) การออกแบบ เช่น นักออกแบบ นักตกแต่งภายใน นักออกแบบผลิตภัณฑ์ นักออกแบบอุตสาหกรรม นักออกแบบแฟชั่น 2) แพชั่น เช่น เครื่องแต่งกาย เครื่องประดับ กระเป๋า รองเท้า หมวก 3) สถาปัตยกรรม เช่น การออกแบบสิ่งก่อสร้าง 4) การโฆษณา เช่น ครีเอทีฟ สปอตโฆษณา บิลบอร์ด ภาพยนตร์ โฆษณา 5) ซอฟต์แวร์ เช่น ผู้ผลิตซอฟต์แวร์ประเภทต่างๆ ผู้ผลิตแอนิเมชัน

1.7.3.5 กลุ่มสินค้าและบริการอื่นๆ ที่เป็นเศรษฐกิจสร้างสรรค์

1.7.4 ระบบการบริหารจัดการและการวางแผน

เมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ควรมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน มีจุดมุ่งหมายในการเป็นเมืองเศรษฐกิจสร้างสรรค์ มีการจัดระบบบริหาร มีเครือข่ายและแผนปฏิบัติงาน เพื่อให้มีการนำศักยภาพด้านทุนทางปัญญามาใช้อย่างเหมาะสม มีความร่วมมือที่ดีระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีกลุ่มสินค้าหรือบริการที่น่าสนใจ มีโอกาสในการพัฒนาต่อยอด มีเครือข่ายหรือองค์กรที่จะขับเคลื่อนงานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิภาพ

จากแนวคิดเรื่องกรอบในการพิจารณาเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของกรมทรัพย์สินทางปัญญาข้างต้น สามารถสรุปกรอบเป็นด้านหลักๆ ได้ คือ ด้านศักยภาพด้านทุนทางปัญญา ด้านผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่างๆ ด้านกลุ่มสินค้าและบริการ ด้านระบบการบริหารจัดการและการวางแผน เมืองสร้างสรรค์ควรมีการสร้างความร่วมมือที่ดีกับทุกภาคส่วน มีองค์กรที่เป็นกลไกในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

1.8 แนวคิดเรื่องเมืองสร้างสรรค์และตัวบ่งชี้ลักษณะความเป็นเมืองสร้างสรรค์อื่นๆ

สิริมา ศิริมาตยนันท์ (2553) ได้เขียนบทความเรื่อง Barcelona: Creative City บาร์เซโลน่า เมืองแห่งความคิดสร้างสรรค์ โดยนำเสนอปัจจัยที่ทำให้บาร์เซโลน่าเป็นเมืองสร้างสรรค์ กล่าวคือ การสนับสนุนจากสภาเทศบาลเมืองบาร์เซโลน่า ภายใต้การนำของนายกเทศมนตรี นาย Jordi Hereu วางเป้าหมายให้บาร์เซโลน่าเป็นเมืองหลวงแห่งความคิดสร้างสรรค์ เพื่อที่จะเป็นหนึ่งในเมืองศูนย์กลางทางความคิดสร้างสรรค์ของสเปนและยุโรปตอนกลาง โดยให้การสนับสนุนในด้านต่างๆ ดังนี้

1. การสนับสนุนทางด้านนโยบายหลักของเมือง (Creative Policies) เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำและถดถอยของโลกตั้งแต่ปี 2008 นายกเทศมนตรีของเมืองบาร์เซโลน่า นาย Jordi Hereu ประกาศนโยบายใหม่ของบาร์เซโลน่าในที่ประชุมว่าด้วยเศรษฐกิจใหม่ ณ กรุงมาดริด ประเทศสเปน ในเดือนมีนาคมปี 2009 โดยพัฒนาเมืองบาร์เซโลน่าให้เป็นเมืองหลวงแห่งความคิดสร้างสรรค์และเป็นเมืองแห่งเศรษฐกิจใหม่ (Capital of Creativity and the New Economy) พร้อมทั้งประกาศว่าบาร์เซโลน่าจะพัฒนาตัวเมือง พร้อมทั้งพัฒนาศักยภาพด้านความคิดสร้างสรรค์ของชาวเมือง เพื่อที่จะดึงดูดศิลปินที่มีความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนาผลงานทางด้านต่างๆ ทั่วโลก มาพักอาศัยและสร้างผลงานที่บาร์เซโลน่า ทั้งนี้เพื่อจะทำให้เมืองบาร์เซโลน่าเป็นหนึ่งในเมืองหลักที่ช่วยผลักดันให้ประเทศสเปนมีความเข้มแข็ง และก้าวผ่านวิกฤตทางเศรษฐกิจไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนได้ นอกจากนี้ นายกเทศมนตรี Jordi Hereu ยังได้ร่วมมือกับนายกเทศมนตรีเมืองมาดริด Alberto Ruiz-Gallardon จัดการประชุมวิเคราะห์ถึงนโยบายดังกล่าว ซึ่งจะมีการผลักดันและร่วมมือกันในระดับทวิภาคีของทั้งสองเมือง เพื่อเพิ่มความเข้มแข็งให้กับโครงสร้างทางสังคม โครงสร้างทาง

เศรษฐกิจ โดยเปลี่ยนรูปแบบและเสริมสร้างแนวคิดเกี่ยวกับความร่วมมือกันของประชาคมเมือง รวมถึงการสร้างพันธะสัญญาที่ให้เมืองมาดริดและบาร์เซโลน่า เป็นจุดเชื่อมโยงของความเป็นประชาคมเมืองแห่งความคิดสร้างสรรค์ยุคใหม่

2. การสนับสนุนทางการวางกลยุทธ์ (Strategic Policies) สภาเทศบาลเมืองบาร์เซโลน่าจัดให้มีโครงการและองค์กรสนับสนุนที่จะผลักดันให้นโยบายเมืองแห่งความคิดสร้างสรรค์ดำเนินไปได้อย่างราบรื่น ซึ่งโครงการหลักๆ ได้แก่ 1) Risk Capital Funds for Cultural Projects เป็นองค์กรที่จัดตั้งสำหรับวางกลยุทธ์ในระดับมหภาค เพื่อพิจารณาว่ามิติทางวัฒนธรรมด้านใดที่ควรนำมาเป็นแนวคิดในการสร้างสรรค์หลักประจำปี เช่น ในปี 2002 ได้ตั้งให้เป็นปีของ Gaudi เพื่อที่จะรำลึกถึงผลงานสร้างสรรค์อันยิ่งใหญ่และมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ที่ Gaudi ได้บรรจงสร้างไว้ให้กับบาร์เซโลน่า ปี 2003 ได้จัดเป็นปีของการออกแบบเพื่อที่จะสนับสนุนอุตสาหกรรมการออกแบบ ซึ่งเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ที่โดดเด่นของบาร์เซโลน่า ปี 2005 เป็นปีของหนังสือและการอ่าน เพื่อที่จะสนับสนุนอุตสาหกรรมสิ่งพิมพ์และปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้กับชาวเมือง ปี 2007 เป็นปีแห่งวิทยาศาสตร์ เพื่อเป็นการบูรณาการศาสตร์แห่งศิลป์รวมเข้ากับวิทยาศาสตร์ และสร้างสรรค์ผลงานหรือนวัตกรรมใหม่ในแขนงต่างๆ สำหรับปีถัดไปทางสภาเทศบาลเมืองบาร์เซโลน่าจะให้ความสนใจไปยังด้านมัลติมีเดีย (Multimedia) ศิลปะการแสดง (Performing Arts) และศิลปะพลาสติก (Plastic Arts) 2) The Fundacio Barcelona Cultural เป็นองค์กรกลางที่จัดตั้งขึ้นเพื่อสร้างความเข้าใจและเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างภาคธุรกิจ อุตสาหกรรม ศิลปวัฒนธรรมและการสร้างสรรค์

3. การสนับสนุนทางด้านสาธารณูปโภคพื้นฐาน (Infrastructure) สภาเทศบาลเมืองบาร์เซโลน่าได้ออกนโยบายด้านสาธารณูปโภคและปัจจัยพื้นฐานต่างๆ เพื่อที่จะสนับสนุนให้การดำเนินนโยบายหลักของเมือง คือ การทำให้บาร์เซโลน่าเป็นเมืองหลวงแห่งความคิดสร้างสรรค์ โดยให้การสนับสนุนข้อตกลงเรื่องการอพยพเข้าเมือง เพื่อสร้างสีสันให้เมืองเต็มไปด้วยความหลากหลายทางวัฒนธรรมและการผสมผสานกันของศิลปะ ซึ่งนายกเทศมนตรีก็ได้จัดการลงทุนขั้นพื้นฐานขนาดใหญ่และปรับปรุงพื้นที่ทางตอนเหนือของเมือง ได้แก่ ย่าน Zona Franca ทำเรือศูนย์ขนส่งสินค้า รวมถึงพื้นที่สนามฟุตบอลขนาดเล็กและพื้นที่โดยรอบ ซึ่งปัจจุบันถือสิทธิ์ครอบครองโดยสโมสรฟุตบอล F.C. Barcelona นอกเหนือจากพื้นที่ทางตอนเหนือของเมืองแล้ว สภาเทศบาลเมืองบาร์เซโลน่ายังจัดให้มีพื้นที่สำหรับแสดงผลงานสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรมยุคใหม่ เช่น The Borne Cultural Centre ซึ่งมีพื้นที่ถึง 8,000 ตารางเมตร ครอบคลุมย่านประวัติศาสตร์ของเมืองบาร์เซโลน่าและ The Cultural Centre for Design ซึ่งเป็นเขตพื้นที่ใหม่ของเมืองจำนวน 20,000 ตารางเมตร เพื่อใช้เป็นพื้นที่สำหรับแสดงงานออกแบบในเขตพื้นที่ของบาร์เซโลน่าและคาตาลุเนีย อีกทั้งยังจัดตั้งเขตที่เรียกว่า 22@Barcelona, The Innovation District ซึ่งเป็นพื้นที่อุตสาหกรรมในเขต Poblenou ที่ได้รับการ

ปรับเปลี่ยนมาเป็นพื้นที่สำหรับแสดงนวัตกรรมสินค้าและลานกิจกรรมสำหรับคลื่นลูกใหม่ที่จะมาเป็นพลังขับเคลื่อนความคิดสร้างสรรค์ให้กับเมืองบาร์เซโลน่า โดยตัวลานกิจกรรมจะครอบคลุมการจัดกิจกรรมด้านการศึกษา ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมใหม่ๆ

4. แรงบันดาลใจจากบุคคลต้นแบบด้านความคิดสร้างสรรค์ในประวัติศาสตร์ บาร์เซโลน่าเป็นเมืองที่นักสร้างสรรค์มากมายมารวมตัวกัน เพื่อสร้างผลงานที่เปี่ยมไปด้วยพลังแห่งจินตนาการให้กับสถาปัตยกรรมและศิลปะแขนงต่างๆ ซึ่งบุคคลสำคัญสองคนในประวัติศาสตร์ที่เป็นแรงบันดาลใจที่ยิ่งใหญ่และเป็นพลังขับเคลื่อนให้บาร์เซโลน่าเป็นเมืองแห่งความคิดสร้างสรรค์ คือสถาปนิกชื่อดัง Antonio Gaudi และศิลปินผู้สร้างตำนานให้กับวงการศิลปะ Picasso

5. พลังของคนที่มีความคิดสร้างสรรค์ของเมืองบาร์เซโลน่า ทรัพยากรมนุษย์ถือเป็นข้อได้เปรียบของบาร์เซโลน่า จากข้อมูลทางประชากรศาสตร์ของบาร์เซโลน่าพบว่าในปี 1999 มีชาวต่างชาติอาศัยอยู่เพียงร้อยละ 8 แต่ในปีค.ศ. 2007 ผู้เข้ามาอาศัยในเมืองเป็นชาวต่างชาติถึงร้อยละ 16 จากจำนวนประชากรทั้งหมด 1.6 ล้านคนของบาร์เซโลน่า ซึ่งทำให้บาร์เซโลน่ากลายเป็นเมืองที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมเมืองหนึ่งในยุโรป กลุ่มคนต่างชาติที่เลือกพักอาศัยและตั้งถิ่นฐานในบาร์เซโลน่ามีความตั้งใจที่จะสร้างสรรค์ผลงานและนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อขับเคลื่อนคลื่นความคิดสร้างสรรค์ของบาร์เซโลน่าต่อสายตาชาวโลก เช่น Karl Unglaub สถาปนิกชาวเยอรมันวัย 41 ปีที่สร้างชื่อจากผลงานสถาปัตยกรรมล้ำยุค ซึ่งย้ายจากเยอรมันมาตั้งรกรากที่บาร์เซโลน่าตั้งแต่ปี ค.ศ. 1999 เขาคิดว่าบาร์เซโลน่าเป็นเมืองที่เปิดกว้างทางวัฒนธรรมและมีความเป็นนานาชาติมากกว่าทุกเมืองในประเทศเยอรมนีการผสมผสานทางวัฒนธรรมที่หลากหลายในบาร์เซโลน่า ทำให้เกิดการจุดประกายทางความคิดสร้างสรรค์ ศิลปินในเมืองนี้ยังได้รับแรงบันดาลใจจากสถาปนิกชื่อดัง Gaudi รวมถึงผลงาน La Sagrada Familia ชิ้นโด่งดังของเขา “การอาศัยอยู่ที่บาร์เซโลน่าเป็นเรื่องที่สนุกสำหรับผม แคนั่งมองบรรยากาศและความเป็นไปของชีวิตอันหลากหลายทางเชื้อชาติบนท้องถนนก็เกิดแรงบันดาลใจให้ผมได้แล้ว” ดีไซเนอร์ชื่อดัง Markus Lupfer ชาวเยอรมันก็เป็นอีกคนหนึ่งที่หลงใหลในเสน่ห์ของบาร์เซโลน่า เขาคิดว่าเมืองนี้เป็นเมืองที่เต็มไปด้วยพลังแห่งจินตนาการและจิตวิญญาณของความคิดสร้างสรรค์ Markus อาศัยอยู่ในลอนดอนตั้งแต่เด็ก เขาได้เปิดห้องเสื้อที่นั่นและได้รับความสนใจอย่างมากจากศิลปินร็อกและนางแบบ เมื่อย้ายมาบาร์เซโลน่าผลงานของเขาก็ยังเป็นที่ยอมรับอย่างสูง ว่าเป็นเทรนด์ล้ำสมัยสำหรับคนรุ่นใหม่ ซึ่งพลังของแรงขับเคลื่อนรุ่นใหม่นี้เองที่ทำให้บาร์เซโลน่าก้าวล้ำไปในโลกของจินตนาการได้อย่างไม่หยุดยั้ง

6. บรรยากาศของความเป็นเมืองแห่งความคิดสร้างสรรค์ บาร์เซโลน่าเป็นเมืองที่เต็มไปด้วยบรรยากาศของความคิดสร้างสรรค์ โดยมีเวทีที่เปิดให้ผู้สร้างสรรค์งานศิลปะแขนงต่างๆ ได้มีโอกาสแสดงความคิดอย่างอิสระเสรี ซึ่งทางสภาเทศบาลของเมืองบาร์เซโลน่าได้ร่วมกับองค์กรต่างๆ ในเมืองจัดโครงการขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศและสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้คน

เช่น โครงการสำหรับนักคิดและนักสร้างสรรค์ในวงการภาพยนตร์ โดยร่วมกับ The Barcelona Plató Film Commission เพื่อให้เมืองบาร์เซโลน่าเป็นเมืองของการผลิตและสร้างสรรค์ภาพยนตร์ในระดับนานาชาติและภูมิภาค อีกทั้งมีการจัดตั้ง The Barcelona-Catalonia Film Commission โดยร่วมมือกับ The Catalan Government เพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับวงการภาพยนตร์

ด้านแวดวงของศิลปะการเคลื่อนไหว (Movement Arts) ได้มีการจัดตั้ง Mercat de les Flors municipal theatre ขึ้น เพื่อเป็นเวทีให้ผู้รักศิลปะการเคลื่อนไหว ได้แสดงออกถึงความงดงามของศิลปะแขนงนี้ให้กับสาธารณชน ซึ่งโรงละครแห่งนี้ยังได้ถูกจัดให้เป็นศูนย์กลางของการรังสรรค์ท่วงทำนองและท่าเต้นรำในแบบต่างๆ อีกด้วย ด้านแวดวงดนตรีก็มีการสนับสนุนที่ไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน ได้มีการจัด The BAM Urban Music Festival เพื่อเป็นเวทีให้ศิลปินหน้าใหม่จากแวดวงศิลปะแขนงต่างๆ ได้มาแสดงผลงานด้านต่างๆ เช่น ศิลปะร่วมสมัย การละคร การเต้นรำ การจัดแสดงเกี่ยวกับเด็กและดนตรี โดยงานนี้จะเป็นศูนย์กลางในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างภาครัฐ ผู้ผลิต ผู้จัดจำหน่ายและศิลปิน นอกจากนี้ ยังมีการจัด Sonar Festival ซึ่งเป็นเทศกาลทางดนตรีร่วมสมัยและอิเล็กทรอนิกส์ที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในยุโรป โดยมีศิลปินมาร่วมแสดงนวัตกรรมใหม่ทางดนตรีเป็นจำนวนมากทุกปีสำหรับวงการสถาปัตยกรรม เมืองได้มีการจัดให้สถาปนิกจากทั่วโลกทำงานร่วมกับกลุ่มสถาปนิกรุ่นใหม่ชาวบาร์เซโลน่า เพื่อสร้างอาคารแบบใหม่ภายใต้แนวคิดของการแสดงออกถึง อัตลักษณ์และเป็นมิตรกับธรรมชาติ ผลงานที่โดดเด่นของสถาปนิกกลุ่มนี้ คือ ตึก Torre Agbar ที่จะเปลี่ยนสีของตึกเป็นสีน้ำเงินและแดงในตอนกลางคืน ซึ่งได้กลายเป็นสัญลักษณ์แห่งใหม่ของบาร์เซโลน่าไปแล้ว

จากบทความเรื่อง Creative City Planning Framework A Supporting Document to the Agenda for Prosperity: Prospectus for a Great City Prepared for the City of Toronto by Authentic City/February 2008 (Couture, 2008) ได้เสนอองค์ประกอบที่ดำเนินการเพื่อเป็นเมืองสร้างสรรค์ (Creative City Elements) มีดังนี้

1. Internationalization-Global Toronto ยกฐานะเมืองเป็น “เมืองของโลก” เพื่อดึงดูดการค้า การลงทุนและการท่องเที่ยว รวมทั้งเสริมสร้างชื่อเสียงของเมืองในด้านเอกลักษณ์เฉพาะ

2. World Cultural Capital เป็นเมืองแห่งวัฒนธรรมของโลกด้วยการสนับสนุนงานเทศกาลและกิจกรรมทางวัฒนธรรมต่างๆ ตลอดจนมีการสร้างระบบโครงสร้างภายในเชิงวัฒนธรรม เพื่อผลักดันให้โตรอนโตเป็นเมืองหลวงทางวัฒนธรรมของโลกให้ได้ นอกจากนี้ยังมีการสร้างพิพิธภัณฑ์ศูนย์กลางการดำเนินงานด้านศิลปะและวัฒนธรรม เพื่อแสดงถึงความหลากหลายของเมืองอีกด้วย

3. Culture, Place and Urban Design มีการตั้งคณะกรรมการดูแลด้านการออกแบบ (Design Review Panel) แบบถาวร เพื่อสนับสนุนและพัฒนาเครื่องมือวิธีการในการวางแผนด้านวัฒนธรรมของเมือง ได้แก่ การทำแผนที่แหล่งวัฒนธรรม การบริหารงานและการมีส่วนร่วมของชุมชน การจัดโซนการบูรณะเชิงวัฒนธรรม เพื่อเสริมสร้างกลุ่มธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมให้แข็งแรง นอกจากนี้ยังมีการสร้างเขตวัฒนธรรมรอบๆ เมือง เพื่อเผยแพร่ผลงานทางศิลปะและสนับสนุนการใช้ความคิดสร้างสรรค์

4. Inclusion and Engagement ส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางวัฒนธรรมผ่านศูนย์กลางทางวัฒนธรรมของชุมชน กระตุ้นให้เยาวชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวัฒนธรรมด้วยการลดราคา/แจกฟรีบัตรชมละคร ภาพยนตร์ พิพิธภัณฑ์ เทศกาลภาพยนตร์และกิจกรรมทางวัฒนธรรมอื่นๆ

5. Proactive Toronto มีการขยายกลุ่มอุตสาหกรรมสร้างศูนย์ปฏิบัติงานในเมือง สนับสนุนให้เกิดการสร้างงานและการปรับปรุงคุณภาพสิ่งแวดล้อม รวมทั้งสร้างผลผลิตจากการออกแบบ

6. Productivity and Growth-Creative Toronto วางแผนเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติการเพื่อดึงดูดการลงทุนและการสร้างงาน

7. Economic Opportunity and Inclusion-One Toronto เสริมศักยภาพด้านทรัพยากรบุคคลและให้คำแนะนำให้โอกาสการฝึกงานแก่เยาวชน

จะเห็นได้ว่า ปัจจัยหลักในการเป็นเมืองสร้างสรรค์ของเมืองโตรอนโต มีดังนี้
 1) การสนับสนุนงานเทศกาลและกิจกรรมทางวัฒนธรรม 2) มีการสร้างระบบโครงสร้างภายในเชิงวัฒนธรรม 3) มีการตั้งคณะกรรมการดูแลด้านการออกแบบแบบถาวร 4) มีการจัดโซนการบูรณะเชิงวัฒนธรรม 5) สนับสนุนให้มีการสร้างศูนย์ความร่วมมือด้านวัฒนธรรมสร้างสรรค์ 6) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางวัฒนธรรม

นโยบายจากการสำรวจพื้นที่สร้างสรรค์ (พัฒนา มิตรภักดี และ ชนกานต์ วงศ์กิตติขจร, 2560) ในการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ นอกจากการนำเสนอด้วยข้อมูลสถิติเพื่อสะท้อนถึงศักยภาพเชิงเศรษฐกิจแล้ว ยังนำเสนอเรื่องราวของอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ในเชิงการพัฒนาพื้นที่หรือเมืองเล็กๆ ช่วยทำให้รัฐบาลท้องถิ่นมองเห็นภาพความสำคัญของการเชื่อมโยงไปยังการจัดทำนโยบายการส่งเสริมอุตสาหกรรมสร้างสรรค์เพื่อนำไปสู่การพลิกฟื้นหรือพัฒนาพื้นที่ให้กลับมาเป็นแหล่งจ้างงานและมีกิจกรรมทางเศรษฐกิจได้เป็นอย่างดี เช่น ย่านชอร์ดิทซ์ทางฝั่งตะวันออกของใจกลางเมืองลอนดอน ที่พลิกฟื้นจากย่านอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์และสิ่งทอเก่าที่เสื่อมถอยมาสู่ย่านสร้างสรรค์ เพราะกลุ่มศิลปินรุ่นใหม่ที่มาหาสถานที่ทำงานราคาถูกในเมืองและเป็นแหล่งกำเนิดศิลปินดังอย่างเดเมียน เฮิร์ส เมื่อจำนวนสตูดิโอของศิลปินในย่านชอร์ดิทซ์เพิ่มมากขึ้นทำให้ภาพลักษณ์ของชอร์ดิทซ์ดูทันสมัย จึงดึงดูดให้ธุรกิจสร้างสรรค์อื่นๆ เช่น โฆษณา สถาปัตยกรรม

ช่างภาพและการออกแบบ กลุ่มคนเหล่านี้ก็ไปตั้งให้ธุรกิจร้านอาหาร บาร์และคลับเข้าไปเปิดบริการ จนได้ชื่อว่าเป็นย่านท่องเที่ยวราตรีที่มีเอกลักษณ์แห่งหนึ่งของลอนดอน จึงทำให้โรงแรมชั้นนำและ แกลเลอรีดังเข้าไปเปิดในที่สุด ย่านซอร์ดดิทซ์เป็นตัวอย่างของการเติบโตแบบไม่ได้วางแผนพัฒนา แต่ ถูกค้นพบความเปลี่ยนแปลงจากรัฐบาลท้องถิ่น จึงได้มีการสำรวจวิจัยและจัดทำนโยบายเพื่อสนับสนุน อุตสาหกรรมสร้างสรรค์อย่างเป็นระบบมากขึ้น

การพัฒนาพื้นที่สร้างสรรค์กำลังเป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาเมืองทั่วโลก เช่น ที่ย่านออสเบิร์น วัลเลย์ (Ouseburn Valley) พื้นที่ทางตะวันออกเฉียงเหนือของเมืองนิวคาสเซิล ประเทศสหราชอาณาจักร เป็นกรณีศึกษาที่สำคัญและน่าสนใจในเรื่องการสร้างแนวร่วมเพื่อการพัฒนา ตลอด 4 ทศวรรษที่ผ่านมา กล่าวคือ มูลนิธิ Seven Stories ซึ่งก่อตั้งขึ้นโดย Elizabeth Hammill และ Mary Briggs ในปีค.ศ. 1996 เพื่อรวบรวมหนังสือเกี่ยวกับศิลปะสำหรับเด็ก และ วรรณกรรมเด็กในสหราชอาณาจักรไว้อย่างครบถ้วน จนกระทั่งปีค.ศ. 2002 มูลนิธิได้ทำการปรับปรุง โกดังเก็บธัญพืชเก่า 7 ชั้นในย่านออสเบิร์น วัลเลย์ ให้กลายเป็นศูนย์หนังสือสำหรับเด็กอย่างครบวงจร และได้รับรางวัลมากมาย เช่น Eleanor Farjeon Award จาก Children's Book Circle, Gold in the Best Education Project Category จาก National Lottery Awards และ Gold Award for Large Visitor Attraction of the Year จาก North East England Tourism Awards ฯลฯ หลังจาก สิ้นสุดการทำงานของ Ouseburn Partnership ในปี 2002 ได้มีการจัดตั้ง Ouseburn Advisory Committee (OAC) ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกสภาเทศบาลย่านออสเบิร์นและย่านไบเกอร์ (Byker) ให้เข้ามาดำเนินการตามแผนพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และในปี 2006-2009 มีการจัดทำ Urban Development Framework ซึ่งเป็นการวางกรอบการพัฒนา ย่าน พร้อมมอบเงินทุนสนับสนุนการพัฒนา ย่าน การอนุรักษ์อาคาร และพื้นที่ทางประวัติศาสตร์ ตลอดจนถึงติดตามการดำเนินการ ให้ทาง ภาคเอกชนเป็นผู้ดำเนินงานให้เป็นไปตามจุดประสงค์ของการพัฒนา ย่าน ควบคู่ไปกับการพัฒนา เศรษฐกิจที่เกิดจากความร่วมมือของภาครัฐและเอกชน นอกจากนี้ ยังคงมุ่งเน้นเรื่องการส่งเสริม ภาพลักษณ์ความเป็นพื้นที่สร้างสรรค์ เพื่อดึงดูดกลุ่มเอกชนและกลุ่มคนทำงานสร้างสรรค์ให้เข้ามา ลงทุนและใช้พื้นที่ และล่าสุดคือ Urban Regeneration Plan 2009-2020 ที่ดำเนินการต่อ เนื่องมาจากแผนเดิม เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาทักษะแรงงานและการจ้างงานในพื้นที่ อันจะนำไปสู่ การพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ที่ยั่งยืนในย่านออสเบิร์น วัลเลย์ต่อไป

อีกหนึ่งกรณีศึกษาที่น่าสนใจของพื้นที่สร้างสรรค์ คือ ในช่วงทศวรรษ 1960 หลังการ เสื่อมลงของอุตสาหกรรมในนิวคาสเซิล สภาเทศบาลเมืองนิวคาสเซิล (Newcastle City Council: NCC) ได้รายงานถึงโกดังและอาคารต่างๆ ที่ถูกทิ้งร้าง และคุณภาพชีวิตของประชาชนเริ่มแย่ลง ในปี ค.ศ. 1980 จึงมีการวางแผนเพื่อปรับเปลี่ยนโกดังเก่าและอาคารต่างๆ อาทิ นิคมอุตสาหกรรม Foundry Lane ให้เป็นพื้นที่สตูดิโอกว่า 20 สตูดิโอ และโกดังของ John Dobson เลขที่ 36 ถนน

Lime ก็ได้ถูกปรับให้เป็นพื้นที่ทำงานของศิลปินและดีไซเนอร์กว่า 40 คน กระทั่งต่อมาในปี 1987 ได้มีการจัดตั้ง Tyne and Wear Development Corporation: TWDC เพื่อส่งเสริมการลงทุนและพัฒนาพื้นที่ริมฝั่งแม่น้ำไทน์และเวียร์อย่างจริงจัง ซึ่งการปรับปรุงอาคารเก่าและฟื้นฟูพื้นที่ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของอังกฤษให้สามารถกลับมาใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกครั้ง รวมถึงการส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมทั้งเก่าและใหม่เข้าไว้ด้วยกันนี้ ได้นำไปสู่การพัฒนาพื้นที่กว่า 990,000 ตารางเมตรให้เป็นพื้นที่สำหรับการทำงาน และสำหรับอยู่อาศัยอีกกว่า 4,550 ยูนิต ตลอดจนเกิดการจ้างงานใหม่กว่า 33,707 ตำแหน่ง(พัฒนา มิตรภักดี และ ชนกานต์ วงศ์กิตติขจร, 2560)

อย่างไรก็ตาม กระบวนการในขั้นตอนนี้ยังขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน ประกอบกับเหตุการณ์ไฟไหม้ที่โรงงานทอฟฟี่ (Toffee Factory) ในฤดูร้อนปีค.ศ. 1993 จึงเริ่มมีการต่อต้านแผนพัฒนาโดยนักเคลื่อนไหวในพื้นที่ และเกิดองค์กรสำคัญขึ้นในชื่อ Ouseburn Trust ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และตัวแทนจากประชาชน ในการวางแผนฟื้นฟูด้านกายภาพของย่าน เพื่อสร้างการรวมกลุ่มของอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ (Creative Cluster) และเป็นพี่เลี้ยง (Facilitator) ให้เกิดกิจกรรมสร้างสรรค์ขึ้นในพื้นที่ ต่อมาในปีค.ศ. 1995 Ouseburn Trust ได้เปลี่ยนเป็น Development Trust ซึ่งจดทะเบียนเป็นบริษัทจำกัดมหาชนในต้นปีค.ศ. 1996 โดยในปีเดียวกันนี้ Development Trust ได้ร่วมมือกับอีก 18 หน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชนและธุรกิจในพื้นที่เกิดเป็นกลุ่ม Ouseburn Partnership ที่มีบทบาทในการบริหารจัดการงบประมาณที่ได้รับจากภาครัฐเพื่อการฟื้นฟูย่าน โดยมีเอกชนเป็นผู้ดำเนินงานร่วมกับประชาชน ซึ่งในช่วงนี้เองที่เป็นจุดเริ่มต้นสำคัญในการวางโครงสร้างพื้นฐานสำคัญ และการสร้างภาพลักษณ์ความเป็นพื้นที่สร้างสรรค์ให้กับย่านออสเบิร์น วิลเลจ โดยการพัฒนาพื้นที่ทางประวัติศาสตร์ พื้นที่สาธารณะประโยชน์ (Open Space) ที่พักอาศัย และสตูดิโอ เพื่อจัดเตรียมพื้นที่สำหรับการดำเนินธุรกิจสร้างสรรค์ของทั้งภาคเอกชนและกลุ่มคนทำงานสร้างสรรค์ในพื้นที่ อีกหนึ่งพื้นที่สร้างสรรค์ที่น่าสนใจคือ The Biscuit Factory เป็นโครงการปรับเปลี่ยนคลังสินค้าเก่าให้เป็นพื้นที่แกลเลอรีจัดแสดงผลงานทางศิลปะที่ใหญ่ที่สุดในสหราชอาณาจักร โดยภายในอาคารเป็นผังแบบเปิดโล่ง 2 ชั้น ที่จัดให้เป็นพื้นที่จัดแสดงผลงานศิลปะร่วมสมัย ประติมากรรม ภาพพิมพ์ต้นฉบับ เครื่องประดับ และงานฝีมือต่างๆ โดย The Biscuit Factory จะจัดงานแสดงโชว์ผลงาน 4 ครั้ง/ปี ซึ่งแต่ละครั้งหรือแต่ละฤดูกาล จะมีผลงานจากศิลปินกว่า 250 คนเข้าร่วมจัดแสดง โดยผู้เข้าชมไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆ (พัฒนา มิตรภักดีและชนกานต์ วงศ์กิตติขจร, 2559)

จะเห็นได้ว่าประเทศสหราชอาณาจักรค่อนข้างให้ความสนใจกับการพัฒนาพื้นที่สร้างสรรค์ ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างข้างต้น พื้นที่ต่างๆ ได้รับการฟื้นฟูและพัฒนาจากพื้นที่ว่างเปล่า หลังยุคปฏิวัติอุตสาหกรรม สู่การเป็นพื้นที่สร้างสรรค์ที่เต็มไปด้วยนวัตกรรม วัฒนธรรมและความคิด

สร้างสรรค์ ด้วยความร่วมมือของทั้ง 3 ภาคส่วนที่สำคัญ คือ ภาครัฐบาล ภาคเอกชนและภาคประชาชน

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า พื้นที่สร้างสรรค์ไม่ใช่เรื่องของการปรับปรุงภูมิทัศน์ หรือการพัฒนาพื้นที่ในเชิงการท่องเที่ยวเพียงด้านเดียวเท่านั้น แต่เป็นพื้นที่และสภาพแวดล้อมที่เอื้อให้เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมจากความคิดสร้างสรรค์ เป็นแหล่งรวมนักคิดและผู้ประกอบการสร้างสรรค์จากทั้งในและต่างประเทศ ที่มาประกอบกิจการและก่อให้เกิดการจ้างงานและสร้างรายได้ให้แก่กลุ่มคนในพื้นที่นั้นๆ รวมถึงการเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันให้กับเศรษฐกิจของเมือง ทำให้เศรษฐกิจเกิดการขยายตัว คนในพื้นที่นั้นๆ มีรายได้เพิ่มขึ้น นำไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นเป็นลำดับ ทั้งนี้ องค์ประกอบหลักของพื้นที่สร้างสรรค์ คือ ผู้ประกอบการสร้างสรรค์ พื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการอยู่อาศัยและประกอบธุรกิจสร้างสรรค์

2. แนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative Economy)

เป็นแนวคิดการขับเคลื่อนเศรษฐกิจบนพื้นฐานการใช้องค์ความรู้ การศึกษา การสร้างสรรค์งานและการใช้ทรัพย์สินทางปัญญาที่เชื่อมโยงกับรากฐานทางวัฒนธรรม การสั่งสมความรู้ของสังคมและเทคโนโลยีนวัตกรรมสมัยใหม่ เพื่อผลิตสินค้าและบริการที่สร้าง “มูลค่าทางเศรษฐกิจ” และ “คุณค่าทางสังคม” ซึ่งตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคในตลาดโลก หรือการสร้างมูลค่าที่เกิดจากความคิดสร้างสรรค์

2.1 นิยามแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์

ตั้งแต่เริ่มมีการนำเครื่องจักรมาช่วยในการผลิตสินค้าในยุคปฏิวัติอุตสาหกรรมกลยุทธทางเศรษฐกิจเป็นกลยุทธที่เน้นการลงทุนกับเครื่องจักรและโรงงาน แทนที่จะเป็นการลงทุนกับแรงงานมนุษย์ (เสาวรภัย กุสุมา ณ อยุธยา, 2553) เนื่องจากการใช้เครื่องจักรในการผลิตผู้ประกอบการสามารถควบคุมคุณภาพและปริมาณการผลิตได้สะดวกกว่า นอกจากนี้ ยังลดค่าใช้จ่ายสำหรับจ้างแรงงานได้อีกด้วย ส่งผลให้เกิดปัญหาการว่างงานมากขึ้น กลยุทธเศรษฐกิจแบบนี้เป็นการผลิตที่เน้นปริมาณของสินค้า ผู้ประกอบการรายใดที่สามารถผลิตและจำหน่ายสินค้าได้ในราคาต่ำกว่ารายอื่นก็จะสามารถอยู่ในระบบเศรษฐกิจต่อไปได้ แต่เมื่อใดก็ตามที่มีผู้ประกอบการรายอื่นสามารถผลิตและจำหน่ายสินค้าได้ในราคาที่ต่ำกว่าทั้งที่คุณภาพเหมือนกัน ผู้ประกอบการดังกล่าวก็จะต้องหายไปจากระบบเศรษฐกิจในที่สุด ดังปัญหาที่ประเทศไทยกำลังประสบอยู่ จะเห็นได้ว่ากลยุทธการผลิตนี้นอกจากจะก่อให้เกิดปัญหาการว่างงานแล้ว ยังทำให้เกิดปัญหาสินค้าล้นตลาด ปัญหาการขาดแคลนทรัพยากรการผลิต รวมถึงปัญหาไม่มีผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ เกิดขึ้นในตลาด เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว การลงทุนในแรงงานมนุษย์และการเพิ่มมูลค่าให้กับสิ่งที่มีอยู่ โดยการสอดแทรกความคิดสร้างสรรค์ลงไป

ในตัวสินค้าและผลิตภัณฑ์จึงได้ถูกยกขึ้นมาพิจารณาอีกครั้ง และเศรษฐกิจสร้างสรรค์ก็เป็นกลยุทธ์ที่มีความเหมาะสมกับการแก้ปัญหาดังกล่าวอย่างยิ่ง (ฐิติเทพ สิทธิยศ, 2553)

ปัจจุบันแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจบนฐานความคิดสร้างสรรค์กำลังเติบโตทั่วโลก ภายหลังจากช่วงปลายทศวรรษที่ 1990 ที่สหราชอาณาจักรได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ในฐานะพลวัตขับเคลื่อนเศรษฐกิจและผลักดันให้เป็นนโยบายระดับชาติ โดยในปี ค.ศ.1997 ได้มีการจัดตั้งกระทรวงวัฒนธรรม สื่อและการกีฬา (Department for Culture, Media and Sports: DCMS) ที่พัฒนาจากกระทรวงวัฒนธรรม (Department of National Heritage) พร้อมกับการจัดตั้งคณะทำงานอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ (Creative Industries Task Force) ที่มีหน้าที่ในการทำเอกสารฐานข้อมูลอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ (Creative Industries Mapping Document) อันเป็นเครื่องมือสำคัญในการอธิบายลักษณะและบริบทของอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ที่เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจส่วนอื่นๆ (อภิสิทธิ์ ไส่ศัตรูไกล, 2559)

มีผู้ให้คำจำกัดความของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ไว้อย่างหลากหลาย โดยคำว่าเศรษฐกิจสร้างสรรค์เกิดขึ้นครั้งแรกในหนังสือ The Creative Economy: How People Make Money from Ideas เมื่อปี ค.ศ.2001 ซึ่งเป็นหนังสือของ John Hawkins ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า เศรษฐกิจสร้างสรรค์ คือ การสร้างมูลค่าที่เกิดจากความคิดของมนุษย์” (Hawkins, 2001) The UK Government Department for Culture, Media and Sport ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐบาลอังกฤษ กล่าวถึง เศรษฐกิจสร้างสรรค์ว่าเป็นเศรษฐกิจที่ประกอบด้วยอุตสาหกรรมที่มีรากฐานมาจากความคิดสร้างสรรค์ ทักษะ ความชำนาญและความสามารถพิเศษของบุคคล ซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการสร้างความมั่งคั่งและสร้างงานให้เกิดขึ้นได้โดยที่สามารถสังสรรค์และส่งผ่านจากรุ่นเก่าสู่รุ่นใหม่ด้วยการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2552)

สำหรับมุมมองเกี่ยวกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในแง่ของตัวขับเคลื่อนการพัฒนา เศรษฐกิจ เป็นแนวความคิดในการพัฒนาและสร้างความสำเร็จเติบโตทางเศรษฐกิจโดยใช้สินทรัพย์ที่เกิดจากการใช้ความคิดสร้างสรรค์ นอกจากนี้องค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก หรือ WIPO ให้คำจำกัดความของอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ไว้ว่า อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ ประกอบไปด้วยอุตสาหกรรมทางวัฒนธรรม ซึ่งรวมถึงผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรมและศิลปะทั้งหมด ทั้งในรูปแบบสินค้าและบริการที่ต้องอาศัยความพยายามในการสร้างสรรค์งาน ไม่ว่าจะเป็นการทำขึ้นมาโดยทันทีในขณะนั้น หรือผ่านกระบวนการผลิตมาก่อน (ศักดิ์ชัย เกียรตินาคินทร์, 2553: 69) แม้แต่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งเป็นหน่วยงานของประเทศไทยให้นิยามไว้ว่า เศรษฐกิจสร้างสรรค์ คือ แนวคิดการขับเคลื่อนเศรษฐกิจบนพื้นฐานของการใช้องค์ความรู้ (Knowledge) การศึกษา (Education) การสร้างสรรค์งาน (Creativity) และการใช้ทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual

Property) ที่เชื่อมโยงกับพื้นฐานทางวัฒนธรรม การสั่งสมความรู้ของสังคมและเทคโนโลยี/นวัตกรรมใหม่” (ชาญณรงค์ ชัยพัฒน์, 2553)

อีกหนึ่งหน่วยงานที่ถือได้ว่าเป็นความสำคัญกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในประเทศไทยคือ ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบกรุงเทพ หรือชื่อที่เราคุ้นเคย คือ TCDC (Thailand Creative & Design Center) ได้ให้นิยามคำว่าเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (อภิสิทธิ์ ไส้ตู่โรไกล, 2559) หมายถึง การกำหนดนิยามและมูลค่าของอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ การเพิ่มมูลค่าให้กับภาคเศรษฐกิจอื่น การเป็นแหล่งจ้างงานทักษะสูง และเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาเมืองและท้องถิ่น ซึ่งนำเสนอออกมาในรูปแบบของข้อมูลสถิติและกรณีศึกษาเพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการกำหนดนโยบายและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ทั้งในระดับเมือง ระดับภูมิภาคและท้องถิ่นทำความเข้าใจและยอมรับความสำคัญของอุตสาหกรรมยุคใหม่ที่มีการนำปัจจัยทางวัฒนธรรม เทคโนโลยีและความคิดสร้างสรรค์มาร้อยเข้ากันให้กลายเป็นสินค้าและบริการที่สนับสนุนธุรกิจอื่นๆ อาทิ กระบวนการออกแบบ งานโฆษณา และมัลติมีเดีย อีกทั้งยังมีบทบาทในการพัฒนาเมืองและชุมชน ซึ่งเรียกเครือข่ายของอุตสาหกรรมสร้างสรรค์และการเชื่อมโยงยังภาคเศรษฐกิจส่วนอื่นๆ

แนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ยังเป็นส่วนหนึ่งของแนวคิดสร้างสรรค์ สร้างชาติ (Creative Thailand) ซึ่งประกอบด้วยแนวคิด ดังต่อไปนี้ (อภิสิทธิ์ ไส้ตู่โรไกล, 2559)

1. สร้างคนให้กล้าคิด หน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการสร้างและผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพ ทั้งด้านองค์ความรู้และทักษะฝีมือ เพื่อสร้างบุคลากรมีคุณภาพ (Talent) ที่พร้อมก้าวเข้าสู่ตลาดแรงงานและเป็นฟันเฟืองในการผลักดันระบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ต่อไป ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่ มหาวิทยาลัยและสถาบันการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ

2. สร้างแรงบันดาลใจที่ไม่มีวันหมด หน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการกระตุ้นให้คนรู้จักแสวงหาและประยุกต์ใช้ไอเดียเดียวในการประกอบอาชีพและธุรกิจอย่างมีศักยภาพ โดยการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่จำเป็นและน่าสนใจผ่านการจัดแสดงงานนิทรรศการ พิพิธภัณฑสถาน ตลอดจนตัวอย่างความสำเร็จต่างๆ (Case Study) ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงวัฒนธรรม องค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

3. สร้างความรู้ให้จับต้องได้ หน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการต่อยอดไอเดียสร้างสรรค์ให้เป็นรูปธรรมและนำไปประยุกต์ใช้เพื่อสร้างเป็น “ต้นแบบ” (Prototype) ในการดำเนินธุรกิจอย่างมั่นคง โดยการสนับสนุนให้ผู้ประกอบการได้รับวัตถุดิบทางความคิดและการลงมือทำอย่างครบถ้วน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ (สวทน.) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)

4. สร้างพื้นที่บ่มเพาะทางธุรกิจหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการเป็นพื้นที่สร้างสรรค์ (Creative Place) สำหรับผู้ประกอบการที่ต้องการต่อยอดความคิดให้เป็นธุรกิจที่แท้จริง โดยการ จัดหาพื้นที่ที่พร้อมด้วยสาธารณูปโภคทางความคิด การรวมกลุ่มกันของกลุ่มคนสร้างสรรค์ ผู้เชี่ยวชาญ ตลอดจนการนำเสนอคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการทำธุรกิจซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบกรุงเทพ (TCDC) ย่านนวัตกรรมโยธี (Yothi Innovation District) Co-working Space (ภาคเอกชน)

5. สร้างจุดแข็งที่แตกต่างหน่วยงานที่ทำหน้าที่ติดต่อหารือให้กับผู้ประกอบการและ ธุรกิจอย่างรอบด้าน เพื่อร่วมสร้างจุดแข็ง ความแตกต่างและเอกลักษณ์ให้ดำเนินงานได้อย่างยั่งยืน และครบวงจร เช่น ความรู้ด้านกฎหมายธุรกิจ ทรัพย์สินทางปัญญาและช่องทางการติดต่อกับ หน่วยงาน ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สามารถสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ลงสู่ตลาดได้ ซึ่งหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) กรมพัฒนาธุรกิจ กรม ส่งเสริมอุตสาหกรรม ศูนย์ออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ สถาบันอาหาร กรมทรัพย์สินทางปัญญา สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ETDA)

6. สร้างความแข็งแกร่งทางการเงิน หน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการจัดหาแหล่งเงินทุน รวมถึงเพิ่มช่องทางและโอกาสใหม่ๆ ให้กับผู้ประกอบการได้เพิ่มหรือขยายเงินลงทุนให้มากขึ้น เพื่อ อำนวยความสะดวกในการขยายขนาดของธุรกิจได้อย่างที่ตั้งใจ ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (SME Bank) บริษัทประกัน สินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.) ธนาคารของรัฐ กระทรวงการคลัง สำนักงานคณะกรรมการ ส่งเสริมการลงทุน (BOI)

7. สร้างตลาดในไทยและส่งออกสู่ทั่วโลกหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการส่งเสริมและ เปิดช่องทางให้ผู้ประกอบการทางธุรกิจสามารถส่งผลิตภัณฑ์ลงสู่ตลาดให้ถึงมือผู้บริโภคได้ ทั้งตลาด ในประเทศและต่างประเทศ พร้อมสนับสนุนให้ผู้ประกอบการสามารถไปต่อในการขยายตลาดทาง ธุรกิจได้อย่างรวดเร็วและยั่งยืนซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (สสปน.)

การผลิตและการจำหน่ายสินค้าหรือบริการที่มีลักษณะแบบนี้เป็นวัตถุดิบหรือปัจจัย การผลิตพื้นฐาน เรียกว่า อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ (Creative Industry) เนื่องจากอุตสาหกรรม สร้างสรรค์ คือ การผลิตสินค้าหรือบริการที่ต้องอาศัยความคิดสร้างสรรค์เป็นปัจจัยสำคัญของการผลิต จะเห็นได้ว่ากิจกรรมที่มีลักษณะดังกล่าวนี้มีหลากหลาย ทำให้ยากต่อการทำความเข้าใจ ดังนั้นจึงมีผู้ คิดโมเดลสำหรับอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ โดยโมเดลที่พบโดยทั่วไปมี 5 โมเดล ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 โมเดลสำหรับอุตสาหกรรมสร้างสรรค์

ชื่อโมเดล	รายละเอียด
1) John Hawkins Model	เป็นการนำเสนออุตสาหกรรมที่สามารถต่อยอดให้เกิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ได้ 15 อุตสาหกรรม โดยการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์และบริการจากการผสมผสานศิลปศาสตร์ร่วมกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
2) UK DCMS Model	นำเสนออุตสาหกรรมที่เกิดจากความคิดสร้างสรรค์ ทักษะและความสามารถพิเศษที่มีศักยภาพในการสร้างงานและสร้างมูลค่า ผ่านการใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญา (Department for Culture Media and Sport (DCMS), 2008) Concentric Circles Model โมเดลนี้กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์ที่เป็นแกนหลักของศิลปะสร้างสรรค์ จะอยู่ในรูปแบบของเสียง ข้อความและรูปภาพ (Throsby, 2001)
3) WIPO Copyright Model	นำเสนออุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง ทั้งทางตรงหรือทางอ้อมกับการสร้างการผลิตด้วยเครื่องจักร การผลิต การออกอากาศและการกระจายเนื้อหาที่มีลิขสิทธิ์
4) UNCTAD Model	อยู่บนพื้นฐานของการขยายแนวคิดของความคิดสร้างสรรค์ จากกิจกรรมที่มีส่วนประกอบทางศิลปะเป็นหลัก เพื่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจใดๆ ที่เกี่ยวกับการผลิตสินค้าเพื่อเป็นสัญลักษณ์ด้วยความเชื่อมั่นทางทรัพย์สินทางปัญญา
5) National Endowment for Science, Technology and the Arts (NESTA) Model	ถูกพัฒนาขึ้นมาจากการปรับปรุง DCMS Model โดยพิจารณาถึงความแตกต่างระหว่างส่วนต่างๆ โดยมีจุดประสงค์เพื่อแสดงส่วนที่ร่วมกันบนพื้นฐานของมูลค่าเชิงพาณิชย์ที่ถูกสร้างขึ้น Conference Board of Canada/Statistics Canada Model ที่ถูกพัฒนาขึ้นในปี 2008 ทั้งอุตสาหกรรมและกิจกรรมที่อยู่ในโมเดลนี้ถือเป็นก้าวแรกของการวัดและการเข้าใจถึงอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ของประเทศแคนาดา

ที่มา: The Creative Nova Scotia Leadership Council (2012)

ในต่างประเทศ ประเทศสหราชอาณาจักรถือได้ว่าเป็นต้นแบบของการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจสร้างสรรค์อย่างเป็นระบบ เริ่มตั้งแต่มีการจัดตั้งทีมงานเพื่อทำการศึกษา จำแนกประเภทอุตสาหกรรมเก็บข้อมูลสถิติต่างๆ มีการวางนโยบายทั้งในระดับชาติ (National Policies) นโยบายรายอุตสาหกรรม (Sectorial Policies) และนโยบายเฉพาะเรื่อง (Emerging Policies) มีการ

สนับสนุนกิจการขนาดย่อมและงานวิจัยต่างๆ ภาคเอกชนและภาคการศึกษาที่มีส่วนร่วมในการป้อนบุคลากรที่มีคุณภาพเข้าสู่อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ (เสาวรภย์ กุสุมา ณ อยุธยา, 2553) ในประเทศฮ่องกง ภาครัฐเน้นการส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างด้วยการเน้นการให้บริการ เช่นสนับสนุนแหล่งเงินทุน การขนส่งและการตลาด นอกจากนี้ รัฐบาลยังได้จัดทำโครงการขนาดใหญ่เพื่อนำเสนออุตสาหกรรมสร้างสรรค์ของตนเองให้เป็นที่รู้จักในสากล ส่วนประเทศออสเตรเลียได้ให้ความสำคัญกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์มานานแล้ว โดยเริ่มที่รัฐควีนแลนด์ซึ่งได้กำหนดนโยบาย “Creative Queensland” ที่มุ่งส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของรัฐควีนส์แลนด์ นอกจากนี้ ในส่วนของภาครัฐยังได้กำหนดนโยบายทางด้านภาษี เพื่อให้ผู้ที่บริจาคสินทรัพย์ทางวัฒนธรรมหรือผลงานทางด้านศิลปะสามารถได้รับสิทธิลดหย่อนภาษี ทำให้มีผู้นำผลงานที่มีคุณค่ามาบริจาคเป็นจำนวนมากในประเทศญี่ปุ่น การขับเคลื่อนอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน โดยภาครัฐมีนโยบายที่ส่งเสริมเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา แหล่งเงินทุนสำหรับผู้ประกอบการด้านความคิดสร้างสรรค์ตลอดจนการส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มอุตสาหกรรม (Creative Cluster) และเมืองแห่งความคิดสร้างสรรค์ (Creative City) เนื่องจากมีจุดแข็งที่ความเป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม ดังนั้นอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ของญี่ปุ่นจึงเน้นอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา (Content Industry) ซึ่งสอดแทรกอยู่ในแอนิเมชัน ภาพยนตร์ ดนตรี เกมส์หรือแม้แต่ในซอฟต์แวร์ต่างๆ เป็นต้น

นอกจากนี้ ตัวอย่างของประเทศเกาหลีที่ประสบความสำเร็จจากเศรษฐกิจสร้างสรรค์ที่สามารถสอดแทรกเรื่องราวต่างๆ ที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเองเข้าไปในภาพยนตร์เพลงหรือละคร เช่น เมื่อเราได้ชื่นชมกับละครเรื่อง Full House หรือแดจังกึม เราก็อยากจะไปสัมผัสแดนกิมจิ อยากชิมข้าวคลุกกิมจิ ยำแมงกะพรุนดอง ซึ่งแต่ก่อนคนไทยถ้าไม่ไปญี่ปุ่น ก็จะต้องไปอเมริกาหรือไต้หวัน ยุโรป จากเดิมที่อาหารเกาหลีไม่มีใครสนใจก็เริ่มได้รับความนิยม กิมจิขายดี คนปลูกผักก็เกิดรายได้ เมื่อมีคนไปเที่ยวร้านอาหารก็ขายดี โรงแรมก็มีแขกพัก สถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ก็มีคนไปเที่ยวชม ความรู้สึกที่มีต่อประเทศเกาหลีและสินค้าเกาหลีก็ดีขึ้น จะซื้ออะไรที่ผลิตจากประเทศเกาหลีก็ไม่ต้องคิดนานเหมือนเมื่อก่อน

จากตัวอย่างเหล่านี้ ทำให้ประเทศไทยต้องคิดหาทางปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจอย่างจริงจัง ภาวะเศรษฐกิจโลกที่หดตัว กลุ่มประเทศที่ประสบปัญหาทางเศรษฐกิจอย่างหนัก คือกลุ่มประเทศยุโรป ไม่เว้นแม้แต่สหรัฐอเมริกาที่ถือว่าเป็นมหาอำนาจในทุกด้าน เศรษฐกิจของประเทศเหล่านี้พึ่งพาเครื่องจักรและเทคโนโลยีที่เน้นการผลิตเชิงปริมาณ ในทางกลับกัน ปัญหาดังกล่าวกลับไม่ส่งผลกระทบต่อประเทศที่มีกลยุทธ์เศรษฐกิจบนพื้นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์มากนัก เนื่องจากเป็นเศรษฐกิจมีข้อดีดังที่ได้กล่าวไว้แล้วข้างต้น

จากนิยามของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ข้างต้น อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า เศรษฐกิจสร้างสรรค์ คือ แนวคิดสำหรับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจแบบหนึ่ง ที่ใช้องค์ประกอบต่างๆ ทั้งองค์ความรู้ การศึกษา การสร้างสรรค์งาน การใช้ทรัพย์สินทางปัญญา รวมทั้งพื้นฐานทางสังคมและวัฒนธรรม ร่วมกับเทคโนโลยีและความคิดสร้างสรรค์ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าและบริการทั้งที่มีอยู่เดิมหรือสร้างสรรค์ขึ้นใหม่

2.2 แนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในประเทศไทย

เศรษฐกิจประเทศไทยเป็นเศรษฐกิจที่เริ่มจากการเป็นภาคเกษตรกรรมมาสู่ภาคอุตสาหกรรมเบา เช่น การผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ จากนั้นก็ดึงต่างชาติมาลงทุนจนกลายเป็นอุตสาหกรรมหนัก เช่น อุตสาหกรรมผลิตรถยนต์ กระบวนการผลิตที่ช่วยทำให้เศรษฐกิจไทยขยายตัวส่วนใหญ่มาจากการผลิตสินค้าจำนวนมากที่เรียกว่า Mass Production หรือ Manufacturing ที่อาศัยเทคโนโลยีประกอบกับความชำนาญทางด้านต้นทุนการผลิต เช่น ค่าแรงและทรัพยากรต่างๆ (ศุภวุฒิ สายเชื้อ และคณะ, 2552) ดังจะสังเกตได้จากสินค้าที่ประเทศไทยส่งออก 10 อันดับแรก ตั้งแต่ปี พ.ศ.2536 เทียบกับปี 2552 แทบจะไม่มี ความแตกต่างกันมากนัก แต่เมื่อเวลาผ่านไป กอปรกับในช่วงหลายปีที่ผ่านมาไทยยังต้องพึ่งพาอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก เมื่อเกิดภาวะหดตัวของกำลังซื้อในระบบเศรษฐกิจโลกและภาวะเศรษฐกิจตกต่ำทั้งในยุโรปและอเมริกา สภาพแวดล้อมทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมก็เปลี่ยนแปลงตามไปด้วย เป็นเหตุให้ปัจจัยต่างๆ ที่เคยเป็นข้อได้เปรียบ เช่น ค่าแรง ไม่ใช่ข้อได้เปรียบของประเทศไทยอีกต่อไป การย้ายฐานการผลิตสินค้าไปยังประเทศจีน อินเดียหรือแม้แต่ประเทศที่เกิดใหม่อื่นๆ ซึ่งมีทรัพยากรจำนวนมากและค่าแรงที่ต่ำกว่าประเทศไทย สามารถผลิตสินค้าชนิดเดียวกันคุณภาพดีกว่า แต่ขายในราคาที่ต่ำกว่า เนื่องจากต้นทุนที่ต่ำกว่าดังนั้น รายได้ที่เกิดจากการผลิตสินค้าจำนวนมากเพื่อขาย จึงไม่สามารถที่จะดำเนินการอย่างยั่งยืนต่อไปได้ หากยังต้องแข่งขันกับประเทศเหล่านี้ ทั้งที่ไม่มีความได้เปรียบด้านต้นทุนแรงงาน จากปัจจัยดังกล่าวข้างต้น ทำให้เราต้องคิดหากลยุทธ์อื่นที่สามารถชดเชยภาคอุตสาหกรรมส่งออก ซึ่งกลยุทธ์หนึ่งที่เหมาะสม ก็คือ เศรษฐกิจสร้างสรรค์นั่นเอง (ฐิติเทพ สิทธิยศ, 2553)

สาเหตุที่ต้องเป็นเศรษฐกิจสร้างสรรค์ เนื่องจากเศรษฐกิจสร้างสรรค์ไม่ต้องพึ่งพาเงินทุนสูงเท่ากับอุตสาหกรรมหนัก รวมทั้งไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เพราะสิ่งแวดล้อมคือจุดขาย ดังนั้นจึงต้องอนุรักษ์และจัดการให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น นอกจากนี้เศรษฐกิจสร้างสรรค์ยังเน้นการลงทุนกับบุคคลมากกว่าการลงทุนกับโรงงานหรือเครื่องจักร ทำให้ลดอัตราการว่างงาน และสุดท้ายเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจที่ยั่งยืนกว่าแบบเดิม เนื่องจากไม่ต้องแข่งขันกับประเทศอื่นที่ได้เปรียบไทย ทั้งในด้านการตลาดและทรัพยากร เนื่องจากเรามีข้อได้เปรียบด้านอื่นอยู่แล้ว (ศุภวุฒิ สายเชื้อ และคณะ, 2552) บทวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของไทย ตามตารางที่ 3 มีดังนี้

ตารางที่ 3 บทวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศไทย

จุดแข็ง	จุดอ่อน
1. มีประวัติศาสตร์และมรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญ	1. ขาดความชัดเจนในด้านการเก็บข้อมูลและการจำแนกประเภท
2. มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ของชาติ	2. ขาดการบูรณาการและการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
3. มีความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ	3. การสนับสนุนด้านเงินทุนจากสถาบันการเงินเป็นไปอย่างจำกัด
4. มีการสร้างสรรค์ผลงานต่างๆ ที่มีความละเอียดประณีตจนเป็นที่ยอมรับในสากล	4. มีปัญหาการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา
5. มีความหลากหลายของภูมิปัญญาท้องถิ่น	5. ขาดแนวทางการถ่ายทอดภูมิปัญญาและความรู้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ
6. มีต้นทุนและครองชีพที่ต่ำเมื่อเทียบกับประเทศในระดับเดียวกัน	6. อุตสาหกรรมในแต่ละกลุ่มต้องมีการพัฒนาอีกมาก
	7. ขาดมาตรฐานทั้งในเรื่องการบริการ การผลิต สุขอนามัยและสิ่งแวดล้อม

ที่มา: ศุภวุฒิ สายเชื้อ และคณะ (2552)

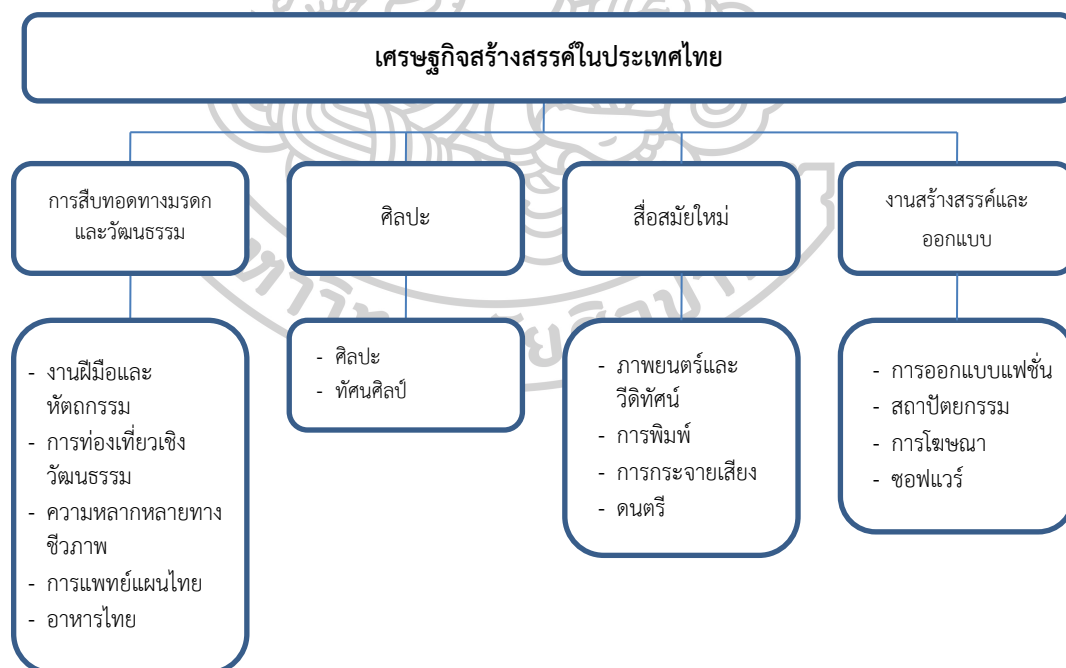
จากจุดแข็งและจุดอ่อนข้างต้น สังเกตได้ว่าการจะทำให้เศรษฐกิจสร้างสรรค์ในประเทศไทยสามารถขับเคลื่อนเศรษฐกิจของไทยได้อย่างเต็มตัวนั้น จะต้องทำการกำจัดจุดอ่อนและนำจุดแข็งที่ถือเป็นข้อได้เปรียบมาใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ ทั้งนี้ภาครัฐและเอกชนจะต้องทำงานร่วมกัน เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและส่งผลไปถึงภาคประชาชน จนเกิดเป็นรูปธรรมของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ที่ยั่งยืนต่อไป (เสาวรภัย กุสุมา ณ อยุธยา, 2553)

หลายคนอาจเข้าใจผิดว่าเศรษฐกิจสร้างสรรค์ คือ เศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบเพียงอย่างเดียว เพราะเป้าหมายของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ คือ การกระจายโอกาสให้กับประชาชนไม่ใช่การสร้างรายได้ให้กับกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง หากแต่ทุกคนจะต้องมีรายได้เชื่อมโยงกันเป็นลูกโซ่ ที่เรียกว่า Creative Economy + Creative Ecology หรือก็คือ การสร้างธุรกิจโดยคำนึงถึงความสัมพันธ์ความเป็นอยู่และรายได้ของทุกคนในสังคม โดยรัฐบาลมีหน้าที่ในการสร้างโอกาสด้วยการสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้เกิดกระบวนการผลิตสินค้าและบริการอย่างสร้างสรรค์ (ฐิติเทพ สิทธิยศ, 2553; ศรีกัญญา มงคลศิริ, 2552)

อย่างไรก็ดี ในการพัฒนาประเทศของประเทศไทยจะดำเนินการโดยอ้างอิงจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจากการพิจารณาแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540 - 2544) เป็นการวางแผนพัฒนาประเทศที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม โดยเน้นคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา นอกจากนี้ยังปรับเปลี่ยนวิธีการพัฒนาเป็นการบูรณาการแบบองค์รวม เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่สมดุลต่อมาในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 - 2549) ได้บัญญัติ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” เป็นแนวทางในการพัฒนาและบริหารประเทศควบคู่กับการพัฒนาแบบบูรณาการ โดยยังคงเน้นให้คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา ซึ่งต่อเนืองมาจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 ส่วนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 - 2554) ยังคงน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการบริหารงาน และให้ความสำคัญกับการพัฒนาโดยยึดคนเป็นศูนย์กลาง ต่อเนื่องจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 และฉบับที่ 9 เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่สมดุล ทั้งด้านคน สังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555 - 2559) ในแผนพัฒนาฯ ฉบับนี้ นอกจากจะยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ต่อเนืองมาจากแผนพัฒนาฯ ฉบับก่อนหน้าแล้วสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้เกิดการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืนและมีความสามารถแข่งขันกับประเทศอื่นๆ ได้ ภายใต้เงื่อนไขการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ เช่น การปรับตัวเข้าสู่โลกแบบหลายศูนย์กลาง โดยเฉพาะกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมใหม่ อาทิ ฮองกง เกาหลี สิงคโปร์ ไต้หวันและกลุ่มประเทศอาเซียน ในขณะที่นโยบายเปิดประเทศของจีน รัสเซียและการเพิ่มขึ้นของประชากรในชนชั้นกลางของภูมิภาคเอเชีย มีผลทำให้กำลังซื้อในตลาดโลกเพิ่มสูงขึ้น นอกจากนี้ยังมีการรวมกลุ่มต่างๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 หลายกลุ่ม ได้แก่ การรวมกลุ่มในภูมิภาคเอเชีย ภายใต้กรอบการค้าเสรีของอาเซียนกับจีน ญี่ปุ่นและอินเดีย การเข้าร่วมเป็นประชาคมอาเซียนในปีพ.ศ.2558 รวมทั้งกรอบความร่วมมืออื่นๆ อาทิ กรอบความร่วมมือเอเชียแปซิฟิก ล้วนมีผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของไทย เพื่อให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้น ทำให้ไทยต้องมีการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ จากที่เน้นการผลิตเป็นจำนวนมากมาเป็นผลิตที่เน้นคุณภาพ ดังจะเห็นได้ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืนที่อยู่ในแผนพัฒนาฯ ฉบับนี้โดยเนื้อหาในยุทธศาสตร์นี้จะสร้างความเข้มแข็งให้กับผู้ประกอบการ ทั้งขนาดกลางและขนาดย่อม ด้วยการปรับโครงสร้างการค้าและการลงทุน เพื่อให้สอดคล้องกับการขยายตัวของเศรษฐกิจ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ ปรับโครงสร้างภาคบริการให้สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยเทคโนโลยีที่ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และปรับโครงสร้างภาคอุตสาหกรรมให้มีคุณภาพและยั่งยืน ด้วยการใช้ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและความคิดสร้างสรรค์ สู่อุตสาหกรรมเชิงสร้างสรรค์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม จะเห็นได้ว่ารัฐบาลได้ให้การสนับสนุนเศรษฐกิจสร้างสรรค์อย่างเต็มที่ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554) อีกทั้ง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 - 2564)

ให้ความสำคัญกับการกำหนดทิศทางพัฒนาที่มุ่งสู่การเปลี่ยนผ่านประเทศไทยจากประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง มีความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข โดยกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของประเทศสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้จัดทำขึ้น ให้ประเทศไทยเป็นประเทศรายได้สูง มีการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม เป็นศูนย์กลางการขนส่งและโลจิสติกส์แห่งชาติ เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ แหล่งผลิตอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีเป้าหมายเพื่อหลุดพ้นจากกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางสู่ประเทศที่มีรายได้สูง

สำหรับเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในประเทศไทย มีหลายหน่วยงานที่รับผิดชอบและให้การสนับสนุน เพื่อให้เกิดการขยายตัวของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ซึ่งหน่วยงานหลัก คือ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่กำหนดกรอบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของไทย โดยอ้างอิงจากรูปแบบของ UNCTAD และมีการปรับเปลี่ยนบางส่วนตามรูปแบบของยูเนสโกให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคมของไทย รูปแบบดังกล่าวแบ่งเป็น 4 กลุ่มหลัก ประกอบด้วย 15 สาขาย่อย (ชาญณรงค์ ชัยพัฒน์, 2553) ดังแผนภูมิที่ 2 ดังต่อไปนี้

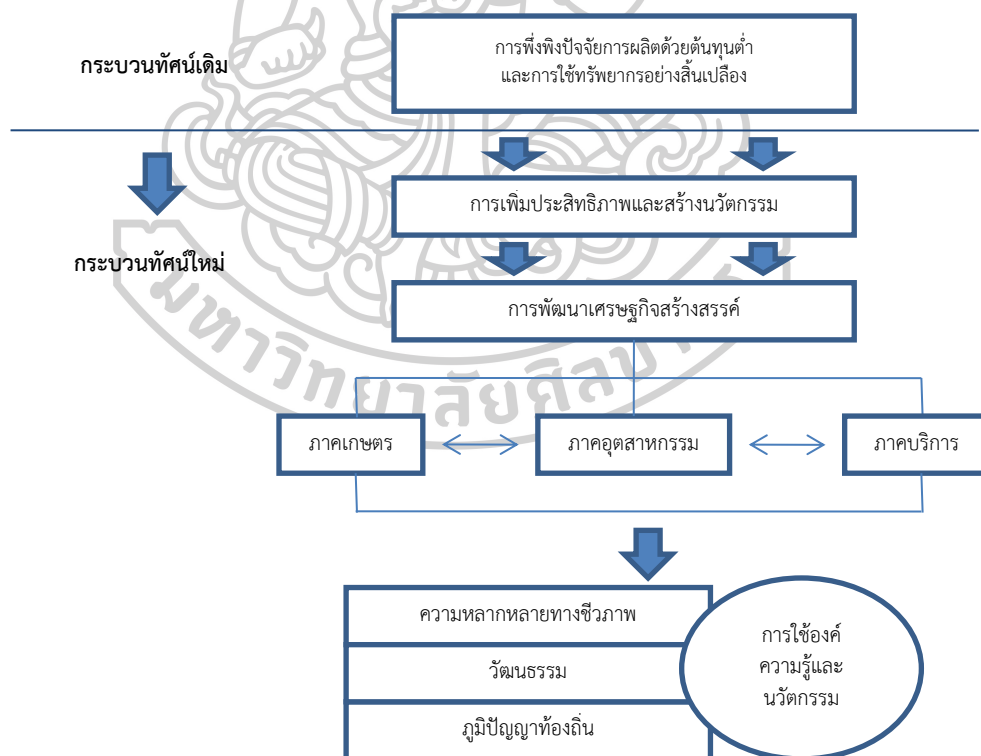


แผนภูมิที่ 2 รูปแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในประเทศไทย

ที่มา: ชาญณรงค์ ชัยพัฒน์ (2553)

อุตสาหกรรมที่มีศักยภาพในการเป็นตลาดเฉพาะ (Niche market) ของประเทศไทยนั้น ได้แก่ อาหาร แฟชั่น เฟอร์นิเจอร์ การพัฒนาซอฟต์แวร์และแอนิเมชัน การท่องเที่ยวและบริการด้านสุขภาพ และการศึกษานานาชาติ โดยอุตสาหกรรมเหล่านี้เป็นอุตสาหกรรมที่พัฒนาบนลักษณะเด่นของความเป็นเอกลักษณ์ไทย และมีโอกาสที่จะถูกพัฒนาให้เป็นสินค้าและบริการที่มีมูลค่าสูง (Value Creation) ด้วยความรู้และความสร้างสรรค์ที่เน้นคุณภาพมากกว่าปริมาณ (ศุภวุฒิ สายเชื้อ และคณะ, 2552)

สำหรับประเทศไทยจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องเปลี่ยนกระบวนทัศน์ใหม่ในการพัฒนาประเทศ จากกระบวนทัศน์ทางเศรษฐกิจที่ต้องพึ่งพิงปัจจัยด้านต้นทุนต่ำและใช้ทรัพยากรสิ้นเปลือง ก็จำเป็นต้องเปลี่ยนเป็นการพัฒนาประเทศด้วยนวัตกรรมใหม่ๆ โดยเฉพาะการพัฒนาสินค้าและบริการด้วยความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งประเทศไทยได้เปรียบจากความหลากหลายทางวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมไปถึงความหลากหลายทางชีวภาพ และองค์ประกอบเหล่านี้สามารถนำมาพัฒนาเพื่อให้ประเทศไทยสามารถก้าวเข้าสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ได้ (มนตรีธา ธาดาอำนวยชัย, 2552) ดังแผนภูมิที่ 3



แผนภูมิที่ 3 การพัฒนากระบวนทัศน์ทางเศรษฐกิจของประเทศไทย
ที่มา: มนตรีธา ธาดาอำนวยชัย (2552)

จากแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในประเทศไทยข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า เศรษฐกิจในประเทศไทยเริ่มจากการเป็นภาคเกษตรกรรมมาสู่ภาคอุตสาหกรรม แต่ต่อมาเกิดปัญหาด้านข้อได้เปรียบทางการแข่งขันกับต่างประเทศ ประเทศไทยไม่สามารถผลิตสินค้าจำนวนมากได้เหมือนแต่ก่อน ด้วยต้นทุนทางด้านแรงงาน ค่าจ้าง กำลังการผลิต เทคโนโลยีที่ทันสมัย ฯลฯ ทำให้ต้องคิดหา กลยุทธ์ที่จะมาช่วยแก้ปัญหา ซึ่งกลยุทธ์ที่เหมาะสม คือ แนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์

3. แนวคิดเกี่ยวกับประเทศไทย 4.0

ในประวัติศาสตร์ประเทศไทยมีการปฏิรูปลักษณ์ใหญ่อย่างเป็นระบบเพียงครั้งเดียว ในสมัยล้นเกล้ารัชกาลที่ 5 ราชอาณาจักรสยามหรือประเทศไทยในสมัยรัชกาลที่ 4 สืบเนื่องถึงรัชกาลที่ 5 เป็นช่วงเวลาประเทศไทยอยู่ในภาวะวิกฤต ท่ามกลางกระแสภัยคุกคามจากภายนอก อันได้แก่ การล่าอาณานิคมของประเทศตะวันตก ด้วยเหตุนี้พระมหากษัตริย์ไทยทั้งสองรัชกาลจึงต้องทรงดำเนินการปฏิรูปปรับเปลี่ยนประเทศให้เกิดความทันสมัยและทัดเทียมนานาอารยประเทศ เพื่อป้องกันมิให้ประเทศไทยต้องถูกยึดครองเป็นดินแดนอาณานิคม การดำเนินนโยบายดังกล่าวได้เริ่มต้นขึ้นในแผ่นดินรัชกาลที่ 4 และได้รับการสานต่ออย่างเป็นรูปธรรมในสมัยรัชกาลที่ 5 ผ่านการปฏิรูประบบการปกครองและระบบราชการของไทยครั้งสำคัญ โดยเปลี่ยนจากเดิมที่เคยปกครองในรูปแบบอาณาจักรโบราณและนครรัฐ ซึ่งปราศจากศูนย์อำนาจที่ชัดเจนและขาดความเป็นเอกภาพ อันไม่ส่งเสริมต่อความมั่นคงของชาติ ให้เป็นการปกครองรูปแบบใหม่ที่มีลักษณะเป็นรัฐชาติ โดยการรวมศูนย์อำนาจเข้าสู่ส่วนกลางหรือเมืองหลวง เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีเสถียรภาพ เกิดความชัดเจน ส่งเสริมให้เกิดความเป็นปึกแผ่นและความมั่นคงของประเทศได้เป็นอย่างดี

ปัจจุบันประเทศไทยอยู่ในระยะเปลี่ยนผ่านวิกฤตทางเศรษฐกิจและการเมืองหลายต่อหลายครั้งควบคู่กับการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างของโลกในศตวรรษที่ 21 หากประเทศไทยไม่มีการกำหนดวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ตลอดจนไม่ดำเนินการเพื่อขับเคลื่อนประเทศผ่านการปฏิรูปและการปรับเปลี่ยนอย่างจริงจัง ประเทศไทยอาจจะประสบกับสถานะเสื่อมถอยจากประเทศในโลกที่สองในปัจจุบันเป็นประเทศในโลกที่สามในอนาคตก็เป็นได้ แต่หากดำเนินการปฏิรูปสำเร็จ จะทำให้ประเทศไทยสามารถก้าวไปสู่ประเทศในโลกที่หนึ่ง เป็นดังพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวที่พระราชทานไว้ว่า “เราจำต้องก้าวไปข้างหน้าเสมอ เราต้องไม่ถอยหลังเป็นอันขาด แม้ว่าหยุดอยู่กับที่ก็ได้เพราะการหยุดก็เสมอด้วยการถอยหลัง” เมื่อโลกไม่ใช่ใบเดิม โลกมีพลวัตอยู่ตลอดเวลา พอจะจำแนกได้เป็น 4 ยุคด้วยกัน (กองบริหารงานวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา, 2559) ดังนี้

ยุคที่ 1 เกิดการปฏิวัติในภาคเกษตร หรือที่เรียกกันว่า Green Revolution

ยุคที่ 2 เกิดการปรับเปลี่ยนสู่สังคมอุตสาหกรรมผ่าน Industrial Revolution ครั้งที่ 1 และ 2

ยุคที่ 3 เกิด Digital Revolution เป็นระลอกๆ

ยุคที่ 4 คือ The Fourth Industrial Revolution หรือยุคปัจจุบัน เกิดการรวมตัวและแตกตัวของเทคโนโลยีและนวัตกรรมใน 3 Domains หลัก ได้แก่ 1) Bio Domain เช่น Bio print, Genetic Transformation 2) Physical Domain เช่น Autonomous Vehicle (รถที่ขับเองได้) วัสดุศาสตร์ นาโนเทคโนโลยีและ 3D/4D Printing และ 3) Digital Domain เช่น Internet of Things (IOT), Digital Manufacturing

จากนี้ไปนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ๆ จะเกิดจากการรวมตัวและแตกตัวของ 3 Domains นี้ โลกในระยะเปลี่ยนผ่านการเคลื่อนจากโลกในศตวรรษที่ 20 มาสู่โลกในศตวรรษที่ 21 เป็นการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้าง ก่อให้เกิดโอกาส ภัยคุกคาม เงื่อนไขและข้อจำกัดชุดใหม่ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการพัฒนาชุดของขีดความสามารถชุดใหม่ที่แตกต่างไปจากเดิมอย่างสิ้นเชิงใน The Fourth Industrial Revolution นั้น Artificial Intelligence (AI) จะมาแทน Knowledge Worker ถ้าเราตามมันทันเราจะทำงานร่วมกับมันได้ แต่ถ้าเราไม่ทันมัน AI จะทำงานแทนเรา เรากำลังอยู่ใน “The Age of Disruption” ตั้งนั้นที่มีผู้กล่าวว่า "When Pattern are Broken, New Worlds Emerge" ดูเหมือนกำลังจะเกิดขึ้นตอนนี้ โลกเหมือนอยู่ในระยะเปลี่ยนผ่าน (Metamorphosis) ผู้คนอาจจะรู้สึกอึดอัด หวาดกลัวกับการเปลี่ยนผ่านไปสู่โลกใหม่ เพราะไม่คุ้นเคยมาก่อน แต่จะรู้สึกดีขึ้นเมื่อความเป็นปกติสุขเกิดขึ้นอีกครั้งหนึ่ง มี 5 กระแสที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงในวิถีชีวิตของผู้คน ตามตารางที่ 4 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4 สรุปกระแสหลักที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงในวิถีชีวิตของผู้คน

กระแสหลัก	การเปลี่ยนแปลงในวิถีชีวิตของผู้คน
1) Globalization	เป็นแรงขับเคลื่อนให้เกิดการเคลื่อนไหลของทุนสินค้าและบริการผู้คนอย่างเสรีจนกลายเป็นโลกที่เชื่อมต่อกันอย่างสนิท (Connected World) เกิดการขยับปรับเปลี่ยนจาก One Country, One Destiny เป็น One World, One Destiny
2) Digitization	การติดต่อสื่อสารมีการเปลี่ยนรูปแบบจากการสื่อสารกับ Someone, Somewhere และ Sometime เป็น Anyone, Anywhere และ Anytime เรากำลังดำรงชีวิตอยู่ใน 2 อารยธรรมไปพร้อมๆ กันคือ อารยธรรมในโลกจริงและโลกเสมือน ในโลกของดิจิทัลก่อให้เกิด Network Externalities ดังนั้นรูปแบบการเติบโตจะไม่เป็นไปตามหลักเศรษฐศาสตร์เดิม ว่าด้วย Diminishing Return to Scale อีกต่อไปแต่รูปแบบการเติบโตจะเปลี่ยนไปเป็นแบบ Exponential Return to Scale มากขึ้น
3) Urbanization	สัดส่วนของผู้คนในเมืองจะมีมากขึ้นโดยในปี 1995 โลกมีคนในเมืองเพียงร้อยละ 30 และเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 54 ในปี 2014 และคาดว่าจะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 66 ในปี 2050 ดังนั้นวิถีชีวิตพฤติกรรมและปฏิสัมพันธ์ของผู้คนจะเปลี่ยนแปลงไปจากสังคมชนบทเป็นสังคมเมือง จะเกิดประเด็นท้าทายชุดใหม่ครอบคลุมทั้งในมิติพลังงาน การคมนาคม การศึกษา สาธารณสุข สิ่งแวดล้อม ความปลอดภัยอาชญากรรม ยาเสพติด ฯลฯ ซึ่งหากเตรียมการไว้ได้ไม่ดีพอ เมืองเหล่านี้จะกลายเป็น Mega-Slums แต่หากเตรียมการได้ดีพอ เมืองเหล่านี้จะถูกปรับเปลี่ยนไปเป็น Smart Cities
4) Individualization	ผู้คนในศตวรรษที่ 21 จะมีความเป็นปัจเจกมากขึ้น มีความคิดความอ่านเป็นของตัวเองมากขึ้น ต้องการแสดงออกมากขึ้น ความเป็นปัจเจกจะเกิดขึ้นได้ 2 รูปแบบคือ Collective Individuals และ Contra-Individuals รูปแบบแรกเป็นรูปแบบที่สร้างสรรค์ที่ผู้คนอยากอยู่ร่วมกันเพื่อสร้างสรรค์สังคม เกิดเป็นสังคมที่เข้มแข็ง แต่ในรูปแบบที่สองเป็นรูปแบบที่ผู้คนต่างคนต่างอยู่ มองแต่ประโยชน์ส่วนตน เกิดสังคมที่เปราะบาง โอกาสที่จะเกิดความขัดแย้งจะมีอยู่สูง
5) Communization	ในโลกที่ยิ่งเชื่อมต่อกันมากขึ้นเท่าไร ผู้คนก็ยิ่งต้องพึ่งพิงอิงอาศัยกันมากยิ่งขึ้นเท่านั้น ความเสี่ยงและภัยคุกคามมิได้ส่งผลกระทบต่อประเทศใดประเทศหนึ่งเป็นการเฉพาะ หากแต่ส่งผลกระทบต่อโลกโดยรวม เป็นปัญหาที่ทุกประเทศต้องเผชิญที่เรียกกันว่า “Global Commons” อาทิวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ โรคระบาด การก่อการร้าย ภาวะโลกร้อน เป็นต้น นั่นหมายความว่า จากนี้ไปเวลาสุข ประชาคมโลกจะสุขด้วยกัน และเวลาทุกข์ ประชาคมโลกก็จะทุกข์ด้วยกัน

ที่มา: กองบริหารงานวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา (2559)

ซึ่งทั้ง 5 กระแสดังกล่าวข้างต้นก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงใน 4 มิติ ดังนี้ 1) การเปลี่ยนแปลงในวัฒนธรรมของการดำรงอยู่ 2) การเปลี่ยนแปลงในวัฒนธรรมของการดำเนินธุรกิจ 3) การเปลี่ยนแปลงในวัฒนธรรมของการทำงาน 4) การเปลี่ยนแปลงในวัฒนธรรมของการเรียนรู้

วัฒนธรรมของการดำรงอยู่ชุดใหม่การดำรงชีวิตให้อยู่รอดในศตวรรษที่ 21 จะเกิดจาก Power of Shared Knowledge ไม่ใช่ Power of Knowledge ดังเช่นในศตวรรษที่ผ่านมา โดยในยุคศตวรรษที่ 21 การได้มาซึ่งความรู้ (Producing Knowledge) นั้นไม่เพียงพอ สิ่งที่สำคัญควบคู่กันไป ก็คือ การสร้างความหมายและนัยในองค์ความรู้นั้น (Producing Meaning)

ในโลกศตวรรษที่ 20 เรามองเห็นข้อเสียในสิ่งที่ดี (Negative Side of the Good) โลกในศตวรรษที่ 21 เราต้องค้นหาข้อดีในสิ่งที่ไม่ดี (Positive Side of the Bad) ตัวอย่างเช่น การปรับตัวให้เข้ากับ Climate Change นำมาสู่การปรับเปลี่ยนสู่สังคมคาร์บอนต่ำและการพัฒนา Green Growth Industries เป็นต้นวัฒนธรรมของการดำเนินธุรกิจชุดใหม่ ในอดีตการทำธุรกิจยึดหลักการ Economies of Scale กล่าวคือ ยิ่งผลิตมากเท่าไรต้นทุนถูกลงเท่านั้น ยิ่งซื้อมากเท่าไรได้ราคาถูกเท่านั้น แต่ ณ วันนี้โลกได้เปลี่ยนไปแล้ว โลกของดิจิทัลเอื้อบริษัทเล็กๆ อย่าง SMEs และ Startups มีโอกาสมากขึ้นจากปัจจัยต่างๆ (สุวิทย์ เมษินทรีย์, 2559) ดังต่อไปนี้

เกิดกระแสของนวัตกรรมแบบเปิด (Open Innovation Economy) ผ่านหลักคิดว่าด้วย NEA กล่าวคือ N: Nobody owns ไม่มีใครเป็นเจ้าของที่แท้จริง E: Everybody can use it ทุกคนสามารถเข้าถึงและนำไปใช้ได้ A: Anybody can improve it ใครๆ ก็สามารถเข้าไปแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้นได้

นอกจากนี้ ยังก่อให้เกิดธุรกิจภายใต้แนวคิด Sharing Economy อาทิ UBER, Airbnb, Co-Working Space เป็นต้นหรือธุรกิจภายใต้แนวคิด Do It Yourself Economy (DIY) จากนี้ไป Maker และ Buyer เริ่มแยกออกจากกันไม่ได้เด็ดขาดเหมือนในอดีต จึงเกิดคำว่า Prosumer กล่าวคือผู้บริโภคสามารถเป็นได้ทั้ง Producer และ Consumer ด้วยในเวลาเดียวกัน ดังนั้นการทำธุรกิจในศตวรรษที่ 21 เริ่มจากการคิดค้นนวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าผ่านนวัตกรรมในผลิตภัณฑ์ นวัตกรรมในกระบวนการผลิตและนวัตกรรมเชิงธุรกิจเป็นสำคัญ กระบวนทัศน์ในการทำธุรกิจมีการปรับเปลี่ยนจาก Make & Sell Paradigm ในยุค Industrial Revolution เป็น Sense & Respond Paradigm ในยุค Digital Revolution และเปลี่ยนจาก Sense & Respond Paradigm ในยุค Digital Revolution เป็น Care & Share Paradigm ในยุค The Fourth Industrial Revolution ดังเช่นในปัจจุบัน

วัฒนธรรมของการทำงานชุดใหม่ การใช้ชีวิตสมัยก่อนมนุษย์เรามี 4 กิจกรรมหลัก คือ ทำงาน พักผ่อน จับจ่ายซื้อของและท่องเที่ยว เราจะใช้เวลาแต่ละช่วงเป็นเรื่อยๆ ไป แต่ปัจจุบันนี้ ดิจิทัลเทคโนโลยี ทำให้เราสามารถทำกิจกรรมหลายๆ อย่างได้ในเวลาเดียวกัน (Multiplexing) การเชื่อมโยงต่อกันเป็นเครือข่ายจะมีมากขึ้น ดังนั้นจะทำงานกันบนแพลตฟอร์มในระบบเปิดมากขึ้น

ในลักษณะงานที่ต้องมีการประสานและร่วมมือกันมากขึ้น มีลักษณะของการแชร์หรือแลกเปลี่ยน แบ่งปันกันมากขึ้น งานในลักษณะ Routine Job จะค่อยๆ ลดน้อยถอยลงและจะค่อยๆ ถูกแทนที่ ด้วยหุ่นยนต์และ Automation ในทิศทางของกระแส Industry 4.0 งานในลักษณะ Non-Routine Job จะทวีความสำคัญมากขึ้น วัฒนธรรมของการเรียนรู้ชุดใหม่โลกในศตวรรษที่ 21 มีการเปลี่ยนแปลง ใน 3 กระแสหลักคือ 1) เกิด Demonopolization of Knowledge ไม่มีการผูกขาดความรู้ 2) เกิด Democratization of Information ไม่มีการผูกขาดข้อมูล และ 3) เกิด Disruption of Technology & Innovation เทคโนโลยีและนวัตกรรมเกิดขึ้นใหม่ๆ จากการรวมตัวและแตกตัวของ เทคโนโลยีและนวัตกรรมเดิมตลอดเวลา เพื่อให้สามารถปรับตัวเข้ากับกระแสดังกล่าววัฒนธรรมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ต้องประกอบไปด้วย 3 องค์ประกอบสำคัญ คือ Learn, Unlearn และ Relearn Unlearn คือ การไม่ยึดติดกับสิ่งที่เรารู้มา ต้องปรับตัวให้ทันตลอดเวลา ส่วน Relearn นั้นคือ สิ่งที่เรารู้มามันเปลี่ยนไปในบริบทใหม่ๆ ดังนั้นต้องเรียนรู้สถานการณ์หรือเหตุการณ์จากมุมมองใหม่ที่แตกต่างไปจากเดิม สำหรับ Learn นั้นโจทย์ที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 คือ จะเรียนรู้อย่างไรให้มีความสามารถในการรังสรรค์นวัตกรรมหลายประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศที่พัฒนาแล้ว เริ่มมีการปรับเปลี่ยนโมเดลเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับพลวัตของโลกในศตวรรษที่ 21 ยกตัวอย่างเช่น 1) A Nation of Maker ของสหรัฐอเมริกา 2) Design in Innovation ของสหราชอาณาจักร 3) Made in China 2025 ของสาธารณรัฐประชาชนจีน 4) Make in India ของอินเดีย 5) Smart Nation ของสิงคโปร์ 6) Creative Economy ของเกาหลีใต้ (กองบริหารงานวิจัยและประกันคุณภาพ การศึกษา, 2559)

การปรับเปลี่ยนโมเดลประเทศไทยให้สอดคล้องกับภูมิทัศน์ใหม่ของโลกในศตวรรษที่ 21 กับดักที่ประเทศไทยกำลังเผชิญอยู่ในปัจจุบัน ในอดีตจะพบว่าประเทศไทยมีพัฒนาการทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องโดยเริ่มต้นจากประเทศไทย 1.0 ที่เน้นเกษตรกรรมแบบดั้งเดิมมาสู่ประเทศไทย 2.0 ที่เน้นอุตสาหกรรมเบาและพัฒนาสู่ประเทศไทย 3.0 ที่เน้นอุตสาหกรรมที่มีความซับซ้อนมากขึ้น ประเทศไทย 3.0 เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่มีการหลั่งไหลของทุนและเทคโนโลยีจากต่างประเทศเข้ามาลงทุนในประเทศ ทำให้อุตสาหกรรมไทยมีความซับซ้อนมากขึ้น มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการผลิตจากการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้า มาเป็นการส่งเสริมการผลิตเพื่อส่งออก ค่านิยมชุดใหม่ไม่ว่าจะเป็นวัตถุนิยม ปัจเจกนิยม สุขนิยมและสากลนิยมได้เข้ามาแทนที่ค่านิยมดั้งเดิม ที่เน้นการเอื้อเพื่อแบ่งปัน ความเป็นอยู่อย่างพอเพียง การมีครอบครัวที่อบอุ่นและท้องถิ่นนิยม

ในช่วงต้นของการขับเคลื่อนประเทศไทย 3.0 อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยอยู่ที่ร้อยละ 7-8 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่มีการคาดหวังว่าประเทศไทยจะก้าวสู่ความเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่เช่นเดียวกับประเทศเกาหลีใต้ ไต้หวัน ฮองกงและสิงคโปร์ ซึ่งดูเหมือนว่าทุกอย่างจะดำเนินไปได้ด้วยดี แต่ในความเป็นจริงประเทศไทย 3.0 เป็นโมเดลการพัฒนาที่ค่อนข้าง

เพราะบาง เป็นการเร่งการเจริญเติบโต เพื่อไล่กวาดให้ทันประเทศที่พัฒนาแล้ว จึงใช้วิธีการแบบมั่งง่าย ด้วยการพัฒนานวัตกรรมปึกษา จึงมีการเจริญเติบโตแบบรากแขนง เทคโนโลยีและทุนของต่างชาติ ที่นำเข้ามาไม่มีกระบวนการถ่ายทอดเทคโนโลยีอย่างจริงจัง ขาดการสะสมทุน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาทุนมนุษย์ ประเทศไทยจึงถูกมองเป็นประเทศที่ดูเหมือนทันสมัยแต่ไม่พัฒนา (สุวิทย์ เมษินทรีย์, 2559)

การที่ไม่มีฐานรากที่แข็งแรงของตนเอง ไม่มีภูมิคุ้มกันที่เพียงพอ พึ่งพิงกับโอกาสของการค้าและการลงทุนจากภายนอก แต่ละเลยการสร้างความเข้มแข็งจากภายใน ในที่สุดประเทศไทย จึงต้องเผชิญกับวิกฤตต้มยำกุ้งในปีพ.ศ. 2540 ซึ่งหลังจากการเกิดวิกฤตแล้ว อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยได้ตกลงมาอยู่ที่ระดับร้อยละ 3-4 มาเกือบ 20 ปีจวบจนปัจจุบัน นี่คือภาวะของการติดอยู่ในกับดักประเทศรายได้ปานกลาง (Middle Income Trap) การติดอยู่ในกับดักประเทศรายได้ขนาดปานกลางสะท้อนให้เห็นว่า ประเทศไทยกำลังติดอยู่ใน Competitive Nutcracker กล่าวคือ เราไม่สามารถที่จะขยับขึ้นไปแข่งขันกับประเทศคู่แข่งที่ขับเคลื่อนด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ อาทิ อิตาลี ญี่ปุ่นหรือเกาหลีได้ ในขณะที่เดียวกันเราก็ไม่สามารถขยับลงมาแข่งกับประเทศคู่แข่งที่ขับเคลื่อนด้วยการผลิตสินค้าต้นทุนต่ำด้วยแรงงานจำนวนมากและราคาถูกอย่างจีนหรือเวียดนามได้ เราติดอยู่ตรงกลางที่เรียกว่า Stuck in the Middle

ในโลกของการแข่งขันเพื่อสร้างความมั่งคั่งให้กับประเทศนั้น จำเป็นจะต้องยกเครื่องกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจเสียใหม่ เน้นการใช้องค์ความรู้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์แทนการเน้นทรัพยากรพื้นฐานที่นับวันจะหมดลงเรื่อยๆ เป็นการเติมเต็มความได้เปรียบในเชิงเปรียบเทียบที่มีอยู่ด้วยความได้เปรียบในการแข่งขัน เพื่อสร้างมูลค่าแทนที่จะเป็นแค่เพิ่มมูลค่าผลลัพธ์ที่ได้จากการขับเคลื่อนกลไกเศรษฐกิจชุดใหม่จึงเป็นไปในลักษณะทำน้อยได้มาก ไม่ใช่ในลักษณะทำมากได้น้อยแบบเดิมอีกต่อไปนอกเหนือจากการติดอยู่ในกับดักประเทศรายได้ปานกลาง ภายใต้แนวคิดประเทศไทย 3.0 ประเทศไทยต้องเผชิญกับกับดักความเหลื่อมล้ำ (Inequality Trap) กล่าวคือ ช่องว่างของรายได้และโอกาสของคนจนและคนรวยมีอยู่มาก ในปีพ.ศ. 2552 ประเทศไทยมีความเหลื่อมล้ำทางรายได้สูงเป็นอันดับ 2 ของทวีปเอเชีย หากพิจารณาสัดส่วนรายได้ของประชากร และการถือครองทรัพย์สินระหว่างปีพ.ศ. 2531-2550 สัดส่วนรายได้ของประชากรร้อยละ 20 ที่รวยที่สุด มีรายได้รวมกันประมาณร้อยละ 55 ของรายได้รวมทั้งประเทศ ในขณะที่กลุ่มที่จนที่สุดร้อยละ 20 มีรายได้รวมเพียงร้อยละ 4 ของรายได้รวมทั้งประเทศเท่านั้น โดยสัดส่วนรายได้ดังกล่าวไม่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญในระยะเวลากว่า 20 ปีที่ผ่านมา และข้อมูลการถือครองทรัพย์สินครัวเรือนแสดงว่าในปีพ.ศ. 2549 กลุ่มประชากรที่รวยที่สุดร้อยละ 20 ของประเทศมีทรัพย์สินประมาณ 70 เท่าของกลุ่มที่จนที่สุดร้อยละ 20 ของประเทศ นอกเหนือจากกับดักประเทศรายได้ปาน

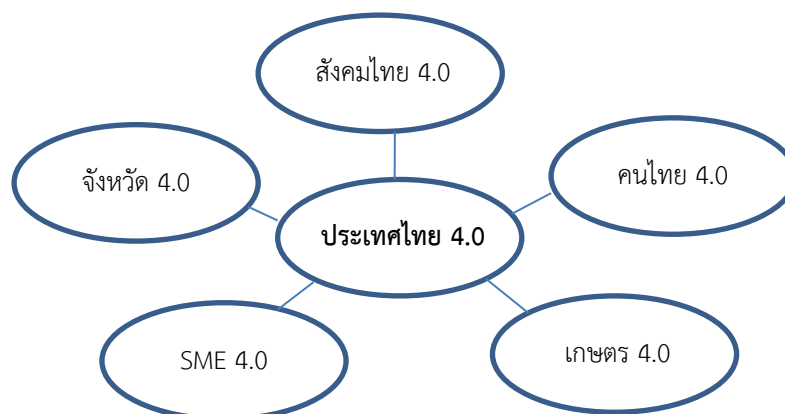
กลางและกับดักความเหลื่อมล้ำอีกหนึ่งกับดักที่ประเทศไทยเผชิญ คือ กับดักความไม่สมดุล (Imbalance Trap) โดยในหลายทศวรรษที่ผ่านมาประเทศไทยเน้นความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ แต่ ละเลยการรักษาสິงแวดล้อม การสร้างสังคมที่อยู่ดีมีสุขและการยกระดับศักยภาพและภูมิปัญญามนุษย์ จนส่งผลกระทบต่อเชิงลบในมิติต่างๆ มากมาย

สรุปจากที่กล่าวมาทั้ง 3 กับดักในประเทศไทย 3.0 ข้างต้นนี้ จึงเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้ประเทศไทยไม่สามารถสร้างความมั่งคั่ง มีความมั่งคั่งในแนวทางที่ยั่งยืนได้มากกว่านี้ จึงเป็นเหตุผลสำคัญของการปรับเปลี่ยนโมเดลทางเศรษฐกิจจากประเทศไทย 3.0 ไปสู่ประเทศไทย 4.0

3.1 โมเดลประเทศไทย 4.0

ประเทศไทย 4.0 เป็นโมเดลเศรษฐกิจที่จะนำพาประเทศไทยให้หลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลาง กับดักความเหลื่อมล้ำและกับดักความไม่สมดุลพร้อมๆ กับเปลี่ยนผ่านประเทศไทยไปสู่ประเทศในโลกรุ่นหนึ่ง ที่มีความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืนในบริบทของโลกยุค The Fourth Industrial Revolution อย่างเป็นรูปธรรม ตามแนวทางที่แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ได้วางไว้ ด้วยการสร้างความเข้มแข็งจากภายในควบคู่ไปกับการเชื่อมโยงกับประชาคมโลก ตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยขับเคลื่อนผ่านกลไกประชารัฐ สิ่งที่คนไทยคาดว่าจะได้รับจากประเทศไทย 4.0 มีดังนี้ (แผนภูมิที่ 4)

1. อยู่ในสังคมไทย 4.0 ที่เป็นสังคมที่มีความหวัง เป็นสังคมที่เปี่ยมสุข เป็นสังคมที่มีความสมานฉันท์ เป็นสังคมที่มีความพอเพียง โดยมีคนชนชั้นกลางเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศ เกิดความเท่าเทียมกันในสังคม มีความเหลื่อมล้ำอยู่ในระดับต่ำ มีสิ่งแวดล้อมและสุขภาพที่ดี
2. เป็นคนไทย 4.0 ที่ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพดีและได้รับสวัสดิการทางสังคมที่เหมาะสมตลอดช่วงชีวิต เป็นคนทันโลก ทันเทคโนโลยี สามารถอยู่บนเวทีโลกได้อย่างภาคภูมิใจและมีส่วนร่วมกับนานาชาติ เพื่อทำให้โลกดีขึ้นน่าอยู่ขึ้น
3. เป็นเกษตรกร 4.0 ที่หลุดพ้นจากกับดักความยากจน โดยผันตัวเองจากเกษตรกรผู้ผลิตมาเป็นผู้ประกอบการทางการเกษตรสมัยใหม่ (Smart Farmers) มีการบริหารจัดการที่ดี มีต้นทุนการผลิตต่ำสามารถเพิ่มมูลค่าสินค้าทางการเกษตรจากการแปรรูป
4. เป็น SME 4.0 ที่สามารถสร้างหรือใช้นวัตกรรมเทคโนโลยี มีความคิดสร้างสรรค์ ในการสร้างมูลค่าในสินค้าและบริการ มีความสามารถทางการค้าขาย สามารถเข้าถึงตลาดในประเทศ ตลาดอาเซียนและตลาดโลก ทำให้มีรายได้สูงขึ้น มีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้นและมีอนาคตที่สดใส
5. เกิดจังหวัด 4.0 ที่มีการกระจายความเจริญทั่วประเทศ เศรษฐกิจขยายตัวสามารถทำงานในถิ่นฐานบ้านเกิดได้ โดยไม่จำเป็นต้องเข้ามาทำงานในกรุงเทพฯ หรือเมืองใหญ่ เนื่องจากมีช่องทาง โอกาสและงานที่ดีกระจายอยู่ในทุกจังหวัดทั่วประเทศ



แผนภูมิที่ 4 ประเทศไทย 4.0

ที่มา: กองบริหารงานวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา (2559)

ประเทศไทย 4.0 เป็นโมเดลที่ได้น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวคิดหลักในการพัฒนาประเทศ ดังที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระราชดำรัสหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงครั้งแรก ในงานพระราชทานปริญญาบัตร ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2517 ไว้ความตอนหนึ่งว่า

“การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องทำตามลำดับขั้น ต้องสร้างพื้นฐาน คือ ความพอมีพอกินพอใช้ของประชาชนเป็นเบื้องต้นก่อน โดยใช้วิธีการและอุปกรณ์ที่ประหยัด แต่ถูกต้องตามหลักวิชา เมื่อได้พื้นฐานมั่นคงพร้อมพอควรและปฏิบัติได้แล้ว จึงค่อยสร้างเสริมความเจริญและฐานะทางเศรษฐกิจขั้นที่สูงขึ้นโดยลำดับต่อไป หากมุ่งแต่จะทุ่มเทสร้างความเจริญ ยกฐานะทางเศรษฐกิจขั้นได้รวดเร็วแต่ประการเดียว โดยไม่ให้แผนปฏิบัติการสัมพันธ์กับสภาวะของประเทศและของประชาชนโดยสอดคล้องด้วย จะเกิดความไม่สมดุลในเรื่องต่างๆ ได้ ซึ่งอาจกลายเป็นความยุ่งยากล้มเหลวในที่สุด”

ประเทศไทย 4.0 น้อมนำพระราชดำรัสข้างต้นของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และถอดรหัสออกมาเป็น 2 ยุทธศาสตร์สำคัญ คือ 1) การสร้างความเข้มแข็งจากภายใน (Strength from Within) 2) การเชื่อมโยงกับประชาคมโลก (Connect to the World) หากการสร้างความเข้มแข็งจากภายใน คือ Competitiveness การเชื่อมโยงกับโลกภายนอกก็คือ Connectivity ซึ่งทั้ง Competitiveness และ Connectivity เป็น 2 ปัจจัยที่จะต้องดำเนินควบคู่กันในการสร้างความมั่นคง มั่นคงและยั่งยืนให้กับประเทศ การสร้างความเข้มแข็งจากภายใน ประเทศไทย 4.0 เน้นการปรับเปลี่ยนใน 4 ทิศทาง ได้แก่

1. จากการพึ่งพาเศรษฐกิจโลกสู่การสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจภายในประเทศ
2. จากการเน้นการผลิตสินค้าโภคภัณฑ์สู่การผลิตสินค้าเชิงนวัตกรรม

3. จากการเน้นเงินทุนและทุนทางกายภาพสู่การเน้นทุนมนุษย์และเทคโนโลยี
 4. จากการกระจุกของความมั่งคั่งและโอกาสสู่การกระจายของความมั่งคั่งและโอกาส
- การปรับเปลี่ยนใน 4 ทิศทางดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเน้นการพัฒนาที่สมดุลใน 4 มิติ อันประกอบด้วย 1) ความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ (Economic Wealth) 2) ความอยู่ดีมีสุขของผู้คนในสังคม (Social Well-beings) 3) การรักษาสีงแวดล้อม (Environmental Wellness) 4) การยกระดับศักยภาพและคุณค่าของมนุษย์ (Human Wisdom)

กลไกขับเคลื่อนประเทศชุดใหม่ภายใต้ประเทศไทย 4.0 มีเป้าหมายเพื่อหลุดพ้น 3 กับดัก โดยปรับเปลี่ยนกลไกการขับเคลื่อนการเติบโตชุดใหม่ เพื่อเปลี่ยนผ่านประเทศไทยไปสู่ประเทศในโลกที่หนึ่งภายในปีพ.ศ. 2575 ดังนี้

1. หลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลาง ด้วยการสร้างความมั่งคั่งผ่านกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรมปัญญาเทคโนโลยีและความคิดสร้างสรรค์ เพื่อก้าวสู่ประเทศที่มีรายได้สูง ซึ่งประกอบไปด้วย 1) การยกระดับขีดความสามารถด้านการวิจัยและพัฒนา 2) การสร้างคลัสเตอร์ทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม 3) การบ่มเพาะธุรกิจด้านเทคโนโลยีการออกแบบและความคิดสร้างสรรค์ 4) การพัฒนาวิสาหกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม 5) การพัฒนาทักษะและงานใหม่ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต 6) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการทำธุรกิจ 7) การบริหารจัดการสมัยใหม่ที่พร้อมดำเนินการทั้งใน Physical และ Digital Platforms 8) กิจกรรมร่วมทุนรัฐและเอกชนในโครงการขนาดใหญ่

2. หลุดพ้นจากกับดักความเหลื่อมล้ำ ด้วยการสร้างความมั่นคงผ่านกลไกการกระจายรายได้ โอกาสและความมั่งคั่งอย่างเท่าเทียม โดยเน้นการปรับเปลี่ยนจากความมั่งคั่งที่กระจุก เป็นความมั่งคั่งที่กระจาย ประกอบด้วย 1) การยกระดับ Digital Skill Literacy, ICT Literacy, Information Literacy และ Media Literacy ของคนไทย 2) การสร้างคลัสเตอร์เศรษฐกิจระดับกลุ่มจังหวัดและจังหวัด 3) การสร้างเศรษฐกิจระดับฐานรากในชุมชน 4) การส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม 5) การส่งเสริมและสนับสนุนให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเข้มแข็งและสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก 6) การยกระดับขีดความสามารถ การเสริมสร้างทักษะและการเติมเต็มศักยภาพของประชาชนให้ทันกับพลวัตจากภายนอก 7) การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในรูปแบบประชารัฐ 8) การถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่ผู้ที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดแบบมีเงื่อนไข

3. หลุดพ้นจากกับดักความไม่สมดุล ด้วยการสร้างความยั่งยืน ผ่านกลไกการพัฒนาที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ปรับเปลี่ยนจากการพัฒนาที่ไม่สมดุลสู่การพัฒนาที่สมดุล ประกอบด้วย 1) การมุ่งเน้นธุรกิจการผลิตและการใช้เทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม 2) การมุ่งเน้นการใช้พลังงานทดแทน 3) การปรับแนวคิดจากเดิมที่คำนึงถึงความได้เปรียบเรื่องต้นทุนเป็นหลัก มาสู่การ

คำนึงถึงประโยชน์ที่ได้จากการลดความสูญเสียที่เกิดขึ้นทั้งระบบ 4) การส่งเสริมให้ภาคเอกชนเป็นองค์กรที่คิดดีทำดี (Doing Good, Doing Well)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ประเทศไทย 4.0 เป็นโมเดลเศรษฐกิจที่จะนำพาประเทศไทยให้หลุดพ้นจากกับดักรายได้ปานกลาง กับดักความเหลื่อมล้ำของความมั่งคั่ง และกับดักความไม่สมดุลในการพัฒนา ซึ่ง 3 กับดักดังกล่าวเป็นประเด็นท้าทายของประเทศไทยในปัจจุบัน ในการนำไปสู่การปฏิรูปโครงสร้างเศรษฐกิจเพื่อก้าวข้ามประเทศไทย 3.0 ไปสู่ประเทศไทย 4.0 พร้อมๆ กับเปลี่ยนผ่านประเทศไทยไปสู่ประเทศในโลกที่หนึ่ง ที่มีความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน ในบริบทของการปฏิวัติอุตสาหกรรมยุคที่ 4 อย่างเป็นรูปธรรม ตามแนวทางที่แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีได้วางไว้ ด้วยการสร้างความเข้มแข็งจากภายใน ควบคู่ไปกับการเชื่อมโยงกับประชาคมโลก ตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยขับเคลื่อนผ่านกลไกประชารัฐ

4. แนวคิดการวิจัยเชิงนโยบาย

การขับเคลื่อนการบริหารประเทศเป็นหน้าที่สำคัญของภาครัฐและหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง แต่เดิมการจัดการและการควบคุมการบริหาร มักจะมาจากแนวคิดหรือประสบการณ์ของผู้บริหารเป็นสำคัญ แต่เมื่อการวิจัยในด้านต่างๆ ได้รับการยอมรับมากยิ่งขึ้น ผู้บริหารของหน่วยงานหรือองค์กรในระดับต่างๆ จึงให้ความสนใจกับการนำข้อมูลจากการวิจัยมาใช้ในการออกนโยบายหรือดำเนินงานต่างๆ จึงเกิดการวิจัยที่เรียกว่า การวิจัยเชิงนโยบาย โดยมีนักวิจัยหลายท่านได้ให้ความหมายของการวิจัยเชิงนโยบายไว้ ดังนี้

4.1 ความหมายของการวิจัยเชิงนโยบาย

สุคนธา คงศีล และ สุขุม เจริญมตน์ (2550) กล่าวว่า การวิจัยเชิงนโยบาย หมายถึง กระบวนการศึกษารวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบเพื่อให้ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและข้อเสนอแนะต่างๆ ตลอดจนแนวทางปฏิบัติที่อาจจะเป็นไปได้ในการแก้ปัญหาหรือการพัฒนาในเรื่องใดเรื่องหนึ่งในระดับนโยบาย ที่ผู้ศึกษาวิจัยจะสื่อสารแก่บุคลากรที่ทำหน้าที่ในการตัดสินใจ (Decision-Makers) เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อน หรือปรับปรุงแก้ไขนโยบาย กลยุทธ์หรือโครงการต่างๆ ต่อไป นภดล พูลสวัสดิ์ (2551) กล่าวว่า นโยบายคือสิ่งที่กำหนดขึ้นเพื่อเป็นแนวดำเนินการในอนาคต ซึ่งใช้เป็นกรอบในการตัดสินใจ จัดทำแผน จัดทำโครงการ และกำหนดวิธีดำเนินการนโยบายจะสะท้อนให้เห็นถึงวัตถุประสงค์ ทิศทางที่ผู้บริหาร และบุคลากรในองค์กรใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจเมื่อจำเป็น อาจกล่าวได้ว่า นโยบายคือข้อความที่กำหนดไว้กว้างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจดำเนินงานซึ่งมีลักษณะสำคัญ 3 ประการ ดังนี้ 1) เป็นข้อความที่กำหนดไว้กว้างๆ เป็นนัยโดยทั่วไป ซึ่งอาจกำหนดเป็นภาษาพูดหรือภาษาเขียนก็ได้ 2) เป็นทิศทางและกรอบแนวคิดให้ฝ่ายบริหารและฝ่ายปฏิบัติการในองค์กรใช้เป็นจุดหมายหรือเป้าหมายในการดำเนินงานของหน่วยงาน และเป็นแนวในการตัดสินใจ

ของผู้เกี่ยวข้อง 3) เป็นกรอบแนวคิดที่ใช้เป็นแนวในการกำหนดแนวปฏิบัติเพื่อการบรรลุจุดมุ่งหมาย หรือความต้องการที่กำหนดไว้เป็นสำคัญแต่มีใช้วิธีดำเนินการ วิโรจน์ สารรัตน์ (2556) กล่าวไว้ว่า การวิจัยเชิงนโยบายเป็นข้อความหรือความเข้าใจร่วมกันอย่างกว้างๆ ที่มีความยืดหยุ่นสูงใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจ เพื่อการปฏิบัติภารกิจต่างๆ ของผู้บริหารและของหน่วยงาน ข้อความที่ใช้เป็นนโยบายมักเป็นคำที่มีความยืดหยุ่นได้ เพราะนโยบายมิได้เป็นแนวทางที่ชี้เฉพาะว่าจะต้องปฏิบัติ เช่นนั้นเช่นนี้ นโยบายเป็นแต่เพียงแนวทางกว้างๆ ที่ช่วยในการตัดสินใจเพื่อกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดเท่านั้น หรือเป็นสิ่งที่ควรเลือกทำ หรือไม่ควรเลือกกระทำ Dukeshire and Thurlow (2002) ได้กล่าวถึงการวิจัยเชิงนโยบาย หมายถึง การวิจัยที่มีบทบาทหลักในการ 1) วิเคราะห์ตัวนโยบาย 2) วิเคราะห์ผลการดำเนินงานตามนโยบายและ 3) วิจัยเพื่อพัฒนานโยบาย จะเห็นได้ว่าการวิจัยเชิงนโยบาย มิใช่แต่เฉพาะการศึกษาสภาพปัจจุบันที่เป็นก่อนการใช้นโยบายหรือหลังการใช้นโยบายเท่านั้น เพราะสิ่งสำคัญของการวิจัยเชิงนโยบายก็คือ ผู้ศึกษาวิจัยจะต้องให้ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ (Action-Oriented Recommendations) อันเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติแก่ผู้ใช้ผลการวิจัย เพราะผู้ใช้ผลการวิจัยจะนำมาใช้ในการตัดสินใจต่อไปว่าจะผลักดันหรือขับเคลื่อนนโยบาย ปรับปรุงหรือล้มเลิกเสีย

การกำหนดนโยบายคือสิ่งที่ได้กำหนดไว้ เพื่อใช้เป็นแนวทาง กรอบกำกับการดำเนินงานด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับนโยบายนั้นๆ จะต้องนำไปใช้เป็นกรอบแนวความคิดในการพิจารณาจัดทำแผนจัดทำโครงการ และกำหนดวิธีการเฉพาะในการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับนโยบายของตนโดยตรง การกำหนดนโยบายเป็นส่วนหนึ่งของวงจรรณโยบาย ซึ่งประกอบด้วย การกำหนดนโยบาย การนำนโยบายไปปฏิบัติ การประเมินผลนโยบาย และการวิเคราะห์ผลย้อนกลับของนโยบาย ซึ่งมีขั้นตอนของวงจรรณโยบายดังต่อไปนี้ (วิโรจน์ สารรัตน์, 2556)

1. การกำหนดนโยบาย (Policy Formulation) เป็นการพิจารณาสภาพปัญหาและความต้องการกำหนดเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ของนโยบาย วิเคราะห์หาทางเลือก ตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดภายใต้เงื่อนไขและข้อจำกัด
2. การนำนโยบายไปปฏิบัติ (Policy Implementation) เป็นการผลักดันให้การทำงานของกลไกที่สำคัญทั้งหมดสามารถบรรลุผลตามนโยบายที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้
3. การประเมินผลของนโยบาย (Policy Evaluation) เป็นการศึกษาการบรรลุผลตามเป้าหมายของวัตถุประสงค์ของนโยบายที่ได้กำหนดไว้
4. การวิเคราะห์ผลย้อนกลับของนโยบาย (Policy Feedback Analysis) เป็นการศึกษาการสนองตอบของผู้ที่ได้รับผลกระทบจากนโยบายในการกำหนดนโยบาย ข้อความที่แสดงนโยบายจะมี 2 ลักษณะ คือกำหนดในลักษณะกว้างๆเป็นแนวทางไว้ (Blessing) และแบบที่กำหนดจำเพาะเจาะจงเป็นกรณี (Indicative) หรือเฉพาะเรื่อง การกำหนดนโยบายในทางปฏิบัติอาจกำหนดได้ในทุกระดับชั้นขององค์การ เช่น นโยบายระดับประเทศ ซึ่งเป็นนโยบายส่วนรวม นโยบายระดับ

สาขางาน นโยบายระดับภาค ระดับหน่วยงาน และระดับสายงานหรือหน่วยงาน นโยบายนั้น ยิ่งอยู่ใกล้ ระดับปฏิบัติการมากเพียงใด ลักษณะนโยบายจะมีแนวโน้มไปทางด้านนโยบายแบบจำเพาะเจาะจงมากยิ่งขึ้นข้อความจะชัดเจน สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการมักจะแสดงลักษณะเฉพาะจนหน่วยปฏิบัติสามารถเข้าใจได้อย่างชัดเจนว่าให้เลือกดำเนินการในแนวใดไม่ให้ดำเนินการในลักษณะใด เพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ไม่ว่าจะ เป็นนโยบายในระดับสูง ระดับกลาง หรือระดับหน่วยปฏิบัติ คุณลักษณะที่สำคัญโดยทั่วไปของนโยบายคือ ข้อความต้องกะทัดรัด ไม่สลับซับซ้อน ผู้ปฏิบัติทุกระดับที่เกี่ยวข้องสามารถเข้าใจได้ง่ายและนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง จะเห็นได้ว่าในการวางแผนนั้น เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการดำเนินการในช่วงระยะต่างๆ การกำหนดแนวทางเพื่อเป็นกรอบการปฏิบัติในรูปนโยบายนั้น จะมีส่วนช่วยให้สามารถกำหนดวิธีการดำเนินงานได้ถูกต้องตามที่ต้องการมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติสอดคล้องกับสภาวะแวดล้อมของการบริหารงาน ช่วยให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ (กิ่งพร ทองใบ, 2549)

4.2 องค์ประกอบของนโยบาย

การจัดทำวิจัยเชิงนโยบายนั้น ค่อนข้างมีรูปแบบในการจัดทำที่หลากหลาย สามารถสรุปขั้นตอนของกระบวนการจัดทำวิจัยเชิงนโยบายได้ 6 ขั้นตอน ได้แก่ การระบุปัญหา การกำหนดเป็นวาระสำหรับการตัดสินใจ การกำหนดข้อเสนอ นโยบาย การอนุมัตินโยบาย การดำเนินนโยบาย และการประเมินผลนโยบาย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ (สุคนธา คงศีล และ สุขุม เจริญตน, 2550: 62)

1. การระบุปัญหา เป็นการศึกษว่าในขณะที่ประชาชนมีความเดือดร้อนเรื่องอะไร การระบุปัญหาอาจทำได้โดย การศึกษาภาคสนามหรือการลงพื้นที่เพื่อดูว่าประชาชนเดือดร้อนเรื่องอะไรบ้าง หรือมีประเด็นใดที่สังคมต้องการพัฒนาอีกบ้าง ซึ่งนักวิจัยจะต้องพิจารณาจากแหล่งข้อมูลต่างๆ อาทิ สื่อมวลชน หรือผลการวิจัยจากศาสตร์สาขาต่างๆ ดังที่ได้กล่าวไว้ในเบื้องต้น

2. การกำหนดเป็นวาระสำหรับการตัดสินใจ เนื่องจากปัญหาที่เกิดขึ้นกับประชาชนหรือประเด็นต่างๆ ในสังคมนั้นมีอยู่เป็นจำนวนมาก หากปัญหาหนึ่งได้รับการแก้ไขปัญหาหนึ่งก็อาจจะเกิดขึ้นตามมา นักวิจัยจึงต้องกลั่นกรองหรือบางครั้งอาจจะต้องเลือกปัญหาเพื่อศึกษา แต่เนื่องจากงานวิจัยส่วนใหญ่จะเป็นความต้องการเฉพาะของเจ้าของทุนวิจัย ด้วยเหตุนี้ นักวิจัยจำเป็นจะต้องกำหนดปัญหาให้ชัดเจน ตรงกับความต้องการของหน่วยงานผู้ใช้ผลการวิจัย ด้วยการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและกำหนดโจทย์วิจัยสำหรับค้นหาคำตอบให้ถูกต้อง

3. การกำหนดข้อเสนอ นโยบาย เมื่อปัญหาได้รับการยอมรับจากผู้ศึกษาวิจัยหรือจากผู้ที่จะใช้ผลการวิจัย ก็จะถูกนำมาพิจารณาว่ามีแนวทางแก้ไขปัญหาได้กี่แนวทาง ซึ่งเรียกว่า ข้อเสนอหรือทางเลือกนโยบายที่มีอยู่หลายทางเลือก โดยหลักการแล้วจะต้องวิเคราะห์แต่ละทางเลือกว่ามีประโยชน์อย่างไร

4. การอนุมัตินโยบาย ทางเลือก/ข้อเสนอ นโยบายที่ให้ประโยชน์สูงสุดจะถูกอนุมัติ ออกมาเป็นนโยบาย

5. การดำเนินนโยบาย นโยบายที่ได้รับการอนุมัติจะถูกนำไปปฏิบัติ มีส่วนราชการ และข้าราชการประจำเป็นผู้รับผิดชอบ

6. การประเมินผลนโยบาย เมื่อดำเนินนโยบายแล้วเสร็จต้องประเมินผลนโยบาย เพื่อจะรับทราบว่าการดำเนินนโยบายดังกล่าวบรรลุวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด ข้อมูลที่ได้จากการ ประเมินผลจะนำไปใช้ประโยชน์เพื่อการตัดสินใจต่อไปว่านโยบายนั้นๆ ควรได้รับการดำเนินการอย่าง ต่อเนื่อง ควรปรับปรุงแก้ไขอย่างไร หรือควรรุติแล้วกำหนดนโยบายอื่นออกมาทดแทนโดยทั่วไปการ วิจัยเชิงนโยบายจะเริ่มจากการสำรวจข้อมูลทุติยภูมิ ก่อน เพื่อพิจารณาว่าได้ข้อมูลที่ครบหรือเพียงพอ ต่อการทำวิจัยหรือไม่ ถ้ายังไม่เพียงพอก็ต้องเก็บข้อมูลเพิ่มเติมโดยการสำรวจ ลงพื้นที่เป้าหมาย ซึ่งก็เป็นการเก็บข้อมูลปฐมภูมิ เช่น การสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย เป็นต้น

นอกจากนี้ Dukeshire and Thurlow (2002: 11-12) ได้กล่าวถึงบทบาทของการ วิจัยเชิงนโยบายที่ได้เข้าไปในกระบวนการต่างๆ ของการขับเคลื่อนนโยบาย สรุปได้ดังนี้

1. การวิจัยเชิงนโยบายช่วยในการระบุปัญหาและระบุประเด็นสำคัญ (Recognizing Problems and Identifying Issues) การวิจัยสามารถทำให้เห็นประเด็นอันเป็นปัญหาที่ควรปรับปรุง หรือแก้ไข โดยทั่วไปข้อมูลที่จะนำมาใช้มักถูกนำเสนอโดยองค์กรภายนอกชุมชนที่ประสบปัญหา เช่น จากสื่อ ผู้แทนของภาครัฐ การศึกษาของนักวิชาการ โพล เป็นต้น ซึ่งนักวิจัยและนักนโยบายจะต้อง ร่วมกันพิจารณาเลือกประเด็นปัญหาที่เห็นว่ามี ความจำเป็นเร่งด่วน และต้องมีการดำเนินนโยบาย อย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อแก้ไขปัญหา

2. การวิจัยเชิงนโยบายจะช่วยสร้างความเข้าใจประเด็นสำคัญให้เกิดความกระจ่าง ชัดยิ่งขึ้น เมื่อนักนโยบายหรือผู้บริหารได้เลือกประเด็นปัญหาที่เห็นว่าสำคัญและจำเป็นต้องดำเนิน นโยบายอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อแก้ไขแล้ว นักนโยบายต้องทำความเข้าใจปัญหาให้ชัดเจนขึ้น ด้วยการ ใช้วิธีการวิจัยในการเก็บข้อมูลเพิ่มเติมเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับประเด็นนั้น เพื่อให้สามารถอธิบายปัญหา นั้นในมิติที่ลุ่มลึกขึ้น

3. การวิจัยเชิงนโยบายจะช่วยสนับสนุนและเลือกแผนการปฏิบัติที่เหมาะสมที่สุด (Supporting a Selected Plan of Action) เมื่อได้มีการระบุประเด็นปัญหาและตัดสินใจดำเนินการ อย่างใดอย่างหนึ่งหรือตัดสินใจแล้ว จำเป็นอย่างยิ่งที่ในการแก้ปัญหาหนึ่งๆ จะต้องมีแผนสำหรับ ปฏิบัติการ (Action Plan) เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ เทคนิคหรือวิธีการต่างๆ ต่อไป ในการเลือกหรือ กำหนดแผนนั้น สามารถใช้การวิจัยเข้ามามีบทบาทได้ โดยผู้บริหารหรือนักนโยบายจะนำผลการวิจัย มาประกอบเพื่อพิจารณาคัดเลือกวิธี และนำเสนอเป็นโครงร่างของแผนปฏิบัติการหรือแผนงาน

ซึ่งจะช่วยให้แผนงานนั้นได้รับความเชื่อถือและยอมรับจากสังคมมากยิ่งขึ้น ถือได้ว่าเป็นการเพิ่มโอกาสที่แผนงานนั้นจะได้รับการคัดเลือกให้นำไปปฏิบัติจริง

4. การวิจัยเชิงนโยบายจะช่วยควบคุมกระบวนการและประเมินผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินนโยบาย (Monitoring Process and Evaluating Impact) นักวิจัยเชิงนโยบายจะเข้ามามีบทบาทในการศึกษาผลที่เกิดขึ้นจากการนำแผนปฏิบัติการหรือแผนงานไปใช้ การวิจัยอาจจะดำเนินการในลักษณะการเก็บข้อมูลจากผู้ได้รับผลจากนโยบายหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนนโยบาย เช่น สิ่งใดที่มีประสิทธิภาพ สิ่งใดที่เป็นประโยชน์หรือไม่เกิดประโยชน์ หรืออาจจะทำให้เกิดโทษจากการดำเนินนโยบายนั้น หากมีการวิจัยต่อไปอาจจะทำให้ทราบถึงสาเหตุที่ทำให้การขับเคลื่อนนโยบายประสบปัญหา หรือมีอุปสรรคการวิจัยเพื่อตรวจสอบและประเมินนโยบายนั้น จะทำให้ได้ข้อมูลสำหรับการตัดสินใจปรับปรุงนโยบาย แก้ไขหรือยุตินโยบาย หากพบว่า นโยบายดังกล่าวไม่ก่อให้เกิดผลดังที่กำหนดไว้

การวิจัยเชิงนโยบาย นักวิจัยอาจจะมีบทบาทรองในการนำผลวิจัยไปใช้ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น โอกาสที่จะก่อให้เกิดการขับเคลื่อนนโยบายในวงกว้างย่อมมีอยู่มาก ด้วยเหตุนี้ นักวิจัยจะต้องศึกษาข้อมูลที่ปรากฏตามข้อเท็จจริง สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงานหรือองค์กรที่ทำให้วิจัย และเสนอข้อเสนอแนะในลักษณะที่สามารถปฏิบัติได้จริง ด้วยเหตุนี้ นักวิจัยเชิงนโยบายจะต้องมีความสามารถในการสื่อสารซึ่งจะช่วยให้สิ่งที่ศึกษาวิจัยเป็นประโยชน์ต่อสังคมอย่างแท้จริง

จากสิ่งที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษาวิจัยสามารถสรุปได้ว่า กระบวนการวิจัยเชิงนโยบาย ประกอบด้วย การระบุปัญหา การกำหนดวาระของปัญหาหรือประเด็นสำคัญของปัญหา การกำหนดทางเลือกหรือข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย การคาดคะเนและควบคุมผลกระทบของนโยบายเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจเลือกนโยบาย การอนุมัติและดำเนินนโยบาย รวมถึงการประเมินผลหลังการดำเนินนโยบาย

นอกจากนี้ องค์ประกอบของนโยบายมี 5 องค์ประกอบ (กรวิวีร์ ศรีจิการ, 2547) ได้แก่

1. ความต้องการจำเป็นของนโยบาย (Policy Demand) คือความต้องการจากสภาพปัญหาที่เป็นอยู่ หรือเกิดจากความต้องการของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจะกำหนดเป็นนโยบายให้ละเว้นการกระทำเกี่ยวกับปัญหาที่เห็นว่าสำคัญ

2. การตัดสินใจเพื่อกำหนดนโยบาย (Policy Decision) เป็นผลต่อเนื่องจากความต้องการ ครอบคลุมถึงการวิเคราะห์ พิจารณาทางเลือก และตัดสินใจกำหนด

3. คำแถลงของนโยบาย (Policy Statement) คือข้อความระบุเนื้อหาสาระของนโยบายที่กำหนดขึ้น ประกอบด้วยส่วนที่เป็นวัตถุประสงค์ และมาตรการในการดำเนินงาน

4. ผลผลิตของนโยบาย (Policy Output) คือผลการปฏิบัติที่ปรากฏเป็นรูปธรรมของการแปลงนโยบายเป็นผลจากการนำนโยบายไปปฏิบัติ

5. ผลลัพธ์ของนโยบาย (Policy Outcome) คือผลที่เกิดขึ้นและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากนโยบายจนถึงผลสุดท้ายและเป็นส่วนที่ต้องได้รับการติดตามประเมินผลต่อไป

องค์ประกอบของนโยบาย ประกอบไปด้วย วัตถุประสงค์ นโยบายจะต้องมีวัตถุประสงค์บอกไว้เป็นเป้าหมายปลายทาง แนวทาง (Means) นโยบายจะต้องบอกว่าอะไรเป็นแนวทางที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ กลไกของนโยบาย (Mechanism) นโยบายจะบรรลุวัตถุประสงค์ได้จะต้องมีกลไกในการนำไปปฏิบัติ เช่น ต้องมีการออกกฎหมาย ออกระเบียบข้อบังคับ (นพดล มโนงาม, 2548)

การก่อเกิดนโยบาย จะประกอบไปด้วยขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดเป้าหมาย
2. การกำหนดวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับเป้าหมาย โดยวัตถุประสงค์นั้นจะต้องมีความชัดเจน เป็นรูปธรรมพอที่จะสามารถก่อให้เกิดเป็นนโยบาย
3. การกำหนดวิธีการ ด้วยการระบุขั้นตอนและกระบวนการ ในการกำหนดนโยบาย
4. การกำหนดกลไก ที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบาย
5. การกำหนดปัจจัยแวดล้อม ที่มีผลผลักดันให้เกิดนโยบาย เช่น ปัจจัยด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจด้านการเงินการคลังของประเทศ ด้านอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ด้านดอกเบี้ยด้านปัญหาแรงงาน หรือมีนโยบายของรัฐในระดับสูงกว่า เช่น แผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พ.ศ.2545-2549 เป็นส่วนช่วย
6. การใช้ตัวแบบ (Model) มาช่วยในการอธิบายการเกิดนโยบาย เช่น ตัวแบบเชิงระบบ (System Model) ที่นำเรื่องของ Input/ Process/ Output มาใช้ในการอธิบายการก่อเกิดนโยบาย โดยการกำหนดให้ปัจจัยนำเข้านั้น เป็นเรื่องของความต้องการหรือการสนับสนุน แล้วผ่านความต้องการหรือการสนับสนุนนั้นไปที่ระบบการเมืองเพื่อไปผลักดันให้เกิดนโยบายตามที่ต้องการ และใน System Model สมัยใหม่มักจะใส่ในเรื่องของ Feedback เพื่อให้มีการแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้นกว่าเดิม รวมทั้งการคำนึงถึงสถานะแวดล้อมอื่นๆ ด้วยตัวแบบผสม (Mixed Scanning Model) ที่มี Flow คล้ายกับตัวแบบเชิงระบบคือ เริ่มต้นด้วยการพิจารณาในระดับกว้างสำหรับข้อมูลข่าวสารในระดับมหภาค แล้วจึงมาคัดเลือกข้อมูลเฉพาะที่สนใจ เพื่อที่จะนำไปพิจารณาอย่างละเอียด คัดข้อมูลที่ใช่ไม่ได้ออก และนำข้อมูลที่พอใจไปกำหนดเป็นนโยบาย

วีโรจน์ สารรัตน์ (2550) ได้ศึกษาวิเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับนโยบาย ในประเด็นความหมาย ลักษณะของนโยบายที่ดี รูปแบบการกำหนดนโยบาย รูปแบบการตัดสินใจกับการกำหนดนโยบาย และแนวการวิจัยเชิงนโยบายตามทัศนะของ Majchrzak (1984) ตลอดจนข้อเสนอแนะการ

นำไปประยุกต์ใช้ในการวิจัย ซึ่งผู้ศึกษาวิจัยเห็นว่าบทศึกษาวิเคราะห์ดังกล่าวจะนำไปสู่การวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อกำหนดแนวการวิจัยเชิงนโยบายของผู้ศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้ จึงขอนำบทศึกษาวิเคราะห์ดังกล่าวถึงก่อนที่จะกล่าวถึงแนวคิดอื่นในลำดับต่อไป ดังนี้

นโยบาย (Policy) เป็นข้อความที่บอกให้ทราบถึงทิศทาง การเปลี่ยนแปลงขององค์การ หรือของสังคม ทิศทางดังกล่าวอาจจะอธิบายถึงเรื่องอะไร เพื่ออะไร อย่างไร และเพียงใด ของความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นได้ โดยมีองค์ประกอบสำคัญ 2 ส่วน คือ วัตถุประสงค์ของนโยบาย (Policy Objective) และแนวทางของนโยบาย (Policy Means) นโยบายจะขาดองค์ประกอบสำคัญส่วนใดส่วนหนึ่งนี้มิได้ เช่น มีเพียงวัตถุประสงค์ไม่บอกแนวทาง สิ่งที่กำหนดนั้นก็มิเป็นนโยบาย จะมีค่าเพียงเป็นความปรารถนาเท่านั้น เป็นต้น และบางครั้งนโยบายที่ถือว่าจำเป็นต้องมีองค์ประกอบส่วนที่ 2 คือ กลไกของนโยบาย (Policy Mechanism) อีกด้วย กลไกของนโยบายจะช่วยให้เห็นว่าการจะบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดตามแนวทางที่ชี้แนะไว้จะต้องมีกลไกอะไรบ้างเป็นเครื่องมือ กลไกนโยบายนี้หมายรวมถึงตั้งแต่ระเบียบ กฎหมาย ที่รองรับการปฏิบัติ หน่วยงานที่ปฏิบัติ ตลอดจนทรัพยากรต่างๆ ที่ใช้ปฏิบัติ

ในการกำหนดนโยบายนั้น แม้ผู้กำหนดอาจมีค่านิยม ความสำนึก หรือเจตนาธรรมณ์แตกต่างกันออกไป ซึ่งอาจทำให้ได้นโยบายที่เหมาะสมหรือไม่เหมาะสมแตกต่างกันออกไป แต่ก็มีข้อเสนอแนะให้คำนึงถึงลักษณะของนโยบายที่ดี ดังนี้ 1) นโยบายที่ดีจะต้องมีเป้าหมายที่ส่งผลประโยชน์แก่องค์การหรือประชาชนโดยส่วนรวมมากที่สุด 2) นโยบายที่ดีควรได้มาจากการถ่วงถ่วงถึงความสำคัญของปัญหาหรือความต้องการ 3) นโยบายที่ดีควรครอบคลุมภารกิจทุกด้านในแต่ละด้านนั้นควรมีความสอดคล้องกัน สนับสนุนซึ่งกันและกันและไม่ควรขัดแย้งกัน 4) นโยบายที่ดีควรประกอบด้วย เป้าหมาย แนวทางและกลวิธีที่ดี ดำเนินการได้เร็วที่สุดและเสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด 5) นโยบายที่ดีนอกจากจะมีเนื้อหาเป็นหลักในการทำงานแล้ว เนื้อหาดังกล่าวควรจะเป็นหลักในการประเมินความสำเร็จได้ด้วยดี และควรคำนึงถึงทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ 6) นโยบายที่ดีจะเป็นข้อความที่ชัดเจน ถ่ายทอดไปสู่ผู้ปฏิบัติได้โดยง่ายและมีความเข้าใจตรงกันคุณลักษณะที่เหมาะสมของนโยบายในองค์การใดองค์การหนึ่ง อาจถือทัศนคติของบุคคลเป็นที่ตั้ง เพราะนโยบายสามารถมองได้จากหลายแง่มุม แง่มุมหนึ่งอาจเป็นที่ยอมรับของบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มหนึ่ง แต่อาจไม่เป็นที่ยอมรับของอีกบุคคลหนึ่งหรืออีกกลุ่มหนึ่ง ดังนั้นคุณลักษณะที่ดีของนโยบายอีกประการหนึ่ง คือ การถือเสียงข้างมากหรือเป็นทัศนคติของกลุ่มคนส่วนใหญ่โดยอนุโลมที่อาจมีอีกกลุ่มหนึ่งหรือจำนวนน้อยโจมตีคัดค้านและวิพากษ์วิจารณ์ไปตามทัศนคติหรือตามเหตุผลของบุคคลกลุ่มนั้น

การกำหนดนโยบายมีหลายรูปแบบ แต่ละรูปแบบมีจุดเน้นแตกต่างกันไป บางรูปแบบก็สามารถนำมาผสมผสานเข้าด้วยกันได้ บางรูปแบบก็มีความแตกต่างกันออกไปโดยสิ้นเชิง ดังนี้ 1) รูปแบบผู้นำ (Elite Model) กำหนดโดยผู้นำ ยึดถือหลักอำนาจนิยมว่า ผู้นำต้องการ

อะไร เมื่อกำหนดมาแล้วก็เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ตามที่จะนำนโยบายนั้นไปปฏิบัติให้บรรลุผล 2) รูปแบบกลุ่ม (Group Model) กำหนดโดยกลุ่ม ยึดถือหลักการมีส่วนร่วม และการหาจุดร่วมระหว่างกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ โดยอาจอาศัยหลักการเสียงข้างมาก การประนีประนอม หรือการเจรจาต่อรอง 3) รูปแบบสถาบัน (Institutional Model) กำหนดโดยสถาบันยึดหลักความเป็นสถาบัน อ้างอิงความเป็นสถาบันที่ทุกคนต้องปฏิบัติตาม หากไม่ปฏิบัติตามอาจมีบทลงโทษ 4) รูปแบบค่อยเป็นค่อยไป (Incremental Model) ยึดถือแนวคิดความต่อเนื่องจากอดีตสู่ปัจจุบันและอนาคต “สมัยก่อนเคยทำกันอย่างไร สมัยนี้ก็ทำกันไปอย่างนั้น” ทั้งนี้อาจเนื่องจากมีเวลาจำกัด งบประมาณน้อย หรือไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ใหม่ๆ 5) รูปแบบระบบ (System Model) ยึดถือแนวคิดว่า นโยบายเป็นปัจจัยป้อนนอกที่เกิดจากปัจจัยป้อนเข้าของปัญหา ความต้องการ หรือข้อเรียกร้องจากกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ ในองค์การหรือสังคม แล้วมีกระบวนการ (Process) ของโครงสร้างองค์การหรือสังคมที่จะกำหนดเป็นนโยบายออกมา 6) รูปแบบกระบวนการ (Process Model) ยึดถือแนวคิดว่าการกำหนดนโยบายเป็นกิจกรรมที่มีขั้นตอนต่างๆ เป็นกระบวนการ คือ มีขั้นตอนการกำหนดปัญหา ความต้องการ หรือข้อเรียกร้อง มีขั้นตอนการเสนอแนะทางเลือกนโยบายหลากหลายทางเลือก มีขั้นตอนการเลือกนโยบายที่ดีที่สุดหรือที่เหมาะสม มีขั้นตอนการนำนโยบายไปปฏิบัติ และมีขั้นตอนการประเมินผลนโยบาย 7) รูปแบบมีเหตุผล (Rational Model) คำนึงถึงผลตอบแทนที่จะได้รับมากกว่าค่าใช้จ่ายซึ่งผลตอบแทนไม่ได้หมายถึงเฉพาะเรื่องเงินเท่านั้น แต่หมายถึงผลดีผลเสียด้านอื่นด้วย ซึ่งการที่จะกำหนดนโยบายตามรูปแบบนี้ออกมาได้ ผู้กำหนดนโยบายต้องมีความรู้ความสามารถหลายประการ เช่น รู้ว่าองค์การหรือสังคมต้องการอะไร มีน้ำหนักมากน้อยกว่ากันอย่างไร รู้ทางเลือกนโยบายทุกทางที่มีอยู่ สามารถคาดการณ์ผลของทางเลือกนโยบายแต่ละทางได้ถูกต้อง สามารถคำนวณหาอัตราส่วนระหว่างผลตอบแทนและค่าใช้จ่ายสำหรับแต่ละทางเลือกได้

การกำหนดนโยบายในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งดังกล่าวข้างต้น เกี่ยวข้องกับรูปแบบการตัดสินใจของผู้กำหนดนโยบายด้วย ซึ่งส่วนใหญ่จำแนกออกเป็น 2 ลักษณะ คือ 1) การตัดสินใจแบบมีเหตุผล (Rational Decision Making) เป็นการตัดสินใจที่มีกระบวนการที่จะทำให้มีข้อมูลสารสนเทศประกอบการตัดสินใจที่เพียงพอ และ 2) การตัดสินใจแบบไม่มีเหตุผล (Non-Rational Decision Model) อาจเป็นการตัดสินใจตามความพอใจ (Satisfying) มุ่งหาทางเลือกที่คิดว่าเป็นที่พึงพอใจ โดยไม่คำนึงว่าเป็นทางเลือกที่ดีแล้วหรือไม่ หรืออาจเป็นการตัดสินใจแบบค่อยเป็นค่อยไป (Incremental) มุ่งเพียงเพื่อให้อยู่ในระดับที่พอทนได้ ขยี้ฝ่าเอาหน้ารอด ไม่หวังผลระยะยาว หรืออาจเป็นการตัดสินใจแบบสุ่มเสี่ยง (Rubbish-Bin) เป็นต้น ซึ่งเป็นการแน่นอนว่า สิ่งที่พึงประสงค์ในการตัดสินใจเพื่อกำหนดนโยบายของผู้ใดๆ กลุ่มใดๆ หรือสถาบันใดๆ ก็คือรูปแบบการตัดสินใจแบบมีเหตุผล ซึ่งกระบวนการหนึ่งที่น่าสนใจซึ่งข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจที่เพียงพอ นั้นก็คือกระบวนการของการวิจัยเชิงนโยบาย

การวิจัยเชิงนโยบาย สามารถกระทำได้ด้วยระเบียบวิธีวิจัยที่หลากหลาย อาจเป็นการวิจัยพื้นฐาน (Basic Research) การวิจัยประยุกต์ (Applied Research) หรือการวิจัยผสม (Mixed Research) อย่างไรก็ตาม จุดมุ่งหมายในการวิจัยจะเป็นสิ่งเดียวกัน นั่นคือ การให้ได้มาซึ่งข้อเสนอที่เน้นการปฏิบัติที่เป็นไปได้ เพื่อการแก้ปัญหาพื้นฐานทางสังคมที่นำมาเป็นประเด็นในการศึกษาวิจัย

อีกประการหนึ่งคือ การวิจัยเชิงนโยบายเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับปัญหาทางสังคมที่มีความซับซ้อนและยากที่จะแก้ไข ต้องอาศัยกระบวนการวางแผน การปฏิบัติ การประเมิน และการมีข้อมูลป้อนกลับ และต้องคำนึงถึงบริบทที่เป็นจริงประกอบอีกด้วย ดังนั้น ผู้ศึกษาวิจัยและผู้ตัดสินใจนโยบายจะต้องตระหนักว่า การวิจัยเชิงนโยบายไม่ใช่เป็นยาครอบจักรวาลที่จะรักษาได้ทุกโรคในการแก้ปัญหาสังคมนั้น สิ่งที่สามารถกระทำได้คือการวิจัยเชิงนโยบายได้ข้อเสนอที่เน้นการปฏิบัติที่เป็นไปได้เพื่อแก้ปัญหาพื้นฐานทางสังคม การแสวงหาข้อมูลสารสนเทศที่มีคุณค่าเพื่อประกอบการตัดสินใจ โดยคาดหวังว่าจะช่วยให้การแก้ปัญหาเป็นไปด้วยดี และคาดหวังว่าสิ่งนั้นอาจจะช่วยแก้ไขหรือป้องกันการเกิดขึ้นของปัญหาได้

ประการสุดท้ายคือ กระบวนการนโยบายจะมีความซับซ้อนยิ่งขึ้นหากปัญหาที่ศึกษานั้นมีความซับซ้อน ผู้ศึกษาวิจัยจึงจะต้องเข้าใจในส่วนของผู้ที่เกี่ยวข้องที่มีอย่างมากมาย ตลอดจนกลไกสนับสนุนต่างๆ ให้ดี มิฉะนั้นก็จะไม่สามารถนำเสนอข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อผู้กำหนดนโยบายได้อย่างที่คาดหวัง

การนำแนวคิดต่างๆ ดังกล่าวข้างต้นมาประยุกต์ใช้กับการวิจัยรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ จ.เพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 โดยยึดหลักการที่ว่าแนวคิดทางสังคมศาสตร์และการวิจัยเชิงประยุกต์ ไม่ได้เป็นสูตรสำเร็จตายตัว อาจผันแปรไปตามระบบคิดของผู้ศึกษาวิจัยในอีกระบบสังคมหนึ่งหรือระบบองค์การหนึ่งได้ แต่อย่างไรก็ตาม แนวคิดที่เห็นเด่นชัดของการวิจัยเชิงนโยบายที่แตกต่างจากการวิจัยประเภทอื่น คือ งานวิจัยประเภทอื่นจะจบลงตรงที่การสรุปผลและการให้ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย แต่การวิจัยเชิงนโยบายจะศึกษาต่อเนื่อง เพื่อคาดคะเนโอกาสในการปฏิบัติของข้อเสนอแนะนั้นอีกด้วย ซึ่งการศึกษาต่อเนื่องเพื่อให้ได้คำตอบดังกล่าว ประกอบด้วย การวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้เสีย การวิเคราะห์องค์การ และการคาดการณ์ถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้น ดังนั้นการวิจัยเชิงนโยบายอาจจำแนกเป็น 2 ขั้นตอนหลัก คือ 1) การกำหนดข้อเสนอแนะ 2) การคาดคะเนโอกาสในการปฏิบัติของข้อเสนอแนะอย่างไรก็ตาม ในการวิจัยเชิงนโยบาย นักวิจัยนิยมเรียกข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยว่า “ข้อเสนอเชิงนโยบาย” (Proposed Policy) หรือ “ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์” (Proposed Strategy) ดังนั้น จึงอาจเรียกขั้นตอนแรกเป็น “ขั้นตอนการกำหนดข้อเสนอเชิงนโยบาย” และขั้นตอนที่ 2 เป็น “ขั้นตอนการคาดคะเนโอกาสในการปฏิบัติของข้อเสนอเชิงนโยบาย”

จากแนวคิดการวิจัยเชิงนโยบาย ผู้ศึกษาวิจัยจะนำแนวคิดการวิจัยเชิงนโยบาย มาพัฒนาเป็นรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ จ.เพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 โดยยึดถือจากกระบวนการจัดทำงานวิจัยเชิงนโยบายและองค์ประกอบนโยบาย ซึ่งประกอบด้วย การศึกษาถึงปัญหา การกำหนดประเด็นสำคัญของปัญหา การคาดคะเนและการควบคุมผลกระทบ ของนโยบาย เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจเลือกนโยบาย รวมถึงการประเมินผลหลังการดำเนินนโยบาย เพื่อประกอบการร่างแนวทางในการพัฒนารูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ จ.เพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

4.3 การวิจัยเชิงนโยบาย

การทำวิจัยเชิงนโยบายควรคำนึงถึงองค์ประกอบ 3 ด้านด้วยกัน คือ การกำหนด นโยบาย การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ และการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบาย การวิจัยเชิงนโยบายมิใช่แต่เฉพาะการศึกษาสภาพปัจจุบันที่กำลังดำเนินอยู่ก่อนการใช้นโยบาย หรือหลัง การใช้นโยบายเท่านั้น แต่ให้รวมถึงการศึกษาเหตุการณ์ในอดีตที่ผ่านมาและแนวโน้ม ในอนาคตด้วย เพราะสิ่งสำคัญของการวิจัยเชิงนโยบาย ก็คือ ผู้ศึกษาวิจัยจะต้องให้ข้อเสนอแนะ เชิงปฏิบัติอันเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร เพราะผู้บริหารจะนำมาใช้ในการตัดสินใจต่อไปว่า จะผลักดัน หรือขับเคลื่อนนโยบายอย่างไร หรือจะปรับปรุงหรือล้มเลิกนโยบายหรือไม่ สามารถสรุปได้ดังนี้ (ประชุม รอดประเสริฐ, 2547)

1. การวิจัย คือ กระบวนการศึกษา/ค้นหาความจริงอย่างมีระบบและระเบียบแบบแผน โดยใช้วิธีทางวิทยาศาสตร์ในการดำเนินกระบวนการ เพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบที่ถูกต้องและเชื่อถือได้
2. นโยบาย คือ แนวทางที่รัฐบาลได้กำหนดขึ้นเพื่อดำเนินการในอนาคต ข้อความที่เป็นนโยบายซึ่งกำหนดไว้ในลักษณะที่เป็นแนวทางกว้างๆ หน่วยงานต่างๆ ในฐานะองค์กรภาครัฐต้อง ดำเนินการให้สอดคล้องตามนโยบาย ทั้งนี้นโยบายมักมีการเปลี่ยนแปลงไม่หยุดนิ่ง จึงทำให้ต้องมีการ วิจัยเชิงนโยบาย
3. การวิจัยเชิงนโยบาย เป็นกระบวนการศึกษารวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ข้อเสนอแนะและข้อเสนอแนะต่างๆ ตลอดจนแนวทางปฏิบัติที่อาจจะเป็นไปได้ ในการแก้ปัญหาหรือการพัฒนาในเรื่องใดเรื่องหนึ่งในระดับนโยบาย เสนอผู้บริหารสำหรับ ประกอบการตัดสินใจในการกำหนดนโยบาย การพัฒนานโยบายและการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ รวมทั้งเป็นการวิจัยเพื่อการประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบาย ทั้งนี้ในการดำเนินงานวิจัยนั้นควร ให้ความสำคัญกับเนื้อหา ซึ่งมีองค์ประกอบหลายด้านด้วยกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการมี จรรยาบรรณของนักวิจัย
4. ความจำเป็นในการทำวิจัยเชิงนโยบาย เนื่องจากรัฐบาลได้กำหนดนโยบายในการ บริหาร จึงเป็นหน้าที่ของส่วนราชการที่ต้องดำเนินงานเพื่อสนับสนุนนโยบายดังกล่าว

5. ข้อควรพิจารณาในการกำหนดหัวข้อวิจัย คือ นโยบายของรัฐบาลให้ความสำคัญในเรื่องใด ผู้ศึกษาวิจัยควรมีความรู้ความสามารถและมีความสนใจในเรื่องที่ทำวิจัย มีความสอดคล้องกับภารกิจของหน่วยงาน ผู้บริหารหรือสาธารณชนให้ความสนใจมีการศึกษาค้นคว้ามาแล้วหรือไม่ ความพร้อมด้านงบประมาณ ทีมงานและระยะเวลาการทำวิจัย

การวิจัยเพื่อพัฒนานโยบาย

ในส่วนของงานวิจัยเพื่อการวางแผนหรือพัฒนานโยบายต่างๆ นั้นจะมีข้อแตกต่างจากการวิจัยทางวิชาการต่างๆ ไป เพราะข้อมูลที่ได้จากการวิจัยเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องนำเสนอให้ผู้บริหารระดับสูงทราบ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจ ดังนั้น จึงถือว่าการวิจัยในระดับหน่วยงานที่ต้องทำนี้เป็นการวิจัยและพัฒนาเพราะต้องการนำผลการวิจัยไปใช้จริง ดังนั้นการกำหนดหัวข้อในการวิจัยจึงต้องอิงนโยบายและสอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงานนั้นๆ อย่างแท้จริง มิใช่เป็นเพียงการวิจัยเพื่อค้นพบองค์ความรู้ใหม่ๆ ซึ่งเป็นธรรมชาติของการวิจัยทางวิชาการทั่วไป การวิจัยเป็นเครื่องมือที่สำคัญและจำเป็นต่อการกำหนดนโยบายและการวางแผน เพราะจะเป็นสิ่งที่บอกข้อมูลความเป็นมา ปัญหาและสาเหตุต่างๆ ซึ่งสามารถนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารได้ ในการดำเนินงานในปัจจุบันเราสามารถนำกระบวนการวิจัยมาใช้เป็นเครื่องมือในการหาข้อมูล เพื่อใช้อธิบายพยากรณ์ ควบคุมการดำเนินการต่างๆ และเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารใช้ประกอบการตัดสินใจในการวางแผน และกำหนดนโยบาย

จึงสรุปได้ว่า การวิจัยเชิงนโยบายเป็นกระบวนการและระบบการศึกษาข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ผล ข้อเสนอแนะและแนวทางปฏิบัติ เพื่อนำไปสู่นโยบายในการพัฒนา และนำนโยบายที่ได้ไปสร้างยุทธศาสตร์ โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ แนวทาง กฎระเบียบ วิธีการเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้ว จะเป็นหน้าที่ของนักบริหารหรือนักวิเคราะห์นโยบายและแผนในการกำหนดนโยบาย แผน กลยุทธ์และยุทธศาสตร์ของหน่วยงานหรือองค์กรและเครื่องมือสำคัญในการตอบสนองความต้องการและค่านิยมขององค์กรหรือบุคคล เป็นสิ่งบอกทิศทางในการพัฒนาประเทศ ทั้งในทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง นำพาองค์กรไปสู่จุดมุ่งหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนั้น นโยบายจึงเป็นสิ่งที่กำหนดยุทธศาสตร์และสิ่งที่จะทำต่อไปเพื่อให้นโยบายนั้นประสบความสำเร็จ องค์ประกอบสำคัญของนโยบายคือ มีเป้าหมายที่จะกระทำ มีการกำหนดแนวทางและกฎเกณฑ์ วิธีการ กลยุทธ์หรือกลวิธีที่เป็นเครื่องมือที่จะทำให้เห็นถึงแนวทางการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ส่วนนโยบาย คือแนวทางที่กำหนดขึ้นอย่างกว้างๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติรูปแบบของนโยบายคือ ข้อความที่ใช้เป็นเครื่องชี้นำสำหรับการบริหารงานต่างๆ ดังนั้น นโยบายจึงเป็นสิ่งที่กำหนดยุทธศาสตร์ (Strategy) และสิ่งที่จะทำต่อไปเพื่อให้นโยบายนั้นประสบความสำเร็จ องค์ประกอบสำคัญของนโยบายคือ มีเป้าหมายที่จะกระทำ มีการกำหนดแนวทางและกฎเกณฑ์ วิธีการ กลยุทธ์หรือกลวิธี ที่เป็นเครื่องมือที่จะทำให้เห็นถึงแนวทางการปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุผลงาน

ภายในเวลาที่กำหนด การกำหนดนโยบายจึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารและนักนโยบาย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้นำหน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ ซึ่งเมื่อมีการนำผลจากการวิจัยมาใช้เกี่ยวกับการตัดสินใจด้านนโยบายมากขึ้น การวิจัยเชิงนโยบายจึงมีความแพร่หลายและนิยมขึ้นในปัจจุบัน

5. การวิจัยเชิงอนาคต

การวิจัย EDFR เป็นการวิจัยอนาคต (Futures Research) มีความเชื่อพื้นฐานที่ว่าอนาคตเป็นเรื่องที่สามารถศึกษาได้อย่างเป็นระบบ ความเชื่อของมนุษย์มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในอนาคต มนุษย์จึงสามารถสร้างอนาคตได้ ทั้งนี้จุดมุ่งหมายของการวิจัยในอนาคตมิใช่การทำนายที่ถูกต้อง แต่เป็นการสำรวจเพื่อศึกษาแนวโน้มที่เป็นไปได้ ทั้งที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ เพื่อที่จะหาทางทำแนวโน้มที่พึงประสงค์ให้เกิดขึ้นและจัดแนวโน้มที่ไม่พึงประสงค์ให้หมดไป หรือลดน้อยลง การวิจัยอนาคตจึงมีประโยชน์ในการกำหนดนโยบาย การวางแผน การตัดสินใจในการปฏิบัติที่จะนำไปสู่การสร้างอนาคตอันพึงประสงค์ (บุญมี พันธุ์ไทย, 2553) ในแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการวิจัยอนาคตด้วย EDFR ประกอบด้วย กระบวนการเก็บข้อมูลโดยใช้เทคนิคเดลฟาย ลักษณะของงานวิจัยอนาคตด้วย EDFR ประเภทของการวิจัย ขั้นตอนการทำวิจัย EDFR ลำดับขั้นตอนของการใช้เทคนิคเดลฟาย ประเด็นที่ต้องตัดสินใจในการใช้เทคนิคเดลฟาย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

5.1 กระบวนการเก็บข้อมูลโดยใช้เทคนิคเดลฟาย

จุมพล พลุภัทรชีวิน (2548) กล่าวว่าการศึกษาวิจัยแบบเทคนิค EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) เป็นเทคนิควิธีการวิจัยอนาคตที่ตอบสนองจุดมุ่งหมายและความเชื่อพื้นฐานของการวิจัยอนาคตมากที่สุดวิธีหนึ่งในปัจจุบัน ซึ่งเป็นเทคนิคการวิจัยที่รวมจุดเด่นหรือข้อดีของเทคนิค EFR และเทคนิค Delphi เข้าด้วยกัน การรวมข้อดีของสองเทคนิคดังกล่าวเป็นการผสมผสานระหว่างเทคนิค EFR และเทคนิค Delphi เข้าด้วยกันโดยหลักการเทคนิค EDFR คล้ายๆ กับเทคนิค Delphi เพียงแต่มีการปรับปรุงวิธีให้มีความยืดหยุ่นและเหมาะสมมากขึ้น โดยในรอบแรกของการวิจัยจะใช้การสัมภาษณ์แบบเทคนิค EFR ที่ปรับปรุงแล้ว หลังจากสัมภาษณ์ในรอบแรกผู้ศึกษาวิจัยจะนำข้อมูลที่ได้นำวิเคราะห์แล้วสร้างเป็นเครื่องมือ ซึ่งมักจะเป็นแบบสอบถาม แล้วส่งไปให้ผู้เชี่ยวชาญตอบตามรูปแบบของเทคนิค Delphi Fowles (1978) กล่าวถึงเทคนิคเดลฟายว่าสามารถดำเนินการได้ใน 10 ขั้นตอน คือ การกำหนดทีมงานในการใช้เดลฟาย เลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในกระบวนการเดลฟาย สร้างแบบสอบถามรอบแรก ทดสอบความเหมาะสมของแบบสอบถามไม่ให้ความคลุมเครือ ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มผู้ให้ข้อมูล วิเคราะห์คำตอบจากรอบสอง ซึ่งในขั้นตอนนี้สามารถทำซ้ำได้หลายรอบจนกว่าได้ฉันทามติ ขั้นตอนที่ห้าเป็นการจัดทำรายงานเพื่อนำเสนอข้อมูล (Glenn, Dator, & Gordon, 1999) กล่าวถึงวิวัฒนาการการวิจัยอนาคตเป็นการสำรวจ สร้างทดสอบวิสัยทัศน์ที่เป็นไปได้หรือที่พึงปรารถนาจะให้เกิด และการนำวิสัยทัศน์เชิงอนาคตมาใช้ในการ

กำหนดนโยบาย ยุทธวิธี แผนงาน ที่ต้องการให้เกิดมามีโอกาสจะเป็นจริงมากขึ้น การศึกษาอนาคต เป็นการศึกษาความเปลี่ยนแปลงที่คิดว่าจะเกิด ซึ่งอาศัยศาสตร์ที่เป็นพหุสาขาวิชามาช่วยทำนายหรือ คาดการณ์ เป้าหมายของการวิจัยอนาคตมิใช่เพื่ออยากรู้เรื่องอนาคต แต่ช่วยให้ตัดสินใจได้ดีขึ้น ช่วย พัฒนาหน่วยงาน/องค์กรให้สามารถอยู่รอดได้ในโลกอนาคต ทำให้เข้าใจโลกอนาคต การวิจัยแบบนี้ ช่วยตัดสินใจเกี่ยวกับกำหนดนโยบายมากกว่าการศึกษาว่าสิ่งที่คาดการณ์ถูกหรือผิด ลักษณะสำคัญ ของการวิจัยอนาคตที่สำคัญ คือ การวิจัยที่เน้นการตัดสินใจเป็นสำคัญ (Decision - Centered) โดย ช่วยอธิบายแรงผลักดัน/ความกดดันที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เพื่อการพัฒนาหน่วยงานหรือองค์กรไปสู่ เป้าหมายในอนาคตที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน และยังเป็นการวิจัยที่ให้ความสำคัญกับประเด็นหรือ คำถาม (Subject - Oriented or Question - Oriented) ที่สนใจศึกษา

การใช้เทคนิคเดลฟายจะมีผู้เกี่ยวข้องในกระบวนการ 3 กลุ่ม (สุวิมล ว่องวานิช, 2542) ได้แก่ กลุ่มผู้ตัดสินใจซึ่งต้องการใช้ผลการทำเดลฟายในการวางแผนพัฒนางาน กลุ่มรับผิดชอบ ในกระบวนการเดลฟาย เริ่มต้นด้วยการศึกษาประเด็นคำถามที่ผู้มีอำนาจในการตัดสินใจอยากทราบ จากนั้นจะเสาะหากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญมาแสดงความคิดเห็นเพื่อให้ได้คำตอบ การเก็บ ข้อมูลในรอบแรกจึงเปิดโอกาสให้มีการแสดงความคิดเห็นได้เต็มที่จากคำถามปลายเปิด จากนั้นสร้าง แบบสอบถามจากข้อมูลที่ได้จากรอบแรก แล้วส่งแบบสอบถามกลับไปให้ผู้ตอบกลุ่มเดิม วิเคราะห์ ข้อมูลที่ได้คืนมาแล้วสรุปผลการวิเคราะห์ส่งไปให้ผู้ตอบทราบในแบบสอบถามฉบับใหม่ที่มีคำถามเดิม ให้ผู้ตอบมีโอกาสทบทวนคำตอบของตนเองใหม่หลังจากที่ทราบความเห็นของคนส่วนใหญ่ วิเคราะห์ ข้อมูลที่ได้กลับคืนมาใหม่แล้วสรุปผลไปให้ผู้ตอบทราบ มีการดำเนินการซ้ำแบบเดิมจนกว่าจะได้รับความ เห็นที่สอดคล้องกัน

5.2 ลักษณะของงานวิจัยอนาคตด้วย EDFR มีดังนี้ (จุมพล พลภูทร์ชีวิน, 2548)

5.2.1 เป็นวิจัยที่เป็นพหุมิติ หลายเรื่องหลายปัญหาเกี่ยวข้องกัน ปัญหาจะกระทบ กันหมด นโยบายจำเป็นต้องมีลักษณะเป็น Multi - Dimensional ฉะนั้นการวัดก็จะเป็นความหนักใจ เพราะมีหลายตัวแปร หลายปัญหา

5.2.2 เป็นการวิจัยที่มุ่งการพิจารณาข้อสรุปที่ใช้หลักเหตุผลที่สอดคล้องกับข้อมูล คือ มีลักษณะเป็น Inductive and Empirical เพราะการกำหนดนโยบายต้องมีที่มาและมีข้อมูล ประจักษ์สนับสนุน

5.2.3 เน้นความต้องการของผู้บริโภคเป็นสำคัญ

5.2.4 เน้นตัวแปรที่เปลี่ยนแปลงได้เพราะนโยบายทุกอย่างต้องมีการจัดกระทำ (Manipulate) หากจัดกระทำไม่ได้ก็ไม่สามารถทำอย่างอื่นต่อไปได้

5.2.5 การวิจัยพวกนี้ต้องยอมรับคุณค่าและอำนาจในการตัดสินใจของผู้ศึกษาวิจัย จะบีบบังคับให้ตัดสินใจไม่ได้หน้าที่ผู้ศึกษาวิจัยคือให้เขาได้รับข้อมูล ผู้บริหารเขาจะตัดสินใจ

อย่างไรก็ได้ คุณค่าของผู้ศึกษาวิจัยอยู่ที่ความชัดเจนของจุดยืนที่สนใจ และต้องยอมรับอคติของผู้ศึกษาวิจัยด้วย

5.3 ประเภทของการวิจัย ขึ้นอยู่กับเกณฑ์ที่ใช้ แบ่งได้ดังนี้

5.3.1 ใช้แหล่งของนโยบาย แบ่งได้ 3 ประเภท

5.3.1.1 เป็นนโยบายมาจากหัวหน้างาน นักวิจัยหาข้อมูลให้สอดคล้องกับนโยบายที่วางไว้เรียกว่า การวิจัยแบบมีส่วนร่วม (Advocacy Research) วิจัยเพื่อการเปลี่ยนแปลงส่วนใหญ่การตัดสินใจของนักบริหารมักจะเป็นประเภทนี้จริงๆ แม้จะเป็นนโยบายที่ไม่ดีนัก แต่ก็ยังมีผู้นำมาใช้

5.3.1.2 เป็นการวิจัยเรื่องใดๆ และไม่เกี่ยวกับนโยบาย แล้วนำมาคิดพิจารณา กำหนดนโยบายโดยนักวิจัย คือ วิจัยเรื่องแล้วมาสมมติว่าน่าจะวิจัยเรื่องนั้นๆ เรียกว่า จินตนาการ คือ อาศัยจินตนาการกับผลการศึกษา เพื่อกำหนดนโยบาย การวิจัยประเภทนี้ยังคงใช้ในระบุนานาชาติ

5.3.1.3 นโยบายเป็นผลจากการวิจัย แต่บางครั้งผู้บริหาร นักวิจัยประเภทที่ 1 ทนไม่ได้ ผู้ใช้ส่วนมากจะเป็นประเภทที่ 2 และมักกล่าวว่าทำออกมาได้มีระเบียบวิธี เช่น บอกว่าต้องการนโยบายจากผลการวิจัยไม่ตรงพวก Ethnographic, Delphi นี่คือเทคนิคการวิจัยที่สามารถสร้างนโยบายได้โดยไม่ต้องใช้จินตนาการ การมองงานวิจัยในประเภทนี้น่าสนใจมากกว่ามีแหล่งที่มาจากไหน

5.3.2 ใช้เรื่องที่ศึกษา แบ่งตามเรื่องที่ศึกษาได้เป็น 4 ประเภท คือ

5.3.2.1 ศึกษาตัวนโยบาย เช่น นโยบายการกระจายโอกาสทางการศึกษา ความเสมอภาค แผนพัฒนาอุดมศึกษาว่านโยบายมาจากแนวคิดใด สาธารณะและ Implication ของนโยบายนั้นเป็นอย่างใดและสามารถศึกษาวิเคราะห์ที่ได้ว่าเน้นอะไร ผู้ศึกษาต้องมีความรู้พื้นฐานเพียงพอ

5.3.2.2 การวิเคราะห์เชิงความเหมาะสม และผลที่คาดหวังของนโยบาย ประเภทนี้ต้องมีการศึกษา วิเคราะห์ และมีการพิจารณาความเหมาะสม

5.3.2.3 ศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติเพื่อดูว่านโยบายที่กำหนดไว้ มีการนำไปปฏิบัติอย่างไรบ้าง มีตัวแบบในการนำนโยบายไปปฏิบัติหลายแบบ เช่น การเมือง โดยนำหลักวิชาทางการบริหาร นำรูปแบบของการนำไปใช้ เพื่อทราบว่าผลเป็นอย่างไรนั้นทำได้หลายวิธี เช่น นำรูปแบบดังกล่าวมาเป็นตัวนำในการศึกษา อาจศึกษารูปแบบในการนำนโยบายทางการศึกษาของไทยไปปฏิบัติ เพื่อดูว่ารูปแบบทางการเมืองหรือทางวิชาการสอดคล้องกับความเป็นจริงหรือไม่

5.3.2.4 ศึกษานโยบายประเภทไม่มีใครศึกษาว่าผลของนโยบายที่เกิดขึ้นมากนัก ระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้เป็นแบบวิจัยเชิงประเมินผล (Evaluative Research) เรื่องนโยบายเป็นเรื่อง

น่าสนใจมาก แต่มักไม่ได้รับกำลังใจในการศึกษาต่างๆ ที่เมื่อศึกษาไปแล้วจะพบความคิดหลายๆ อย่าง แต่หากสามารถสรุปได้ว่าในการวิจัยเชิงนโยบายต้องใช้วิธีการวิจัยหลายๆ แบบเป็นพหุวิธี มักไม่มีวิธีวิจัยเดี่ยวๆ ยกเว้นการศึกษาบางประเภทจึงมีวิธีเดียวบ้าง แต่โดยส่วนใหญ่มักใช้หลายวิธี

5.4 ขั้นตอนการทำวิจัย EDFR

เทคนิคการวิจัย EDFR เป็นเทคนิควิจัยอนาคต โดยผสมผสานระหว่างเทคนิค EDFR (Ethnographic Futures Research) กับเดลฟาย (Delphi) เข้าด้วยกัน ขั้นตอนของ EDFR คล้ายคลึงกับวิธีการเดลฟาย (Delphi) แต่มีการปรับปรุงวิธีให้มีความยืดหยุ่นและมีความเหมาะสมมากขึ้น ซึ่งอาจสรุปได้เป็นขั้นตอน ดังนี้ (จุมพล พลุภัทรชีวิน, 2548)

5.4.1 การกำหนดและเตรียมตัวกลุ่มผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นส่วนสำคัญมาก เพราะผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ให้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ผู้ศึกษาวิจัยต้องติดตามกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเป็นการส่วนตัว อธิบายจุดมุ่งหมายขั้นตอนต่างๆ ของการวิจัย เวลาที่ใช้โดยประมาณ และประโยชน์ของการวิจัย ย้ำถึงความจำเป็นและความสำคัญของผู้เชี่ยวชาญ

5.4.2 การสัมภาษณ์ (EDFR รอบที่ 1) ลักษณะการสัมภาษณ์และขั้นตอนคล้ายกับ EFR แต่ EDFR มีความยืดหยุ่นมากกว่า ผู้ศึกษาวิจัยสามารถที่จะเลือกรูปแบบการสัมภาษณ์รอบที่ 1 อาจอีกรูปแบบ EFR กล่าวคือเริ่มสัมภาษณ์จากภาพอนาคตทางที่ดี (Optimistic Realistic Scenario) ภาพอนาคตทางที่ไม่ดี (Pessimistic Realistic Scenario) ภาพอนาคตที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญคิดในหลายแง่มุม ซึ่งเป็นการมองในแง่บวกก่อน แล้วจึงพิจารณาในแง่ลบและความเป็นไปได้มากที่สุด นอกจากนั้นการสัมภาษณ์แบบ EDFR มีความยืดหยุ่นมาก หากผู้ศึกษาวิจัยต้องการข้อมูลเพิ่มเติมก็สามารถสัมภาษณ์ในประเด็นต่างๆ ที่ต้องการได้โดยการผนวกเข้ากับการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญลำดับต่อไป หรืออาจแบ่งการสัมภาษณ์เป็นช่วงๆ ก็สามารถทำได้

5.4.3 การวิเคราะห์/สังเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ มาวิเคราะห์และสังเคราะห์ เพื่อเขียนแนวโน้มแบบสอบถาม

5.4.4 การสร้างเครื่องมือ ถือว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญและยากที่สุดของการวิจัยด้วยเทคนิคนี้ คือ นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทุกคนมารวมกัน ตัดทอนข้อความที่ซ้ำกัน หรือตัดส่วนที่เกินไปจากกรอบของการวิจัยที่กำหนดไว้ออกไป โดยการหาถ้อยคำที่ครอบคลุมข้อความทั้งหมด ทั้งนี้ผู้ศึกษาวิจัยต้องพยายามรักษาถ้อยคำของผู้ให้สัมภาษณ์ไว้ให้มากที่สุด การเขียนควรเป็นภาษาที่สั้น กระชับ โดยพยายามรักษาความหมายเดิมของผู้เชี่ยวชาญให้มากที่สุด เขียนแนวโน้มเพียงประเด็นเดียวใน 1 ข้อ ทั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้เชี่ยวชาญเกิดความสับสนในประเด็นนั้นๆ

5.4.5 ทำ EDFR รอบที่ 2 และรอบที่ 3 การนำแบบสอบถามไปสอบถามผู้เชี่ยวชาญ และนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ด้วยสถิติพื้นฐาน เพื่อจำแนกข้อมูลหาฉันทามติ (Consensus) ในการทำ EDFR รอบที่ 2 และรอบที่ 3 ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนจะได้รับรู้ข้อมูลป้อนกลับเชิงสถิติ (Statistical

Feedbacks) เป็นของกลุ่มโดยส่วนรวมโดยหาค่าร้อยละ ค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) ของกลุ่ม ผนวกด้วยคำตอบเดิมของตนเอง แล้วขอให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนพิจารณาตอบใหม่ จำนวนรอบของการทำวิจัย EDFR ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมาย งบประมาณ เวลา และกำลังคนของการวิจัย ทั้งนี้พิจารณาจากคำตอบที่ได้ว่ามีความเป็นเอกภาพแล้วหรือไม่ มีความเป็นแบบเดียวกันของคำตอบหรือมีฉันทามติ (Consensus) ของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่ครอบคลุมเรื่องที่ศึกษามากพอแล้วหรือยัง

5.4.6 เขียนภาพอนาคต การนำผลการตอบแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ผลตามเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งโดยทั่วไปถือตามเกณฑ์ที่มีแนวโน้มความเป็นไปได้ค่อนข้างสูง กล่าวคือ ค่ามัธยฐาน (Median) ที่ 3.5 ขึ้นไป และพิจารณาความสอดคล้องของคำตอบ โดยพิจารณาจาก ค่าพิสัยควอไทล์ (Interquartile Range) (Q3-Q1) ไม่เกิน 1.5 การเขียนภาพอนาคตไม่เขียนเป็นวิชาการมากไป คือ คนทั่วไปอ่านแล้วเข้าใจได้ง่าย

5.5 ลำดับขั้นตอนของการใช้เทคนิคเดลฟาย

5.5.1 การวางกรอบการเก็บข้อมูล โดยการกำหนดคำถามสำหรับวาดกรอบการเก็บข้อมูล ผู้รับผิดชอบในกระบวนการเดลฟายต้องสอบถามความคิดเห็นจากผู้ตัดสินใจว่าต้องการนำข้อมูลไปทำอะไร การสร้างคำถามในรอบนี้ใช้เวลาประมาณ 3-4 ชั่วโมง หรือครึ่งวัน (Delbecq, Van de Ven, & Gustafson, 1975)

5.5.2 การกำหนดผู้เชี่ยวชาญ ศึกษาข้อมูลและขนาดของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลว่าที่เหมาะสมควรมีขนาดเท่าใด

5.5.3 การกำหนดคุณสมบัติของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล โดยการกำหนดผู้ให้ข้อมูลในเทคนิคเดลฟายต้องมีเงื่อนไขสำคัญ ได้แก่ ผู้ให้ข้อมูลต้องมีส่วนร่วมในกระบวนการ มีข้อมูลเพียงพอที่จะแลกเปลี่ยน มีแรงจูงใจอยากเข้าร่วมในกระบวนการ และรู้สึกสนใจในผลที่ได้จากการสรุปรวมความคิดของผู้เกี่ยวข้องที่ไม่สามารถหาได้จากที่อื่น

5.5.4 การกำหนดขนาดของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล หลังจากกำหนดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีคุณสมบัติตามเงื่อนไขนี้แล้ว ก็ต้องตัดสินใจในเรื่องขนาดของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ขนาดของกลุ่มที่เพียงพออยู่ระหว่าง 10-15 คน แต่ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับลักษณะของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลด้วย หากข้อมูลเป็นเอกภาพ คือ มีความคล้ายคลึงกันมาก จำนวนสมาชิกที่มากกว่า 30 คน จะให้ข้อมูลที่เป็นการคิดใหม่ๆ มากขึ้น แต่หากต้องการได้รับสนับสนุนความคิดมากก็ใช้กลุ่มผู้ให้ข้อมูลขนาดใหญ่ได้ แต่ต้องไม่ลืมว่าสมาชิกในกลุ่มยิ่งมากก็ยิ่งต้องใช้เวลาในการวิเคราะห์ข้อมูลมาก (Delbecq, Van de Ven & Gustafson, 1975)

5.5.5 การเก็บข้อมูล โดยการเก็บข้อมูลสำหรับการใช้เทคนิคเดลฟายมีหลายรอบ ส่วนใหญ่จะไม่เกิน 4 รอบ แต่ละรอบมีการเตรียมข้อมูลการนำเสนอข้อมูลด้วยวิธีการที่แตกต่างกัน การเก็บข้อมูลนั้น มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

5.5.5.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลรอบที่ 1 เป็นการรวบรวมข้อมูลกว้างๆ จากผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้คำถามปลายเปิด ทำให้ผู้ให้ข้อมูลมีอิสระในการแสดงความคิดเห็น การเก็บข้อมูลในรอบนี้ต้องมีการจัดทำจดหมายชี้แจงจุดมุ่งหมายของการเก็บข้อมูล ขอบเขตที่ผู้เชี่ยวชาญยอมสละเวลาให้ข้อมูล ถ้าเป็นไปได้ควรส่งแบบสอบถามรอบแรกไปยังผู้เชี่ยวชาญที่ตอบรับจะเข้าร่วมในกระบวนการทันที เพื่อสร้างความประทับใจให้กับผู้ให้ข้อมูลและเป็นการกระตุ้นความกระตือรือร้นในการให้ข้อมูลกับสมาชิกในกระบวนการเดลฟาย

5.5.5.2 การเก็บข้อมูลรอบที่ 2 หลังจากได้คำตอบจากรอบแรกแล้ว ต้องวิเคราะห์เนื้อหาสรุปประเด็นความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด เพื่อนำไปให้สมาชิกในกลุ่มแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นต่างๆ ที่ปรากฏในข้อความทุกประเด็น ในขั้นตอนนี้มีการจัดทำแบบสอบถามที่เป็นคำถามปลายปิดในรูปของมาตราประมาณค่าสำหรับเก็บข้อมูล ในรอบที่ 2 คำถามที่ใช้ในแบบสอบถามรอบที่ 2 นี้เป็นข้อมูลจากความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลในรอบแรก ต้องไม่นำเสนอแนวคิดของตนเองเพิ่มเข้าไปในแบบสอบถาม ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลในรอบที่ 2 จะนำมาวิเคราะห์เพื่อสรุปผลของกลุ่ม แล้วจัดทำเป็นแบบสอบถามสำหรับใช้ในการเก็บข้อมูลรอบที่ 3

5.5.5.3 การเก็บข้อมูลรอบที่ 3 นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากรอบที่ 2 มาสร้างเป็นแบบสอบถามสำหรับเก็บข้อมูลในรอบที่ 3 จุดมุ่งหมายของการเก็บข้อมูลในรอบนี้เพื่อตรวจสอบความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลซ้ำ ในรอบนี้ผู้ให้ข้อมูลแต่ละคนจะได้รับข้อมูลย้อนกลับโดยมีข้อมูล 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นข้อมูลที่เป็นความคิดเห็นของกลุ่มที่แสดงด้วยค่าสถิติ ส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลที่ เป็นคำตอบของผู้เชี่ยวชาญที่เป็นเจ้าของคำตอบแต่ละคน สำหรับการนำเสนอข้อมูลย้อนกลับส่วนแรก ผู้เชี่ยวชาญทุกคนจะได้รับเหมือนกัน ส่วนข้อมูลส่วนที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญจะได้รับเฉพาะคำตอบของตนเอง แบบสอบถามที่ส่งในรอบที่ 3 ของแต่ละคนจึงมีลักษณะไม่เหมือนกัน การเก็บข้อมูลในรอบนี้ต้องการให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความคิดเห็นของตนเองใหม่ หลังจากที่ได้เห็นความคิดเห็นของกลุ่มจากข้อมูลส่วนที่ 1 หากยังคงยืนยันหรือไม่เปลี่ยนคำตอบจากรอบที่ 2 ก็สามารถให้เหตุผลประกอบได้ ข้อมูลที่ได้รับกลับคืนมาต้องวิเคราะห์และตรวจสอบระดับความสอดคล้องหรือฉันทามติของกลุ่ม ว่าสามารถยุติการเก็บข้อมูลได้หรือไม่ ผู้ศึกษาวิจัยก็สามารถยุติกระบวนการเดลฟายได้ในรอบที่ 3 แต่หากยังไม่พบฉันทามติก็ควรดำเนินการต่อไปในรอบที่ 4 โดยวิธีแบบเดียวกัน

5.5.6 การรายงานผล ขั้นตอนนี้เป็นการจัดทำรายงานผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากรอบสุดท้าย เพื่อเสนอก่อนผู้เชี่ยวชาญและผู้มีอำนาจในการตัดสินใจสำหรับนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

5.6 ประเด็นที่ต้องตัดสินใจในการใช้เทคนิคเดลฟาย

การเลือกใช้เทคนิคเดลฟายในการเก็บข้อมูล มีประเด็นที่ผู้รับผิดชอบกระบวนการนี้ ต้องพิจารณาและตัดสินใจ โดยเฉพาะประเด็นเกี่ยวกับการกำหนดผู้เชี่ยวชาญ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวนรอบที่ใช้ในการเก็บข้อมูล การกำหนดเกณฑ์การยุติกระบวนการเดลฟาย

5.6.1 ผู้เชี่ยวชาญ เนื่องจากเทคนิคเดลฟายเป็นการรวบรวมความคิดเห็นที่สอดคล้องต้องกันระหว่างผู้เชี่ยวชาญในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ดังนั้นผลการวิจัยจะมีความถูกต้องน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถของผู้เชี่ยวชาญและจำนวนผู้เชี่ยวชาญ การใช้เทคนิคนี้จึงควรเลือกผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถในเรื่องนั้นๆ อย่างแท้จริงหรือเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมรับผิดชอบมีประสบการณ์ในประเด็นที่ศึกษา จากการสังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง (ศักดิ์ชัย บาลศิริ, 2543) สรุปได้ว่า นักวิชาการต่างเห็นพ้องกันว่าไม่มีการจำกัดจำนวนผู้เชี่ยวชาญสูงสุด แต่ขอให้มีความเป็นตัวแทนที่ดีของประชากรเท่านั้น นอกจากนี้จำนวนผู้เชี่ยวชาญยังขึ้นอยู่กับระดับความเป็นเอกพันธ์ของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

5.6.2 เครื่องมือที่ใช้เทคนิคเดลฟาย การเก็บข้อมูลโดยใช้เทคนิคเดลฟายจะใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือสำคัญ รูปแบบของแบบสอบถามใช้ทั้ง 2 ประเภทคือ แบบสอบถามปลายเปิดและแบบสอบถามปลายปิดชนิดมาตรฐานค่า (โดยทั่วไปใช้มาตรฐานค่า 5 ระดับ) เทคนิคเดลฟายที่พัฒนามาแบบดั้งเดิม (Traditional Delphi Technique) จะเก็บข้อมูลรอบแรกโดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดส่วนรอบต่อมาจะใช้ปลายปิด การเก็บข้อมูลในรอบแรกโดยใช้แบบสอบถามปลายเปิด มีจุดมุ่งหมายเพื่อรวบรวมความคิดเห็นกว้างๆ จากผู้เชี่ยวชาญ สำหรับแบบสอบถามในรอบที่ 2 พัฒนามาจากคำตอบของแบบสอบถามในรอบแรก โดยนำความคิดเห็นทั้งหมดจากผู้เชี่ยวชาญมาสังเคราะห์ สร้างเป็นแบบสอบถามปลายปิดชนิดมาตรฐานค่า แล้วส่งให้ผู้เชี่ยวชาญจัดลำดับความสำคัญหรือคาดการณ์แนวโน้มในแต่ละข้อมาค่านวนค่าสถิติ ประเด็นที่ต้องพิจารณาในการจัดทำแบบสอบถาม คือ การเลือกค่าสถิติที่ใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับ ได้แก่ ค่ามัธยฐาน (Median) ค่าฐานนิยม (Mode) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) ความถี่ ร้อยละ เป็นต้น

5.6.3 จำนวนรอบที่เหมาะสม การเก็บข้อมูลโดยใช้เทคนิคเดลฟายสามารถดำเนินการได้หลายรอบจนกว่าจะได้คำตอบที่สอดคล้องกันของสมาชิกในกลุ่ม จำนวนรอบที่เหมาะสมของเทคนิคเดลฟาย ขึ้นอยู่กับการได้ข้อสรุปที่มีฉันทามติหรือจนกว่าสามารถให้เหตุผลได้ว่าทำไมจึงไม่สามารถได้ข้อสรุปที่มีฉันทามติ โดยปกติการรวบรวมข้อมูลโดยใช้เทคนิคเดลฟายอย่างน้อยที่สุดจะต้องใช้ 2 รอบ แต่ไม่ควรเกิน 4 รอบ อย่างไรก็ตามผู้รับผิดชอบกระบวนการไม่สามารถคาดคะเนได้ล่วงหน้าว่าจะต้องใช้กระบวนการเก็บข้อมูลจำนวนกี่รอบ เนื่องจากขึ้นอยู่กับระดับฉันทามติของกลุ่มว่าจะสามารถบรรลุผลได้ในรอบใด

การเปรียบเทียบความเชื่อและวิธีการเกี่ยวกับอนาคต

จุมพล พลภูทธรชีวิน (2548) กล่าวว่า การศึกษา การคาดการณ์ หรือการทำนายอนาคตของนักอนาคตจะแตกต่างกันไปจากการทำนายของหมอดูโดยทั่วไป ถึงแม้ว่าคนทั้งสองกลุ่มจะทำนายเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอนาคตเหมือนกันแต่ความเชื่อและวิธีการของทั้งสองกลุ่มแตกต่างกัน ดังจะเห็นได้จากตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบความเชื่อและวิธีการเกี่ยวกับอนาคต

นักอนาคต	หมอดู
1. เชื่อว่าอนาคตเป็นสิ่งที่ศึกษาและควบคุมได้ เปลี่ยนแปลงไปตามการตัดสินใจ และการกระทำของมนุษย์ มนุษย์เป็นทั้งผู้สร้างและผู้ทำลาย มนุษย์เป็นผู้กำหนด และให้ความหมายแก่สรรพสิ่ง	1. อนาคตเป็นไปตามโชคชะตาราศี ดวงดาวหรือพรหมลิขิตเชื่อว่ามีผู้อื่นหรือสิ่งอื่นเป็นผู้กำหนดไว้แล้ว
2. ใช้วิธีการศึกษา วิจัยและการคาดการณ์อย่างเป็นระบบ ในการศึกษาความเป็นไปได้ของอนาคต ในรูปแบบต่างๆ ผู้ให้ข้อมูลหลักคือ ผู้เชี่ยวชาญในเรื่องที่ศึกษาหรือเจ้าของวัฒนธรรม	2. ใช้ไฟ ลายมือ วันเดือนปีเกิด ดูโหงวเฮ้ง ในการทำนายอนาคต ผู้ให้ข้อมูลหลักคือ หมอดู
3. เน้นการศึกษาแนวโน้มที่มีความเป็นไปได้ของมนุษย์ สังคม หน่วยงาน โดยส่วนรวมในช่วงระยะเวลาที่กำหนดในอนาคต เช่น ในช่วง 20 ปีข้างหน้า	3. เน้นอนาคตของแต่ละบุคคลเป็นส่วนใหญ่ เช่น นาย ก. จะพบเนื้อคู่เมื่อไหร่เป็นคนอย่างไร เป็นต้น
4. ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้คาดการณ์แนวโน้ม	4. หมอดูเป็นผู้ให้คำทำนาย

ที่มา: จุมพล พลภูทธรชีวิน (2548: 19-31)

รูปแบบหรือเทคนิคของการวิจัยเชิงอนาคต

1. การวิเคราะห์แนวโน้ม (Trend Analysis) หรือการสำรวจแนวโน้ม (Trend Extrapolation)

การวิเคราะห์แนวโน้มเป็นวิธีการที่นิยมนำมาใช้ในการวิจัยอนาคต วิธีการนี้ประกอบด้วยเทคนิคย่อยหลายเทคนิค ซึ่งส่วนใหญ่จะต้องอาศัยข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์ (Historical Data) เทคนิคหนึ่งที่มีจะมีการนำมาใช้ คือ การกำหนดจุดของแนวโน้ม (Spotting Trend) ในเรื่องต่างๆ และเริ่มสืบสอบข้อมูลย้อนกลับไปในอดีต ตัวอย่างเช่น หากผู้ศึกษาวิจัยสังเกตพบว่าคุณในสังคมมักจะรอให้ตนเองมีอายุประมาณ 30 ปี จึงจะมีบุตร ผู้ศึกษาวิจัยก็จะกำหนดจุดสังเกตไว้ที่ประเด็นนี้ โดยกำหนดว่าประชากรกำลังจะเลื่อนเวลาการมีบุตรออกไปเรื่อยๆ เมื่อผู้ศึกษาวิจัยกำหนดจุดอันเป็น

ประเด็นศึกษาแล้วผู้ศึกษาวิจัยก็จะรวบรวมข้อมูลโดยย้อนกลับไปตรวจสอบข้อมูลในอดีตได้แก่ ค่าเฉลี่ยอายุของหญิงที่มีบุตรคนแรกในปีต่างๆ ย้อนกลับไปเรื่อยๆ การสำรวจข้อมูลด้วยการพิจารณาข้อมูลย้อน จะทำให้ผู้ศึกษาวิจัยมองเห็นแบบแผนของอายุ ซึ่งมีลักษณะเป็นแนวโน้มลักษณะใดลักษณะหนึ่ง และจากแบบแผนแนวโน้มที่ได้ ผู้ศึกษาวิจัยก็จะสามารถใช้ทำนายแนวโน้มการมีบุตรของประชากรในอนาคตได้ อย่างไรก็ตาม การวิเคราะห์แนวโน้มจะมีคุณค่ามากยิ่งขึ้นผู้ศึกษาวิจัยไม่เพียงแต่จะต้องสำรวจแบบแผนของแนวโน้มที่เกิดขึ้นเท่านั้น แต่จะต้องสามารถบอกได้ด้วยว่า สาเหตุที่ทำให้เกิดแนวโน้มเช่นนั้นคืออะไร อะไรคือสิ่งที่มีผลกระทบต่อแนวโน้มนั้นการวิเคราะห์สาเหตุจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญในการวิเคราะห์แนวโน้มมากกว่าการใช้ข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์แต่เพียงอย่างเดียว ทั้งนี้ การวิเคราะห์แนวโน้มตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ว่า สิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตย่อมเคยเกิดขึ้นแล้วในอดีต อดีตจึงเป็นเครื่องทำนายอนาคตที่มีประสิทธิภาพ

1.1 เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique)

เทคนิคเดลฟายเป็นเทคนิคหนึ่งที่ยอมรับในการนำมาใช้ทำนายอนาคตซึ่งได้รับความนิยแพร่หลายไม่ว่าจะเป็นด้านธุรกิจ การเมือง เศรษฐกิจและการศึกษา ตัวอย่างเช่น การวิจัยแนวโน้มของการพัฒนาและการผลิตครูแนวโน้มของหลักสูตรและการสอน เป็นต้นหลักการสำคัญของเทคนิคเดลฟาย ก็คือ การรวบรวมความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญในด้านนั้นๆ โดยมีให้มีการพบกันทำให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนสามารถแสดงความคิดเห็นของตนเองอย่างเต็มที่ที่เป็นอิสระต่อกัน นอกจากนี้ การเก็บข้อมูลยังมีหลายรอบ ซึ่งทำให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนมีโอกาสที่จะไตร่ตรองความคิดเห็นของตนเองเทียบกับผู้เชี่ยวชาญคนอื่นๆ อันจะทำให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือและนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจในด้านต่างๆ ลักษณะสำคัญของเทคนิคเดลฟาย สรุปได้ดังนี้

1. เป็นเทคนิคที่มุ่งแสวงหาข้อมูลจากความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในเรื่องใดเรื่องหนึ่งคำตอบหรือข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจึงค่อนข้างมีความถูกต้อง และความตรงสูง เนื่องจากผู้เชี่ยวชาญนั้นเป็นผู้ที่มีความรู้และมีความเชี่ยวชาญในเรื่องที่ศึกษา

2. เป็นเทคนิคที่ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนที่ร่วมในการวิจัยจะไม่ทราบจากผู้เชี่ยวชาญคนอื่นๆ เป็นใครด้วยเหตุนี้ ในการแสดงความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญสามารถที่จะแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ โดยไม่ได้รับอิทธิพลจากแนวคิดของผู้อื่นด้วยเหตุนี้จึงถือว่าการขจัดอิทธิพลของกลุ่มที่อาจจะส่งผลต่อความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

3. ข้อมูลที่ได้จากเทคนิคเดลฟายจะมาจากการสอบถามหรือการใช้รูปแบบอื่นๆ ที่ผู้เชี่ยวชาญไม่ต้องมาพบกัน โดยผู้เชี่ยวชาญจะต้องตอบแบบสอบถามครบทุกขั้นตอน เพื่อให้ได้ความเห็นที่ถูกต้องเชื่อถือได้ จึงต้องมีการใช้แบบสอบถามหลายๆ รอบ ซึ่งโดยทั่วไปแบบสอบถามในรอบที่ 1 มักเป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด และในรอบต่อไป จะเป็นแบบสอบถามปลายปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

4. การตอบคำถามของผู้เชี่ยวชาญ จะต้องมีการกลั่นกรองหลายรอบ ผู้ศึกษาวิจัยจะแสดงความคิดเห็นที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นสอดคล้องกันในคำตอบแต่ละข้อของแบบสอบถาม ครั้งก่อน โดยแสดงในรูปสถิติ คือ ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ แล้วส่งกลับให้ผู้เชี่ยวชาญ แต่ละคนพิจารณาว่าจะคงคำตอบเดิมหรือเปลี่ยนแปลงใหม่

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากเทคนิคเดลฟายจะเป็นสถิติเบื้องต้น คือ การวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง ได้แก่ ฐานนิยม (Mode) มัธยฐาน (Median) ค่าเฉลี่ย (Mean) และการวัดการกระจายของข้อมูล คือ ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยของเทคนิคเดลฟาย สามารถสรุปได้ ดังนี้

1. กำหนดปัญหาที่จะศึกษา ปัญหาที่จะวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟายควรเป็น ปัญหาที่ยังไม่มีคำตอบที่ถูกต้องแน่นอนและสามารถวิจัยปัญหาได้จากการให้ผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้นๆ เป็นผู้ตัดสินซึ่งประเด็นปัญหาควรจะนำไปสู่การวางแผนนโยบายหรือการคาดการณ์ในอนาคต

2. การเลือกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญขั้นตอนนี้มีความสำคัญมาก เนื่องจาก ลักษณะเฉพาะของการวิจัยแบบเทคนิคเดลฟาย คือ การอาศัยข้อคิดเห็นจากการตอบของผู้เชี่ยวชาญ ผลการวิจัยจะน่าเชื่อถือหรือไม่ขึ้นอยู่กับว่ากลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่เลือกมานั้นสามารถให้ข้อมูลที่มีประโยชน์ มากเพียงใด ดังนั้นสิ่งที่ผู้ศึกษาวิจัยจะต้องคำนึงถึงในการเลือกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ ความสามารถ ของผู้เชี่ยวชาญ จำนวนผู้เชี่ยวชาญและวิธีการเลือกสรรผู้เชี่ยวชาญ เป็นต้น

3. การทำแบบสอบถาม ในกระบวนการวิจัยโดยใช้เทคนิคเดลฟาย ผู้ศึกษาวิจัยจะส่งแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญตอบแบบสอบถามจำนวน 4 รอบ ดังนี้

3.1 การสร้างแบบสอบถามรอบที่ 1 การทำแบบสอบถามฉบับแรก โดยทั่วไปแบบสอบถามฉบับแรกเป็นแบบสอบถามปลายเปิดและเป็นการถามแบบกว้างๆให้ครอบคลุม ประเด็นปัญหาที่จะวิจัยนั้น เพื่อระดมความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ การวิเคราะห์คำตอบ แบบสอบถามรอบแรกผู้ศึกษาวิจัยจะต้องรวบรวมความคิดเห็นและวิเคราะห์โดยละเอียด และนำมา สังเคราะห์เป็นประเด็นโดยตัดข้อมูลที่ซ้ำซ้อนออก เพื่อนำไปสร้างแบบสอบถามในรอบต่อไป

3.2 การสร้างแบบสอบถามรอบที่ 2 ผู้ศึกษาวิจัยจะนำคำตอบที่ วิเคราะห์ได้จากรอบแรกมาสร้างเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนให้น้ำหนักความสำคัญของแต่ละข้อ รวมทั้งเหตุผลที่เห็นด้วยหรือไม่เห็น ด้วยของแต่ละข้อ ลงในช่องว่างที่เว้นไว้ตอนท้ายประโยค หรือควรกรอกแก้ไขสำนวนผู้เชี่ยวชาญ สามารถให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมได้ แล้วส่งแบบสอบถามคืนมายังผู้ศึกษาวิจัย การวิเคราะห์คำตอบ จากแบบสอบถามรอบที่ 2 โดยการนำคำตอบแต่ละข้อมาหาค่ามัธยฐาน (Median) ฐานนิยม (Mode) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์

3.3 การวิเคราะห์แบบสอบถามรอบที่ 3 ผู้ศึกษาวิจัยจะนำคำตอบแต่ ละข้อจากการวิเคราะห์รอบที่ 2 โดยพิจารณาจากค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ กล่าวคือ ถ้าค่าพิสัย ระหว่างควอไทล์แคบ แสดงว่าคำตอบที่วิเคราะห์ได้นั้นมีความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่สอดคล้องกัน ซึ่งถ้าผู้ศึกษาวิจัยได้ข้อมูลเพียงพอก็อาจสรุปผลการวิจัยได้รอบนี้เลย แต่ถ้าค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ยังคงมีค่ากว้างมากแสดงว่าคำตอบที่วิเคราะห์ได้นั้นมีความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญไม่สอดคล้องกันผู้ ศึกษาวิจัยก็อาจสร้างแบบสอบถามใหม่เป็นแบบสอบถามรอบที่ 3 โดยมีข้อความเดียวกันกับ แบบสอบถามรอบที่ 2 แต่เพิ่มตำแหน่งของค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์และเครื่องหมาย แสดงตำแหน่งที่ผู้เชี่ยวชาญท่านนั้นๆ ได้ตอบในแบบสอบถามรอบที่ 2 ลงไป แล้วส่งกลับไปให้ ผู้เชี่ยวชาญท่านนั้นได้ยืนยันคำตอบเดิมหรือเปลี่ยนแปลงคำตอบใหม่

3.4 การวิเคราะห์แบบสอบถามรอบที่ 4 ทำตามขั้นตอนหรือวิธีการ เดียวกันกับรอบที่ 3 ถ้าผลการวิเคราะห์ครั้งนี้ปรากฏคำตอบที่ได้มีความสอดคล้องกัน นั่นคือ ค่าพิสัย ระหว่างควอไทล์แคบก็ยุติกระบวนการวิจัยได้ แต่ถ้าคำตอบทั้งหมดยังมีความต่างก็สร้าง แบบสอบถามใหม่เป็นแบบสอบถามรอบที่ 4 โดยมีข้อความเดียวกันกับแบบสอบถามรอบที่ 3 ด้วย วิธีการเดิมอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งโดยทั่วไปแล้วการวิจัยเดลฟายส่วนใหญ่สามารถได้ข้อสรุปผลการวิจัยจาก แบบสอบถามรอบที่ 3 และหากดำเนินการวิจัยรอบที่ 4 ก็จะได้ข้อสรุปใกล้เคียงกับรอบที่ 3

ข้อดีของเทคนิคเดลฟาย

1. การไม่เปิดเผยชื่อของผู้ตอบ ทำให้ผู้ตอบมีอิสระภาพทางความคิด สามารถได้ความเห็นจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญจำนวนมาก ซึ่งอาจสูงเป็นร้อยเป็นพันได้
2. การใช้วิธีการทางสถิติเพื่อประมวลผล เป็นการลดอคติ (Bias) ทำให้ได้ ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ
3. เหมาะสำหรับคำถามยากๆ ที่มีหลายมิติที่ต้องประเมินทั้งข้อเท็จจริงทาง วิทยาศาสตร์และคุณค่าทางสังคมหรือคำถามในเรื่องที่ยังขาดองค์ความรู้เพียงพอ เพื่อหาคำตอบ ในขณะที่ยังจำเป็นต้องมีการตัดสินใจ

ข้อเสียของเทคนิคเดลฟาย

1. ใช้นเวลานานและการลงทุนสูง จึงนิยมสำรวจเพียง 2 รอบ
2. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เชี่ยวชาญผ่านแบบสำรวจไม่เข้มข้นเหมือนการ เผชิญหน้าจึงถูกกล่าวหาว่าการสำรวจได้เพียงความเห็นเฉยๆ ซึ่งอาจไม่ใช่ความเห็นที่ดีที่สุด
3. การสำรวจสิ่งแวดล้อม (Environmental Scanning)

การสำรวจสิ่งแวดล้อม หมายถึง การวิเคราะห์และการประเมินเงื่อนไขต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกขององค์กร ตลอดจนปัจจัยต่างๆ ที่จะมีผลกระทบต่อองค์กรนั้น การวิเคราะห์ปัจจัยภายในและภายนอกดังกล่าว มักมีการประเมินใน 4 ด้าน ประกอบด้วย การประเมินความจุดแข็งขององค์กร (Strengths) การประเมินข้อควรปรับปรุงหรือสิ่งที่เป็จุดอ่อนขององค์กร (Weaknesses) การประเมินโอกาสขององค์กร (Opportunities) และการประเมินสิ่งที่จะเป็นภัยหรือสร้างความเสียหายให้องค์กร (Threats) การวิเคราะห์ทั้ง 4 ด้านเรียกว่า “SWOT Analysis” ซึ่งผู้บริหารและผู้จัดการของหน่วยงานจะเป็นผู้พิจารณา เพื่อให้ทุกฝ่ายเข้าใจสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กร ที่อาจนำไปสู่การพัฒนาหรือการล่มสลายที่จะเกิดภาวะล้มเหลวสิ่งที่จะต้องดำเนินควบคู่ไปกับ “SWOT Analysis” คือการทำนายแนวโน้มทางธุรกิจที่เกิดขึ้น การสำรวจหรือตรวจสอบปัจจัยภายในและภายนอกองค์กร การอธิบายภาระหรือความสามารถในการปฏิบัติงานในปัจจุบัน การพิจารณาทรัพยากรและทุนเกื้อหนุน การระบุสมรรถนะสำคัญซึ่งเป็นที่ต้องการสำหรับหน่วยงานหรือองค์กร เช่นความรู้ ทักษะหรือพฤติกรรมที่พึงประสงค์

จากแนวคิดวิธีเดลฟาย (Delphi Forecasting) ผู้ศึกษาวิจัยจะนำแนวคิดดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งเป็นตัวแทนจากภาครัฐและเอกชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาพัฒนาเป็นรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ จ.เพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

จากแนวคิดการวิจัยอนาคตดังกล่าวข้างต้น กล่าวโดยสรุปได้ว่า การวิจัยอนาคตเป็นการศึกษาแนวโน้มที่เป็นไปได้และเป็นไปไม่ได้ ทั้งที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ เพื่อที่จะหาทางทำแนวโน้มที่พึงประสงค์ให้เกิดขึ้นและขจัดแนวโน้มที่ไม่พึงประสงค์ให้ลดน้อยลงหรือหมดไป มีประโยชน์ทางการวิจัยในการกำหนดนโยบาย การวางแผน การตัดสินใจในการปฏิบัติที่จะนำไปสู่การสร้างอนาคตอันพึงประสงค์

6. แนวคิดเกี่ยวกับ SWOT Analysis, 7's Model, PESTEL Analysis, TOWS Matrix

6.1 SWOT Analysis

หลักการสำคัญของ SWOT คือการวิเคราะห์โดยการสำรวจจากสภาพการณ์ 2 ด้าน คือ สภาพการณ์ภายในและสภาพการณ์ภายนอก ดังนั้นการวิเคราะห์ SWOT จึงเรียกได้ว่าเป็นการวิเคราะห์สภาพการณ์ (Situation Analysis) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน เพื่อให้รู้ตนเอง (รู้เรา) รู้จักสภาพแวดล้อม (รู้เขา) ชัดเจน และวิเคราะห์โอกาส-อุปสรรค การวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ทั้งภายนอกและภายในองค์กร ซึ่งจะช่วยให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายนอกองค์กร ทั้งสิ่งที่ได้เกิดขึ้นแล้วและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต รวมทั้งผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ที่มีผลต่อองค์กรธุรกิจ จุดแข็ง จุดอ่อนและความสามารถด้านต่างๆ ที่องค์กรมีอยู่ ซึ่งข้อมูล

เหล่านี้จะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการกำหนดวิสัยทัศน์ การกำหนดกลยุทธ์และการดำเนินตามกลยุทธ์ขององค์กรที่เหมาะสมต่อไป

การวิเคราะห์ SWOT เป็นหนึ่งในกระบวนการกำหนดกลยุทธ์ขององค์กรซึ่งเป็นที่รู้จักและใช้กันอย่างแพร่หลาย เนื่องจากแต่ละองค์กรจำเป็นต้องใช้กลยุทธ์ เพื่อที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของตน SWOT ย่อมาจาก Strength, Weakness, Opportunity และ Threat

1. Strength (จุดแข็ง) เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยภายในองค์กร ว่ามีข้อได้เปรียบ มีจุดเด่น หรือมีจุดแข็งอะไรบ้าง เพื่อที่จะนำมาใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร เช่น

- 1.1 สถานะทางการเงินที่มั่นคง
- 1.2 ภาพลักษณ์ขององค์กร หรือชื่อเสียงที่โดดเด่น
- 1.3 ความได้เปรียบด้านต้นทุนและราคาที่สามารถแข่งขันได้ดีในตลาด
- 1.4 การมีนวัตกรรม
- 1.5 คุณภาพสินค้า/บริการที่เหนือกว่า
- 1.6 การมีพันธมิตรหรือผู้ร่วมทุนที่มีประสิทธิภาพ

2. Weakness (จุดอ่อน) เป็นการวิเคราะห์ถึงปัจจัยภายในองค์กรว่ามีข้อเสียเปรียบ มีจุดด้อย หรือมีจุดอ่อนอะไรบ้าง ที่ควรจะต้องปรับปรุงหรือจัดให้หมดไป เพื่อเป็นประโยชน์ต่อองค์กรในอนาคต เช่น

- 2.1 เครื่องจักรที่ล้าสมัย
- 2.2 ปัญหาหนี้สินและการจัดการทางการเงินที่อ่อนแอ
- 2.3 การขาดความเชี่ยวชาญในด้านต่างๆ ที่จำเป็นต่อการทำธุรกิจ
- 2.4 ปัญหาด้านการปฏิบัติการภายใน
- 2.5 ขาดการวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

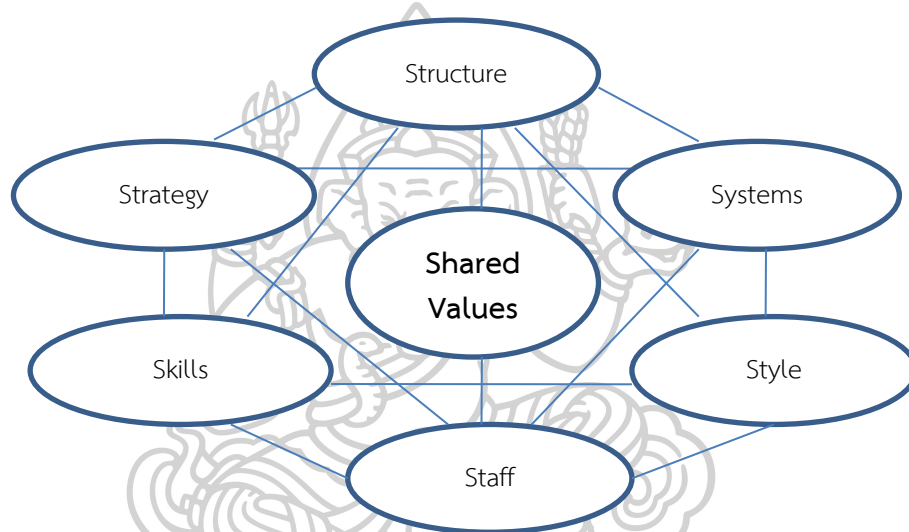
3. Opportunity (โอกาส) เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกขององค์กร ที่เอื้ออำนวย หรือส่งผลให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์หลักที่นำมาใช้ประกอบการวิเคราะห์ ประกอบด้วย

- 3.1 สถานการณ์ทางการเมือง
- 3.2 ระบบเศรษฐกิจ
- 3.3 ปัจจัยทางสังคม
- 3.4 ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี

4. Threat (อุปสรรค) เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกองค์กรที่ขัดขวางหรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อการทำให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งเป็นสิ่งที่องค์กรควรต้องหลีกเลี่ยง หรือต้องปรับตัวตามสถานการณ์เพื่อให้อยู่รอดได้ โดยหลักที่นำมาใช้ประกอบการวิเคราะห์ จะเป็นหลักการเดียวกันกับที่ใช้วิเคราะห์โอกาส (Opportunity)

6.2 7'S Model

กรอบแนวคิด McKinsey 7-S Framework ประกอบด้วย ปัจจัย 7 ประการในการประเมินประสิทธิภาพขององค์กร (Peter & Waterman, 1982: 10) โดยในระยะต่อมาได้รับการยอมรับและนำไปใช้อย่างกว้างขวาง ปัจจุบันได้มีการนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ห้องค์กรในส่วนของ SWOT ในด้านของปัจจัยภายในว่าองค์กรนั้นๆ มีจุดแข็งและจุดอ่อนในปัจจัยทั้ง 7 อย่างไร แผนภูมิข้างล่างนี้เป็นแบบจำลองของ McKinsey 7-S Framework ซึ่งจะเห็นถึงความเชื่อมโยงระหว่างปัจจัยต่างๆ ตามแผนภูมิที่ 5 ดังนี้



แผนภูมิที่ 5 แบบจำลองของ McKinsey 7-S Framework
ที่มา: Peter and Waterman (1982: 10)

1. กลยุทธ์องค์กร (Strategy) การบริหารเชิงกลยุทธ์เป็นกระบวนการอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้บริหารตอบคำถามที่สำคัญ อาทิ องค์กรอยู่ที่ไหนในขณะนี้ องค์กรมีเป้าหมายอยู่ที่ไหน พันธกิจของเราคืออะไร พันธกิจของเราควรจะเป็นอะไร ใครเป็นผู้รับบริการของเรา การบริหารเชิงกลยุทธ์จะมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง จะช่วยให้องค์กรกำหนดและพัฒนาข้อได้เปรียบทางการแข่งขันขึ้นมาได้ และเป็นแนวทางที่บุคคลภายในองค์กรรู้ว่าจะใช้ความพยายามไปในทิศทางใดจึงจะประสบความสำเร็จ

2. โครงสร้างองค์กร (Structure) คือ โครงสร้างที่ได้ตั้งขึ้นตามกระบวนการหรือหน้าที่ของงานโดยมีการรับบุคลากรให้เข้ามาทำงานร่วมกันในฝ่ายต่างๆ เพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ที่ตั้งไว้หรือหมายถึงการจัดระบบระเบียบให้กับบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ เนื่องจากองค์กรในปัจจุบันมีขนาดใหญ่ การจัดองค์กรที่ดีจะมีส่วนช่วยให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน

ลดความซ้ำซ้อนหรือขัดแย้งในหน้าที่ ช่วยให้บุคลากรได้ทราบขอบเขตงานความรับผิดชอบ มีความสะดวกในการติดต่อประสานงานผู้บริหารสามารถตัดสินใจในการบริหารจัดการได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว

3. ระบบการปฏิบัติงาน (System) ในการปฏิบัติงานตามกลยุทธ์เพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ตามที่กำหนดไว้ นอกจากการจัดโครงสร้างที่เหมาะสมและมีกลยุทธ์ที่ดีแล้ว การจัดระบบการทำงานก็มีความสำคัญยิ่งอาทิ ระบบบัญชี/การเงิน (Accounting/Financial System) ระบบพัสดุ (Supply System) ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology System) ระบบการติดตาม/ประเมินผล (Monitoring/Evaluation System)

4. บุคลากร (Staff) ทรัพยากรมนุษย์นับเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการดำเนินงานขององค์กรองค์การจะประสบความสำเร็จหรือไม่ส่วนหนึ่งจะขึ้นอยู่กับการจัดการทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Management) การวางแผนทรัพยากรมนุษย์เป็นกระบวนการวิเคราะห์ความต้องการทรัพยากรมนุษย์ในอนาคต โดยการตัดสินใจเกี่ยวกับบุคลากรนั้น ควรมีการวิเคราะห์ที่อยู่บนพื้นฐานของกลยุทธ์องค์การ ที่เป็นสิ่งกำหนดทิศทางที่องค์การจะดำเนินไปให้ถึง ซึ่งจะเป็นผลให้กระบวนการกำหนดคุณลักษณะและการคัดเลือกและจัดวางบุคลากรได้อย่างเหมาะสมยิ่งขึ้น

5. ทักษะความรู้ความสามารถ (Skill) ทักษะในการปฏิบัติงานของทรัพยากรบุคคลในองค์กรสามารถแยกทักษะออกเป็น 2 ด้านหลักๆ คือ ทักษะด้านงานอาชีพ เป็นทักษะที่จะทำให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่ได้ตามหน้าที่และลักษณะงานที่รับผิดชอบ เช่น ด้านการเงิน ด้านบุคคล ซึ่งคงต้องอยู่บนพื้นฐานการศึกษาหรือได้รับการอบรมเพิ่มเติม ส่วนทักษะความถนัดหรือความชาญฉลาดพิเศษ (Aptitudes and special talents) นั้นอาจเป็นความสามารถที่ทำให้พนักงานนั้นๆ โดดเด่นกว่าคนอื่นส่งผลให้มีผลงานที่ดีกว่าและเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานได้รวดเร็ว ซึ่งองค์การคงต้องมุ่งเน้นในทั้ง 2 ความสามารถไปควบคู่กัน

6. รูปแบบการบริหารงาน (Style) แบบแผนพฤติกรรมในการปฏิบัติงานของผู้บริหารเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งของสภาพแวดล้อมภายในองค์กร พบว่าความเป็นผู้นำขององค์กรจะมีบทบาทที่สำคัญต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวขององค์กร ผู้นำที่ประสบความสำเร็จจะต้องวางโครงสร้างวัฒนธรรมองค์กรด้วยการเชื่อมโยงระหว่างความเป็นเลิศและพฤติกรรมทางจรรยาบรรณให้เกิดขึ้น

7. ค่านิยมร่วม (Shared Values) สมาชิกขององค์กรที่ได้กลายเป็นรากฐานของระบบการบริหารวิธีการปฏิบัติของบุคลากรและผู้บริหารภายในองค์กร หรืออาจเรียกว่า วัฒนธรรมองค์กร รากฐานของวัฒนธรรมองค์กร ก็คือ ความเชื่อค่านิยมที่สร้างรากฐานทางปรัชญาเพื่อทิศทางขององค์กร โดยทั่วไปแล้วความเชื่อจะสะท้อนให้เห็นถึงบุคลิกภาพและเป้าหมายของผู้ก่อตั้งหรือผู้บริหารระดับสูง ต่อมาความเชื่อเหล่านั้นจะกำหนดบรรทัดฐานเป็นพฤติกรรมประจำวันขึ้นมาภายในองค์กร เมื่อค่านิยมและความเชื่อได้ถูกยอมรับทั่วทั้งองค์กร และบุคลากรกระทำตามค่านิยมเหล่านั้นแล้ว องค์กรก็จะมี

วัฒนธรรมที่เข้มแข็งในการประเมินสมรรถนะขององค์กร ถือเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งในการสร้างความยั่งยืนในการพัฒนา เนื่องจากจะทำให้เราได้รู้สภาพความเป็นจริงว่าองค์กรของเรามีสมรรถนะอย่างไร อาจเปรียบได้กับการตรวจร่างกายของคนเพื่อที่จะทราบถึงความแข็งแรงสมบูรณ์และค้นหาโรคร้ายต่างๆ ในกรณีองค์กรก็เช่นเดียวกัน การค้นพบจุดอ่อนก็เปรียบการค้นพบโรคที่จำเป็น ต้องได้รับการเยียวยารักษาให้หายหรือทุเลาลงไป เพื่อพร้อมที่จะดำรงอยู่อย่างมั่นคงและสามารถไปสู่เป้าหมายที่ฝันไว้ให้ได้

6.3 TOWS Matrix

แนวคิด TOWS Matrix เป็นแนวคิดที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ขององค์กร โดยเป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจุดแข็งกับโอกาส จุดแข็งกับอุปสรรค จุดอ่อนกับโอกาสและจุดอ่อนกับอุปสรรค ตามตารางที่ 6 ดังนี้ (อารีย์ แผ้วสกุลพันธ์, 2553)

ตารางที่ 6 TOWS Matrix สำหรับการกำหนดกลยุทธ์

ปัจจัยภายใน (Internal Factors)	จุดแข็งภายใน [Internal Strengths (S)]	จุดอ่อนภายใน [Internal Weaknesses (W)]
ปัจจัยภายนอก (External Factors)	กลยุทธ์ SO : มาก – มาก (SO Strategy : Maxi-Maxi) รุกไปข้างหน้า	กลยุทธ์ WO : น้อย – มาก (WO Strategy : Mini-Maxi) พัฒนาภายใน
โอกาสจากภายนอก [External Opportunities (O)]	กลยุทธ์ ST : มาก – น้อย (ST Strategy : Maxi-Mini) สร้างพันธมิตร	กลยุทธ์ WT : น้อย – น้อย (WT Strategy : Mini-Mini) ปรับเปลี่ยนภายใน
อุปสรรค/ข้อจำกัดจากภายนอก [External Threats (T)]		

ที่มา: Weihrich and Koontz (1993: 175)

1. กลยุทธ์ SO – เป็นกลยุทธ์เชิงรุก เกิดจากการนำจุดแข็งและโอกาสมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อใช้ประโยชน์จากโอกาสที่เกิดขึ้น
2. กลยุทธ์ ST – เป็นกลยุทธ์เชิงป้องกัน เกิดจากการนำจุดแข็งและอุปสรรคมาพิจารณาร่วมกัน ทั้งนี้เนื่องจากการที่องค์กรมีจุดแข็ง แต่ยังมีอุปสรรค ซึ่งเป็นปัจจัยภายนอกที่ควบคุมไม่ได้เป็นข้อจำกัด
3. กลยุทธ์ WO – เป็นกลยุทธ์เชิงแก้ไข เกิดจากการนำจุดอ่อนและโอกาสมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อนำประโยชน์จากโอกาสที่เกิดขึ้นมาใช้แก้ไขจุดอ่อนที่มีอยู่

4. กลยุทธ์ WT – เป็นกลยุทธ์เชิงรับ เกิดจากการนำจุดอ่อนและอุปสรรคมาพิจารณาร่วมกัน กรณีที่องค์กรจะต้องประสบกับจุดอ่อนที่มีอยู่บวกกับอุปสรรคจากปัจจัยภายนอกซึ่งไม่สามารถควบคุมได้ เป็นการพยายามลดจุดอ่อนและหลีกเลี่ยงอุปสรรค

6.4 PESTEL Analysis

PESTEL Analysis คือ เครื่องมือที่ใช้สำหรับการวิเคราะห์แนวโน้มของตลาด และวิเคราะห์ภาพรวมของธุรกิจในอนาคต โดยอาศัยการข้อมูลของการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยภายนอกต่างๆ ที่เราไม่สามารถควบคุมได้ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ประกอบด้วย

1. P (Political) ปัจจัยทางนโยบายและการเมือง เป็นปัจจัยที่มีการเปลี่ยนแปลงตามสภาพของรัฐบาลและนโยบายของรัฐในช่วงเวลานั้นๆ รวมไปถึงข้อตกลงและข้อตกลงกฎหมายทางการค้าที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา โดยขึ้นอยู่กับนโยบายของรัฐ ทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องปรับตัวและตัดสินใจว่ามีความพร้อมที่จะลงทุนในประเทศที่มีนโยบายแบบนี้หรือไม่ โดยปัจจัยทางการเมืองที่ควรนำมาวิเคราะห์โดยใช้วิเคราะห์ PESTEL ได้แก่ สถานะความมั่นคงและรูปแบบของทางรัฐบาล อิสรระและเสรีภาพในการทำธุรกิจ กฎระเบียบ ข้อปฏิบัติ กฎหมายในด้านต่างๆ เช่น ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการละเมิดลิขสิทธิ์ เป็นต้น

2. E (Economic) ปัจจัยทางเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งมีผลกับทุกๆ ธุรกิจเป็นอย่างมาก เพราะเศรษฐกิจของประเทศเป็นตัวกำหนดกำลังซื้อของคนในประเทศ และเป็นตัวกำหนดตลาดขนาดใหญ่ในประเทศอีกด้วย ซึ่งปัจจัยนี้สามารถช่วยวางแผนธุรกิจว่าจะดำเนินการในระยะสั้นหรือระยะยาวจากสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันและแนวโน้มของเศรษฐกิจในอนาคต โดยเราสามารถวิเคราะห์ปัจจัยทางเศรษฐกิจได้จากภาวะเงินฝืด ภาวะเงินเฟ้อและอัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยนในประเทศ อัตราการว่างงานของคนในประเทศ เป็นต้น

3. S (Sociological) ปัจจัยทางสังคม หมายถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม สภาพสังคม วัฒนธรรม และชีวิตความเป็นอยู่ของคนในพื้นที่ ผู้ประกอบการควรศึกษาบริบทเชิงพื้นที่เพื่อให้มั่นใจได้ว่าธุรกิจจะสามารถดำเนินไปได้อย่างราบรื่นและเป็นที่ยอมรับของคนในชุมชนโดยที่ไม่ส่งผลกระทบต่อคนในชุมชนนั้นด้วย

4. T (Technical) ปัจจัยทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม ผู้ประกอบธุรกิจควรเข้าใจว่าพื้นที่ในการดำเนินธุรกิจมีการพัฒนาของนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่แตกต่างกันออกไป บางชุมชนอยู่ได้โดยไม่ต้องอาศัยเทคโนโลยี แต่บางชุมชนกลับต้องพึ่งพาเทคโนโลยีในการดำเนินชีวิตเป็นอย่างมาก ดังนั้นปัจจัยทางเทคโนโลยีที่ควรคำนึงถึง ได้แก่ ระดับของการใช้เทคโนโลยีในชุมชนและการเข้าถึงเทคโนโลยีใหม่ เทคโนโลยีจึงมีความสำคัญมากในการทำธุรกิจในยุคปัจจุบัน

5. E (Environmental) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมที่อาจส่งผลกระทบต่อองค์กร อาทิ ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับนิเวศวิทยา เช่น ที่ตั้งของ

บริษัท ปราบกฏการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อม สภาพแวดล้อมภายในองค์กร เช่น รูปแบบของการบริหารจัดการองค์กร ความสัมพันธ์ของพนักงาน วัฒนธรรมองค์กร ทักษะของพนักงาน เป็นต้น

6. L (Legal) ปัจจัยด้านกฎหมาย ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายที่อาจส่งผลกระทบต่อองค์กร อาทิ การเปลี่ยนแปลงทางกฎหมาย เช่น กฎหมายการจ้างงาน กฎหมายด้านสิ่งแวดล้อม กฎหมายการคุ้มครองผู้บริโภค เป็นต้น

จะเห็นได้ว่า PESTEL Analysis คือ เครื่องมือที่เป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์และทำความเข้าใจภาพรวมของสภาพแวดล้อมพื้นที่ที่กำลังจะเข้าไปดำเนินงาน เป็นการวิเคราะห์ถึงโอกาสและภัยคุกคามที่อยู่ภายในพื้นที่ จึงจำเป็นต้องค้นคว้าข้อมูลต่างๆ และทำความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของพื้นที่นั้นๆ เพื่อใช้วางแผนหาประโยชน์จากโอกาสและลดภาวะคุกคามในพื้นที่ลง PESTEL Analysis จะช่วยในด้านการวิเคราะห์การเมือง เศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี สภาพแวดล้อม และกฎระเบียบ ซึ่งใช้ในขั้นตอนแรกเพื่อระดมความคิดในลักษณะระดับภูมิภาคและระดับประเทศ หลังจากนั้นจึงนำข้อมูลที่ผ่านการวิเคราะห์แล้วมาสรุปผล เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจที่สำคัญของการเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานในพื้นที่นั้นๆ (เอกกมล เอี่ยมศรี, 2555)

7. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดเพชรบุรี

ส่วนที่ 1

1. ขนาดที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดเพชรบุรีมีที่ตั้งอยู่ทางภาคตะวันตกของประเทศไทย มีเนื้อที่ประมาณ 6,225.138 ตารางกิโลเมตรหรือ 3,890,711 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อจังหวัดใกล้เคียงและประเทศเพื่อนบ้าน ดังนี้

ทิศเหนือ ติดกับอำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรีและอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

ทิศใต้ ติดกับอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ทิศตะวันออก ติดกับอำเภอไทย

ทิศตะวันตก ติดกับสาธารณรัฐสังคมนิยมแห่งสหภาพเมียนมาร์ (พม่า)



แผนภูมิที่ 6 แผนที่จังหวัดเพชรบุรี

ที่มา: สำนักงานจังหวัดเพชรบุรี กลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด (2557)

1.1 ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดเพชรบุรีนั้น มีลักษณะภูมิประเทศที่หลากหลาย ทั้งที่ราบสูง ภูเขาสูงชัน ที่ราบลุ่ม โดยมีรายละเอียดของแต่ละพื้นที่ ดังต่อไปนี้

ทางด้านทิศตะวันตก ในเขตอำเภอแก่งกระจานและอำเภอหนองหญ้าปล้อง มีลักษณะเป็นที่ราบสูงและภูเขาสูงชันแล้วค่อยๆ ลาดต่ำมาทางทิศตะวันออก เกิดเป็นสันปันน้ำ แบ่งน้ำส่วนหนึ่งให้ไหลลงสู่ประเทศพม่าและอีกส่วนหนึ่งไหลมาทางทิศตะวันออก เป็นต้นน้ำของแม่น้ำเพชรบุรีและแม่น้ำปราณบุรี สภาพเช่นนี้ทำให้ทางทิศตะวันตกของจังหวัดเพชรบุรีอุดมสมบูรณ์

ไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติป่าไม้และแร่ธาตุ แต่มีประชากรอาศัยอยู่น้อย เนื่องจากเป็นพื้นที่ทุรกันดาร และการคมนาคมไม่สะดวก จะมีเพียงชาวกะเหรี่ยงที่อพยพข้ามแดนมาจากพม่าเข้ามาอาศัยเท่านั้น

1.2 ลักษณะภูมิอากาศ

เนื่องจากจังหวัดเพชรบุรีมีลักษณะภูมิประเทศที่หลากหลาย ประกอบกับมีพื้นที่ที่อยู่ติดกับอ่าวไทยจึงได้รับอิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ในฤดูฝน และอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือในช่วงฤดูหนาว จึงทำให้มีอากาศหนาวเย็นในช่วงเวลาดังกล่าว สำหรับช่วงเวลาที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวมากที่สุด คือ ช่วงเดือนธันวาคม-เมษายน แบ่งฤดูกาลออกเป็น 3 ฤดู ดังนี้

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ - กลางเดือนพฤษภาคม

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคม - กลางเดือนตุลาคม

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคม - กลางเดือนกุมภาพันธ์

2. การปกครอง (ที่มา: ที่ทำการปกครองจังหวัดเพชรบุรี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556)

จังหวัดเพชรบุรีมีรูปแบบการปกครองและการบริหารราชการแผ่นดิน 3 รูปแบบ คือ

2.1 การบริหารราชการส่วนกลาง ประกอบด้วย หน่วยงานสังกัดส่วนกลาง ซึ่งมาตั้งหน่วยปฏิบัติงานในพื้นที่ จำนวน 84 ส่วนราชการ

2.2 การบริหารราชการส่วนภูมิภาค

2.2.1 ระดับจังหวัด ประกอบด้วย ส่วนราชการประจำจังหวัด จำนวน 32 ส่วนราชการ

2.2.2 ระดับอำเภอ ประกอบด้วย 8 อำเภอ (93 ตำบล 698 หมู่บ้าน) ได้แก่ อำเภอเมืองเพชรบุรี อำเภอชะอำ อำเภอท่ายาง อำเภอเขาย้อย อำเภอบ้านแหลม อำเภอบ้านลาด อำเภอหนองหญ้าปล้องและอำเภอแก่งกระจาน

2.3 การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบุรี เทศบาล 15 แห่ง (เทศบาลเมือง 2 แห่งและเทศบาลตำบล 13 แห่ง) องค์การบริหารส่วนตำบล 69 แห่ง

ประชากร (ที่มา: สำนักทะเบียนกลางกรมการปกครอง)

กรมการปกครองตามหลักฐานการทะเบียนราษฎร ณ เดือนธันวาคม 2556 จังหวัดเพชรบุรีมีประชากรจำนวน 471,087 คน เป็นชาย 228,054 คน หญิง 243,033 คน จำนวนครัวเรือน 180,149 หลังคาเรือน

3. โครงสร้างพื้นฐาน

3.1 ไฟฟ้า (ที่มา: การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดเพชรบุรี ณ เดือนธันวาคม 2556) สถานะการให้บริการประชาชนด้วยสาธารณูปโภคพลังงานไฟฟ้าในความรับผิดชอบของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดเพชรบุรี มีรายละเอียด ดังนี้

3.1.1 จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าทั้งหมด 173,571 ราย 706 หมู่บ้าน 93 ตำบล 8 อำเภอ มีผู้ใช้ไฟฟ้าในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรีรับบริการกระแสไฟฟ้าจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค อำเภอหัวหิน จำนวน 1 ตำบล 10 หมู่บ้าน 1,889 ราย (ตำบลป่าเต็ง)

3.1.2 ปริมาณหน่วยจำหน่ายทั้งปีรวม 1,276.680 ล้านหน่วย

3.1.3 ระบบจำหน่ายสายส่ง 92.430 วงจร/กิโลเมตร

3.1.4 ระบบจำหน่ายแรงสูง 4,351.025 วงจร/กิโลเมตร

3.1.5 ระบบจำหน่ายแรงต่ำ 5,840.362 วงจร/กิโลเมตร

มีสถานีจ่ายไฟทั้งหมด 7 สถานี ได้แก่ เพชรบุรี 1, เพชรบุรี 2, เขาย้อย 1, เขาย้อย 2, แก่งกระจาน ชะอำ 1 และชะอำ 2

3.2 ประปา (ที่มา: สำนักงานประปาเพชรบุรี ณ เดือนธันวาคม 2556) มีสถานีผลิตน้ำ 2 แห่งและสถานีจ่ายน้ำ 4 แห่ง ได้แก่

3.2.1 สถานีผลิตน้ำบ้านลาด กำลังผลิต 2,500 ลูกบาศก์เมตร/ชั่วโมง ใช้น้ำในการผลิตจากแม่น้ำเพชรบุรีผลิต และจ่ายน้ำในอำเภอเมืองเพชรบุรีและอำเภอบ้านแหลม

3.2.2 สถานีผลิตน้ำนายาง กำลังผลิต 200 ลูกบาศก์เมตร/ชั่วโมง ใช้น้ำในการผลิตจากคลองชลประทานผลิตและจ่ายน้ำในอำเภอชะอำบางส่วนและอำเภอท่ายางบางส่วน

3.2.3 สถานีจ่ายน้ำเพชรบุรีเก่า (วังบ้านปืน) รับน้ำจากสถานีผลิตน้ำบ้านลาด และสูบจ่ายน้ำให้กับอำเภอบ้านแหลม

3.2.4 สถานีจ่ายน้ำบ้านแหลมรับน้ำจากสถานีจ่ายน้ำเพชรบุรีเก่า (วังบ้านปืน) และสูบจ่ายน้ำให้กับอำเภอบ้านแหลม)

3.2.5 สถานีจ่ายน้ำบางขุนไทร สูบจ่ายน้ำเป็นครั้งคราวเพื่อเสริมแรงดันน้ำ และรับน้ำโดยตรงจากสถานีจ่ายน้ำบ้านลาด

3.2.6 สถานีจ่ายน้ำหาดเจ้าสำราญไม่ได้ทำการสูบจ่ายน้ำ (รับน้ำโดยตรงจากสถานีจ่ายน้ำบ้านลาด) มีกำลังการผลิตน้ำเฉลี่ยรวม 1,345,819 ลูกบาศก์เมตร/เดือน อัตราการจ่ายน้ำเฉลี่ยรวม 1,002,209 ลูกบาศก์เมตร/เดือน มีผู้ใช้น้ำรวม 44,719 ราย แยกเป็นอำเภอเมืองเพชรบุรี 30,969 ราย อำเภอบ้านแหลม 10,019 ราย อำเภอชะอำ 2,564 ราย อำเภอบ้านลาด 963 ราย อำเภอท่ายาง 204 ราย

3.3 ชลประทาน

จังหวัดเพชรบุรีมีโครงการชลประทานที่สำคัญที่ดำเนินการจัดหาน้ำให้กับเกษตรกร เพื่อใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพและอุปโภคบริโภค ดังนี้

3.3.1 โครงการชลประทานเพชรบุรี จำนวน 124,157 ไร่ รับน้ำจากอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง 11 แห่ง อ่างเก็บน้ำขนาดเล็กพระราชดำริ 23 แห่งและอ่างเก็บน้ำขนาดเล็กถ้ำยโอน 65 แห่ง

3.3.2 โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเพชรบุรี จำนวน 468,286 ไร่ รับน้ำจากอ่างเก็บน้ำแก่งกระจานและรับน้ำจากอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง 2 แห่งจำนวน 45,000 ไร่

3.3.3 โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาราชบุรีฝั่งขวาจำนวน 86,000 ไร่ รับน้ำจากเขื่อนแม่กลอง จังหวัดกาญจนบุรี

นอกจากนี้ จังหวัดเพชรบุรีมีพื้นที่ชลประทาน 678,743 ไร่ซึ่งเท่ากับร้อยละ 17.46 ของพื้นที่จังหวัดโดยมีโครงการชลประทานที่สำคัญๆ ดังนี้ โครงการชลประทานเพชรบุรีจำนวน 124,157 ไร่ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเพชรบุรีจำนวน 468,286 ไร่ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาราชบุรีฝั่งขวาจำนวน 86,500 ไร่และยังมีอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่จำนวน 1 แห่ง อ่างเก็บน้ำขนาดกลาง 13 แห่ง

3.4 โทรศัพท์ (ที่มา: บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน))

สถานการณ์ให้บริการโทรศัพท์

3.4.1 ศูนย์บริการลูกค้า 4 แห่ง ได้แก่ สาขาเพชรบุรี สาขาท่าช้าง สาขาชะอำ และสาขาเขาย้อย

3.4.2 ชุมสายโทรศัพท์จำนวน 158 แห่ง ทีโอที 128 แห่ง ทีทีแอนด์ที 30 แห่ง

3.4.3 เลขหมายให้บริการ (ผู้ใช้และสาธารณะ) จำนวน 61,978 เลขหมาย ทีโอที 37,992 เลขหมาย ทีทีแอนด์ที 23,983 เลขหมาย

3.4.4 เลขหมายโทรศัพท์ที่มีผู้ใช้บริการจำนวน 32,041 เลขหมาย ทีโอที 21,621 เลขหมาย ทีทีแอนด์ที 10,420 เลขหมาย

3.4.5 เลขหมายว่างเพื่อใช้สำรองหรือให้เช่าจำนวน 28,609 เลขหมายทีโอที 15,288 เลขหมาย ทีทีแอนด์ที 13,321 เลขหมาย

3.5 การคมนาคม

จังหวัดเพชรบุรีเป็นจังหวัดที่มีเส้นทางคมนาคมเชื่อมต่อกับภาคใต้และภูมิภาคอื่นๆ ของประเทศ การเดินทางเข้าสู่จังหวัดทำได้หลายทาง ดังนี้

3.5.1 ทางรถยนต์

3.5.1.1 เส้นทางกรุงเทพฯ (ปิ่นเกล้า-นครชัยศรี) - นครปฐม - ราชบุรี - เพชรบุรี ระยะทางประมาณ 156 กิโลเมตร

3.5.1.2 เส้นทางกรุงเทพฯ (ธนบุรี-ปากท่อ) -สมุทรสาคร-สมุทรสงคราม-เพชรบุรี ระยะทางประมาณ 123 กิโลเมตร

3.5.1.3 เส้นทางกรุงเทพฯ สมุทรสาคร สมุทรสงคราม เส้นทางคลองโคก-บางตะบูน ระยะทางประมาณ 125 กิโลเมตร

3.5.2 ทางรถไฟ

มีขบวนรถขึ้น-ลงผ่านจังหวัดเพชรบุรี วันละประมาณ 24 ขบวน ระยะทาง 167 กิโลเมตร จากกรุงเทพฯ สามารถขึ้นรถไฟได้ที่สถานีรถไฟกรุงเทพฯ (หัวลำโพง) และสถานีธนบุรี (บางกอกน้อย) สถานีรถไฟที่สำคัญในเขตจังหวัดเพชรบุรี คือ สถานีเพชรบุรี สถานีเขาย้อยและสถานีชะอำ

3.6 การสื่อสาร

จังหวัดเพชรบุรีมีที่ทำการไปรษณีย์จำนวน 10 แห่ง ให้บริการด้านการสื่อสารไปรษณีย์ บริการ การเงิน บริการธุรกิจขนส่งและธุรกิจค้าปลีก และมีที่ทำการไปรษณีย์อนุญาติเอกชนรวม 24 แห่ง

3.7 แหล่งน้ำ

มีแหล่งน้ำตามธรรมชาติที่มีความสำคัญต่อความเป็นอยู่ของประชาชนประกอบด้วย

3.7.1 แม่น้ำเพชรบุรี ต้นน้ำจากเทือกเขาสูงชันทางด้านตะวันตกของจังหวัดไหลผ่านอำเภอแก่งกระจานอำเภอท่ายาง อำเภอบ้านลาด อำเภอเมืองฯ แล้วลงสู่อ่าวไทยที่อำเภอบ้านแหลม มีความยาว 210 กิโลเมตร เป็นแม่น้ำที่มีความสำคัญของจังหวัดเพชรบุรีตั้งแต่นั้นจนถึงปัจจุบัน

3.7.2 แม่น้ำบางกลอย ต้นน้ำจากเทือกเขาอันเมียงในเขตอำเภอหนองหญ้าปล้องไหลมาบรรจบแม่น้ำเพชรบุรีบริเวณอำเภอแก่งกระจาน มีความยาว 45 กิโลเมตร

3.7.3 ห้วยแม่ประโดน ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาบริเวณเขตติดต่อระหว่างอำเภอหนองหญ้าปล้องกับอำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรีและมีสาขาสำคัญ ได้แก่ ห้วยมะเร็ว ห้วยเสือกัดช้าง ห้วยสมูลแว้งและไหลมาบรรจบแม่น้ำเพชรบุรี ในบริเวณเขตอำเภอแก่งกระจาน มีความยาว 56 กิโลเมตร

3.7.4 ห้วยแม่ประจันต์ ต้นน้ำจากเทือกเขาในจังหวัดราชบุรีไหลผ่านอำเภอหนองหญ้าปล้องและไหลมาบรรจบแม่น้ำเพชรบุรี บริเวณเขื่อนเพชรบุรีในเขตอำเภอท่ายาง

3.7.5 แม่น้ำบางตะบูน เป็นสาขาของแม่น้ำเพชรบุรี ซึ่งไหลย้อนขึ้นไปทางเหนือผ่านอำเภอเขาย้อย อำเภอบ้านแหลมออกสู่อ่าวไทยที่ปากอ่าวบางตะบูน อำเภอบ้านแหลม มีความยาวประมาณ 13 กิโลเมตร

3.8 ข้อมูลด้านศาสนาและวัฒนธรรม

3.8.1 ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธร้อยละ 96.67 ศาสนาอิสลามร้อยละ 3.26 และศาสนาคริสต์ร้อยละ 0.07 นอกนั้นเป็นศาสนาอื่นๆ

3.8.2 มีวัด 263 วัด มัสยิด 14 แห่ง โบสถ์คริสต์ 8 แห่ง

3.8.3 มีสภาวัฒนธรรม 88 แห่ง (สภาวัฒนธรรมจังหวัด 1 แห่ง สภาวัฒนธรรมอำเภอ 8 แห่ง สภาวัฒนธรรมตำบล 79 แห่ง)

3.8.4 มีศูนย์วัฒนธรรม 3 แห่ง (ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเพชรบุรี ศูนย์วัฒนธรรมท้องถิ่นวัดภาคกลาง ศูนย์วัฒนธรรมโรงเรียนคงคาราม)

3.8.5 มีแหล่งโบราณคดี (โบราณสถาน-โบราณวัตถุ) 29 แห่ง (ที่มา: สำนักวัฒนธรรมจังหวัดเพชรบุรี)

3.9 ข้อมูลด้านการสาธารณสุขจังหวัดเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรีมีสถานบริการสาธารณสุขของภาครัฐและเอกชน ดังนี้

3.9.1 โรงพยาบาลทั่วไป 1 แห่ง 422 เตียง

3.9.2 โรงพยาบาลชุมชน 7 แห่ง (60 เตียง 2 แห่ง, 30 เตียง 5 แห่ง)

3.9.3 โรงพยาบาลของรัฐสังกัดอื่น (กระทรวงกลาโหม) 1 แห่ง 10 เตียง

3.9.4 สถานีนอนามัย 117 แห่ง

3.9.5 สถานีนอนามัยสังกัด อบต. 1 แห่ง

3.9.6 ศูนย์บริการสาธารณสุขของเทศบาล 3 แห่ง (เทศบาลเมืองเพชรบุรี, เทศบาลเมืองชะอำ, เทศบาลตำบลบางตะบูน)

3.9.7 สถานีกาชาด 1 แห่ง

3.9.8 โรงพยาบาลเอกชน 2 แห่ง รวม 200 เตียง

3.9.9 สถานพยาบาล 1 แห่ง ขนาด 10 เตียง

3.9.10 คลินิกเวชกรรม 69 แห่ง คลินิกทันตกรรม 20 แห่ง คลินิกการพยาบาลและการผดุงครรภ์ 56 แห่ง คลินิกการแพทย์แผนไทย 6 แห่ง คลินิกเทคนิคการแพทย์ 2 แห่ง (ที่มา: สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเพชรบุรี)

3.10 ข้อมูลด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

3.10.1 มีสถานีตำรวจภูธร 13 แห่ง

3.10.2 หน่วยตำรวจเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน 4 หน่วย ได้แก่

3.10.2.1 กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ กองบัญชาการตำรวจ
ตระเวนชายแดน ค่ายนเรศวร อ.ชะอำ

3.10.2.2 กองกำกับการ 1 กองบังคับการฝึกพิเศษ กองบัญชาการตำรวจ
ตระเวนชายแดน ค่ายพระรามหก อ.ชะอำ

3.10.2.3 กองกำกับการ 7 กองบังคับการฝึกพิเศษ กองบัญชาการตำรวจ
ตระเวนชายแดน ค่ายศรียานนท์ อ.ชะอำ

3.10.2.4 กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดน 144 กองกำกับการตำรวจ
ตระเวนชายแดนที่ 14 อ.หนองหญ้าปล้อง (ที่มา: ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี)

จากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งกล่าวที่ได้นำเสนอไว้ในเนื้อหาข้างต้น
ดังนั้นผู้วิจัยได้นำมาสรุปเป็นประเด็นที่นำไปสู่การพัฒนาเครื่องมือและนำไปใช้ประโยชน์ในการ
ดำเนินการวิจัย และภาพรวมในการใช้ประโยชน์ของแนวคิด ทฤษฎี ข้อมูลสนับสนุน และเอกสาร
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0
ดังตารางที่ 7, 8 ดังนี้

ตารางที่ 7 สรุปประเด็นที่นำไปสู่การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและนำไปใช้ประโยชน์ในการ
ดำเนินการวิจัย

ประเด็น	นักคิด	กรอบความหมาย ประเด็น
พื้นที่ สร้างสรรค์	Comunian (2011) Pratt (2008) Markusen (2006) Peck (2005) Kotkin (2006) Malanga (2004) Donald and Morrow (2005) Charles Landry (1995) Landry and Bianchini (1995) Florida (1993) มณฑิณี ยงวิกุล (2553) อภิสิทธิ์ ไส้ศัตรูไกล (2553) สิริมา ศิริมาตยนันท์ (2553)	พื้นที่สร้างสรรค์ไม่ใช่เรื่องของ การปรับปรุงภูมิทัศน์ หรือการพัฒนาพื้นที่ใน เชิงการท่องเที่ยวเพียงด้านเดียวเท่านั้น แต่เป็นพื้นที่และสภาพแวดล้อมที่เอื้อให้ เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมจาก ความคิดสร้างสรรค์ เป็นแหล่งรวมนักคิด และผู้ประกอบการสร้างสรรค์จากทั้งใน และต่างประเทศ สร้างรายได้ให้แก่กลุ่ม คนในพื้นที่นั้นๆ รวมถึงการเพิ่มศักยภาพ ในการแข่งขันให้กับเศรษฐกิจของเมือง นำไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นตามลำดับ

ตารางที่ 7 สรุปประเด็นที่นำไปสู่การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและนำไปใช้ประโยชน์ในการ
ดำเนินการวิจัย (ต่อ)

ประเด็น	นักคิด	กรอบความหมาย ประเด็น
เศรษฐกิจ สร้างสรรค์	John Hawkins (2011) Throsby D. (2001) เสาวรภย์ กุสุมา ณ อยุธยา (2553) ฐิติเทพ สิทธิยศ (2553) ชาญณรงค์ ชัยพัฒน์ (2553) ศักดิ์ชัย เกียรตินาคินทร์ (2552) ศุภวุฒิ สายเชื้อ, และคณะ (2552) ศรีกัญญา มงคลศิริ (2552) มณฑิรา ธาตาอำนวยการชัย (2552)	เป็นการกระจายโอกาสให้กับประชาชน ไม่ใช่การสร้างรายได้ให้กับกลุ่มใดกลุ่ม หนึ่ง หากแต่ทุกคนจะต้องมีรายได้ เชื่อมโยงกันเป็นลูกโซ่ การสร้างธุรกิจ โดยคำนึงถึงความสัมพันธ์ความเป็นอยู่ และรายได้ของทุกคนในสังคม โดย รัฐบาลมีหน้าที่ในการสร้างโอกาสด้วย การสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้เกิด กระบวนการผลิตสินค้าและบริการอย่าง สร้างสรรค์
การวิจัยเชิง นโยบาย	Dukeshire and Thurlow (2002) Majchrzak (1984) วีโรจน์ สารรัตน์ (2556) นภดล พูลสวัสดิ์ (2551) สุคนธา คงศีล และ สุขุม เจียมตน (2550) กิงพร ทองใบ (2549) นภดล มโนงาม (2548) กรวิวี ศรีจการ (2547) ประชุม รอดประเสริฐ (2547)	การวิจัยเชิงนโยบายเป็นกระบวนการ และระบบการศึกษาข้อมูลเพื่อการ วิเคราะห์ผล ข้อเสนอแนะและแนวทาง ปฏิบัติ เพื่อนำไปสู่การพัฒนานโยบาย และน่านโยบายที่ได้ไปสร้างยุทธศาสตร์ โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ แนวทาง กฎระเบียบ วิธีการเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ เป็นสิ่งบอกทิศทางในการพัฒนาประเทศ ทั้งในทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง นำพาองค์กรไปสู่จุดมุ่งหมายที่วางไว้ อย่างมีประสิทธิภาพ
การวิจัย อนาคต	Glenn (1999) Fowles (1978) Delbecq, Van de Ven & Gustafson (1975) บุญมี พันธุ์ไทย (2553) จุมพล พูลภัทรชีวิน (2548)	การวิจัยอนาคตเป็นการศึกษาแนวโน้มที่ เป็นไปได้และเป็นไปไม่ได้ ทั้งที่พึง ประสงค์และไม่พึงประสงค์ เพื่อที่จะ หาทางทำแนวโน้มที่พึงประสงค์ให้ เกิดขึ้นและขจัดแนวโน้มที่ไม่พึงประสงค์ ให้ลดน้อยลงหรือหมดไป มีประโยชน์

ตารางที่ 7 สรุปประเด็นที่นำไปสู่การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและนำไปใช้ประโยชน์ในการ
ดำเนินการวิจัย (ต่อ)

ประเด็น	นักคิด	กรอบความหมาย ประเด็น
การวิจัย อนาคต (ต่อ)	สุวิมล ว่องวาณิช (2542)	ทางการวิจัยในการกำหนดนโยบาย การ วางแผน การตัดสินใจในการปฏิบัติที่จะ นำไปสู่การสร้างอนาคตอันพึงประสงค์

ที่มา : จากการสรุปประเด็นการทบทวนวรรณกรรมของผู้ศึกษาวิจัย

ตารางที่ 8 สรุปแนวทางการศึกษาและใช้ประโยชน์จากแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประเด็นที่เกี่ยวข้อง	แนวทางการศึกษาและการใช้ประโยชน์				
	สนับสนุน ปัญหาและ วัตถุประสงค์ ของการวิจัย	พัฒนารอบ แนวคิด ในการวิจัย	การ ดำเนินการ วิจัยขั้นตอน ที่ 1	การ ดำเนินการ วิจัยขั้นตอน ที่ 2	สนับสนุน การอภิปราย ผลการวิจัย
แนวคิดเกี่ยวกับ พื้นที่สร้างสรรค์		√			√
แนวคิดเกี่ยวกับ เศรษฐกิจ สร้างสรรค์		√			√
แนวคิดเกี่ยวกับ ประเทศไทย 4.0		√			√
การวิจัย เชิงนโยบาย		√			√
การวิจัยเชิงอนาคต	√	√	√	√	√
ข้อมูลทั่วไปของ จังหวัดเพชรบุรี	√		√		
งานวิจัยและ เอกสารที่เกี่ยวข้อง					√

ที่มา : จากการสรุปประเด็นการทบทวนวรรณกรรมของผู้ศึกษาวิจัย

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0” มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการณ์และความต้องการของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี 2) ร่างรูปแบบการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี 3) ร่างกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี 4) นำเสนอและรับรองรูปแบบและกลยุทธ์ โดยการประชุมข้อเสนอเชิงนโยบายในการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี โดยใช้รูปแบบการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R & D) ร่วมกับการวิจัยเชิงนโยบาย (Policy Research) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ร่วมกับเทคนิคการวิจัยเชิงอนาคตแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) มีขั้นตอนดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

รูปแบบการศึกษา

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีวิทยาการวิจัยและพัฒนา และการวิจัยเชิงนโยบาย เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการเชิงคุณภาพโดยใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร วารสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการเก็บข้อมูลภาคสนาม สัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลได้แล้ว จึงนำมาวิเคราะห์สรุปและนำเสนอในการประชุมเพื่อยืนยันผลการศึกษา

การเลือกพื้นที่ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาเฉพาะจังหวัดเพชรบุรี เนื่องจากกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ได้พิจารณาคัดเลือกจังหวัดเพชรบุรี เป็น 1 ใน 10 จังหวัดเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ นำไปสู่การปฏิบัติเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และมุ่งไปสู่การเป็นเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์อย่างสมบูรณ์ จึงนับว่าเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพในการศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 โดยสามารถเชื่อมโยงด้านการท่องเที่ยว และเป็นโอกาสของการพัฒนาพื้นที่สร้างสรรค์ให้แพร่หลายไปสู่จังหวัดอื่นๆ เพื่อตอบสนองนโยบายเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

ขั้นตอนการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปตามระเบียบและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

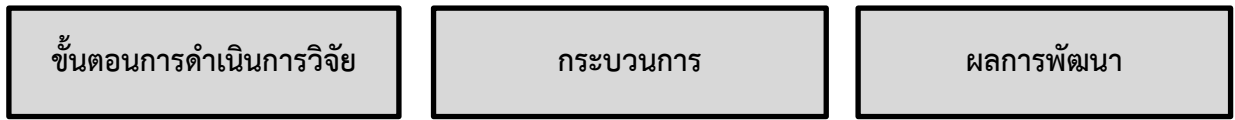
ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการณ์และความต้องการการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์รูปแบบการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

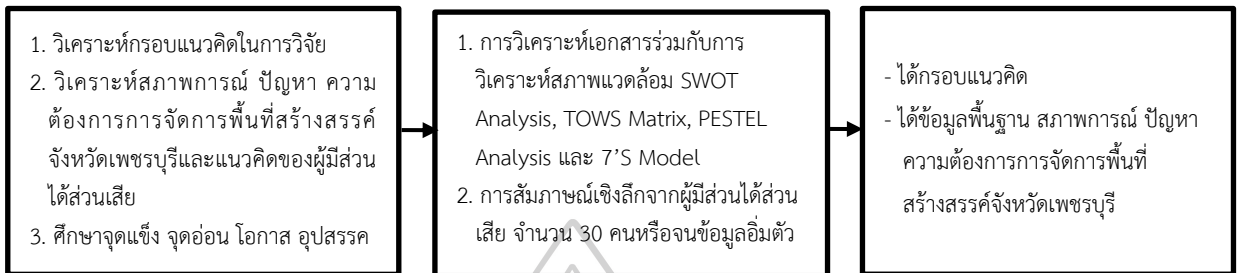
ขั้นตอนที่ 3 ร่างกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

ขั้นตอนที่ 4 นำเสนอและรับรองรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

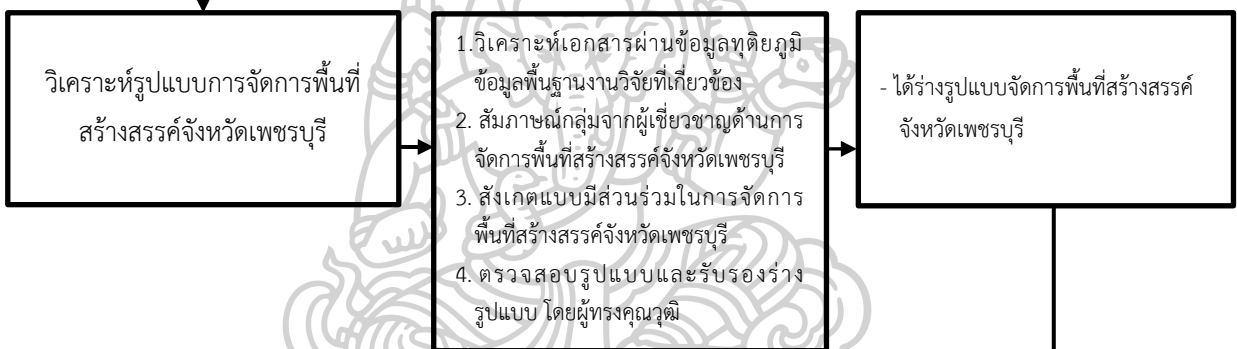




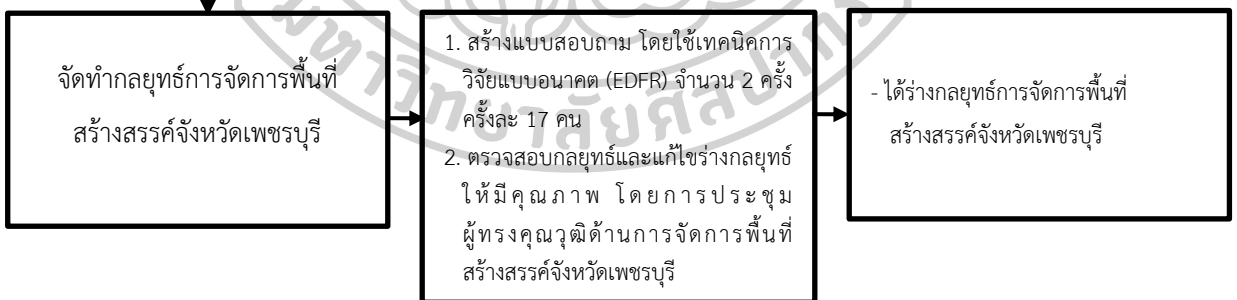
ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการณ์และความต้องการการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี



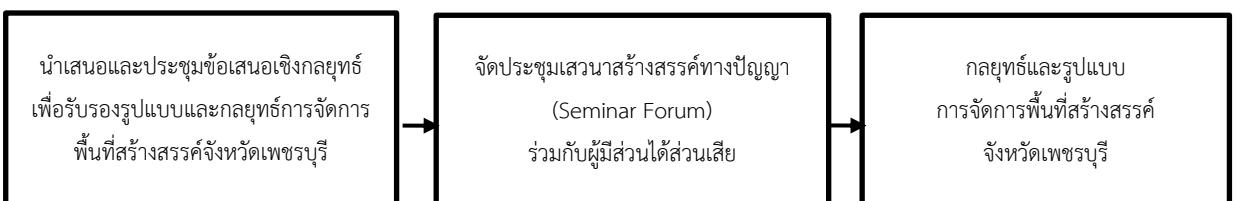
ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์รูปแบบการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี



ขั้นตอนที่ 3 ร่างกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี



ขั้นตอนที่ 4 นำเสนอและรับรองรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี



แผนภูมิที่ 7 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการณ์และความต้องการการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ จังหวัดเพชรบุรีตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

1. วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาสภาพการณ์และความต้องการการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

2. วิธีการดำเนินการวิจัย

2.1 การวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) ทั้งนโยบาย แผนงาน ยุทธศาสตร์และโครงการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ทั้งเอกสาร หนังสือ ตำรา แผ่นพับ สื่อชนิดต่างๆ และเว็บไซต์ต่างๆ ประกอบด้วยเอกสาร ทั้งนโยบาย แผนงาน ยุทธศาสตร์และโครงการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี

2.2 ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการด้านการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นกลุ่มที่ปฏิบัติงานที่มีความเกี่ยวข้องกับการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) จำนวน 30 คน เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนและรอบด้าน ประกอบด้วย กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กรมการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเพชรบุรี คณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนจังหวัดเพชรบุรี

2.3 ศึกษาสภาพแวดล้อมเพื่อหาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคที่ส่งผลต่อการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ด้วยเทคนิค SWOT Analysis และวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยโดยเทคนิค TOWS Matrix, PESTEL Analysis, 7's Model

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และเป็นเครื่องมือที่พัฒนาเพื่อให้สอดคล้องเหมาะสมกับการวิจัย ซึ่งเครื่องมือสำหรับการวิจัยในแต่ละขั้นตอน ประกอบด้วย 1) แบบวิเคราะห์เอกสารที่ใช้การศึกษารูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 โดยใช้วิธีวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง 2) ศึกษาเอกสารการสร้างแบบวิเคราะห์เอกสารที่ใช้ในการวิจัย 3) การสร้างแบบวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหา เอกสารโดยให้ครอบคลุมเกี่ยวกับรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

3. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

แนวทางการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยได้นำแนวทางการสัมภาษณ์เชิงลึกให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความครอบคลุมเนื้อหา ความตรงของเนื้อหาและข้อความให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ แล้วนำแนวทางการสัมภาษณ์เชิงลึกมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์

ของคำถาม จากนั้นนำไปทดลองใช้กับเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ นำกลับมาปรับปรุงก่อนนำไปใช้จริงในภาคสนาม ใช้การตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความถูกต้องและเชื่อถือได้ (Valid and Reliable) เพื่อพิสูจน์ว่าข้อมูลที่ผู้วิจัยได้มานั้นถูกต้องหรือไม่ โดยการหาข้อมูลจากหลายฝ่ายหรือใช้วิธีการหลายวิธีในการเก็บรวบรวมข้อมูลในประเด็นเดียวกัน จนกระทั่งได้ความคิดหรือข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นหรือเรื่องนั้นๆ ออกมา (Share Subjectivity) ตามที่คนส่วนใหญ่เข้าใจหรือรู้สึก กล่าวโดยสรุปคือ วิธีการตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation) ที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในการตรวจสอบข้อมูล คือ 1) การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) 2) การตรวจสอบสามเส้าด้านทฤษฎี (Theory Triangulation) และ 3) การตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีการรวบรวมข้อมูล (Methodological Triangulation) (Denzin, 1978: 294-304)

นำแบบวิเคราะห์เอกสารที่ใช้ศึกษาความต้องการที่แก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้ววิเคราะห์เอกสาร

3.1 การรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล เอกสารนโยบาย แผนงาน ยุทธศาสตร์และโครงการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ทั้งเอกสาร หนังสือ ตำราแผ่นพับ สื่อชนิดต่างๆ และเว็บไซต์ต่างๆ ด้วยตนเอง

3.2 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

4. การสัมภาษณ์เชิงลึก

เพื่อสอบถามข้อมูลการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี โดยศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน

4.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นกลุ่มผู้ปฏิบัติงานที่มีความเกี่ยวข้องกับการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) จำนวน 30 คนหรือจนข้อมูลอิ่มตัว (Saturated Data) ประกอบด้วย

ภาครัฐ ประกอบด้วย

1. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
2. กรมการท่องเที่ยว
3. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
4. สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเพชรบุรี
5. คณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนจังหวัดเพชรบุรี

ภาคเอกชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประกอบด้วย

1. หอการค้าจังหวัด
2. สภาอุตสาหกรรมจังหวัด
3. สมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวและโรงแรมจังหวัดเพชรบุรี
4. ผู้ประกอบการต่างๆ

4.2 การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือ ได้แก่ แนวทางการสัมภาษณ์ระดับลึกสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 โดยคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลหลักด้วยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) ประกอบด้วย กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กรมการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเพชรบุรี คณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนจังหวัดเพชรบุรี

4.3 ประเด็นการสัมภาษณ์ระดับลึก ดังนี้

- 2.3.1 ภาพรวมการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีเป็นอย่างไร
- 2.3.2 สภาพการณ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีเป็นอย่างไร
- 2.3.3 การพัฒนาการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีเป็นอย่างไร
- 2.3.4 ความต้องการและความคาดหวังการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีมีอะไรบ้าง
- 2.3.5 ปัญหาและอุปสรรคการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีมีอะไรบ้าง และมีข้อเสนอแนะอย่างไร

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

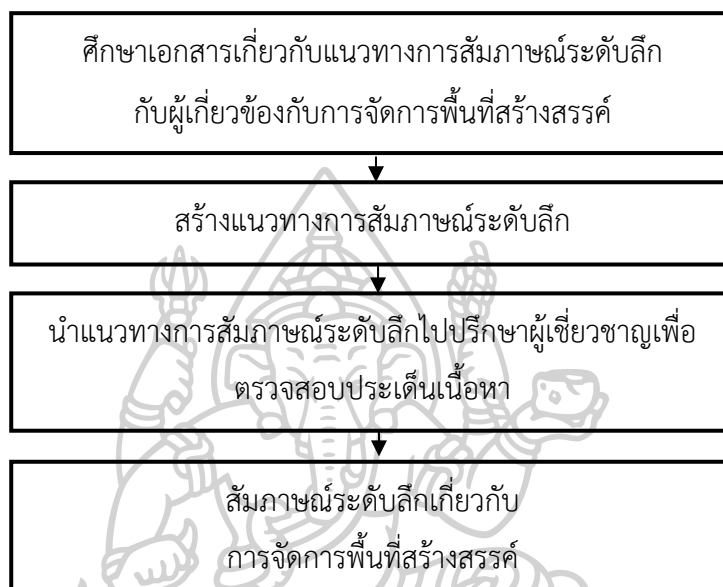
การศึกษาวิจัยรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 ใช้เทคนิคการวิเคราะห์ทางสถิติ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ
2. วิเคราะห์ประเด็นเชิงกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีในปัจจุบัน โดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. วิเคราะห์ทิศทางเชิงกลยุทธ์ในการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีในอนาคต โดยการหาค่ามัธยฐาน (Median)

ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกในการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และหลังจากที่ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลเหล่านั้นมาแยกประเภท จัดหมวดหมู่ เพื่อง่ายต่อการวิเคราะห์ โดยใช้วิธีเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลไปพร้อมๆ กัน ตลอดระยะเวลาที่ดำเนินการวิจัย กล่าวคือในแต่ละวันหลังจากเก็บข้อมูลเสร็จผู้วิจัย

กลับมาบันทึกข้อมูลอย่างละเอียด พร้อมจัดหมวดหมู่ วิเคราะห์ข้อมูล เสนอผลการวิจัยในลักษณะของการบรรยายข้อมูลและสรุปเชิงวิเคราะห์ที่เชื่อมโยงกับแนวคิดทฤษฎี

จากการสร้างแนวทางการสัมภาษณ์ระดับลึกเกี่ยวกับรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 สามารถสรุปได้ดังแผนภูมิที่ 8



แผนภูมิที่ 8 ขั้นตอนการสร้างแนวทางการสัมภาษณ์ระดับลึกเกี่ยวกับรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

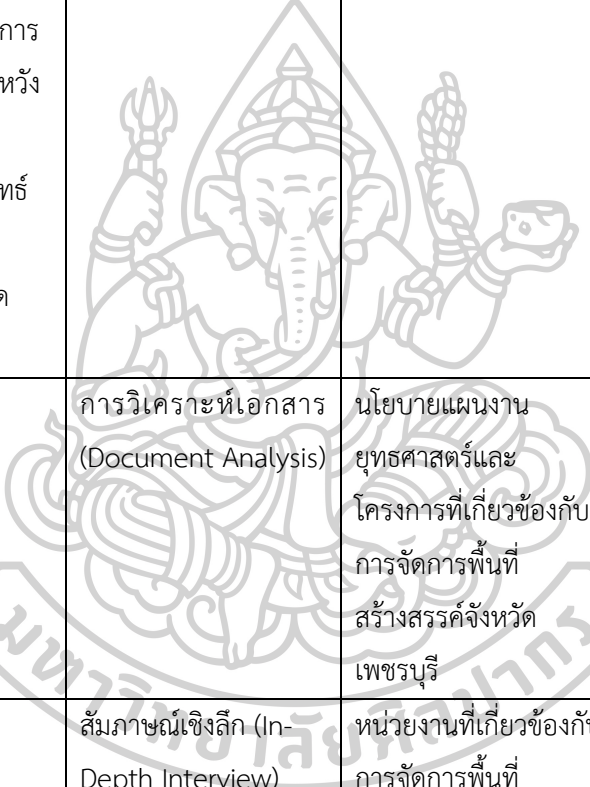
6. การวิเคราะห์ SWOT Analysis, 7'S Model, PESTEL Analysis และ TOWS Matrix

6.1 วิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ก็เพื่อใช้ศึกษาจุดแข็ง (Strengths) จุดอ่อน (Weaknesses) โอกาส (Opportunities) และภัยคุกคาม (Threats) โดยการใช้ตารางประเมินของ Wheelen and Hunger และการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมโดยใช้ตารางวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก (External Factors Analysis Summary: EFAS) 2) การวิเคราะห์ปัจจัยภายใน (Internal Factors Analysis Summary: IFAS) โดยใช้การวิเคราะห์ 7'S Model และ PESTEL Analysis ร่วมด้วย (Wheelen & Hunger, 2006)

6.2 การจับคู่หาความสัมพันธ์ปัจจัยสภาพแวดล้อมด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ TOWS Matrix เพื่อนำมาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่เกิดจากการประเมินสภาพแวดล้อมภายใน จุดแข็ง (S) จุดอ่อน (W) และการประเมินจากสภาพแวดล้อมภายนอก โอกาส (O) อุปสรรค (T) เพื่อ

นำข้อมูลมาวิเคราะห์พิจารณาาร่วมกันเพื่อกำหนดทางเลือกของรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่
สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 โดยใช้รูปแบบของ (Abraham, 2006)

ตารางที่ 9 สรุปขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์สภาพการณ์และความต้องการการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์
จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

วัตถุประสงค์	วิธีการ	กลุ่มเป้าหมาย/เอกสาร	เครื่องมือ/สถิติ
1. การศึกษาข้อมูล พื้นฐานและความ ต้องการแนวทางการ พัฒนาความคาดหวัง แนวทางการนำ รูปแบบและกลยุทธ์ การจัดการพื้นที่ สร้างสรรค์จังหวัด เพชรบุรี			
1.1 การวิเคราะห์ เอกสาร	การวิเคราะห์เอกสาร (Document Analysis)	นโยบายแผนงาน ยุทธศาสตร์และ โครงการที่เกี่ยวข้องกับ การจัดการพื้นที่ สร้างสรรค์จังหวัด เพชรบุรี	แบบวิเคราะห์เอกสารที่ สร้างขึ้น ใช้การ วิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis)
1.2 การสัมภาษณ์ เชิงลึก	สัมภาษณ์เชิงลึก (In- Depth Interview) จำนวน 30 คน	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับ การจัดการพื้นที่ สร้างสรรค์จังหวัด เพชรบุรี	แนวทางการสัมภาษณ์ เชิงลึกใช้การวิเคราะห์ เนื้อหา (Content Analysis)
1.3 การวิเคราะห์ปัจจัย ภายในและปัจจัย ภายนอก	การวิเคราะห์ SWOT Analysis, 7'S Model, PESTEL Analysis, TOWS Matrix	เอกสารนโยบาย แผนงาน ยุทธศาสตร์ และโครงการที่เกี่ยวข้อง กับการจัดการพื้นที่ สร้างสรรค์จังหวัด เพชรบุรี	แบบวิเคราะห์ SWOT Analysis, 7'S Model, PESTEL Analysis, TOWS Matrix ใช้การ วิเคราะห์เนื้อหา

ขั้นตอนที่ 2 สังเคราะห์รูปแบบการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

1. วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์เพื่อนำข้อมูลในขั้นตอนที่ 1 มาร่างรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

2. วิธีดำเนินการในการวิจัย

ผู้วิจัยนำข้อมูลสภาพการณ์และความต้องการของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีที่ได้มาจากขั้นตอนที่ 1 มาร่างรูปแบบการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

3. แหล่งข้อมูลและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

3.1 แหล่งข้อมูล จากการศึกษาข้อมูลสภาพการณ์และความต้องการการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 ในขั้นตอนที่ 1

3.2 ผู้ให้ข้อมูลหลัก กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถมีประสบการณ์เชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ประเมินตรวจสอบร่างรูปแบบ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ให้ความเห็นและอภิปรายเกี่ยวกับร่างรูปแบบการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

โดยการสร้างข้อสรุปจากการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากนั้นนำไปร่างรูปแบบการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 ตามลักษณะของข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ เพื่อนำเสนอแก่กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในขั้นตอนต่อไป

ตารางที่ 10 สรุปขั้นตอนที่ 2 สังเคราะห์รูปแบบการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

วัตถุประสงค์	วิธีการ	กลุ่มเป้าหมาย/เอกสาร	เครื่องมือ/สถิติ
1. เพื่อสังเคราะห์รูปแบบการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0			
1.1 สังเคราะห์รูปแบบการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0	การสังเคราะห์จากเอกสาร	ข้อมูลสภาพการณ์และความต้องการการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี	แบบสังเคราะห์เอกสาร
1.2 ตรวจสอบร่างรูปแบบการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0	การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และรับรองโดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ	ร่างรูปแบบการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0	แบบวิเคราะห์และรับรองรูปแบบการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี

ขั้นตอนที่ 3 ร่างกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

1. วัตถุประสงค์

1.1 เพื่อนำข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 และขั้นตอนที่ 2 มาพัฒนากลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

1.2 เพื่อตรวจสอบร่างกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

2. วิธีการดำเนินการวิจัย

ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยได้พัฒนาร่างกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 ด้วยวิธีการวิจัยอนาคตด้วยเทคนิค EDFR (Ethnographic Delphi Future Research) โดยผู้วิจัยจัดทำร่างกลยุทธ์และนำไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ดังนี้

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

นำแบบวิเคราะห์เอกสารไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาภาษา และการวัดประเมินผล เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ภาษาที่ใช้และนำมาหาค่า IOC ของแบบสอบถาม (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยกำหนดเกณฑ์พิจารณา ดังนี้

เห็นว่าสอดคล้อง	ให้คะแนน	+1
ไม่แน่ใจ	ให้คะแนน	0
เห็นว่าไม่สอดคล้อง	ให้คะแนน	-1

การวิเคราะห์ข้อมูลความเหมาะสมสอดคล้องของแบบวิเคราะห์เอกสารที่ใช้ในการศึกษาความต้องการโดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) คำนวณตามสูตร (Hemphill and Website, 1950: 325 – 342)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

$\sum R$ = ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

นำข้อมูลที่รวบรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence) ของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC ได้ค่าระหว่าง 0.60 - 1.00 และปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับรายละเอียดของคำถามให้มีความชัดเจนสามารถสื่อความหมายได้ง่าย

จากนั้น ผู้วิจัยใช้การวิจัยอนาคตด้วยเทคนิค EDFR สอบถามจากผู้เชี่ยวชาญ 17 คน จำนวน 2 รอบกำหนดขั้นตอนไว้ 3 ขั้นตอน คือ 1) การกำหนดคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญ 2) เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามรอบที่ 1 และ 3) เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามรอบที่ 2

3. แหล่งข้อมูลและกลุ่มเป้าหมาย

ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากสภาพการณ์และความต้องการของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 และสร้างแบบสอบถามถามความคิดเห็นกลุ่มเป้าหมายที่เป็นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ โดยวิธีการเลือกผู้เชี่ยวชาญแบบเจาะจง (Purposive Selection) จำนวน 17 คน โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาคุณสมบัติในข้อใดข้อหนึ่งหรือหลายข้อตามเกณฑ์ดังนี้ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง ผู้มีความรู้ ความชำนาญและประสบการณ์ในเรื่องเกี่ยวกับการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 แบ่งออกเป็น 5กลุ่ม ได้แก่

3.1 ภาครัฐ หมายถึง ผู้รับผิดชอบด้านการจัดทำกลยุทธ์ในการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี หรือผู้ที่ปฏิบัติงานด้านการท่องเที่ยวระดับประเทศ หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่ส่งผลต่อการ

ผลักดันกลยุทธ์สู่การปฏิบัติผู้ที่ให้คำปรึกษา แนะนำ สนับสนุนและแก้ไขปัญหาในการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์

3.2 ภาคเอกชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมายถึง ผู้มีส่วนร่วมในการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีผู้ที่สนับสนุนและส่งเสริมด้านการตลาด

3.3 ภาคประชาชน หมายถึง ผู้นำชุมชนหรือประชาชนที่มีส่วนร่วมในการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีในพื้นที่เป้าหมาย

3.4 ผู้จัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี

3.5 นักวิชาการด้านการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน ตามเทคนิคการวิจัยแบบ EDFR ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

4.1 การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ โดยผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพปัจจุบันและวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 มาจัดทำเป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีข้อความเกี่ยวกับกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 แล้วนำไปสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน เป็นการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure Interview)

4.2 การวิเคราะห์จัดทำแบบสอบถาม เพื่อให้ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเป็นความเห็นพ้องต้องกัน (Consensus) ผู้วิจัยนำผลการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์แล้วสร้างเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 เป็นลักษณะของแบบสอบถามเป็นคำถามปลายปิด มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม จำนวน 17 คนลงความเห็น

4.3 การยืนยันความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้รับคืนจากผู้เชี่ยวชาญสร้างเป็นแบบสอบถามปลายปิดโดยเพิ่มตำแหน่งค่ามัธยฐาน (Median) ฐานนิยม (Mode) และค่าพิสัยควอไทล์ (Interquartile Range) และตำแหน่งที่ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนตอบส่งให้ผู้เชี่ยวชาญชุดที่ส่งกลับคืน พิจารณาคำตอบใหม่ แล้วตอบกลับมาก่อครั้ง ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา ทั้งนี้ เมื่อดำเนินการวิจัยตามเทคนิคการวิจัยครบทั้ง 3 รอบแล้ว ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาวิเคราะห์ผลข้อมูลทางสถิติ แล้วนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา (ร่าง) รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน ตามกระบวนการวิจัย EDFR ในรอบที่ 1 และ 2 ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติค่ามัธยฐาน

และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ แล้วนำมาแปลผลค่ามัธยฐานจากแบบสอบถาม มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยให้ความหมายดังนี้ (Best and Kahn, 2006)

ค่ามัธยฐานตั้งแต่ 4.50-5.00	หมายถึง	โอกาสที่จะเกิดขึ้นจริงมากที่สุด
ค่ามัธยฐานตั้งแต่ 3.50-4.49	หมายถึง	โอกาสที่จะเกิดขึ้นจริงมาก
ค่ามัธยฐานตั้งแต่ 2.50-3.49	หมายถึง	โอกาสที่จะเกิดขึ้นจริงปานกลาง
ค่ามัธยฐานตั้งแต่ 1.50-2.49	หมายถึง	โอกาสที่จะเกิดขึ้นจริงน้อย
ค่ามัธยฐานตั้งแต่ 1.00-1.50	หมายถึง	โอกาสที่จะเกิดขึ้นจริงน้อยที่สุด

สำหรับเกณฑ์ที่ใช้เพื่อพิจารณาว่าข้อความใดเหมาะสมสำหรับการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีจะเลือกข้อความที่มีค่ามัธยฐาน (Median) มากกว่า 3.50 และค่าพิสัยควอไทล์ (Interquartile Range) น้อยกว่า 1.50 โดยผู้วิจัยคำนวณหาค่าแตกต่างระหว่างควอไทล์ที่ 3 กับควอไทล์ที่ 1 ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.50 แสดงว่าความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อความนั้นเห็นสอดคล้องกัน (Consensus) แต่ถ้าค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของข้อความนั้นมีค่ามากกว่า 1.50 แสดงว่าความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อความนั้นไม่สอดคล้องกัน

ตารางที่ 11 สรุปขั้นตอนที่ 3 ร่างกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

วัตถุประสงค์	วิธีการ	กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือ/ สถิติ
1. เพื่อพัฒนากลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0	นำแบบสอบถาม (ร่างยุทธศาสตร์) ไปตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ (IOC)	ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน	การวิเคราะห์ข้อมูลความเหมาะสมสอดคล้องของแบบวิเคราะห์เอกสารที่ใช้ในการศึกษาความต้องการโดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
2. เพื่อตรวจสอบและยืนยันร่างกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี	เทคนิคการวิจัยเชิงอนาคตเทคนิค EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research)	1. ภาครัฐ 2. ภาคเอกชน 3. ภาคประชาชน	1. แบบสอบถามปลายปิด 2. มัธยฐาน (Median), ค่าพิสัยควอไทล์

ตารางที่ 11 สรุปขั้นตอนที่ 3 ร่างกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	วิธีการ	กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือ/ สถิติ
ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้		4. ผู้จัดการกิจกรรมการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ 5. นักวิชาการด้านการท่องเที่ยว	(Interquartile Range)
2.1 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ	นำข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 มาจัดทำแบบสัมภาษณ์	1. ภาครัฐ 2. ภาคเอกชน 3. ภาคประชาชน 4. ผู้จัดการกิจกรรมการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ 5. นักวิชาการด้านการท่องเที่ยว	ใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi- structure)
2.2 วิเคราะห์จัดทำแบบสอบถามรอบที่ 1	นำผลการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์แล้วสร้างเป็นแบบสอบถามปลายปิด	1. ภาครัฐ 2. ภาคเอกชน 3. ภาคประชาชน 4. ผู้จัดการกิจกรรมการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ 5. นักวิชาการด้านการท่องเที่ยว	ใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi- structure)
2.3 การยืนยันความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ	นำข้อมูลที่ได้รับคืนจากแบบสอบถามรอบที่ 1 มาวิเคราะห์	1. ภาครัฐ 2. ภาคเอกชน 3. ภาคประชาชน 4. ผู้จัดการกิจกรรมการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ 5. นักวิชาการด้านการท่องเที่ยว	แบบสอบถามจากรอบที่ 1 สถิติที่ใช้ Median, Mode, IQR

ขั้นตอนที่ 4 นำเสนอและรับรองรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

1. วัตถุประสงค์

เพื่อนำเสนอและรับรองรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 โดยการประชุมเสวนาสร้างสรรค์ทางปัญญาเพื่อหาข้อเสนอเชิงนโยบาย (Policy Meeting)

2. วิธีดำเนินการวิจัย

เมื่อดำเนินการตามการวิจัยอนาคตแบบ EDFR ครบทั้ง 3 รอบ ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการศึกษาในขั้นตอนที่ 3 มาตรวจสอบและประเมินความเหมาะสมและสำคัญของข้อเสนอร่างรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 ส่งให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมพิจารณาความตรงตามเนื้อหา ความครบถ้วน และความสมบูรณ์ของร่างรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 จากนั้นผู้วิจัยดำเนินการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาให้มีเนื้อหาครบถ้วน

ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความเหมาะสมและรับรองรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 โดยการจัดประชุมเสวนาสร้างสรรค์ทางปัญญา (Seminar Forum) จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) หรือกลุ่มผู้กำหนดกลยุทธ์ กลุ่มมีบทบาทสนับสนุน กลุ่มผู้รับประโยชน์ กลุ่มนักวิชาการ เพื่อร่วมกันคิด วิพากษ์วิจารณ์ ร่วมให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากผลการวิจัยที่ดำเนินการแล้วในขั้นตอนที่ผ่านมา

3. กลุ่มเป้าหมาย

ผู้เข้าร่วมเสวนาสร้างสรรค์ทางปัญญา (Seminar Forum) ประกอบด้วยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ใช้การเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วยผู้แทนจากภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน ผู้จัดกิจกรรมการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์และนักวิชาการด้านการท่องเที่ยว รวมทั้งสิ้นจำนวน 30 คน

4. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ประเด็นการสัมมนาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาจากองค์ประกอบของรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

4.2 ร่างรูปแบบการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

4.3 ร่างกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

4.4 อุปกรณ์ ได้แก่ เครื่องบันทึกเสียง กล้องถ่ายรูป สมุดบันทึก

5. การรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ

5.1 ผู้วิจัยนำร่างรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 ที่ได้จากการดำเนินการวิจัยในขั้นตอนที่ 2 และ 3 จัดทำเป็นเอกสารประกอบการจัดเสวนาสร้างสรรค์ทางปัญญา (Seminar Forum)

5.2 จัดทำหนังสือเชิญผู้เข้าร่วมสัมมนากลุ่มต่างๆ

5.3 ผู้วิจัยนำร่างรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 นำเสนอต่อผู้เข้าร่วมเสวนาเพื่อให้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ ซึ่งผู้เข้าร่วมเสวนาจะได้อภิปราย ชักถาม และแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับข้อเสนอร่างรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 โดยการอภิปรายในครั้งนี้ผู้เข้าร่วมเสวนาได้พิจารณาข้อเสนอรูปแบบและกลยุทธ์ ตรวจสอบทิศทางดำเนินการร่วมกับความเชื่อมโยงของผลการศึกษาในตอนที่ 3 จากการเก็บข้อมูลด้วยเทคนิค EDFR จากผู้เชี่ยวชาญ

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการเสวนาสร้างสรรค์ทางปัญญา (Public Forum) มาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สรุปผลการวิจัยและเขียนรายงานการวิจัย

ตารางที่ 12 สรุปขั้นตอนที่ 4 การนำเสนอและรับรองรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี

วัตถุประสงค์	วิธีการ	กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือ/สถิติ
เพื่อนำเสนอและรับรองรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0	จัดประชุมเสวนาสร้างสรรค์ทางปัญญา (Seminar Forum)	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประกอบด้วย ผู้แทนจาก ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชนผู้จัดกิจกรรมการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ และภาควิชาการ	เครื่องมือการจัดประชุมการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

บทที่ 4 ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการณ์และความต้องการของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 2) ศึกษารูปแบบการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 3) ศึกษากลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 4) นำเสนอและรับรองรูปแบบและกลยุทธ์ โดยการประชุมข้อเสนอเชิงนโยบายในการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 ซึ่งเป็นการวิจัยและพัฒนาาร่วมกับการวิจัยเชิงนโยบาย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพร่วมกับเทคนิคการวิจัยเชิงอนาคตแบบ EDFR โดยการวิเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ และการประชุมเชิงนโยบายกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 รายละเอียด ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลวิเคราะห์สภาพการณ์และความต้องการด้านการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

ส่วนที่ 2 ผลการร่างรูปแบบกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

ส่วนที่ 3 ผลการร่างกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

ส่วนที่ 4 ผลการประชุมเพื่อรับรองรูปแบบและกลยุทธ์ (Policy Meeting) ในการจัดทำรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลพื้นฐานและความต้องการด้านการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 โดยนำเสนอผลของการศึกษาแยกตามประเด็น ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลวิเคราะห์สภาพการณ์และความต้องการด้านการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัด เพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

1. การวิจัยเอกสาร

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์และศึกษา
ผู้วิจัยศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคม
ประเทศไทย 4.0 เริ่มต้นด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) โดยการ
รวบรวมข้อมูลจากแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวที่ได้นำเสนอไว้ในเนื้อหาข้างต้น
ดังนั้นผู้วิจัยได้นำมาสรุปเป็นภาพรวมในการใช้ประโยชน์ของแนวคิด ทฤษฎี ข้อมูลสนับสนุน และ
เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทางด้านการพัฒนาการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบท
สังคมประเทศไทย 4.0

1.1 ภาพรวมการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคม ประเทศไทย 4.0

ภาพรวมศักยภาพของจังหวัดเพชรบุรี พบว่า จังหวัดเพชรบุรีมีศักยภาพที่
โดดเด่นในด้านการท่องเที่ยวและด้านเกษตรกรรม ส่วนด้านสังคมนั้น แม้จังหวัดเพชรบุรีจะมีทุนทาง
สังคมสูงเช่น ภูมิปัญญา องค์กรความรู้และประเพณีวัฒนธรรมต่างๆ ในพื้นที่ แต่กลับยังคงพบปัญหา
ด้านครอบครัวแตกแยกและด้านความมั่นคงส่วนบุคคล สำหรับด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
นั้น พบปัญหามลพิษจากภาคอุตสาหกรรมในพื้นที่ และปัญหาการบริหารจัดการน้ำ ทั้งในภาคเกษตร
และภาคอุตสาหกรรมเป็นประเด็นสำคัญ

1) ด้านเศรษฐกิจ

โครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัดเพชรบุรี ขึ้นอยู่กับภาคการผลิตที่สำคัญ
ได้แก่ เกษตรกรรม อุตสาหกรรม การค้าส่ง การค้าปลีก

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด จากข้อมูลสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ปี พ.ศ. 2557 (โดยมีการปรับเปลี่ยนวิธีคำนวณใหม่เป็นแบบ
ปริมาณลูกโซ่) จังหวัดเพชรบุรี มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product: GPP)
16 สาขาการผลิต ณ ราคาประจำปี เท่ากับ 59,932 ล้านบาท มีมูลค่า GPP เป็นลำดับที่ 41
ของประเทศ เป็นลำดับที่ 5 ของภาคตะวันตก ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัวของจังหวัดปี พ.ศ.2557 จำนวน
125,827 บาท/คน/ปี ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัวเป็นลำดับที่ 26 ของประเทศ และเป็นลำดับที่ 3
ของภาคตะวันตก ประกอบด้วย 6 จังหวัด (ราชบุรี กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สุพรรณบุรี
สมุทรสงคราม)

ตารางที่ 13 โครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเพชรบุรีในปี พ.ศ. 2557 ณ ราคาประจำปี

โครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวม	2557	2556	2555	เฉลี่ย
ภาคเกษตร	8,710	9,286	9,291	-6.2%
ภาคนอกการเกษตร	51,222	51,488	51,642	-0.5%
รวม	59,932	60,774	60,934	-1.3%

ที่มา: สำนักงานจังหวัดเพชรบุรี กลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด (2557)

2) ด้านการท่องเที่ยว

จังหวัดเพชรบุรี มีธรรมชาติและภูมิประเทศอันสวยงามหลากหลายทั้งภูเขา ป่าทึบ ที่ราบลุ่มแม่น้ำตลอดจนชายฝั่งทะเลด้านอ่าวไทย จึงส่งผลให้จังหวัดเพชรบุรีมีสถานที่ท่องเที่ยวมากมาย และสมบูรณ์กว่าจังหวัดอื่น ไม่ว่าจะเป็นชายหาด ทะเล น้ำตก ถ้ำ ป่าเขาที่ยังคงธรรมชาติอันงดงาม ตลอดจนทะเลสาบน้ำจืดขนาดใหญ่ที่อยู่ท่ามกลางธรรมชาติของแมกไม้ นอกจากนี้ จังหวัดเพชรบุรียังมีแหล่งศึกษางานด้านศิลปวัฒนธรรมประเพณีอีกจำนวนมาก จากสถิติของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในปี พ.ศ. 2558 (มกราคม-ธันวาคม 2558) จังหวัดเพชรบุรีมีผู้มาท่องเที่ยวและทัศนจาร จำนวน 5,923,321 คน เป็นชาวไทย 5,449,838 คน ชาวต่างประเทศ 473,483 คนเพิ่มขึ้นจากช่วงปีที่แล้วร้อยละ 3.23 และรายได้จากการท่องเที่ยวเป็นเงิน 20,455.57 ล้านบาท แยกเป็นรายได้จากชาวไทย 16,928.52 ล้านบาท รายได้จากชาวต่างชาติ 3,527.05 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้วประมาณร้อยละ 7.00 (สำนักงานจังหวัดเพชรบุรี, 2560)

ตารางที่ 14 สรุปข้อมูลผู้เยี่ยมเยือนจังหวัดเพชรบุรี รายได้จากการท่องเที่ยวและค่าใช้จ่ายเฉลี่ยแยกประเภทในปี พ.ศ.2556-2558

จำนวนนักท่องเที่ยว/ นักทัศนจารแยกประเภทย้อนหลัง 3 ปี

รายละเอียด	2558	2557	2556	△ (%)
* นักท่องเที่ยว (คน)	2,827,527	2,738,996	2,579,894	3.23
ชาวไทย	2,485,260	2,418,437	2,268,399	2.76
ชาวต่างชาติ	342,267	320,559	311,495	6.77
* นักทัศนจาร (คน)	3,095,794	2,961,323	2,800,769	4.54
ชาวไทย	2,964,578	2,835,072	2,679,445	4.57
ชาวต่างชาติ	131,216	126,251	121,324	3.93

ตารางที่ 14 สรุปข้อมูลผู้เยี่ยมเยือนเยือนจังหวัดเพชรบุรี รายได้จากการท่องเที่ยวและค่าใช้จ่ายเฉลี่ยแยกประเภทในปี พ.ศ.2556-2558 (ต่อ)

รายได้จากการท่องเที่ยวย้อนหลัง 3 ปี

รายละเอียด	2558	2557	2556	△ (%)
รวม (ล้านบาท)	20,455.57	19,117.01	17,537.53	7.00
ชาวไทย	16,928.52	15,942.25	14,607.04	6.19
ชาวต่างชาติ	3,527.05	3,174.76	2,930.49	11.10

ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยแยกประเภทย้อนหลัง 3 ปี

รายละเอียด	2558	2557	2556	△ (%)
นักท่องเที่ยว (บาท/คน/วัน)	2,276.17	2,161.84	2,107.03	5.29
ชาวไทย	2,255.67	2,115.27	2,037.61	6.64
ชาวต่างชาติ	2,652.12	2,524.57	2,457.81	5.05
นักท่องเที่ยว (บาท/คน/วัน)	1,207.47	1,114.25	1,069.44	8.37
ชาวไทย	1,205.18	1,112.19	1,069.94	8.36
ชาวต่างชาติ	1,259.22	1,160.32	1,058.40	8.52

ที่มา: กลุ่มข้อมูลสถิติด้านการท่องเที่ยว กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2560)

จากตารางที่ 14 สรุปข้อมูลผู้เยี่ยมเยือนเยือนจังหวัดเพชรบุรีปี พ.ศ. 2558 สามารถสรุปได้ว่าไม่ว่าจะเป็นจำนวนนักท่องเที่ยว/ นักทัศนจรแยกประเภท รายได้จากการท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยแยกประเภท ย้อนหลัง 3 ปี กล่าวคือ ในปีพ.ศ. 2556-2558 มีอัตราเติบโตเพิ่มขึ้นทั้งหมด โดยเฉพาะชาวต่างชาติซึ่งเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ยกตัวอย่างเช่น รายได้จากการท่องเที่ยวของชาวต่างชาติปี พ.ศ.2556 คิดเป็น 2,930.49 ล้านบาท เทียบกับปี พ.ศ.2558 คิดเป็น 3,527.05 ล้านบาท อัตราเติบโต 11.10% จะเห็นได้ว่า ชาวต่างชาติเข้ามาเที่ยวจังหวัดเพชรบุรีเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จึงควรมีการเตรียมความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติที่เพิ่มขึ้นอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก

จากการสัมภาษณ์การพัฒนาการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ประเด็นสำคัญคือนิยามของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีในมุมมองของบุคลากรภาครัฐ ที่มีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี เพื่อสะท้อนภาพที่แท้จริงก่อนจะมีการดำเนินงานในการพัฒนาการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี จากการสัมภาษณ์เชิงลึก สามารถสรุปได้ดังนี้

2.1 ภาพรวมของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี

พื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี เกิดจากความร่วมมือระหว่างชุมชนและภาครัฐ ในการสร้างสรรค์เมืองผ่านการพัฒนาสภาพแวดล้อม โครงสร้างทางสังคม ระบบโครงสร้างทางเศรษฐกิจและการนำสินทรัพย์ทางวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ขนบธรรมเนียมและจารีตประเพณีของท้องถิ่นมาผสมผสานกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ นำไปสู่การเป็นเมืองที่มีบรรยากาศเอื้อต่อการสร้างธุรกิจหรืออุตสาหกรรมความคิดสร้างสรรค์

ปัจจุบันยูเนสโกได้จัดแบ่งเมืองสร้างสรรค์ออกเป็น 7 กลุ่ม ได้แก่ เมืองการออกแบบ เมืองอาหารการกิน เมืองภาพยนตร์ เมืองดนตรี เมืองสื่อศิลปะ เมืองวรรณกรรม เมืองหัตถกรรมและศิลปะพื้นบ้าน รวมทั้งได้มีข้อกำหนดของเมืองที่จะได้รับการพัฒนาให้เป็นเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ไว้ว่า จะต้องประกอบด้วยกิจกรรมที่เกิดจากความคิดสร้างสรรค์ผ่านภาพยนตร์ ดนตรี งานศิลปหัตถกรรม อุตสาหกรรมการออกแบบ งานสื่อศิลปะ งานเขียนและวรรณกรรม ศิลปวัฒนธรรม การบริโภค กิจกรรมที่เกิดขึ้นต้องเต็มไปด้วยคุณภาพและปริมาณบนพื้นฐานของการมีองค์ความรู้และคุณสมบัติพิเศษที่เป็นเอกลักษณ์ของเมือง มีความเป็นมาทางประวัติศาสตร์และสะท้อนถึงรากฐานทางวัฒนธรรมพร้อมทั้งมีการจัดกิจกรรมในการนำพาให้ผู้คนมารวมตัวกันอย่างสม่ำเสมอ ก่อให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างคนกับเมือง ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 ได้กล่าวถึงการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ดังนี้

“การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ หมายถึง การจัดการพื้นที่ที่เอื้อให้เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมที่จากความคิดสร้างสรรค์ เป็นแหล่งรวมนักคิดและผู้ประกอบการสร้างสรรค์จากทั้งในและต่างประเทศ เพื่อสร้างรายได้ให้คนในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดใกล้เคียง เพิ่มศักยภาพในการแข่งขันให้กับเศรษฐกิจของจังหวัด คนและวัฒนธรรมท้องถิ่นมีส่วนร่วมสำคัญและเป็นตัวขับเคลื่อนที่ทำให้เกิดพื้นที่สร้างสรรค์อย่างแท้จริง”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1, สัมภาษณ์วันที่ 16 มิถุนายน 2560)

จากคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 พุทธถึงการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีในแง่ของการสร้างคุณค่าทางเศรษฐกิจและคุณค่าทางสังคม ดังนี้

“การสร้างสรรคสินค้าและบริการใหม่ๆ โดยเชื่อมโยงกับรากฐานทางวัฒนธรรม การสังสมภูมิปัญญาของสังคมไทย ผนวกเข้ากับเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ นำเข้าสู่กระบวนการคิดอย่างสร้างสรรค์และสร้างแรงบันดาลใจจากรากฐานทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาที่สังสมของจังหวัดเพชรบุรี เพื่อสร้างคุณค่าทางเศรษฐกิจและอาจขยายไปถึงการสร้างคุณค่าทางสังคมได้อีกด้วย”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2, สัมภาษณ์วันที่ 5 กรกฎาคม 2560)

ในการสัมภาษณ์ยังพบว่าการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีคือการนำจุดเด่นด้านศิลปวัฒนธรรมที่มีอยู่แล้ว มาประยุกต์ให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบัน อีกทั้งจังหวัดเพชรบุรียังมีศักยภาพและความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานที่จะสนับสนุนการเป็นเมืองสร้างสรรค์หลายด้าน ผู้ให้ข้อมูลได้ให้ความคิดเห็น ดังนี้

“ศักยภาพของจังหวัดเพชรบุรีเป็นปัจจัยที่สามารถนำไปสู่เมืองสร้างสรรค์ได้ เนื่องจากจังหวัดเพชรบุรีเองมีศักยภาพสูงในการพัฒนาให้เป็นเมืองสร้างสรรค์ มีสภาพภูมิประเทศที่สวยงามและมีวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ ทั้งขนบธรรมเนียมประเพณี รวมถึงสถานที่ท่องเที่ยวที่หลากหลาย เป็นที่รู้จักทั้งในประเทศและต่างประเทศ ตลอดจนการมีสภาพความน่าอยู่ของเมืองที่ได้รับการยอมรับในความงดงามของประเพณีและวัฒนธรรม วิถีชีวิตที่เรียบง่ายของผู้คน และการต้อนรับแขกผู้มาเยือนในฐานะเจ้าของบ้านที่ดีด้วยมิตรไมตรีจิตและรอยยิ้มอันประทับใจ”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2, สัมภาษณ์วันที่ 5 กรกฎาคม 2560)

อีกทั้ง จังหวัดเพชรบุรีนั้นเป็นเมืองแห่งน้ำตาลโตนด ทำให้น้ำตาลโตนดบ้านลาดเป็นสินค้าอันเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดเพชรบุรี ผู้ที่ได้รับเครื่องหมาย GI (Geographical Indications) สามารถนำเครื่องหมายไปติดบรรจุภัณฑ์ได้ ซึ่งจะช่วยส่งเสริมด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้เอื้ออำนวยต่อการเป็นแนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดเพชรบุรี ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาเป็นเมืองสร้างสรรค์ สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 ที่ให้ความเห็น ดังนี้

“เพชรบุรีเป็นเมืองแห่งน้ำตาลโตนด เนื่องจากมีต้นตาลหนาแน่น น้ำตาลโตนดที่นี้ยังได้รับเครื่องหมาย GI สามารถนำเครื่องหมายไปติดตัวสินค้าหรือบนบรรจุภัณฑ์ได้ ซึ่งปัจจัยแวดล้อมเหล่านี้เอื้ออำนวยต่อการเป็นแนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจ

ของจังหวัดเพชรบุรี ด้วยการผสมผสานทุนวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น องค์ความรู้และนวัตกรรม นำไปสู่การพัฒนาเป็นเมืองสร้างสรรค์และสามารถผลักดันสู่การเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษด้านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ได้ในอนาคต”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3, สัมภาษณ์วันที่ 18 กรกฎาคม 2560)

จังหวัดเพชรบุรีมีการผสมผสานกันของการท่องเที่ยวและภูมิปัญญาของชาวบ้าน การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนตามวิถีประชารัฐนั้น ไม่เป็นเพียงแค่อากาศของการท่องเที่ยวของแต่ละชุมชน แต่คืออนาคตของการท่องเที่ยวของประเทศ ซึ่งสนับสนุนการท่องเที่ยวโดยชุมชน ดังว่า

“การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนในโครงการเที่ยวเพชรสมุทรคีรี ตามวิถีประชารัฐ การท่องเที่ยวโดยชุมชนไม่เพียงเป็นโอกาสหนึ่งของการท่องเที่ยว แต่คืออนาคตของการท่องเที่ยวของประเทศ ถ้าเราไม่เริ่มใส่ใจ แล้วปล่อยให้การท่องเที่ยวดำเนินอยู่อย่างทุกวันนี้ อีกหน่อยก็จะมีคนมาเที่ยวบ้านเรา ลักวันจะล่มสลายโดยกระบวนการท่องเที่ยวที่เราทำในชีวิตประจำวัน การท่องเที่ยวโดยชุมชนจะเป็นการอยู่รอดของประเทศ มิใช่เพียงมิติทางเศรษฐกิจ แต่เกี่ยวกับด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมด้วย เพราะชุมชนคือเจ้าของแผ่นดินอยู่ในทุกพื้นที่ของประเทศ แต่ส่วนใหญ่อยู่ด้วยความยากจน พึ่งพาอย่างเดียว คือผลผลิตทางการเกษตร เจ้าของประเทศเป็นเจ้าของทรัพยากรมากมาย ไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรพื้นที่ วิถีชีวิต วัฒนธรรมประเพณี อาหารการกิน การแต่งกาย การแสดง ซึ่งล้วนแต่อยู่ในชุมชนทั้งสิ้น”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2, สัมภาษณ์วันที่ 5 กรกฎาคม 2560)

จะเห็นได้ว่า ภาพรวมของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีนั้นถือว่าเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพในการพัฒนาไปสู่เมืองสร้างสรรค์ ไม่ว่าจะเป็นด้านภูมิประเทศ วัฒนธรรมประเพณีที่มีเอกลักษณ์ สถานที่ท่องเที่ยวที่หลากหลาย อีกทั้งมีโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนด้านการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ มีการผสมผสานกันระหว่างภูมิปัญญาชาวบ้านและนวัตกรรมสมัยใหม่ ซึ่งถือเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาพื้นที่สร้างสรรค์ต่อไป

2.2 การพัฒนาพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี

ความร่วมมือระหว่างชุมชนและภาครัฐในการสร้างสรรค์เมืองผ่านการพัฒนาสภาพแวดล้อม โครงสร้างทางสังคม ระบบโครงสร้างทางเศรษฐกิจและการนำสินทรัพย์ทางวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ขนบธรรมเนียมและจารีตประเพณีของท้องถิ่นมาผสมผสานกับเทคโนโลยีสมัยใหม่

นำไปสู่การเป็นเมืองที่มีบรรยากาศเอื้อต่อการสร้างธุรกิจ หรืออุตสาหกรรมความคิดสร้างสรรค์ โดยผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 ได้ให้ความคิดเห็นที่เกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ดังนี้

“แนวทางการพัฒนาพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีนั้น จะต้องคำนึงถึง ปัจจัยแวดล้อมและภูมิทัศน์ทางวัฒนธรรมที่เอื้อให้เกิดการสร้างสรรคงาน รวมทั้งต้องมีการจัดเตรียมปัจจัยพื้นฐานที่อำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการธุรกิจสร้างสรรค์ เพื่อดึงดูดการลงทุนและคนที่มีความคิดสร้างสรรค์ โดยนำความหลากหลายทางวัฒนธรรมมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานที่ก่อให้เกิดเป็นรายได้ การขยายตัวทางเศรษฐกิจและ อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ของเมือง”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1, สัมภาษณ์วันที่ 16 มิถุนายน 2560)

ปัจจัยสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ควรมีสร้างการเชื่อมโยงระหว่างโครงสร้างพื้นฐานและสภาพแวดล้อม การพัฒนาระบบฐานข้อมูลต่างๆ เพื่อเชื่อมโยงกันให้เกิดเรื่องราวกับสินค้าและบริการอันเป็นอัตลักษณ์ของเมือง เพื่อเอื้อต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ รวมถึงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็นแต่ละประเด็น ดังนี้

“ปัจจัยสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของไทยในเวทีโลก จำเป็นต้องมีการพัฒนาและสร้างเสริมปัจจัยต่างๆ ให้เอื้อต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดยมุ่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสภาพแวดล้อม ทั้งการพัฒนาระบบฐานข้อมูล ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและคมนาคมขนส่งที่มีประสิทธิภาพรองรับภาคการผลิตสร้างสรรค์ พัฒนาระบบการดูแลและบริหารทรัพย์สินทางปัญญาให้มีประสิทธิภาพ อาทิ ออกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการผลิตเชิงสร้างสรรค์ กฎระเบียบการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา และกระบวนการบังคับใช้ที่มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมที่สนับสนุนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ เช่น การสร้างนักสร้างสรรค์และแนวทางการประกอบอาชีพ สร้างแหล่งเรียนรู้พัฒนาพื้นที่สาธารณะรูปแบบต่างๆ ให้เหมาะสมกับบริบทของชุมชนและวัฒนธรรมท้องถิ่น รวมทั้งสร้างเมืองสร้างสรรค์ให้เป็นพื้นที่สำหรับนักคิดสร้างสรรค์ได้แสดงผลงานเชิงพาณิชย์ เป็นศูนย์รวมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสร้างแรงบันดาลใจให้กับนักคิด ผู้ประกอบการและผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสร้างเครือข่ายความร่วมมือของทุกภาคส่วน เพื่อผลักดันการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ให้เกิดผลอย่างจริงจัง”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1, สัมภาษณ์วันที่ 16 มิถุนายน 2560)

ปัจจัยสนับสนุนด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านการสื่อสารและโครงสร้างพื้นฐานอื่นๆ โครงการเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในภาคท้องถิ่นสามารถใช้เป็นแนวทางในการสร้างศักยภาพของสินค้าและบริการให้มีมูลค่าเพิ่ม โดยใช้ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่นเชื่อมโยงให้เกิดเรื่องราวกับสินค้าและบริการเป็นอัตลักษณ์ของเมือง และสามารถสร้างรายได้ให้กับชุมชนอีกทางหนึ่ง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

“กระทรวงพาณิชย์ ได้ดำเนินโครงการเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในภาคท้องถิ่นที่ประชาชนสามารถใช้เป็นแนวทางในการสร้างศักยภาพของสินค้าและบริการให้มีมูลค่าเพิ่ม โดยใช้ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่นเชื่อมโยงให้เกิดเรื่องราวกับสินค้าและบริการเป็นอัตลักษณ์ของเมือง และสามารถสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนได้เป็นอย่างดี”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2, สัมภาษณ์วันที่ 5 กรกฎาคม 2560)

“ปัจจัยสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์จะต้องมีการพัฒนาปัจจัยสนับสนุนและสถานะแวดล้อมต่างๆ ที่เอื้อต่อการสร้างความสามารถในการแข่งขันอย่างพอเพียง ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ โดยปัจจัยสนับสนุนหลักของการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในจังหวัดเพชรบุรี คือ โครงสร้างพื้นฐานที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ แบ่งได้ 2 ส่วน คือ โครงสร้างพื้นฐานด้านการสื่อสารและโทรคมนาคม และโครงสร้างพื้นฐานอื่นๆ”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4, สัมภาษณ์วันที่ 3 สิงหาคม 2560)

ปัจจัยสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญ ควรมีการบูรณาการของแต่ละหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ซึ่งผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 ได้ให้ความคิดเห็น ดังนี้

“ที่ผ่านมาจังหวัดเพชรบุรีได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์มาอย่างต่อเนื่อง ทั้งที่เป็นการศึกษาในระบบและการศึกษานอกระบบ แต่ยังคงขาดการบูรณาการเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมสร้างสรรค์อย่างเป็นระบบและมีความเชื่อมโยง โดยยังมีลักษณะของการพัฒนาแบบแยกส่วนกัน โดยเฉพาะหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ เช่น กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬากระทรวงสาธารณสุข กระทรวงแรงงาน นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานเฉพาะและมีความเป็นอิสระค่อนข้างมากในการดำเนินงาน เช่น ศูนย์

สร้างสรรค์งานออกแบบ ทำหน้าที่เป็นแหล่งให้ความรู้ด้านการออกแบบ องค์การพิพิธภัณฑ์ วิทยาศาสตร์แห่งชาติ ทำหน้าที่ให้ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเชิงประจักษ์ มุลินีศิลปวิชาชีพพิเศษฯ ทำหน้าที่อบรมและถ่ายทอดภูมิปัญญาและศิลปะงานฝีมือไทย เป็นต้น”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5, สัมภาษณ์วันที่ 8 สิงหาคม 2560)

อีกทั้งปัจจัยสนับสนุนทางการเงินและการลงทุนยังเป็นอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญในการพัฒนาพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี เพื่อกระตุ้นให้ผู้ประกอบการมีเงินทุนตั้งต้นและเงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินธุรกิจ โดยอาศัยความร่วมมือจากภาครัฐและเอกชน ดังคำสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 ดังนี้

“ปัจจุบันสถาบันการเงินต่างๆ ทั้งของรัฐและเอกชนได้ให้การสนับสนุนสินเชื่อแก่ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ ทั้งที่เป็นผู้ประกอบการขนาดเล็กและขนาดใหญ่ แต่ก็มีปัญหาในเรื่องของสินทรัพย์ค้ำประกัน หลักเกณฑ์ที่ค่อนข้างจะเข้มงวด โดยเฉพาะสำหรับผู้ประกอบการรายใหม่ และผู้ประกอบการขนาดเล็ก ดังนั้นรัฐบาลที่ผ่านมาโดยความร่วมมือจากสถาบันการเงินต่างๆ ทั้งของรัฐและเอกชน”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5, สัมภาษณ์วันที่ 8 สิงหาคม 2560)

ข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการพัฒนาพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีต้องอาศัยความร่วมมือจากทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในพื้นที่สร้างสรรค์ มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ที่เอื้อต่อการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ การสนับสนุนด้านการเงินและการลงทุนให้แก่คนในพื้นที่ อย่างไรก็ตาม ด้วยความร่วมมือที่ต้องอาศัยบุคลากรจำนวนมาก บางครั้งจึงขาดการบูรณาการในการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วนอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนใหญ่จะแยกส่วนกันทำงานตามโครงสร้าง เน้นกิจกรรมระยะสั้นมากกว่าระยะยาว ทำให้ไม่สามารถขับเคลื่อนการดำเนินการพัฒนาพื้นที่สร้างสรรค์อย่างจริงจังและเป็นระบบได้

2.3 กลไกการขับเคลื่อนพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี

กระแสการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ที่เกิดขึ้นในโลกปัจจุบัน มีความสอดคล้องกับกรอบแนวทางการพัฒนาของประเทศไทย โดยที่การพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ถือเป็นแนวทางหนึ่งของการขับเคลื่อนกลยุทธ์การปรับโครงสร้างการผลิตให้สมดุลและยั่งยืน ภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 ซึ่งอยู่บนหลักการพื้นฐานของแนวคิดที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การเพิ่มคุณค่าของสินค้าและบริการ เสริมกับจุดแข็งในด้านความหลากหลายของทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรมและความเป็นไทย โดยใช้องค์ความรู้และนวัตกรรมเป็นตัวขับเคลื่อน

การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจจากการพึ่งพิงปัจจัยการผลิตที่มีต้นทุนต่ำและสูญเสียทรัพยากรไปโดยเปล่าประโยชน์ไปสู่ระดับสูงขึ้น โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์อย่างจริงจัง เน้นการเพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและสร้างนวัตกรรม จะเป็นแนวทางหนึ่งในการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไทย การขับเคลื่อนพื้นที่สร้างสรรค์ได้ส่งเสริมให้ประชาชนมีโอกาสแสวงหาและพัฒนาความรู้ความสามารถ เพื่อเพิ่มความคิดสร้างสรรค์และพัฒนาคุณภาพความคิดของประชาชนและเยาวชน ดังผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 ได้กล่าวแสดงความคิดเห็นไว้ว่า

“การขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ได้มีการจัดตั้งสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) (สปร.) ขึ้นในปีพ.ศ. 2547 ที่ส่งเสริมให้ประชาชนได้มีโอกาสแสวงหาและพัฒนาความรู้ความสามารถ เพื่อเพิ่มความรู้สร้างสรรค์และพัฒนาคุณภาพความคิดของประชาชนและเยาวชน ประกอบด้วย 5 ส่วนงาน ได้แก่ 1) อุทยานการเรียนรู้ (สอว.) เป็นแหล่งการเรียนรู้ที่ทันสมัยในรูปแบบห้องสมุดมีชีวิต 2) ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ (ศคบ.) เป็นแหล่งทรัพยากรข้อมูลการเรียนรู้ด้านการออกแบบเพื่อสร้างสินค้าใหม่หรือผลงานที่เป็นต้นฉบับ 3) สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ (สพร.) ถ่ายทอดความรู้สาขาต่างๆ ผ่านนิทรรศการสร้างสรรค์โดยใช้นวัตกรรมใหม่ในการเล่าเรื่อง 4) ศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ของประเทศไทย (สทชท.) เป็นศูนย์กลางการจัดการองค์ความรู้ในด้านชีววิทยาศาสตร์เพื่อสุขภาพและ 5) ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (ศูนย์คุณธรรม) มีบทบาทหลักในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ในทุกภาคส่วนของสังคม”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1, สัมภาษณ์วันที่ 16 มิถุนายน 2560)

รัฐบาลเห็นความสำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ จึงได้จัดตั้งคณะอนุกรรมการเศรษฐกิจสร้างสรรค์เพื่อจัดทำกลยุทธ์และแผนที่นำทางการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งผลักดันการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของไทย ซึ่งผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 ได้ให้ความคิดเห็น ดังนี้

“ในเชิงกลไกการขับเคลื่อน รัฐบาลเห็นความสำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ จึงได้จัดตั้งคณะอนุกรรมการเศรษฐกิจสร้างสรรค์ภายใต้คณะกรรมการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศขึ้นมาดูแลเป็นการเฉพาะ เพื่อจัดทำกลยุทธ์และแผนที่นำทางการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งผลักดันการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของไทย การขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ผ่านนวัตกรรมมีหลายประการ เช่น การสร้างเครือข่าย สร้างผู้ประกอบการขนาดเล็กถึงขนาดใหญ่ในห่วงโซ่คุณค่า พัฒนาแรงจูงใจ

ด้านการเงินการลงทุนในธุรกิจนวัตกรรม ส่งเสริมการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากผู้ประกอบการรายใหญ่และพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือต่างประเทศให้เข้ามาถ่ายทอดองค์ความรู้ การสร้างวิทยาการข้อมูล พัฒนาและใช้ประโยชน์สารสนเทศเชิงวิเคราะห์ เพื่อส่งเสริมกิจกรรมเชิงกลยุทธ์ และสร้างพหิภพภัณฑ์เชิงเทคโนโลยีและพหิภพภัณฑ์เชิงสร้างสรรค์การส่งเสริมการสร้างทรัพยากรมนุษย์ พัฒนาหลักสูตรการจัดการทางนวัตกรรม และวางรากฐานการเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรม คณิตศาสตร์ การคิดเชิงออกแบบ การแก้ปัญหาและการสร้างสรรค์ งานเชิงศิลปะและวัฒนธรรม รวมถึงการส่งเสริมการพัฒนาทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ในกลุ่มทักษะฝีมือแรงงานด้วยการประเมินและการวัดระดับความสามารถ สร้างกลไกการประเมินทรัพย์สินทางปัญญาและความสามารถทางนวัตกรรมและการสร้างสรรค์สำหรับองค์กร และสนับสนุนให้ผู้ประกอบการเข้าใจความสำคัญของการยกระดับความสามารถทางนวัตกรรมและการสร้างสรรค์”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3, สัมภาษณ์วันที่ 18 กรกฎาคม 2560)

การจะพัฒนาศักยภาพพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีต้องมีการเตรียมคนและชุมชนในพื้นที่ให้มีความพร้อมในทุกด้าน สอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 ว่านโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของรัฐบาลขยายฐานบริการในโครงสร้างการผลิตของประเทศ โดยเพิ่มความหลากหลายของธุรกิจบริการ เพิ่มมูลค่าและขีดความสามารถในการแข่งขัน พัฒนาแรงงานฝีมือทั้งด้านคุณภาพและความรู้ด้านภาษา เชื่อมโยงธุรกิจทุกภาคส่วนเข้าด้วยกัน การจัดทำแผนพัฒนาศักยภาพกำลังคนเพื่อเตรียมพร้อมรองรับการพัฒนาสู่เมืองสร้างสรรค์ เป็นความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและผู้ประกอบการในการจัดทำแผนผลิตกำลังแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิต ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

“นโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของรัฐบาลชุดปัจจุบันได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์มาตั้งแต่แรกเริ่มเข้าบริหารประเทศ โดยการขยายฐานบริการในโครงสร้างการผลิตของประเทศ โดยเพิ่มความหลากหลายของธุรกิจบริการ เพิ่มมูลค่า เพิ่มความสามารถในการแข่งขัน พัฒนาแรงงานฝีมือทั้งในด้านคุณภาพและความรู้ด้านภาษา และเชื่อมโยงธุรกิจ ภาคบริการ อุตสาหกรรมและเกษตรเข้าด้วยกันให้เป็นกลุ่มสินค้า เช่น ธุรกิจสุขภาพ อาหารและการท่องเที่ยว รวมทั้งสินค้าบริการที่ใช้ความคิดสร้างสรรค์บนพื้นฐานวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยที่เชื่อมโยงกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ การจัดทำแผนพัฒนาศักยภาพกำลังคนเพื่อเตรียมพร้อมรองรับการพัฒนาสู่เมืองสร้างสรรค์ สำหรับคนในภาคและการดึงดูดคนจากภาคอื่นๆ เป็นความ

ร่วมมือระหว่าง สถานศึกษา มหาวิทยาลัยและผู้ประกอบการในการจัดทำแผนผลิตกำลัง
แรงงานทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ให้สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิต
ด้านกลไกการขับเคลื่อนเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์และเชิงวัฒนธรรมแม้มีการบรรจุ
เศรษฐกิจสร้างสรรค์ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 แต่ปัจจุบันยัง
ไม่มีหน่วยงานใดทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางที่เชื่อมโยงการทำงานของทั้งภาครัฐและ
ภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่สร้างสรรค์ โดยหน่วยงานภาครัฐมีการ
ดำเนินการตามแผนงานและโครงการที่ได้กำหนดไว้ในแผนกลยุทธ์การดำเนินงานของ
หน่วยงานเท่านั้น การที่ยังไม่มีหน่วยงานหลักมาเป็นกลไกการขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่
สร้างสรรค์ ส่งผลให้การดำเนินการตามกลยุทธ์และแนวทางการดำเนินการของ
แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 และนโยบายระดับประเทศในด้านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ เกิด
ความล่าช้า ขาดความต่อเนื่องและยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2, สัมภาษณ์วันที่ 5 กรกฎาคม 2560)

ทั้งนี้การเป็นเมืองสร้างสรรค์ของจังหวัดเพชรบุรี ควรอยู่บนพื้นฐานศักยภาพที่
เด่นชัดและโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ดั้งเดิม เจ้าของพื้นที่มีจิตใจการให้บริการ ต้อนรับผู้มาเยือนอย่าง
อบอุ่น ผสมผสานกับความคิดสร้างสรรค์บนพื้นฐานของวิถีชีวิต วัฒนธรรมสร้างนวัตกรรมที่เพิ่มคุณค่า
ให้กับสินค้าและบริการ สอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

“การขับเคลื่อนจังหวัดเพชรบุรีสู่การเป็นเมืองสร้างสรรค์ควรคำนึงถึงการ
เป็นเมืองสร้างสรรค์ของจังหวัดเพชรบุรี ควรอยู่บนพื้นฐานศักยภาพที่เป็นจุดแข็งที่
เด่นชัด ไม่ว่าจะเป็นการมีรากฐานทางประวัติศาสตร์ที่ยาวนาน มรดกทางด้านศิลปะและ
วัฒนธรรมที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ดั้งเดิม การมีจิตใจการให้บริการต้อนรับผู้มาเยือน
อย่างอบอุ่น นอกจากนี้ จังหวัดเพชรบุรียังมีศักยภาพในการออกแบบที่ผสมผสานกับ
ความคิดสร้างสรรค์บนพื้นฐานของวิถีชีวิต วัฒนธรรม สร้างนวัตกรรมที่เพิ่มคุณค่าให้กับ
สินค้าและบริการ อาทิ สินค้าบริโภค งานฝีมือ การบริการสุขภาพ ที่สามารถตอบสนอง
ตามความต้องการของผู้บริโภคโดยเฉพาะในต่างประเทศได้สูง การสร้างเครือข่ายความ
ร่วมมือในเศรษฐกิจสร้างสรรค์ มีการรวมตัวกันอย่างกระจัดกระจายและส่วนใหญ่เป็น
การรวมกลุ่มอาชีพ เพื่อสร้างพลังต่อรองและกำหนดนโยบายร่วมกันมากกว่าการรวมตัว
กันในลักษณะเครือข่ายห่วงโซาการผลิต หรือเครือข่ายวิสาหกิจที่เกิดขึ้นในภาคอุตสาหกรรม
อื่นๆ อย่างไรก็ตาม มีความพยายามของภาครัฐในการสนับสนุนให้เกิดเครือข่ายความ
ร่วมมือในระดับภาคและท้องถิ่นในรูปแบบของเครือข่ายวิสาหกิจ ซึ่งส่วนใหญ่ยังเป็นการ
ร่วมมือกันในลักษณะเริ่มต้นและยังไม่เชื่อมโยงกันตลอดทั้งห่วงโซาคุณค่า จังหวัดเพชรบุรี

มีศักยภาพสูงที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาให้เป็นเมืองสร้างสรรค์ในหลายด้านมีการขับเคลื่อนสู่การเป็นเมืองแห่งภาพยนตร์และมัลติมีเดีย เมืองแห่งการท่องเที่ยวทางอาหาร เมืองแห่งเทคโนโลยีสารสนเทศของภูมิภาคมาอย่างต่อเนื่อง มีการประชาสัมพันธ์เพื่อสะท้อนภาพลักษณ์ของเมืองที่ยังคงความเป็นเอกลักษณ์ของเมืองและความน่าอยู่ จากการมีส่วนร่วมของมหาวิทยาลัยต่างๆ กลุ่มผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเชิงสร้างสรรค์และหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ทั้งในจังหวัดเพชรบุรีและกลุ่มจังหวัดใกล้เคียง แต่การพยายามผลักดันการเป็นเมืองสร้างสรรค์ที่หลากหลายรูปแบบมากเกินไป ทำให้พลังการขับเคลื่อนจังหวัดเพชรบุรีสู่การเป็นเมืองสร้างสรรค์ไม่เข้มแข็งเท่าที่ควร”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3, สัมภาษณ์วันที่ 18 กรกฎาคม 2560)

อย่างไรก็ตาม จำเป็นต้องมีองค์กรรับผิดชอบที่เป็นหลักและบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาเฉพาะด้านในเรื่องการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี เพื่อให้เกิดความเป็นระบบและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และเพื่อส่งเสริมกิจกรรมหรือการกระทำใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ ทำให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 ได้ให้ความคิดเห็นดังนี้

“การพัฒนาและปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการดึงดูดการลงทุนหรือการประกอบการ ทั้งด้านกฎระเบียบ การจัดเก็บภาษีระดับท้องถิ่น การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาอย่างเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น ตลอดจนการดึงดูดผู้มีความคิดสร้างสรรค์ ด้วยการสร้างสภาพแวดล้อมให้เป็นเมืองน่าอยู่ มีคุณภาพชีวิตที่ดี รวมทั้งมีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์อย่างต่อเนื่อง การพัฒนาจังหวัดเพชรบุรีให้มุ่งสู่เศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์และริเริ่มกิจกรรมสร้างสรรค์ต่างๆ จัดตั้งกองทุนเพื่อการพัฒนากิจกรรมสร้างสรรค์จากทุนวัฒนธรรม ปรับปรุงสินค้าวัฒนธรรม และพัฒนาศักยภาพของสถานที่ทางประวัติศาสตร์ให้ดึงดูดความสนใจและเชื่อมต่อกับเมืองที่อยู่ล้อมรอบ ขยายโอกาสการพัฒนาและการกระจายรายได้ เพิ่มสัดส่วนชนชั้นกลางและกลุ่มคนสร้างสรรค์ และขยายโอกาสการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ องค์กรส่วนท้องถิ่นยังมีบทบาทในการจัดเก็บ รวบรวมและพัฒนาระบบข้อมูลระดับประเทศ ให้เป็นข้อมูลเสริมสำหรับแลกเปลี่ยนระหว่างนักธุรกิจ นักลงทุน และแรงงานสร้างสรรค์”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5, สัมภาษณ์วันที่ 8 สิงหาคม 2560)

อย่างไรก็ตาม การพัฒนาศักยภาพด้านการตลาดของพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรียังเป็นอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญที่จะทำให้พื้นที่จังหวัดเพชรบุรีเป็นพื้นที่สร้างสรรค์อย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 ดังนี้

“การตลาดเป็นปัจจัยและกลไกสำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ และสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ หน่วยงานภาครัฐเป็นกลไกหลักในเรื่องการตลาด โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กรมส่งเสริมการเกษตร กรมการพัฒนาชุมชน การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ดำเนินการพัฒนาผลิตภัณฑ์และการตลาดในจังหวัดเพชรบุรี กรมส่งเสริมการส่งออก กรมพัฒนาธุรกิจการค้า ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ ดำเนินการพัฒนาการตลาดต่างประเทศ เป็นต้น โดยการตลาดต่างประเทศนั้น นอกจากจะคำนึงถึงส่วนแบ่งการตลาดแล้ว ยังต้องคำนึงถึงความหลากหลายของตลาดด้วย อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่สำคัญของการตลาดที่ดำเนินการโดยภาครัฐ คือ ขาดการประสานงานและการดำเนินการที่เป็นระบบและเชื่อมโยงต่อเนื่องกัน จะเห็นได้ว่าส่วนใหญ่จะมีลักษณะแยกส่วนกันทำงานตามโครงสร้างของส่วนราชการ และเน้นกิจกรรมระยะสั้นมากกว่าการสร้างเครือข่ายการตลาดและสินค้าระยะยาว”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5, สัมภาษณ์วันที่ 8 สิงหาคม 2560)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น กลไกการขับเคลื่อนพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีต้องอาศัยการเตรียมบุคลากรในพื้นที่ให้มีความพร้อมในทุกด้าน และต้องมีจุดยืนในการจัดการพื้นที่อย่างชัดเจน เพราะการพยายามผลักดันการจัดการพื้นที่ที่หลากหลายรูปแบบมากเกินไป ทำให้หลังการขับเคลื่อนจังหวัดเพชรบุรีสู่การเป็นเมืองสร้างสรรค์ไม่เข้มแข็งเท่าที่ควร อีกทั้งปัจจุบันยังไม่มีหน่วยงานใดทำหน้าที่เป็นหน่วยกลางที่เชื่อมโยงการทำงานของทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่สร้างสรรค์ ส่งผลให้การดำเนินการขาดความต่อเนื่องและไม่สามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดได้

2.4 ความต้องการและความคาดหวังในการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี

จากทุนวัฒนธรรมสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ หลักการสำคัญของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ คือ การเพิ่มคุณค่าของสินค้าและบริการ โดยใช้องค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ความคิดสร้างสรรค์ ผสมกับจุดแข็งในด้านความหลากหลายของทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวจังหวัดเพชรบุรี เชื่อมโยงกับภาคการผลิต ทั้งเกษตร อุตสาหกรรมและบริการอย่างเป็นระบบ เกิดเป็นสินค้าและบริการที่มีความโดดเด่นและแตกต่าง ทำให้มูลค่าทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น ทุนวัฒนธรรมจึงเปรียบเสมือนแก่นของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ดังคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 ดังนี้

“การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีจะมุ่งความสำคัญไปที่คุณค่าของพื้นที่การพัฒนาเป็นอุตสาหกรรมวัฒนธรรมทั้งผลิตภัณฑ์ที่เป็นสินค้าและการท่องเที่ยว ให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมทั้งในเชิงการอนุรักษ์และการนำวัฒนธรรมมาเป็นทุนเชื่อมโยงสู่การพัฒนาทั้งทางสังคมและเศรษฐกิจในยุคโลกาภิวัตน์ เกิดการแลกเปลี่ยนสินค้าและวัฒนธรรม นำมาซึ่งการหลั่งไหลของสินค้าและวัฒนธรรม”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1, สัมภาษณ์วันที่ 16 มิถุนายน 2560)

การต่อยอดสินค้าเพื่อสร้างพื้นที่สร้างสรรค์ในจังหวัดเพชรบุรีส่วนใหญ่มาจากรากฐานทางวัฒนธรรม สินค้าและบริการจากทุนวัฒนธรรมต่างๆ สามารถสร้างรายได้และเชื่อมโยงเศรษฐกิจสังคมโลกเพิ่มขึ้น โดยผ่านกระบวนการโลกาภิวัตน์ ดังคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 ดังนี้

“การต่อยอดสินค้าและบริการที่มาจากทุนทางวัฒนธรรม คือ การส่งเสริมการเชื่อมโยงกิจกรรมสร้างสรรค์กับประวัติศาสตร์ ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวพิพิธภัณฑ์เรื่องราวและวัฒนธรรมเกี่ยวกับราชวงศ์ การออกแบบดีไซน์ การส่งเสริมระบบการเรียนการสอนการบูรณะอาคารสถานที่พิพิธภัณฑ์ที่เสียหายให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวแบบยั่งยืนในเชิงประวัติศาสตร์ การบูรณะไม่เพียงแต่ฟื้นฟูให้กลับเป็นเหมือนเดิม แต่บูรณะซ่อมแซมและปรับปรุงให้ดีกว่าเดิม โดยผนวกแนวคิดใหม่ๆ เข้าไปด้วย ทำให้พิพิธภัณฑ์กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง พัฒนาระบบเศรษฐกิจของประเทศโดยนำทุนทางวัฒนธรรมมาเป็นจุดขาย สินค้าและบริการจากทุนวัฒนธรรมสร้างรายได้และเชื่อมโยงเศรษฐกิจสังคมโลกเพิ่มขึ้น ผ่านกระบวนการโลกาภิวัตน์ความเคลื่อนไหว การใช้ทุนวัฒนธรรมสร้างเศรษฐกิจสร้างสรรค์ รัฐบาลมุ่งมั่นผลักดันนโยบายเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง ปี 2552-2555 รวมทั้งบรรจุในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) เป็นกรอบการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์อย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับสินค้าและบริการ นำไปสู่การสร้างงานสร้างรายได้ การขับเคลื่อนทุนวัฒนธรรมตามนโยบายเศรษฐกิจสร้างสรรค์ให้มีมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ การส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในระดับภาคและท้องถิ่น เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและรายได้ในพื้นที่โดยการต่อยอดภูมิปัญญาไทย อาทิ โครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน โครงการบ่มเพาะวิสาหกิจชุมชนเพื่อให้ความรู้และสนับสนุนการต่อยอดทางธุรกิจ สนับสนุนโครงการต่างๆ เพื่อกระตุ้นให้เกิดกระแสเมืองไทยเมื่อนักคิด จัดให้มีพื้นที่กิจกรรมและแสดงผลงานที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น เพื่อเปิดกว้างให้นักคิดนักสร้างสรรค์นำเสนอผลงานโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2, สัมภาษณ์วันที่ 5 กรกฎาคม 2560)

ในประเด็นด้านความต้องการและความคาดหวังในการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี จากคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูล ทำให้เห็นว่าการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี จำเป็นต้องมีการพัฒนาทุนทางวัฒนธรรมและสินค้าท้องถิ่นของจังหวัดเพชรบุรี โดยการนำความคิดสร้างสรรค์มาประยุกต์ โดยยังคงความเป็นเอกลักษณ์เดิมไว้ ซึ่งมีใช้เพียงแต่เป็นการเพิ่มคุณค่าของสินค้าเท่านั้น ยังเป็นการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจอีกด้วย

2.5 ปัญหาและอุปสรรคของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี

การขับเคลื่อนจังหวัดเพชรบุรีไปสู่เมืองสร้างสรรค์ จำเป็นต้องมีการบูรณาการ การดำเนินงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐ หากแต่ขาดการวางแผนที่ดี ทำให้ส่งผลกระทบต่อสถานที่ท่องเที่ยวในชุมชน รวมทั้งขาดงบประมาณเพียงพอในการสนับสนุนอย่างจริงจัง ดังนั้น หากจังหวัดเพชรบุรีไม่สามารถฟื้นฟูและรักษาสภาพความสมบูรณ์ทั้งในเชิงกายภาพและวัฒนธรรมวิถีชีวิตความเป็นอยู่ในชุมชน อาจจะทำให้ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจสร้างสรรค์ของจังหวัดเพชรบุรี ประสบปัญหาได้ สามารถสรุปได้ดังนี้

2.5.1 ปัญหาด้านการพัฒนาเมืองสร้างสรรค์ ขาดความต่อเนื่องในการพัฒนา แหล่งท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวมีความเสื่อมโทรมด้านกายภาพ เกิดการแข่งขันเชิงราคาภายในประเทศ ผู้ประกอบการขาดแรงจูงใจในการพัฒนาหรือรักษาคุณภาพของสินค้าและบริการ ดังคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

“จังหวัดเพชรบุรียังขาดความต่อเนื่องในการพัฒนาเมืองสร้างสรรค์ หรือพื้นที่ที่มีสภาพแวดล้อมซึ่งเอื้อต่อการเข้ามาลงทุนและเริ่มต้นธุรกิจใหม่ ดึงดูดบุคลากรสร้างสรรค์จากทั้งในและต่างประเทศ อันนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ซึ่งจะเป็นพื้นที่ต้นแบบของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ จะเป็นแหล่งดึงดูดบุคลากรและธุรกิจสร้างสรรค์ทั้งในและต่างประเทศ ให้เข้ามาลงทุนและจ้างงานในประเทศ และยังคงมีปัญหาทางด้านความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยวทั้งเชิงกายภาพวัฒนธรรมและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ในชุมชน การแข่งขันเชิงราคาภายในประเทศ ผู้ประกอบการในธุรกิจท่องเที่ยวขาดแรงจูงใจในการพัฒนาหรือรักษาคุณภาพของสินค้าและบริการ นักท่องเที่ยวบางส่วนขาดความรับผิดชอบในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สินค้าบริการขาดความแตกต่างในเชิงคุณภาพหรืออัตลักษณ์”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1, สัมภาษณ์วันที่ 16 มิถุนายน 2560)

2.5.2 ปัญหาด้านการพัฒนาเรื่องเล่าที่มีเอกลักษณ์หรือแสดงอัตลักษณ์ของจังหวัดเพชรบุรีอย่างชัดเจน ชุมชนขาดการตระหนักถึงคุณค่าของทุนทรัพยากร ทั้งทางนิเวศและวัฒนธรรมที่มีอยู่ในชุมชน ซึ่งผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 มีความคิดเห็น ดังนี้

“ชุมชนขาดการตระหนักถึงคุณค่าของทุนทางทรัพยากร ทั้งทางนิเวศและวัฒนธรรมที่มีอยู่ในชุมชน ขาดการพัฒนาเรื่องเล่าที่มีเอกลักษณ์หรือแสดงอัตลักษณ์ของจังหวัดเพชรบุรี ทำให้ไม่สามารถดึงดูดความสนใจจากนักท่องเที่ยว ผู้คนในชุมชนขาดความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลกระทบต่อการรักษาเอกลักษณ์หรืออัตลักษณ์ของจังหวัดเพชรบุรี รวมทั้งขาดการทำกิจกรรมทางการตลาดอย่างต่อเนื่อง”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2, สัมภาษณ์วันที่ 5 กรกฎาคม 2560)

ดังนั้นจึงควรมีการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีที่แตกต่าง เพราะจะช่วยให้เกิดความเป็นเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ของเมืองสร้างสรรค์ ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนโครงการนวัตกรรมในอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ รวมทั้งการพัฒนาบุคลากรสร้างสรรค์และธุรกิจสร้างสรรค์อย่างเป็นระบบ ผู้ประกอบการควรได้รับการพัฒนาขีดความสามารถทางนวัตกรรม การวางแผนทางและกระบวนการด้านนวัตกรรมอย่างเป็นระบบ ดังคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 ดังนี้

“ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนโครงการนวัตกรรมในอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ แม้การสนับสนุนภาคเอกชนในการพัฒนาธุรกิจนวัตกรรมจะก่อให้เกิดผลประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก แต่การสนับสนุนในระดับปลายน้ำที่มุ่งสร้างธุรกิจใหม่ คือ ส่งเสริมผู้ประกอบการให้มีการนำแนวคิดและองค์ความรู้ไปใช้ในการสร้างผลิตภัณฑ์ กระบวนการบริการ รวมถึงรูปแบบธุรกิจใหม่ อย่างไรก็ตาม การยกระดับความสามารถในการแข่งขันที่ยั่งยืนของประเทศนั้น จำเป็นต้องส่งเสริมให้ผู้ประกอบการได้รับการพัฒนาขีดความสามารถทางนวัตกรรม คือ สนับสนุนให้ผู้ประกอบการมีกระบวนการวางแผนทางและกระบวนการด้านนวัตกรรมในองค์กรอย่างเป็นระบบ รวมทั้งส่งเสริมให้รู้จักใช้ประโยชน์จากระบบนวัตกรรมแห่งชาติ เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถสร้างและพัฒนานวัตกรรมอย่างต่อเนื่องภายในองค์กร”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4, สัมภาษณ์วันที่ 3 สิงหาคม 2560)

การสร้างแรงบันดาลใจและสังคมสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเติบโตของความคิดสร้างสรรค์ อาทิ แหล่งเรียนรู้เฉพาะทางด้านความคิดสร้างสรรค์ในสาขาต่างๆ และพื้นที่สำหรับทดลองทำจริง การอบรมบ่มเพาะศักยภาพแรงงาน

สร้างสรรค์ในสาขาต่างๆ ด้านการเงินและการลงทุนสร้างสรรค์เป็นการส่งเสริมที่เอื้อประโยชน์ต่อการเติบโตของอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ ดังคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 ดังนี้

“ขาดการส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการพัฒนาบุคลากร
สร้างสรรค์ธุรกิจสร้างสรรค์อย่างเป็นระบบ หรือที่เรียกว่า นิเวศสร้างสรรค์ โดยการ
พัฒนานิเวศสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 4 ปัจจัย คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ทั้งโครงสร้าง
พื้นฐานด้านกฎหมาย ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านโลจิสติกส์ ด้านการ
พัฒนาการศึกษาและทรัพยากรมนุษย์ หรือการพัฒนาทุนมนุษย์ ด้านการพัฒนาสร้างแรงบันดาลใจและสังคมสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเติบโตของ
ความคิดสร้างสรรค์ อาทิ แหล่งเรียนรู้เฉพาะทางด้านความคิดสร้างสรรค์ในสาขาต่างๆ
และพื้นที่สำหรับทดลองทำจริง การอบรมบ่มเพาะศักยภาพแรงงานสร้างสรรค์ในสาขา
ต่างๆ ด้านการเงินและการลงทุนสร้างสรรค์ที่เอื้อประโยชน์ต่อการเติบโตของอุตสาหกรรม
สร้างสรรค์ ได้แก่ มาตรการทางการเงิน การลงทุน สิทธิพิเศษทางภาษี”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5, สัมภาษณ์วันที่ 8 สิงหาคม 2560)

2.5.3 ปัญหาด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ตลอดจนการละลายและเพิกเฉย
ต่อกฎระเบียบ มาตรการด้านการเงินและการลงทุน อำนวยความสะดวกให้แก่บุคลากรสร้างสรรค์
ซึ่งสอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6 ที่กล่าวไว้ว่า

“ในจังหวัดเพชรบุรีจัดว่าการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานยังไม่
ครอบคลุมและเอื้ออำนวยให้ธุรกิจสร้างสรรค์เติบโตอย่างมีศักยภาพ โดยเฉพาะ
กฎระเบียบ มาตรการด้านการเงินและการลงทุน อำนวยความสะดวกให้แก่บุคลากร
สร้างสรรค์จากต่างประเทศที่จะเข้ามาดำเนินธุรกิจหรือทำงานในจังหวัดเพชรบุรี และ
จังหวัดเพชรบุรีเองยังมีปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยวทั้งในเชิงกายภาพและ
วัฒนธรรม วิถีชีวิต ความเป็นอยู่ในชุมชน การแข่งขันเชิงราคาภายในประเทศ
ผู้ประกอบการในธุรกิจท่องเที่ยวขาดแรงจูงใจในการพัฒนาหรือรักษาคุณภาพของสินค้า
และบริการ นักท่องเที่ยวบางส่วนขาดความรับผิดชอบในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
สินค้าบริการขาดความแตกต่างในเชิงคุณภาพหรือคุณลักษณะ ภาพลักษณ์ของประเทศ
เสื่อมเสีย แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมีขนาดเล็ก มีคนที่มีความรู้ไม่เพียงพอในด้าน
การตลาดและประชาสัมพันธ์ แม้ว่าจะมีช่องทางการประชาสัมพันธ์ที่ไม่เสียค่าใช้จ่าย
ขาดการสนับสนุนด้านการประชาสัมพันธ์และการตลาดจากหน่วยงานภาครัฐอย่าง
ต่อเนื่อง”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6, สัมภาษณ์วันที่ 14 สิงหาคม 2560)

2.5.4 ปัญหาด้านการพัฒนาทักษะบุคลากรและเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานสร้างสรรค์อย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ระดับการศึกษาจนเข้าสู่ตลาดแรงงาน ทั้งในด้านความรู้ความเข้าใจในสาขาอาชีพสร้างสรรค์ ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 ได้ให้ความคิดเห็น ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

“การขาดการพัฒนาทักษะบุคลากร และเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานสร้างสรรค์อย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ระดับการศึกษาจนเข้าสู่ตลาดแรงงาน ทั้งในด้านความรู้ความเข้าใจในสาขาอาชีพสร้างสรรค์ การดำเนินธุรกิจสร้างสรรค์ การใช้ความคิดสร้างสรรค์และทุนทางวัฒนธรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าและบริการ รวมถึงขาดการส่งเสริมด้านการพัฒนาทักษะทางความคิดสร้างสรรค์ให้แก่แรงงาน โดยปัจจุบันประเทศไทยเน้นการยกระดับมาตรฐานทักษะฝีมือแรงงานเท่านั้น ยังขาดการเชื่อมโยงภาคการศึกษาภาคอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ ทำให้หลักสูตรการเรียนการสอนและคุณภาพของแรงงานในปัจจุบันยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของภาคธุรกิจและตลาดแรงงาน บุคลากรทางการศึกษาที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอนในสาขาความคิดสร้างสรรค์ ที่สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านธุรกิจ อุตสาหกรรมสร้างสรรค์แก่ผู้เรียนยังขาดแคลนเป็นอย่างมาก ประชาชนส่วนใหญ่ไม่เห็นความสำคัญของการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ และทุนทางวัฒนธรรมเพื่อนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาธุรกิจและคุณภาพชีวิต ส่งผลให้การเติบโตธุรกิจสร้างสรรค์ การจ้างงานนอกแบบ นักสร้างสรรค์ในประเทศยังไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควร ขณะเดียวกันความไม่เข้าใจและไม่ให้คุณค่าต่อความคิดสร้างสรรค์และทรัพย์สินทางปัญญา ก็นำไปสู่ปัญหาการละเมิดลิขสิทธิ์สินค้าเช่นกัน”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3, สัมภาษณ์วันที่ 18 กรกฎาคม 2560)

2.5.5 ปัญหาด้านทรัพยากรที่จังหวัดเพชรบุรีไม่ได้ทำให้เกิดมูลค่าทางการเงินที่ออกมาช่วยเหลือเศรษฐกิจที่มากพอ หากเศรษฐกิจรากฐานยังไม่เข้มแข็ง และไม่สามารถสร้างคุณค่าของทรัพยากรให้เป็นมูลค่าได้ การพัฒนาพื้นที่สร้างสรรค์ก็ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้ ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6 ได้ให้ความคิดเห็น ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

“เราทุกคนล้วนเป็นเจ้าของประเทศ เป็นเจ้าของทรัพยากรมากมาย ไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรพื้นที่ วิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี อาหารการกิน การแต่งกาย การแสดง ทุกสิ่งล้วนอยู่ในชุมชนทั้งสิ้น หากแต่คุณค่าของสิ่งเหล่านี้ยังไม่ได้ทำให้เกิดมูลค่าทางการเงินออกมาช่วยเหลือเศรษฐกิจ พอพูดถึงประชากรรัฐซึ่งเป็นนโยบายของภาครัฐ แต่ตัวเศรษฐกิจฐานรากยังเป็นเรื่องของชุมชนเอง นี่คือนโยบายเพราะรากฐานยังไม่เข้มแข็ง ไม่สามารถทำคุณค่าให้เป็น

มูลค่าได้ เศรษฐกิจฐานรากที่ต้องทำ 3 เรื่องแรก คือ การพัฒนาที่พื้นฐานจริงๆ คือ ภาคการเกษตรที่อยู่ในชุมชน เพราะถ้าเป็นเกษตรกรอย่างเดียวเขาอยู่ไม่ได้แน่ๆ เรื่องที่ 2 คือ การเอาผลผลิตทางการเกษตรตั้งแต่ต้นทางมาพัฒนาต่อยอดให้เกิดมูลค่าเพิ่ม เช่น การแปรรูปสินค้า หรือการสร้างสินค้าใหม่ให้เกิดขึ้นในพื้นที่ เรื่องที่ 3 คือ การท่องเที่ยวชุมชน คือ การดึงคนให้เข้ามาในชุมชนเพื่อเรียนรู้วิถีชีวิตท้องถิ่น และใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์อย่างสร้างสรรค์ ทั้งหมดนี้คือหัวใจของการพัฒนาพื้นที่สร้างสรรค์ในจังหวัดเพชรบุรี”

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6, สัมภาษณ์วันที่ 14 สิงหาคม 2560)

3. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมนอกของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี

การศึกษาข้อมูลจากการวิเคราะห์เอกสาร บริบทที่เกี่ยวข้องและผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ SWOT Analysis และ TOWS Matrix ร่วมด้วยเพื่อวิเคราะห์สถานะแวดล้อมและปัจจัยต่างๆ ซึ่งเป็นเครื่องมือในการประเมินสถานการณ์เพื่อวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนจากสภาพแวดล้อมภายในโอกาสและอุปสรรคจากสภาพแวดล้อมนอก ตลอดจนผลกระทบที่มีต่อการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี โดยผู้วิจัยได้สรุปผลการสังเคราะห์ตามองค์ประกอบการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในตามแนวคิด 7'S Analysis ของ McKinsey เพื่อวิเคราะห์หาจุดแข็ง (Strengths) และจุดอ่อน (Weaknesses) จากปัจจัย 7 ด้าน ดังตารางที่ 15



ตารางที่ 15 ผลกระทบที่มีต่อการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ ตามแนวคิด 7'S Analysis

แนวคิด 7'S Analysis	ผลกระทบที่มีต่อการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์
1. ด้านโครงสร้าง(Structure)	มีหน่วยงานต่างๆ ที่รับผิดชอบในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีอย่างชัดเจน ลักษณะการบังคับบัญชาเป็นลำดับชั้นในลักษณะแนวตั้ง มีลำดับชั้นที่หลากหลายต้องผ่านการพิจารณาหลายขั้นตอน ทำให้การดำเนินงานล่าช้าและไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร
2. ด้านกลยุทธ์ (Strategy)	มีการสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ส่งเสริมและสนับสนุนการนำภูมิปัญญาและอัตลักษณ์ท้องถิ่นเข้ามาใช้ในการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์
3. ด้านระบบการดำเนินงาน (System)	มีการบันทึกข้อมูลในฐานข้อมูลออนไลน์ของหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างชัดเจนและมีการแจ้งผลการประเมินเพื่อให้สามารถนำไปพัฒนาตนเองได้
4. ด้านบุคลากร (Staff)	มีการฝึกอบรมบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานด้านการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการจัดประชุมบุคลากรเพื่อศึกษาปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน บางหน่วยงานมีจำนวนบุคลากรมีไม่เพียงพอต่อภาระงานที่ได้รับมอบหมาย ทำให้บุคลากรที่มีอยู่ต้องรับผิดชอบหน้าที่มากกว่างานที่ได้รับมอบหมาย
5. ด้านทักษะที่ใช้ในการทำงาน (Skill)	มีการจัดทำคู่มือสำหรับหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องในแต่ละหน่วยงาน บุคลากรที่มีทักษะภาษาต่างประเทศมีจำนวนน้อย ทำให้ไม่เพียงพอกับความต้องการในการรองรับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติได้

ตารางที่ 15 ผลกระทบที่มีต่อการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ ตามแนวคิด 7'S Analysis (ต่อ)

แนวคิด 7'S Analysis	ผลกระทบที่มีต่อการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์
6. ด้านรูปแบบการบริหารจัดการ (Style)	มีการกำหนดตำแหน่งหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน มีความผูกพันภายในองค์กร ทำให้เกิดความสามัคคีและร่วมมือกัน ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการบริหารจัดการแบบสั่งการจากผู้บริหารระดับสูง ทำให้อำนาจในการตัดสินใจของพนักงานระดับปฏิบัติการน้อยลง
7. ด้านค่านิยม (Shared Value)	ประชากรส่วนใหญ่ในพื้นที่มีค่านิยมหรือแนวทางในการพัฒนาพื้นที่สร้างสรรค์ของจังหวัดเพชรบุรีในทิศทางเดียวกัน มีเป้าหมายร่วมกัน จึงทำให้เกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุด

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกในองค์ประกอบการวิเคราะห์ตามแนวคิด PESTEL Analysis เพื่อวิเคราะห์หาโอกาส (Opportunities) และอุปสรรค (Threats) ดังตารางที่ 16

ตารางที่ 16 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ตามแนวคิด PESTEL Analysis

แนวคิด PESTEL Analysis	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก
1. ด้านนโยบาย (Policy)	รัฐบาลให้ความสำคัญกับการพัฒนาพื้นที่สร้างสรรค์ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว ทั้งนี้ เกิดความไม่ต่อเนื่องของนโยบาย เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงคณะรัฐบาล ยังคงเป็นส่วนหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อภาระดำเนินงานของบุคลากรที่ต้องปรับตัวตามนโยบาย ทำให้เกิดความล่าช้าและไม่ต่อเนื่องในการดำเนินงาน
2. ด้านเศรษฐกิจ (Economy)	การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของประเทศไทย ทำให้มีโอกาสที่นักท่องเที่ยวเดินทางเข้าสู่ประเทศมากขึ้นเศรษฐกิจของจังหวัดเพชรบุรีดีขึ้นตามลำดับ อย่างไรก็ตาม ค่าครองชีพที่สูงขึ้นประกอบกับเงินค่าตอบแทนของบุคลากรที่อาจไม่สอดคล้องกันในพื้นที่ ทำให้บุคลากรเกิดความรู้สึกไม่คุ้มค่าในการทำงาน

ตารางที่ 16 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ตามแนวคิด PESTEL Analysis (ต่อ)

แนวคิด PESTEL Analysis	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก
3. ด้านสังคมและวัฒนธรรม (Socio-Cultural)	เครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นที่นิยมในปัจจุบันส่งผลให้หน่วยงานต่างๆ สามารถประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว รวมถึงการรับส่งข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับนักท่องเที่ยวเป็นไปได้ทันท่วงที บางครั้งอาจเร็วเกินไป จนขาดการคัดกรองข้อมูลที่ถูกต้อง วัฒนธรรมบางประเภทยังมีความแตกต่างกับแนวคิดของคนในพื้นที่ ทำให้เกิดความไม่คุ้นชินของสังคม
4. ด้านเทคโนโลยี (Technology)	การพัฒนาทางเทคโนโลยีทำให้การเข้าถึงข้อมูลที่สามารถช่วยเหลือด้านการท่องเที่ยวมีความสะดวกและง่ายขึ้น แต่บางครั้งการนำเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพมาใช้ในหน่วยงานมีต้นทุนสูง ทำให้งบประมาณที่ได้รับมีไม่เพียงพอ
5. ด้านสิ่งแวดล้อม (Environment)	ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่สร้างสรรค์ยังขาดความสมบูรณ์ทางด้านสิ่งแวดล้อม ขาดการจัดการภูมิทัศน์ทางการท่องเที่ยวอย่างเหมาะสม ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรม ส่งผลต่อทัศนียภาพของแหล่งท่องเที่ยว
6. ด้านกฎหมาย (Legal)	ข้อบังคับและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับภาคการยังคงล้าสมัย กฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายมีบทลงโทษที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ ทำให้เกิดปัญหากับผู้ประกอบการหรือชุมชนยังคงมีอยู่

4. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 ผู้วิจัยได้ใช้เทคนิควิเคราะห์ SWOT Analysis เพื่อประเมินจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค และนำข้อมูลทั้งหมดวิเคราะห์ในรูปแบบความสัมพันธ์แบบเมตริกซ์ที่เรียกว่า TOWS Matrix เป็นการวิเคราะห์ที่นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค มาวิเคราะห์เพื่อกำหนดออกมาเป็นกลยุทธ์ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ SWOT ดังตารางที่ 17

ตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกของการจัดการ
พื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
<ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นประตูสู่ภาคใต้และเป็นศูนย์กลางเขตพื้นที่ท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลตะวันตก มีทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์และหลากหลาย 2. มีรากฐานทางประวัติศาสตร์ที่ยาวนาน มีมรดกทางศิลปะและวัฒนธรรมที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ดั้งเดิม 3. มีต้นทุนทางวัฒนธรรมที่สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ พิพิธภัณฑสถาน ศูนย์วัฒนธรรม ศาสนสถาน โบราณสถาน วัด พระราชวังซึ่งสามารถพัฒนาและต่อยอดเป็นอาชีพระดับทักษะได้ เช่น ศิลปะช่างสิบหมู่ 4. มีวัฒนธรรมอาหารการกินที่โดดเด่น เป็นแหล่งสร้างงาน สร้างอาชีพให้แก่คนในพื้นที่ 5. ใกล้กรุงเทพฯ ระยะทางประมาณ 120 กิโลเมตร ซึ่งเป็นศูนย์กลางการพัฒนาของประเทศและเป็นปัจจัยสนับสนุนสำคัญ เช่น ด้านการท่องเที่ยว ด้านแรงงานและด้านการลงทุน 6. มีสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐาน เช่น เส้นทางคมนาคม ระบบไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ 7. อยู่ในแนวเส้นทางรถไฟความเร็วสูง สอดคล้องกับแนวทางในการพัฒนาของประเทศ 8. การคมนาคมสะดวกและมีหลายรูปแบบ ได้แก่ การคมนาคมทางบกเช่น ถนนเพชรเกษม ถนนเลียบริมชายฝั่งทะเลด้านตะวันตกของอ่าวไทยซึ่งปัจจุบันเชื่อมโยงจังหวัดสมุทรสงครามและเพชรบุรีระยะต่อไปจะเชื่อมโยงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์และชุมพร 9. รถไฟสายใต้มีเส้นทางผ่านจังหวัดเพชรบุรี การคมนาคมทางอากาศมีท่าอากาศยานหัวหิน (สนามบินบ่อฝ้าย) มีเที่ยวบินภายในประเทศและระหว่างประเทศ 10. เป็นแหล่งผลิตทางการเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพระดับประเทศ เช่น ข้าว กล้ายหอมทอง ชมพู่เพชรสายรุ้ง มะนาว ตาลโตนด โคนือ้ ขนมหวานไทย สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มจากสินค้าดังกล่าวได้ เป็นแหล่งผลิตเกลือได้มากที่สุด รายได้เฉลี่ยของประชากรเป็นลำดับที่ 3 ของภาคตะวันตก 11. มีปัจจัยส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพ เป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ศึกษาอุทยานที่สำคัญของประเทศ รวมถึงการประชุม การจัดการนิทรรศการภายในประเทศ (Domestic MICE: D-MICE) ที่มีคุณภาพ เช่น 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ขาดการบูรณาการระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชนเพื่อการพัฒนาจังหวัดอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เช่น การขับเคลื่อนด้านการท่องเที่ยว การรวบรวมข้อมูลเพื่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว 2. ขาดการจัดการภูมิทัศน์ทางการท่องเที่ยว การจัดระเบียบ ความสะอาด กลไกของรัฐเพื่อจัดการการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ขาดเอกภาพและขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน 3. ขาดการแก้ปัญหาขยะที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ขาดสถานที่กำจัดขยะที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะปริมาณขยะจากภาคการท่องเที่ยวรวมถึงขยะมลพิษจากโรงงานอุตสาหกรรม 4. ขาดโครงสร้างพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการเป็นแหล่งเรียนรู้และการพัฒนากิจกรรมสืบสานประเพณีวัฒนธรรม 5. ขาดระบบการบริหารจัดการด้านคมนาคมที่มีประสิทธิภาพส่งผลให้เกิดปัญหาการจราจรหนาแน่นในช่วงเทศกาล ขาดการเชื่อมโยงระบบโลจิสติกส์ทางการท่องเที่ยว ไม่มีรถโดยสารสาธารณะเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ 6. ขาดงบประมาณดูแลและซ่อมแซมถนนสายรองและสายย่อย เพื่อการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ 7. ขาดการจัดการทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรมส่งผลต่อทัศนียภาพของแหล่งท่องเที่ยว 8. ขาดการสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว 9. ขาดการนำจุดเด่นด้านต่างๆ ของจังหวัดมาใช้ประโยชน์และการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเพื่อต่อยอดสำหรับการพัฒนา ได้แก่ แหล่ง

ตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกของการจัดการ
พื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี (ต่อ)

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
<p>ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สถานที่ศึกษา ศึกษาดูงานด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โรงแรม ที่พัก การคมนาคม สะดวก สถานประกอบการด้านอาหารและการท่องเที่ยวมีความพร้อม</p> <p>12. มีทุนทรัพยากรพื้นที่ที่พร้อมในการรองรับทางการค้า การลงทุน ที่หลากหลาย ทั้งภาคอุตสาหกรรมและการเกษตร ธุรกิจและเศรษฐกิจของจังหวัดเติบโตจากภาคเกษตร การท่องเที่ยว อุตสาหกรรม</p> <p>13. อยู่ในเขตส่งเสริมการลงทุนเขตที่ 3 ซึ่งได้รับสิทธิประโยชน์ส่งเสริมการประกอบธุรกิจ เช่น การยกเว้นและลดหย่อนภาษีอากร การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล การยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรและวัตถุดิบ</p>	<p>ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ</p> <p>10. ขาดป้ายชี้ทางและป้ายสื่อความหมายของแหล่งท่องเที่ยว ขาดการจัดระเบียบป้ายประชาสัมพันธ์ ส่งผลต่อทัศนียภาพของแหล่งท่องเที่ยว</p> <p>11. ขาดการเตรียมบุคลากรเพื่อรองรับการยกระดับการท่องเที่ยว ขาดบุคลากรทางการท่องเที่ยวที่รองรับการบริการนานาชาติ ระบบจัดการและความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ สถานที่จอดรถ ความสะอาด ยังไม่ได้รับการพัฒนาให้เป็นระบบ</p>
โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
<p>1. นโยบายภาครัฐในการส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและสนับสนุนผู้ประกอบการเชิงสร้างสรรค์</p> <p>2. ภาครัฐมีโครงการต่อเนื่องในการจัดทำถนนเลียบริมชายฝั่งทะเลด้านตะวันตกของอ่าวไทยที่เชื่อมโยงตั้งแต่จังหวัดสมุทรสงคราม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และชุมพร มีการแบ่งเขตพื้นที่พัฒนาการท่องเที่ยว Royal Coast</p> <p>3. นโยบายภาครัฐที่ส่งเสริมและสนับสนุนการเกษตรแปลงใหญ่ในรูปแบบประชารัฐ และยกระดับจังหวัดเพชรบุรีให้เป็นจังหวัดนำร่องในการดำเนินการเรื่องเศรษฐกิจฐานราก ซึ่งเน้นด้านการเกษตรและการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากสินค้าเกษตร นโยบายครัวไทยสู่ครัวโลก การท่องเที่ยวมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เป็นโอกาสในการสร้างคุณค่าจากภาคเกษตรของจังหวัด</p> <p>4. นโยบายและแนวทางการเสริมสร้างประสิทธิภาพจุดผ่านแดนของจังหวัดกาญจนบุรีและประจวบคีรีขันธ์ที่ติดกับพม่า โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจการค้า ซึ่งสามารถใช้ประโยชน์จากจุดผ่านแดนเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาของจังหวัด เช่น สร้างเครือข่ายระบบโลจิสติกส์เชื่อมโยงจุดผ่านแดน</p>	<p>1. สถานการณ์การเมืองระดับชาติมีสถานะที่ไม่ส่งเสริมความเชื่อมั่นด้านการพัฒนาในมิติต่างๆ</p> <p>2. สถานะเศรษฐกิจโลกในระยะปัจจุบัน ยังขาดเสถียรภาพ มีลักษณะอยู่ในวงจรถดถอยหรือชะลอตัวและสร้างผลกระทบแบบลูกโซ่ไปที่ประเทศหรือภูมิภาคอื่น</p> <p>3. การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลก เช่น สถานะโลกร้อนสภาพอากาศไม่ตรงตามฤดูกาล ส่งผลให้ผลผลิตการเกษตรลดลงมีคุณภาพไม่คงที่</p> <p>4. ราคาผลผลิตการเกษตรหลักในตลาดภายในประเทศและตลาดโลกไม่คงที่ รวมทั้งได้รับผลกระทบจากการถูกแทรกแซงด้วยกลไกภายนอกอื่นๆ</p> <p>5. ค่านิยมทางการศึกษาที่มุ่งเน้นสายสามัญมากกว่าสายอาชีพเฉพาะด้าน ส่งผลให้แรงงานฝีมือสายอาชีพไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาด</p> <p>6. แนวโน้มปัจจัยการผลิตและค่าจ้างแรงงานสูงขึ้น โดยเฉพาะปัญหาด้านแรงงาน ที่อาจเกิดปัญหา</p>

ตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกของการจัดการ
พื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี (ต่อ)

โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
<p>5. การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ของไทยในปี 2558 รวมถึงศักยภาพที่เพิ่มขึ้นของอาเซียนในระดับนานาชาติภายหลังการเข้าสู่ AEC</p> <p>6. แนวทางจัดทำโครงการรถไฟระบบรางคู่ สามารถลดระยะเวลาเดินทางมาที่จังหวัดเพชรบุรี รวมถึงการเสนอโครงการรถไฟระบบความเร็วสูง ซึ่งเส้นทางสายใต้ระยะแรกจากกรุงเทพฯ ผ่านจังหวัดเพชรบุรีและสิ้นสุดที่อำเภอหัวหินจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ส่วนระยะต่อไปสิ้นสุดที่ป่าตองเบชาร์และอาจเชื่อมต่อกับเส้นทางรถไฟไปสู่มาเลเซีย</p> <p>7. ความหลากหลายของสื่อประชาสัมพันธ์ในปัจจุบันและการเข้าถึงสื่อที่ง่ายขึ้น จึงสามารถสร้างโอกาสให้การค้าและการท่องเที่ยวของจังหวัด</p> <p>8. แนวโน้มการท่องเที่ยวในปัจจุบันมุ่งเน้นการดูแลสุขภาพ ซึ่งในจังหวัดเพชรบุรีมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพรองรับ เป็นโอกาสในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของจังหวัด</p> <p>9. จังหวัดเพชรบุรีอยู่ในแผนพัฒนาการท่องเที่ยวคลัสเตอร์ Royal Coast ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา</p>	<p>ขาดแคลนแรงงานระดับปฏิบัติการ ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้นหรือเกิดการเคลื่อนย้ายแรงงานข้ามชาติ</p> <p>7. การแข่งขันและแย่งชิงในตลาดการท่องเที่ยวพื้นที่ใกล้เคียงมีแนวโน้มสูงขึ้น (หัวหิน) สภาพเศรษฐกิจเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวและใช้จ่ายน้อยลง ส่งผลต่อนักท่องเที่ยวกลุ่มที่มีกำลังซื้อจากยุโรปลดลง</p> <p>8. นักลงทุนต่างชาติรายใหญ่เข้ามาลงทุนแข่งขันกับผู้ประกอบการในพื้นที่ มีคู่แข่งเพิ่มขึ้นจากการเปิดตลาด AEC ทำให้กระทบต่อผู้ประกอบการรายย่อยของจังหวัดที่ยังไม่เข้มแข็ง</p>

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์สภาพปัจจุบันโดยแบ่งเป็นจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคที่มีผลต่อการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามองค์ประกอบการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในตามแนวคิด 7'S Model ของ McKinsey และการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกตามองค์ประกอบการวิเคราะห์ PESTEL Analysis สามารถสรุปและนำเสนอผลการวิเคราะห์ SWOT Analysis ได้ดังตารางที่ 18

ตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกของการจัดการพื้นที่
สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
S1 เป็นประตูสู่ภาคใต้และเป็นศูนย์กลางเขตพื้นที่ท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลตะวันตก มีทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์และหลากหลาย	W1 ขาดการบูรณาการระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชน เพื่อการพัฒนาจังหวัดอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เช่น การขับเคลื่อนด้านการท่องเที่ยวการรวบรวมข้อมูล เพื่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว
S2 มีรากฐานทางประวัติศาสตร์ที่ยาวนาน มีมรดกทางศิลปะและวัฒนธรรมที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ดั้งเดิม	W2 ขาดการจัดการภูมิทัศน์ทางการท่องเที่ยว การจัดระเบียบ ความสะอาด กลไกของรัฐเพื่อจัดการการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ขาดเอกภาพและขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน
S3 มีต้นทุนทางวัฒนธรรมที่สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้ ได้แก่ พิพิธภัณฑสถาน ศูนย์วัฒนธรรม ศาสนสถาน โบราณสถาน วัดพระราชนิเวศน์ ซึ่งสามารถพัฒนาและต่อยอดเป็นอาชีพระดับทักษะได้ เช่น ศิลปะช่างสิบหมู่	W3 ขาดการแก้ปัญหาขยะที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ขาดสถานที่กำจัดขยะที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะปริมาณขยะจากภาคการท่องเที่ยว รวมถึงขยะมลพิษจากโรงงานอุตสาหกรรม
S4 มีวัฒนธรรมอาหารการกินที่โดดเด่น เป็นแหล่งสร้างงานสร้างอาชีพให้แก่คนในพื้นที่	W4 ขาดโครงสร้างพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการเป็นแหล่งเรียนรู้และการพัฒนากิจกรรมสืบสานประเพณีวัฒนธรรม
S5 ใกล้กรุงเทพฯ ระยะทางประมาณ 120 กิโลเมตร ซึ่งเป็นศูนย์กลางการพัฒนาของประเทศและเป็นปัจจัยสนับสนุนสำคัญ เช่นด้านการท่องเที่ยว ด้านแรงงานและด้านการลงทุน	W5 ขาดระบบการบริหารจัดการด้านคมนาคมที่มีประสิทธิภาพส่งผลให้เกิดปัญหาการจราจรหนาแน่นในช่วงเทศกาล ขาดการเชื่อมโยงระบบโลจิสติกส์ทางการท่องเที่ยว ไม่มีรถโดยสารสาธารณะเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ
S6 มีสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐาน เช่น เส้นทางคมนาคม ระบบไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์	W6 ขาดงบประมาณดูแลซ่อมแซมถนนสายรองและย่อยเพื่อการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์
S7 อยู่ในแนวเส้นทางรถไฟความเร็วสูง สอดคล้องกับแนวทางในการพัฒนาของประเทศ	W7 ขาดการจัดการทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรม ส่งผลต่อทัศนียภาพของแหล่งท่องเที่ยว
S8 การคมนาคมสะดวกและมีหลายรูปแบบ ได้แก่ การคมนาคมทางบก เช่น ถนนเพชรเกษม ถนนเลียบชายฝั่งทะเลด้านตะวันตกของอ่าวไทย ซึ่งปัจจุบันเชื่อมโยงจังหวัดสมุทรสงครามและเพชรบุรี ระยะต่อไปจะเชื่อมโยงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์และชุมพร	W8 ขาดการสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว
S9 รถไฟสายใต้มีเส้นทางผ่านจังหวัดเพชรบุรี การคมนาคมทางอากาศมีท่าอากาศยานหัวหิน (สนามบินบ่อฝ้าย) ซึ่งมีทั้งเที่ยวบินภายในประเทศและระหว่างประเทศ	W9 ขาดการนำจุดเด่นด้านต่างๆ ของจังหวัดมาใช้ประโยชน์และการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว เพื่อต่อยอดสำหรับการพัฒนา ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
S10 เป็นแหล่งผลิตทางการเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพระดับประเทศ เช่น ข้าว กล้วยหอมทอง ชมพู่เพชรสายรุ้ง มะนาว ตาลโตนด โคเนื้อ ขนมหวานไทย และสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มจากสินค้าดังกล่าวได้ เป็นแหล่งผลิตเกลือได้มากที่สุด รายได้เฉลี่ยของประชากรเป็นลำดับที่ 3 ของภาคตะวันตก	

ตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกของการจัดการพื้นที่
สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี (ต่อ)

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
<p>S11 มีปัจจัยส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ศึกษาดูงานที่สำคัญของประเทศ รวมถึงการประชุม การจัดนิทรรศการภายในประเทศ (Domestic MICE: D-MICE) ที่มีคุณภาพ เช่น ศูนย์ศึกษาดูงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สถานที่ศึกษาดูงานด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โรงแรม ที่พัก การคมนาคมสะดวก สถานประกอบการด้านอาหารและการท่องเที่ยวมีความพร้อม</p> <p>S12 มีทุนทรัพยากรพื้นที่ที่พร้อมในการรองรับทางการค้า การลงทุนที่หลากหลาย ทั้งภาคอุตสาหกรรมและการเกษตร ธุรกิจและเศรษฐกิจของจังหวัดเติบโตจากภาคเกษตร การท่องเที่ยว อุตสาหกรรมและเหมืองแร่</p>	<p>W10 ขาดป้ายชี้ทางและป้ายสื่อความหมายของแหล่งท่องเที่ยว ขาดการจัดระเบียบป้ายประชาสัมพันธ์ ส่งผลต่อทัศนียภาพของแหล่งท่องเที่ยว</p> <p>W11 ขาดการเตรียมบุคลากรเพื่อรองรับการยกระดับการท่องเที่ยว ขาดบุคลากรทางการท่องเที่ยวที่รองรับการบริการนานาชาติ ระบบจัดการและความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ สถานที่จอดรถ ความสะอาด ยังไม่ได้รับการพัฒนาให้เป็นระบบ</p>
โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
<p>O1 นโยบายภาครัฐในการส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและสนับสนุนผู้ประกอบการเชิงสร้างสรรค์</p> <p>O2 ภาครัฐมีโครงการต่อเนื่องในการจัดทำถนนเลียบริมชายฝั่งทะเลด้านตะวันตกของอ่าวไทย ที่เชื่อมโยงตั้งแต่จังหวัดสมุทรสงครามเพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์และชุมพร มีการแบ่งเขตพื้นที่พัฒนาการท่องเที่ยว Royal Coast</p> <p>O3 อยู่ในเขตส่งเสริมการลงทุนเขตที่ 3 ซึ่งได้รับสิทธิประโยชน์ส่งเสริมการประกอบธุรกิจ เช่น การยกเว้นและลดหย่อนภาษีอากรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล การยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรและวัตถุดิบ</p> <p>O4 นโยบายภาครัฐที่ส่งเสริมและสนับสนุนการเกษตรแปลงใหญ่ในรูปแบบประชารัฐ และยกระดับจังหวัดเพชรบุรีให้เป็นจังหวัดนำร่องในการดำเนินการเรื่องเศรษฐกิจฐานราก ซึ่งเน้นด้านการเกษตรและการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากสินค้าเกษตร นโยบายครัวไทยสู่ครัวโลก การท่องเที่ยวมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เป็นโอกาสในการสร้างคุณค่าจากภาคเกษตรของจังหวัด</p> <p>O5 นโยบายและแนวทางการเสริมสร้างประสิทธิภาพจุดผ่านแดนของจังหวัดกาญจนบุรีและประจวบคีรีขันธ์ที่ติดกับพม่า โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจการค้า ซึ่งสามารถใช้ประโยชน์จาก</p>	<p>T1 สถานการณ์การเมืองระดับชาติมีสถานะที่ไม่ส่งเสริมความเชื่อมั่นด้านการพัฒนาในมิติต่างๆ</p> <p>T2 สถานะเศรษฐกิจโลกในระยะปัจจุบัน ยังขาดเสถียรภาพมีลักษณะอยู่ในวงจรถดถอยหรือชะลอตัว และสร้างผลกระทบแบบลูกโซ่ไปที่ประเทศหรือภูมิภาคอื่น</p> <p>T3 การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลก เช่น สภาพโลกร้อน สภาพอากาศไม่ตรงตามฤดูกาล ส่งผลให้ผลผลิตการเกษตรลดลงมีคุณภาพไม่คงที่</p> <p>T4 ราคาผลผลิตการเกษตรหลักในตลาดภายในประเทศและตลาดโลกไม่คงที่ รวมทั้งบางส่วนได้รับผลกระทบจากการถูกแทรกแซงด้วยกลไกภายนอกอื่นๆ</p> <p>T5 ค่านิยมทางการศึกษาที่มุ่งเน้นสายสามัญมากกว่าสายอาชีพเฉพาะด้าน ส่งผลให้มีแรงงานฝีมือสายอาชีพไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาด</p> <p>T6 แนวโน้มปัจจัยการผลิตและค่าจ้างแรงงานสูงขึ้น โดยเฉพาะปัญหาด้านแรงงานที่อาจเกิดปัญหาขาดแคลนแรงงานระดับปฏิบัติการ ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้นหรือการเคลื่อนย้ายแรงงานข้ามชาติ</p>

ตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกของการจัดการพื้นที่
สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี (ต่อ)

โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
<p>จุดผ่านแดนเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาของจังหวัด เช่น สร้างเครือข่ายระบบโลจิสติกส์เชื่อมโยงจุดผ่านแดน</p> <p>O6 การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ของไทยในปี 2558 รวมถึงศักยภาพที่เพิ่มขึ้นของอาเซียนในระดับนานาชาติ ภายหลังจากการเข้าสู่ AEC</p> <p>O7 แนวทางจัดทำโครงการรถไฟระบบรางคู่ สามารถลดระยะเวลาเดินทางมาที่จังหวัดเพชรบุรี รวมถึงการเสนอโครงการรถไฟระบบความเร็วสูง ซึ่งเส้นทางสายใต้ระยะแรกจากกรุงเทพฯ ผ่านจังหวัดเพชรบุรีและสิ้นสุดที่อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ส่วนระยะต่อไปสิ้นสุดที่ปาดังเบซาร์ และอาจเชื่อมต่อกับเส้นทางรถไฟไปสุมาตรา</p> <p>O8 ความหลากหลายของสื่อประชาสัมพันธ์ในปัจจุบันและการเข้าถึงสื่อที่ง่ายขึ้น จึงสามารถสร้างโอกาสให้การค้าและการท่องเที่ยวของจังหวัด</p> <p>O9 แนวโน้มการท่องเที่ยวในปัจจุบันมุ่งเน้นการดูแลสุขภาพ สุขภาพ ซึ่งในจังหวัดเพชรบุรี มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพรองรับ เป็นโอกาสในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของจังหวัด</p> <p>O10 จังหวัดเพชรบุรีอยู่ในแผนพัฒนาการท่องเที่ยวคลัสเตอร์ Royal Coast ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา</p>	<p>T7 การแข่งขันและแย่งชิงในตลาดการท่องเที่ยวพื้นที่ใกล้เคียงมีแนวโน้มสูงขึ้น (หัวหิน) สภาพเศรษฐกิจเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวและใช้จ่ายน้อยลง ส่งผลต่อนักท่องเที่ยวกลุ่มที่มีกำลังซื้อจากยุโรปลดลง</p> <p>T8 นักลงทุนต่างชาติรายใหญ่เข้ามาลงทุนแข่งขันกับผู้ประกอบการในพื้นที่ มีคู่แข่งเพิ่มขึ้นจากการเปิดตลาด AEC ทำให้กระทบต่อผู้ประกอบการรายย่อยของจังหวัดที่ยังไม่เข้มแข็ง</p>

ผลจากการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค (SWOT) ดังที่กล่าวไปข้างต้น ผู้วิจัยได้นำผลการศึกษามาจัดทำเป็นรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี โดยใช้แนวความคิดการวางแผนกลยุทธ์ด้วยวิธีการ TOWS Matrix โดยการจัดทำกลยุทธ์ใช้ TOWS Matrix ซึ่งมีแนวทางในการจัดการกลยุทธ์ทั้งหมด 4 กลยุทธ์ ดังนี้ 1) กลยุทธ์เชิงรุก SO (SO Strategy) จัดทำกลยุทธ์โดยใช้จุดแข็ง เพื่อสร้างความได้เปรียบจากโอกาส 2) กลยุทธ์เชิงแก้ไข WO (WO Strategy) จัดทำกลยุทธ์โดยเอาชนะจุดอ่อน เพื่อใช้ประโยชน์จากโอกาส 3) กลยุทธ์เชิงป้องกัน ST (ST Strategy) จัดทำกลยุทธ์โดยใช้จุดแข็งเพื่อหลีกเลี่ยงอุปสรรค 4) กลยุทธ์เชิงรับ WT (WT Strategy) จัดทำกลยุทธ์เพื่อลดจุดอ่อนและหลีกเลี่ยงอุปสรรค ผลออกมาดังตารางที่ 19

ตารางที่ 19 สรุปผลการวิเคราะห์กลยุทธ์จาก TOWS Matrix

กลยุทธ์เชิงรุก SO (SO Strategy)	กลยุทธ์เชิงแก้ไข WO (WO Strategy)
<p>S1, S5, S7, S8, S9, O2, O5, O7 การเชื่อมโยงทางด้าน โลจิสติกส์ จังหวัดเพชรบุรีเป็นประตูสู่ภาคใต้ อยู่ใกล้กรุงเทพฯ และมีการคมนาคมเพื่อตอบสนองความต้องการเฉพาะของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีหลากหลายรูปแบบ</p> <p>S2, S3, O1, O6, O8 เร่งส่งเสริมนโยบายภาครัฐในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน และสนับสนุนผู้ประกอบการเชิงสร้างสรรค์ จากฐานต้นทุนทางวัฒนธรรม</p> <p>S4, S10, O4 ส่งเสริมการท่องเที่ยวสร้างสรรค์เชิงอาหาร (Gastronomy Tourism)</p> <p>S6, S11, S12, O3, O10 การเพิ่มคุณค่าและมูลค่าในการยกระดับโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนระบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์</p>	<p>W1, W2, W8, W9, W11, O1, O3, O6 การสร้างเครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชน เพื่อสร้างความเข้าใจและตระหนักถึงคุณค่าของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี</p> <p>W3, W7, O4, O8, O9 ส่งเสริมและพัฒนาต่อยอดการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์โดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเข้ามาขับเคลื่อน</p> <p>W4, W5, W6, W10, O2, O5, O6, O7 กำหนดพื้นที่ต้นแบบที่มีสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการพัฒนาเป็นพื้นที่สร้างสรรค์ เป็นย่านประวัติศาสตร์ มีผู้ประกอบการสร้างสรรค์และการคมนาคมสะดวก</p>
กลยุทธ์เชิงป้องกัน ST (ST Strategy)	กลยุทธ์เชิงรับ WT (WT Strategy)
<p>S2, S3, T7 ประชาสัมพันธ์แนวทางการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี เพื่อให้เกิดการรับรู้และการยอมรับทั้งในและต่างประเทศ</p> <p>S6, S11, S12, T1, T2, T5, T6, T8 จัดตั้งกองทุนการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี และสนับสนุนเงินทุนด้านต่างๆ เพื่อรองรับการเริ่มต้นตลอดจนการต่อยอดทางธุรกิจ</p> <p>S4, S10, T3, T4 ส่งเสริมช่องทางการตลาดในประเทศให้ผู้ประกอบการในพื้นที่สร้างสรรค์ และเปิดโอกาสต่อยอดการแสดงผลงานในต่างประเทศ เพื่อต่อยอดธุรกิจและการส่งออก</p>	<p>W1, W2, W7, W8, T1, T2 จัดให้มีคณะทำงานของจังหวัดเพชรบุรีที่รับผิดชอบโดยตรงในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์</p> <p>W11, T5, T6 ส่งเสริมมาตรการสนับสนุนผู้ประกอบการพื้นที่สร้างสรรค์และบุคคลต้นแบบการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์</p>

1. กลยุทธ์เชิงรุก SO (SO Strategy)

ได้มาจากการนำข้อมูลการประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดแข็งและโอกาสมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อนำมากำหนดเป็นกลยุทธ์ในเชิงรุก จุดแข็ง คือ จังหวัดเพชรบุรีเป็นประตูสู่ภาคใต้และเป็นศูนย์กลางเขตพื้นที่ท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลตะวันตก มีทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์และหลากหลาย ใกล้กรุงเทพฯ ระยะทางประมาณ 116 กิโลเมตร ซึ่งเป็นศูนย์กลางการพัฒนาของประเทศและเป็นปัจจัยสนับสนุนสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นด้านการท่องเที่ยว ด้านแรงงานและด้านการลงทุน อีกทั้งอยู่ในแนวเส้นทางรถไฟความเร็วสูง สอดคล้องกับแนวทางในการพัฒนาของประเทศ การคมนาคมสะดวกและมีหลายรูปแบบ ได้แก่ การคมนาคมทางบก เช่น ถนนเพชรเกษม ถนนเลียบริม

ชายฝั่งทะเลด้านตะวันตกของอ่าวไทย ซึ่งปัจจุบันเชื่อมโยงกับจังหวัดสมุทรสงครามและเพชรบุรี ระยะต่อไปจะเชื่อมโยงกับจังหวัดประจวบคีรีขันธ์และชุมพร นอกจากนี้ จังหวัดเพชรบุรียังมีโอกาสในด้านต่างๆ อาทิ ภาครัฐมีโครงการต่อเนื่องในการจัดทำถนนเลียบชายฝั่งทะเลด้านตะวันตกของอ่าวไทย ที่เชื่อมโยงตั้งแต่จังหวัดสมุทรสงคราม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์และชุมพร มีการแบ่งเขตพื้นที่พัฒนาการท่องเที่ยว Royal Coast มีนโยบายและแนวทางการเสริมสร้างประสิทธิภาพจุดผ่านแดนของจังหวัดกาญจนบุรีและประจวบคีรีขันธ์ที่ติดกับพม่า โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจการค้า ซึ่งสามารถใช้ประโยชน์จากจุดผ่านแดนเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาของจังหวัด เช่น สร้างเครือข่ายระบบโลจิสติกส์เชื่อมโยงจุดผ่านแดน แนวทางจัดทำโครงการรถไฟระบบรางคู่ ทำให้สามารถลดระยะเวลาเดินทางมาที่จังหวัดเพชรบุรี รวมถึงการเสนอโครงการรถไฟระบบความเร็วสูง ซึ่งเส้นทางสายใต้ระยะแรกจากกรุงเทพฯ ผ่านจังหวัดเพชรบุรีและสิ้นสุดที่อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ส่วนระยะต่อไป สิ้นสุดที่ป่าตอง - เบซาร์และอาจเชื่อมต่อกับเส้นทางรถไฟไปสุมาตราเลเซีย รถไฟสายใต้มีเส้นทางผ่านจังหวัดเพชรบุรี การคมนาคมทางอากาศโดยทำอากาศยานหัวหิน (สนามบินบ่อฝ้าย) ซึ่งมีทั้งเที่ยวบินภายในประเทศและระหว่างประเทศ

2. กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST Strategy)

ได้มาจากการนำข้อมูลการประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดแข็งและข้อจำกัดมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อที่จะนำมากำหนดเป็นกลยุทธ์ในเชิงป้องกัน ทั้งนี้เนื่องจากมีจุดแข็งในด้านสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐาน เช่น เส้นทางคมนาคม ระบบไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ มีปัจจัยส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพให้เป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ศึกษาดูงานที่สำคัญของประเทศ รวมถึงการประชุม การจัดนิทรรศการภายในประเทศที่มีคุณภาพ เช่น ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สถานที่ศึกษาดูงานด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โรงแรม ที่พัก การคมนาคมสะดวก สถานที่ประกอบการด้านอาหารและการท่องเที่ยวมีความพร้อม ขณะเดียวกันองค์การก็เจอกับสภาพแวดล้อมที่เป็นข้อจำกัดจากภายนอกที่ควบคุมไม่ได้ คือ สถานการณ์การเมืองระดับชาติมีสถานะที่ไม่ส่งเสริมความเชื่อมั่นด้านการพัฒนาในมิติต่างๆ สถานะเศรษฐกิจโลกในระยะปัจจุบันขาดเสถียรภาพ มีลักษณะอยู่ในวงจรถดถอยหรือชะลอตัว และสร้างผลกระทบแบบลูกโซ่ไปที่ประเทศหรือภูมิภาคอื่นๆ อีกทั้งค่านิยมทางการศึกษาที่มุ่งเน้นสายสามัญมากกว่าสายอาชีพเฉพาะด้าน ส่งผลให้มีแรงงานฝีมือสายอาชีพไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาด แนวโน้มปัจจัยการผลิตและค่าจ้างแรงงานสูงขึ้น โดยเฉพาะปัญหาด้านแรงงานที่อาจเกิดการขาดแคลนแรงงานระดับปฏิบัติการ ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้นหรือเกิดการเคลื่อนย้ายแรงงานข้ามชาติ นักลงทุนต่างชาติรายใหญ่เข้ามาลงทุนแข่งขันกับผู้ประกอบการในพื้นที่ มีคู่แข่งเพิ่มขึ้นจากการเปิดตลาด AEC ทำให้กระทบต่อผู้ประกอบการรายย่อยของจังหวัดที่ยังไม่เข้มแข็งพอ

3. กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO Strategy)

ได้มาจากการนำข้อมูลการประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดอ่อนและโอกาสมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อที่จะนำมากำหนดเป็นกลยุทธ์ในเชิงแก้ไข กล่าวคือ ขาดการบูรณาการระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชน เพื่อการพัฒนาจังหวัดอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เช่น การขับเคลื่อนด้านการท่องเที่ยว การรวบรวมข้อมูลเพื่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ขาดการจัดการภูมิทัศน์ทางการท่องเที่ยว การจัดระเบียบด้านความสะอาดและความมีระเบียบ กลไกของรัฐเพื่อจัดการด้านการท่องเที่ยวที่ยังอ่อนแอ ขาดเอกภาพและขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน ขาดการสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว ขาดการนำจุดเด่นด้านต่างๆ ของจังหวัดมาใช้ประโยชน์และการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเพื่อต่อยอดสำหรับการพัฒนา ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ขาดการเตรียมบุคลากรเพื่อรองรับการยกระดับการท่องเที่ยว ขาดบุคลากรทางการท่องเที่ยวที่รองรับการบริการนานาชาติ ระบบจัดการและความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ สถานที่จอดรถ ความสะอาด ยังไม่ได้รับการพัฒนาให้เป็นระบบ ทั้งนี้ยังมีโอกาสในการพัฒนาในด้านต่างๆ เช่น นโยบายภาครัฐที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและสนับสนุนผู้ประกอบการเชิงสร้างสรรค์ จังหวัดเพชรบุรีอยู่ในเขตส่งเสริมการลงทุนเขตที่ 3 ซึ่งได้รับสิทธิประโยชน์ส่งเสริมการประกอบธุรกิจ เช่น การยกเว้นและลดหย่อนภาษีอากรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล การยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรและวัตถุดิบ การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ของไทยในปี 2558 รวมถึงศักยภาพที่เพิ่มขึ้นของอาเซียนในระดับนานาชาติ ภายหลังการเข้าสู่ AEC

4. กลยุทธ์เชิงรับ (WT Strategy)

ได้มาจากการนำข้อมูลการประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดอ่อนและข้อจำกัดมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อที่จะนำมากำหนดเป็นกลยุทธ์ในเชิงรับ ทั้งนี้เนื่องจากเผชิญกับทั้งจุดอ่อนและข้อจำกัดภายนอกที่ไม่สามารถควบคุมได้ เช่น ขาดการบูรณาการระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชน เพื่อการพัฒนาจังหวัดอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เช่น การขับเคลื่อนด้านการท่องเที่ยว การรวบรวมข้อมูลเพื่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ขาดการจัดการภูมิทัศน์ทางการท่องเที่ยว การจัดระเบียบความสะอาดและความเป็นระเบียบ กลไกของรัฐเพื่อจัดการการท่องเที่ยวที่ยังอ่อนแอ ขาดเอกภาพและขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน ขาดการจัดการทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรม ส่งผลต่อทัศนียภาพของแหล่งท่องเที่ยว ขาดการสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว ประกอบกับข้อจำกัดในประเทศ คือ สถานการณ์การเมืองระดับชาติมีสภาวะที่ไม่ส่งเสริมความเชื่อมั่นด้านการพัฒนาในมิติต่างๆ อีกทั้งสภาวะเศรษฐกิจโลกในปัจจุบัน ยังขาดเสถียรภาพ มีลักษณะอยู่ในวงจร

ถดถอยหรือชะงักงัน และสร้างผลกระทบแบบลูกโซ่ไปที่ประเทศหรือภูมิภาคอื่น ทำให้การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์เป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมโดยการหาความสัมพันธ์ด้วยเทคนิค TOWS Matrix ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกด้วยการวิเคราะห์ SWOT Analysis ของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 มากำหนดรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี โดยการนำข้อมูลที่ได้มาหาความสัมพันธ์ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ TOWS Matrix ในการกำหนดรูปแบบและกลยุทธ์ ดังนี้

ตารางที่ 20 ผลการให้ค่าน้ำหนักและจัดอันดับความสำคัญสภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 ด้านสภาพแวดล้อมภายใน

ปัจจัยภายใน (Internal Factors)	น้ำหนัก (Weight) 0.0-1.0	ระดับคะแนน (Rating) 1-5	คะแนนถ่วงน้ำหนัก
จุดแข็ง (Strengths)			
1. มีทรัพยากรธรรมชาติสมบูรณ์และหลากหลาย	0.089	5	0.445
2. แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีคุณภาพและอุดมสมบูรณ์	0.093	5	0.465
3. มีทุนทางวัฒนธรรมสูง สามารถพัฒนาและต่อยอดเป็นพื้นที่สร้างสรรค์ได้	0.090	5	0.450
4. ประชาชนในจังหวัดเพชรบุรีเป็นเจ้าของที่ดี พร้อมให้การต้อนรับนักท่องเที่ยว ซึ่งส่งผลต่อภาพลักษณ์ที่ดี	0.080	5	0.400
5. ใกล้กรุงเทพฯ ระยะทางประมาณ 120 กิโลเมตร ซึ่งเป็นศูนย์กลางการพัฒนาของประเทศ และเป็นปัจจัยสนับสนุนสำคัญ เช่น การท่องเที่ยว การลงทุน	0.095	5	0.475
6. มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ในระดับนานาชาติ	0.091	5	0.455
รวมจุดแข็ง	0.538		2.690

ตารางที่ 20 ผลการให้ค่าน้ำหนักและจัดอันดับความสำคัญสภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 ด้านสภาพแวดล้อมภายใน (ต่อ)

ปัจจัยภายใน (Internal Factors)	น้ำหนัก (Weight) 0.0-1.0	ระดับคะแนน (Rating) 1-5	คะแนน ถ่วง น้ำหนัก
จุดอ่อน (Weaknesses)			
1. การจราจรในเขตเมืองมีความหนาแน่นและติดขัด	0.065	5	0.260
2. ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการพื้นที่ขาดความเข้าใจในทรัพยากรของจังหวัด จึงส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงหรือสูญหายทางวัฒนธรรม	0.071	5	0.355
3. ปัญหาแฝงในอุตสาหกรรมด้านต่างๆ ทำให้การพัฒนาพื้นที่ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร	0.052	5	0.260
4. การเอาเปรียบและหลอกลวงจากกลุ่มมิจฉาชีพที่แฝงมาในธุรกิจต่างๆ	0.061	5	0.305
5. การสื่อสารด้วยภาษาต่างประเทศของประชาชนและข้อมูลข่าวสารของจังหวัดยังไม่มีประสิทธิภาพและไม่ครอบคลุมพื้นที่ในจังหวัด	0.051	5	0.255
6. ขาดการสร้างจุดเด่นที่แตกต่างของจังหวัดเพชรบุรี	0.085	5	0.425
7. ขาดโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ไฟฟ้า ถนน การสื่อสารหรือการคมนาคมที่ครอบคลุม	0.032	4	0.128
รวมจุดอ่อน	0.417		1.988
รวมสภาพแวดล้อมภายในทั้งหมด	0.955		4.678

ตารางที่ 21 ผลการให้ค่าน้ำหนักและจัดอันดับความสำคัญสภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 ด้านสภาพแวดล้อมภายนอก

ปัจจัยภายนอก (External Factors)	น้ำหนัก (Weight) 0.0-1.0	ระดับคะแนน (Rating) 1-5	คะแนนถ่วงน้ำหนัก
โอกาส (Opportunities)			
1. แนวโน้มการพัฒนาเชื่อมต่อกับต่างประเทศและการเปิดการค้าเสรีกับประเทศเพื่อนบ้าน	0.083	5	0.465
2. นโยบายรัฐบาลสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่ด้านคมนาคมและขนส่ง เชื่อมโยงไปยังกลุ่มประเทศ GMS	0.060	4	0.450
3. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศช่วยให้เกิดประสิทธิภาพของการบริหารจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ ทำให้ลดต้นทุนและเกิดความรวดเร็ว	0.082	5	0.410
4. กระแสความตื่นตัวในการรักษาอัตลักษณ์และวัฒนธรรมของท้องถิ่นเป็นโอกาสในการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจได้	0.081	5	0.455
5. นโยบายส่งเสริมและสนับสนุนการลงทุนธุรกิจ และการเพิ่มฐานการผลิตของอุตสาหกรรม ส่งผลให้เกิดการจ้างงาน	0.071	5	0.324
6. นโยบายการส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการผลิตอาหารโลก ก่อให้เกิดการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ในรูปแบบใหม่	0.083	5	0.440
7. การเปิดประชาคมอาเซียนเอื้อต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและเพิ่มอำนาจต่อรอง	0.068	5	0.415
8. แผนกระจายอำนาจของท้องถิ่นที่เพิ่มสัดส่วนงบประมาณเอื้อต่อการบริหารจัดการและความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่	0.064	4	0.296
รวมโอกาส	0.592		3.255
อุปสรรค (Threats)			
1. ราคาพลังงานและทองคำมีความผันผวน ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตทั้งสินค้าและบริการเพิ่มขึ้น	0.061	5	0.355
2. ภัยธรรมชาติเป็นอุปสรรคต่อการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์	0.051	4	0.204
3. วิกฤตการณ์ เสถียรภาพ และความไม่แน่นอนของภาวะเศรษฐกิจ รวมถึงการเปิดการค้าเสรี ส่งผลกระทบต่อธุรกิจขนาดกลางและย่อม และส่งผลกระทบต่อข้อตกลงการค้าเสรีและนโยบายการกีดกันทางการค้า	0.063	5	0.315

ตารางที่ 21 ผลการให้ค่าน้ำหนักและจัดอันดับความสำคัญสภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 ด้านสภาพแวดล้อมภายนอก (ต่อ)

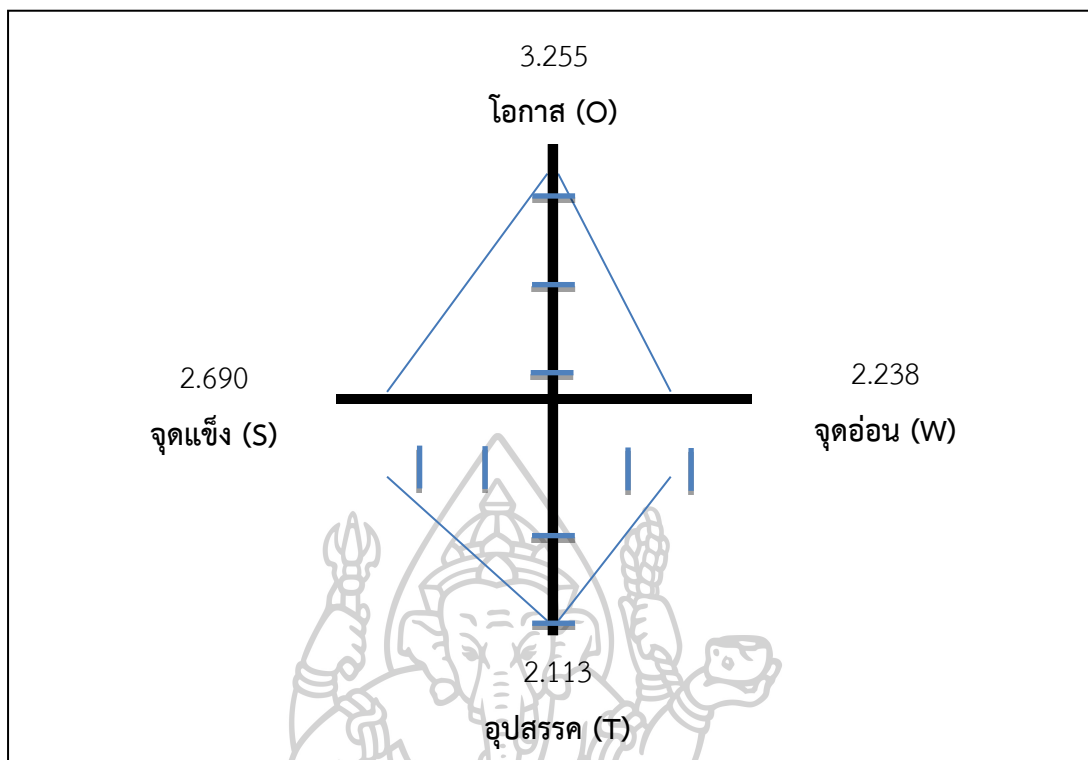
ปัจจัยภายนอก (External Factors)	น้ำหนัก (Weight) 0.0-1.0	ระดับคะแนน (Rating) 1-5	คะแนนถ่วงน้ำหนัก
4. เสถียรภาพทางการเมืองของประเทศ การคอร์รัปชันของผู้บริหารภาครัฐส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการ	0.065	5	0.325
5. นโยบายและสถานการณ์ของประเทศเพื่อนบ้านที่ไม่แน่นอน เป็นอุปสรรคด้านกฎระเบียบ	0.053	4	0.212
6. การลงทุนซื้อที่ดินเพื่อจัดทำธุรกิจของชาวจีน ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและสูญหายของอัตลักษณ์และทรัพยากรเดิมของจังหวัดเพชรบุรี	0.061	5	0.490
7. สังคมผู้สูงอายุและความเป็นเมืองเกิดการขยายตัว ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงลักษณะวิถีชีวิต เป็นการใช้ชีวิตแบบต่างคนต่างอยู่ ขาดการพึ่งพาอาศัยกัน	0.047	4	0.212
รวมอุปสรรค	0.401		2.113
รวมสภาพแวดล้อมภายนอกทั้งหมด	0.993		5.368

จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 ผู้วิจัยได้สรุปสภาพแวดล้อมที่เป็นตำแหน่งทางกลยุทธ์เพื่อกำหนดรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ได้ดังตารางที่ 22

ตารางที่ 22 ตำแหน่งทางกลยุทธ์เพื่อกำหนดรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี

สภาพแวดล้อมภายใน	จุดแข็ง (Strengths)	S	2.690
	จุดอ่อน (Weaknesses)	W	1.988
สภาพแวดล้อมภายนอก	โอกาส (Opportunities)	O	3.255
	อุปสรรค (Threats)	T	2.113

สรุปผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) การพัฒนากลยุทธ์รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี



แผนภูมิที่ 9 ตำแหน่งทางกลยุทธ์เพื่อการพัฒนาารูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์
จังหวัดเพชรบุรี

ส่วนที่ 2 ผลการร่างรูปแบบการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคม ประเทศไทย 4.0

ซึ่งเป็นออกแบบและพัฒนาเครื่องมือ การวิเคราะห์ การสร้างรูปแบบและตรวจสอบ
รูปแบบ โดยการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการนำเสนอรูปแบบการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์
จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 โดยตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 2 โดยมี
รายละเอียดดังนี้

1. ที่มาของรูปแบบ การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคม
ประเทศไทย 4.0 “POINT Model” ได้จากการสังเคราะห์ข้อมูลในพื้นที่ ประกอบด้วย

ตารางที่ 23 องค์ประกอบและที่มาของรูปแบบ

ที่	องค์ประกอบ	ที่มาขององค์ประกอบรูปแบบ
1	P- Problems (ปัญหาที่พบในพื้นที่)	จังหวัดเพชรบุรีมีอาคารเก่าแก่ที่สวยงามแต่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ ขาดการดูแลรักษาอย่างเหมาะสม ไม่มีเวทีแสดงความสามารถสำหรับชุมชน ขาดพื้นที่ในการพบปะสำหรับผู้มีส่วนร่วมในชุมชน
2	O- Opportunities (โอกาสในการพัฒนาพื้นที่)	จังหวัดเพชรบุรีมีย่านชุมชนเก่าแก่และมีประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจ มีแหล่งท่องเที่ยวกระจายอยู่ทั่วทุกพื้นที่ มีระยะทางที่ไม่ไกลจากกรุงเทพฯ ทำให้สามารถเดินทางได้สะดวกรวดเร็ว มีระบบขนส่งสาธารณะที่เข้าถึง มีเครือข่ายผู้ประกอบการธุรกิจสร้างสรรค์ทั้งด้านศิลปะและวัฒนธรรม
3	I- Insights (ความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับพื้นที่)	ประชาชนในจังหวัดเพชรบุรียังขาดการปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ไม่มีกิจกรรมที่รองรับความต้องการที่หลากหลายของแต่ละกลุ่มคน คนต่างพื้นที่ยังไม่เข้าถึงการใช้พื้นที่และเกิดความกังวลต่อข้อจำกัดในการพัฒนา อีกทั้งยังไม่มีแรงจูงใจในการเข้าถึงพื้นที่ จึงทำให้จังหวัดเพชรบุรีเป็นเพียง “ทางผ่าน” แทนที่จะเป็น “จุดหมาย”
4	N- Needs (ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่)	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต้องการพื้นที่สาธารณะเพื่อรองรับกิจกรรมนันทนาการที่มีความหลากหลาย ต้องการพื้นที่สีเขียวและสถานที่พักผ่อน รวมถึงต้องการให้จังหวัดเพชรบุรีเป็นพื้นที่ที่มีความตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา
5	T- Themes (แนวคิดหลักในการพัฒนาพื้นที่ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม)	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกิดแนวคิดในการพลิกฟื้นพื้นที่ (Revival) ในจังหวัดเพชรบุรี ให้ทุกคนสามารถใช้พื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด เกิดแนวคิดในการสร้างโครงข่ายทางสังคมและสิ่งแวดล้อม (Re-link) รวมถึงการสร้างภาพลักษณ์ใหม่ (Rebrand) ให้จังหวัดเพชรบุรีเป็นจุดหมายที่ทุกคนต้องนึกถึงเป็นอันดับต้นๆ ของประเทศไทย รวมทั้งเทคโนโลยีโดยผ่านการใช้งานในด้าน IT เพื่อก่อให้เกิดนวัตกรรมใหม่ๆ

2. รายละเอียดที่มาของรูปแบบการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 มีดังนี้

2.1 P- Problems (ปัญหาที่พบในพื้นที่) จังหวัดเพชรบุรียังคงมีปัญหาในหลายด้าน ส่วนใหญ่มีประเด็นที่ต้องรับการแก้ไขครอบคลุมมิติด้านเศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคง

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดเพชรบุรีมีพื้นที่ทำการเกษตรจำนวนมาก แต่มีแหล่งกักเก็บน้ำที่ไม่เพียงพอ ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำมีจำนวนน้อย สภาพดินไม่เอื้อต่อการกักเก็บน้ำไว้ในฤดูแล้ง บางพื้นที่ไม่สามารถนำน้ำเข้าสู่พื้นที่ได้จึงต้องอาศัยสถานีสูบน้ำผ่านระบบท่อส่งน้ำ ซึ่งต้องใช้งบประมาณสูง อาจไม่คุ้มค่าต่อการลงทุน ปัญหาการใช้เครื่องมือทางการประมงที่ผิดประเภทเกิดน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมและภาคครัวเรือนที่ปล่อยลงสู่แม่น้ำแม่กลอง ทำให้สภาพแวดล้อมของจังหวัดขาดความสมบูรณ์ การขาดองค์ความรู้ในการเพิ่มผลผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพด้านการจัดการพื้นที่อย่างเหมาะสม รวมทั้งยังขาดการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ ขาดองค์ความรู้ด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มจากทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่ การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้หรือขยายผลไม่ครอบคลุมเท่าที่ควร เนื่องจากยังไม่เห็นผลเป็นรูปธรรมในพื้นที่ ในด้านอุตสาหกรรมการลงทุนในภาคอุตสาหกรรมในพื้นที่ไม่มีการขยายตัวเท่าที่ควร โดยเฉพาะอุตสาหกรรมแปรรูปเนื่องจากผลผลิตทางการเกษตรในพื้นที่มีจำนวนมาก แต่ไม่มีแหล่งแปรรูปในพื้นที่ส่งผลให้เกิดต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น อีกทั้งยังขาดแคลนแรงงานที่มีความรู้และทักษะในด้านภาษาต่างประเทศ ด้านสังคมและความมั่นคง ยังคงมีปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด เนื่องจากมีพื้นที่ติดกับชายแดนประเทศเพื่อนบ้าน และเป็นประตูสู่ภาคใต้ ทำให้เป็นพื้นที่พักและเส้นทางลำเลียงยาเสพติด ในช่วงเทศกาลหรือวันหยุดยาวต่อเนื่อง มักเกิดอุบัติเหตุทางการจราจรเป็นจำนวนมาก อีกทั้งปัญหาการตั้งครุฑก่อนวัยอันควร การไหลบ่าของวัฒนธรรมต่างประเทศเข้ามามีอิทธิพลอย่างรวดเร็ว เด็กและเยาวชนในพื้นที่ได้ซึมซับแนวคิดและกระแสนิยมต่างๆ มาเป็นวิถีของตน ซึ่งบางแนวคิดเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสม อีกทั้งยังไม่มีเวทีให้เยาวชนออกมาแสดงความสามารถของตน คนในสังคมยังขาดการมีปฏิสัมพันธ์อันดีต่อกัน เนื่องจากไม่มีพื้นที่ในการพบปะของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในด้านของทรัพยากรทางธรรมชาตินั้น ส่วนใหญ่เป็นปัญหาด้านการกัดเซาะชายฝั่งทะเล การบุกรุกทำลายพื้นที่ป่า ปัญหาขยะสะสมในพื้นที่ การกัดเซาะตลิ่งของแม่น้ำเพชรบุรี เกิดกระแสน้ำเปลี่ยนทิศทาง สูญเสียพื้นที่บางส่วนและปัญหาน้ำท่วม สถาปัตยกรรมหรืออาคารบ้านเรือนต่างๆ ยังไม่ได้รับการปรับปรุงจากหน่วยงานใดๆ ทำให้เกิดสภาพทรุดโทรม ส่งผลให้เกิดภาพลักษณ์ที่ไม่ดีต่อจังหวัดเพชรบุรี

2.2 O- Opportunities (โอกาสในการพัฒนาพื้นที่) โครงการพัฒนาระบบคมนาคม ขนส่งภายในจังหวัดและกลุ่มจังหวัด การเดินทางเข้าถึงพื้นที่จังหวัดเพชรบุรีสะดวกและไม่ไกลจากกรุงเทพฯ เส้นทางคมนาคมมีแนวโน้มที่จะขยายและปรับปรุง ซึ่งเป็นโอกาสในการพัฒนาพื้นที่สร้างสรรค์ อีกทั้งนโยบายภาครัฐมีการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการพื้นที่ มีการแบ่งเขตพื้นที่พัฒนาการท่องเที่ยว Royal Coast และแนวโน้มการดูแลสุขภาพสุขภาพ ซึ่งจังหวัดเพชรบุรีมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพรองรับ ทำให้เป็นโอกาสในการพัฒนาพื้นที่ รวมถึงการมีเรื่องเล่าทางประวัติศาสตร์ของพื้นที่ สามารถนำศิลปะและวัฒนธรรมมาสร้างสรรค์ให้เป็นอัตลักษณ์ของจังหวัดเพชรบุรีได้เป็นอย่างดี

2.3 I- Insights (ความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับพื้นที่) ประชาชนในจังหวัดเพชรบุรีมีความเข้าใจเชิงลึกในพื้นที่ หากแต่ยังไม่มีกิจกรรมที่รองรับความต้องการที่หลากหลายของแต่ละกลุ่ม อีกทั้งคนต่างพื้นที่ยังไม่สามารถเข้าถึงการใช้พื้นที่ ส่งผลให้เกิดความกังวลต่อข้อจำกัดในการพัฒนา อีกทั้งยังไม่มีแรงจูงใจในการเข้าถึงพื้นที่ที่มากพอ จึงทำให้จังหวัดเพชรบุรีเป็นเพียง “ทางผ่าน” แทนที่จะเป็น “จุดหมาย” ของทุกกลุ่มคน

2.4 N- Needs (ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต้องการพื้นที่สาธารณะเพื่อรองรับการทำกิจกรรมนันทนาการที่มีความหลากหลายของกลุ่มคน และความน่าสนใจของกิจกรรมนันทนาการ ต้องการพื้นที่สีเขียวและสถานที่พักผ่อนเพื่อสร้างแรงบันดาลใจหรือความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างผลงานศิลปะหรือการแสดงออกตามความถนัดของตัวบุคคล รวมถึงต้องการให้จังหวัดเพชรบุรีเป็นพื้นที่ที่มีความตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา มีการปรับเปลี่ยนและเปลี่ยนแปลงจังหวัดให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ในแต่ละช่วงยุคสมัย

2.5 T- Themes (แนวคิดหลักในการพัฒนาพื้นที่) จากการศึกษาสภาพการณ์ ความต้องการและข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดเพชรบุรี สามารถสรุปได้ว่า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียส่วนใหญ่มองว่าจังหวัดเพชรบุรีมีศักยภาพเพียงพอที่จะพลิกฟื้นพื้นที่ให้ทุกคนสามารถใช้พื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด พัฒนาพื้นที่ตรอก ซอก ซอยเพื่อสร้างโครงข่ายทางสังคมและสิ่งแวดล้อม จัดทำกระบวนการจัดการพื้นที่สาธารณะให้เกิดเป็นพื้นที่พบปะระหว่างคนในพื้นที่ รวมถึงสร้างกิจกรรมสร้างสรรค์ เพื่อกระตุ้นให้ชุมชนออกมาใช้งานในพื้นที่ พัฒนารูปแบบการสื่อสารสำหรับการให้ข้อมูลของแต่ละพื้นที่ในจังหวัดเพชรบุรี อีกทั้งควรส่งเสริมทัศนคติและปลูกฝังความคิดด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กับเด็กและเยาวชนในจังหวัดเพชรบุรี ในรูปแบบการอนุรักษ์อย่างยั่งยืน รวมถึงมีแนวคิดในการสร้างภาพลักษณ์ให้จังหวัดเพชรบุรีเป็นจุดหมายปลายทางที่ทุกคนต้องนึกถึงเป็นอันดับต้นๆ ของประเทศไทย แทนที่จะเป็นเพียงแค่เส้นทางผ่านไปจังหวัดอื่นๆ ทางภาคใต้ รวมทั้งผ่านการเชื่อมโยงเทคโนโลยีโดยการใช้งานด้าน IT เพื่อก่อให้เกิดนวัตกรรมใหม่ๆ อีกด้วย

3. องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

จากการพัฒนารูปแบบการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 ผู้วิจัยได้รูปแบบจากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดเพชรบุรี ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่และการศึกษาเชิงคุณภาพ จึงยกยกรูปแบบที่ผู้วิจัยใช้ชื่อว่า “POINT Model” มีองค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) P- Problems (ปัญหาที่พบในพื้นที่) 2) O- Opportunities (โอกาสในการพัฒนาพื้นที่) 3) I- Insights (ความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับพื้นที่) 4) N- Needs (ความต้องการของ

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่) 5) T- Themes (แนวคิดหลักในการพัฒนาพื้นที่ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม) ซึ่งมีองค์ประกอบร่วม ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ความสามารถในการพัฒนาพื้นที่สร้างสรรค์ เป็นการพัฒนาพื้นที่อย่างต่อเนื่องด้วยวิธีการที่หลากหลาย ทั้งการเรียนรู้ การลงมือปฏิบัติ การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

องค์ประกอบที่ 2 กิจกรรมการพัฒนาตนเองตลอดเวลา เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์อย่างเป็นระบบ

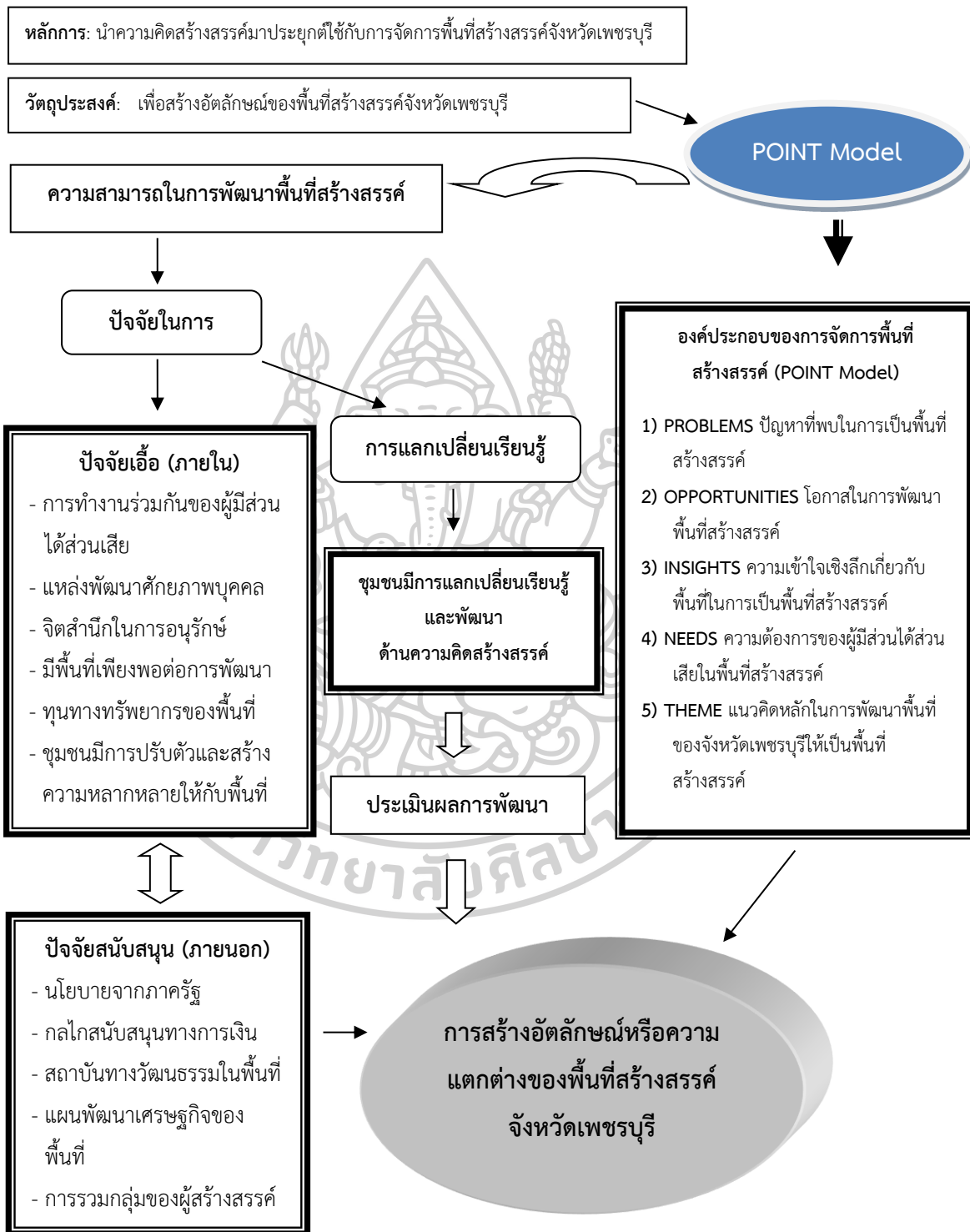
องค์ประกอบที่ 3 ชุมชนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาด้านความคิดสร้างสรรค์ ที่ประกอบด้วย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เยาวชนและนักเรียนในแต่ละพื้นที่ให้เกิดเป็นชุมชนการเรียนรู้ ที่สามารถพัฒนาไปสู่พื้นที่สร้างสรรค์ การค้นหาความเป็นตัวตน การสร้างเอกลักษณ์ของบุคคล และการแสดงออกทางด้านความคิดสร้างสรรค์ในทุกมิติ

องค์ประกอบที่ 4 ปัจจัยเอื้อ (ภายใน) เป็นองค์ประกอบที่เอื้อให้เกิดผลสำเร็จจากปัจจัยภายในที่มีการทำงานร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีแหล่งพัฒนาศักยภาพของบุคคลคนในพื้นที่มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ และมีพื้นที่ที่เหมาะสมต่อการพัฒนา มีปัจจัยที่เป็นทุนทางทรัพยากรของพื้นที่ชุมชนมีการปรับตัวและสร้างความหลากหลายให้กับพื้นที่การเรียนรู้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติ

องค์ประกอบที่ 5 ปัจจัยสนับสนุน (ภายนอก) เป็นองค์ประกอบที่สนับสนุนให้เกิดความสำเร็จจากปัจจัยภายนอก ได้แก่ นโยบายจากภาครัฐ กลไกสนับสนุนทางการเงิน เช่น กองทุนสถาบันทางวัฒนธรรมในพื้นที่แผนพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดเพชรบุรีและการรวมกลุ่มของผู้ทำงานสร้างสรรค์

จากองค์ประกอบดังกล่าว แสดงเป็นแผนภูมิรูปแบบการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 ได้ตั้งแผนภูมิที่ 10

(ร่าง) รูปแบบการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0



แผนภูมิที่ 10 (ร่าง) รูปแบบการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

เงื่อนไขการใช้ “POINT Model” ที่ได้นี้เป็นเพียงแบบจำลอง ซึ่งต้องนำไปจัดทำเป็นแผน (Action Plan) การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 เพื่อให้ชุมชนเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และพัฒนาด้านความคิดสร้างสรรค์ในเชิงรูปธรรมอย่างมั่นคงและยั่งยืนต่อไป

ส่วนที่ 3 ผลการร่างกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

การวิจัยรอบนี้ผู้วิจัยได้สอบถามผู้เชี่ยวชาญจำนวน 17 คน ในลักษณะการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมาเพื่อให้ตอบคำถามตามวัตถุประสงค์ในการวิจัย เพื่อเป็นรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ผลการวิเคราะห์จากการสัมภาษณ์สามารถร่างเป็นรูปแบบและกลยุทธ์ได้ ดังนี้

วิสัยทัศน์

การขับเคลื่อนพื้นที่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ของจังหวัดเพชรบุรี เชื่อมโยงสังคมประเทศไทย 4.0

พันธกิจ

1. เพิ่มขีดความสามารถของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ที่จะช่วยสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมให้กับท้องถิ่นและประเทศ
2. พัฒนากลไกและเชื่อมโยงการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีอย่างเป็นระบบ
3. ส่งเสริมและพัฒนาการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีให้มีศักยภาพโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี

เป้าประสงค์

1. สร้างความรู้ความเข้าใจและสร้างจิตสำนึกแก่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เห็นความสำคัญของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี
2. ส่งเสริมการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีให้เป็นแหล่งรายได้ทางเศรษฐกิจของจังหวัด
3. ยกระดับโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนระบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์
4. ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีให้เป็นที่รู้จักในพื้นที่ จังหวัดใกล้เคียงและระดับประเทศ

แนวทางการดำเนินการ

1. ปรับระบบการดูแลการสร้างความรู้ความเข้าใจและปรับทัศนคติด้านความคิดสร้างสรรค์แก่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพสูงสุด
2. เพิ่มกิจกรรมสร้างสรรค์ในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี เพื่อเป็นกิจกรรมในการสร้างรายได้และดึงกลุ่มนักท่องเที่ยวเข้าสู่จังหวัด
3. จัดให้มีคณะทำงานของจังหวัดเพชรบุรีที่รับผิดชอบโดยตรงในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์
4. ประชาสัมพันธ์แนวทางการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี เพื่อให้เกิดการรับรู้และยอมรับทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงสนับสนุนช่องทางการตลาดให้แก่สินค้าและบริการที่ใช้ความคิดสร้างสรรค์

กลยุทธ์ที่ 2 การใช้ประโยชน์จากการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

เป้าประสงค์

1. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการใช้ประโยชน์จากการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี
2. ส่งเสริมการพัฒนาและต่อยอดการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี โดยการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเข้ามาขับเคลื่อน
3. ส่งเสริมบุคคลต้นแบบที่มีผลงานเชื่อมโยงกับการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี เพื่อกระตุ้นให้เกิดกระแสการพัฒนาพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี

แนวทางการดำเนินการ

1. จัดตั้งกองทุนการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี และสนับสนุนเงินทุนด้านต่างๆ เพื่อรองรับการเริ่มต้นธุรกิจจนถึงการต่อยอดธุรกิจ
2. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนธุรกิจท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์
3. ยกย่องความสำเร็จของกิจกรรมและบุคคลต้นแบบการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี เพื่อสร้างรากฐานและปลูกฝังความสามารถ เป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรของจังหวัดให้มีมาตรฐานในระดับสากล

กลยุทธ์ที่ 3 ขับเคลื่อนการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีให้เป็นเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์

เป้าประสงค์

1. สร้างเครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชน เพื่อสร้างความเข้าใจและตระหนักถึงคุณค่าของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี
2. สร้างระบบนิเวศและพัฒนาการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ให้เกิดเป็นรูปธรรม
3. ส่งเสริมมาตรการสนับสนุนผู้ประกอบการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี
4. ส่งเสริมให้จังหวัดเพชรบุรีเป็นแหล่งศึกษาดูงานเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์

แนวทางการดำเนินการ

1. กำหนดนิยามการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ และจัดเก็บสถิติการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ รวมทั้งจัดทำมาตรฐานและดัชนีชี้วัดความสามารถของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี
2. กำหนดพื้นที่ต้นแบบ เช่น ชุมชนตลาดริมน้ำ ที่มีสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการพัฒนาให้เป็นพื้นที่สร้างสรรค์ ทั้งความเป็นย่านประวัติศาสตร์ มีผู้ประกอบการสร้างสรรค์ การคมนาคมสะดวก
3. ส่งเสริมให้พื้นที่อื่นๆ ในจังหวัดเพชรบุรี นำแนวทางการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ไปประยุกต์ใช้ เพื่อก่อให้เกิดการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์แห่งใหม่
4. ส่งเสริมช่องทางตลาดในประเทศให้แก่ผู้ประกอบการในพื้นที่สร้างสรรค์ และเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการ นักสร้างสรรค์ได้จัดแสดงผลงานในต่างประเทศ เพื่อต่อยอดทางธุรกิจและส่งออก
5. พัฒนารูปแบบการลงทุนที่เหมาะสม รวมทั้งสนับสนุนการลงทุนในลักษณะความร่วมมือภาครัฐ-ภาคเอกชน หรือ Public-Private Partnership (PPP)
6. สนับสนุนให้จังหวัดเพชรบุรีเป็นจุดหมายปลายทางใหม่ด้านการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ ผ่านโครงการและกิจกรรมด้านความคิดสร้างสรรค์ ศิลปะและวัฒนธรรม นำไปสู่การดึงดูดบุคลากรสร้างสรรค์ และนักลงทุนจากทั้งในและต่างประเทศ

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบ EDFR รอบที่ 1

1. การสัมภาษณ์เชิงลึก

1.1 ศักยภาพของจังหวัดเพชรบุรี

จังหวัดเพชรบุรีเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพในการเป็นพื้นที่สร้างสรรค์ค่อนข้างสูง มีต้นทุนและอัตลักษณ์ทางประเพณีและวัฒนธรรม ที่สามารถต่อยอดในการสร้างอาชีพ ไม่ว่าจะเป็นปูนปั้นเพชรบุรี การทำทอง การทำตาลโดนด ซึ่งแฝงด้วยรูปแบบการดำรงชีวิต การสืบทอดความรู้ ถือเป็นการสร้างอาชีพของจังหวัดเพชรบุรีที่ผสมกันมาจากฐานฐาน โดยเฉพาะน้ำตาลโดนดที่จังหวัดเพชรบุรีมีชื่อเสียงมาก ด้วยคุณภาพที่ดีและรสชาติที่อร่อยกว่าที่อื่นๆ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

“พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดเพชรบุรีคือน้ำตาลโตนด จากการที่มีคุณสมบัติพิเศษและมีลักษณะเฉพาะ ที่เกิดจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ ทั้งสภาพแวดล้อม ดิน ฟ้า อากาศของจังหวัดเพชรบุรี ทำให้น้ำตาลโตนดของที่นี่มีรสชาติหอมหวานกว่าที่อื่นๆ นั่นจึงทำให้น้ำตาลโตนดได้ขึ้นทะเบียนน้ำตาลโตนดบ้านลาดเป็นสินค้าอันเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ซึ่งจะช่วยด้านการตลาด ส่งเสริมให้ลูกค้าเกิดความมั่นใจว่าเป็นสินค้าคุณภาพได้มาตรฐานและผลิตจากแหล่งต้นตำรับท้องถิ่นจริงๆ”

อีกทั้งจังหวัดเพชรบุรีมีจุดเด่นด้านศิลปวัฒนธรรมอย่างชัดเจน แสดงถึงอัตลักษณ์ของจังหวัดที่สืบต่อกันมาหลายชั่วอายุคน เป็นเมืองแห่งภาพยนตร์และมัลติมีเดีย มีความพร้อมด้านอุตสาหกรรมภาพยนตร์และอื่นๆ อีกมากมาย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

“จังหวัดเพชรบุรียังมีศักยภาพและความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานที่จะสนับสนุนการเป็นเมืองสร้างสรรค์หลายด้าน อาทิ เป็นเมืองแห่งภาพยนตร์และมัลติมีเดีย เพราะจังหวัดเพชรบุรีมีการบริการพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาให้เป็นแหล่งสร้างสรรค์อุตสาหกรรมภาพยนตร์ที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นองค์ประกอบสำคัญของการ์ตูนภาพยนตร์เคลื่อนไหว มีความพร้อมด้านภูมิทัศน์ที่สวยงาม แหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย การคมนาคมสะดวก มีสาธารณูปโภคที่พร้อม มีต้นทุนต่ำ และมีนักสร้างสรรค์ทั้งด้านเทคนิคและศิลปะชั้นสูงอาศัยอยู่ในพื้นที่”

1.2 การพัฒนาพื้นที่สร้างสรรค์ของจังหวัดเพชรบุรี

ความร่วมมือในการพัฒนาพื้นที่สร้างสรรค์ผ่านการพัฒนาสภาพแวดล้อม โครงสร้างทางสังคม ระบบโครงสร้างทางเศรษฐกิจ การนำสินทรัพย์ทางวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ขนบธรรมเนียมและจารีตประเพณีของท้องถิ่นมาผสมผสานกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ นำไปสู่การเป็นเมืองที่มีบรรยากาศเอื้อต่อความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

“การพัฒนาเมืองสร้างสรรค์จะต้องมีกระบวนการปรับปรุงองค์ประกอบของเมืองที่สำคัญ ได้แก่ การสร้างเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของเมือง การสร้างสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เปิดกว้างให้เกิดการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ การรวบรวมนักคิดและผู้ประกอบการสร้างสรรค์ นำความคิดสร้างสรรค์มาผสมผสานเข้ากับวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยี สามารถบริหารจัดการด้านธุรกิจที่ก่อให้เกิดรายได้และมีสินค้าหมุนเวียน การสร้างพื้นที่และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยเฉพาะการสร้างโครงสร้างพื้นฐานที่เพียงพอให้เกิดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการผลิตนักคิดและธุรกิจสร้างสรรค์ และการบริหารจัดการเมือง

มีการดำเนินงานร่วมกันของภาครัฐและเอกชน โดยผสมผสานความคิดสร้างสรรค์และประวัติศาสตร์ให้เมืองเกิดความสมดุล”

อย่างไรก็ตาม ปัจจัยที่ต้องคำนึงถึงในการพัฒนาพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี คือ ด้านการเงินและการลงทุน ซึ่งรัฐบาลชุดปัจจุบันก็ได้ให้ความสำคัญเช่นกัน เพื่อกระตุ้นให้ผู้ประกอบการมีเงินหมุนเวียนในการประกอบธุรกิจ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

“รัฐบาลได้สร้างทางเลือกและให้โอกาสผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ที่จะสามารถเข้าถึงแหล่งทุนได้มากขึ้นใน 3 แนวทาง คือ 1) ใช้ทรัพย์สินทางปัญญาที่มีอยู่ เช่น ลิขสิทธิ์ ลิขสิทธิ์ในการค้าประกันสินเชื่อเพื่อการลงทุน 2) กองทุนหมู่บ้าน สำหรับผู้ประกอบการขนาดเล็กในระดับท้องถิ่น ซึ่งมีวงเงินค่อนข้างจำกัด 3) กองทุนร่วมลงทุน โดยสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นลักษณะของการร่วมลงทุนโดยผู้ให้สินเชื่อและผู้ขอสินเชื่อร่วมกัน”

1.3 การพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์

ปัจจัยสนับสนุนด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านการสื่อสารและโครงสร้างพื้นฐานอื่นๆ โครงการเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในภาคท้องถิ่นสามารถใช้เป็นแนวทางในการสร้างศักยภาพของสินค้าและบริการให้มีมูลค่าเพิ่ม โดยใช้ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่นเชื่อมโยงให้เกิดเรื่องราวกับสินค้าและบริการที่เป็นอัตลักษณ์ของเมือง และสามารถสร้างรายได้ให้กับชุมชนอีกทางหนึ่ง สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

“แนวทางการพิจารณาคัดเลือกเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ที่สำคัญ ได้แก่ 1) ศักยภาพด้านทุนทางปัญญาประกอบด้วยทุนกายภาพ ทุนวัฒนธรรมและองค์ความรู้ 2) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งผู้ประกอบการตั้งแต่ขนาดเล็กไปจนถึงขนาดใหญ่ ภาคประชาชนที่สามารถผลักดันการพัฒนาสินค้าและบริการให้มีมูลค่าเพิ่ม ภาคการศึกษาและหน่วยงานภาครัฐ 3) กลุ่มสินค้าและบริการ แบ่งออกเป็น 5 กลุ่มได้แก่ กลุ่มมรดกทางวัฒนธรรมและธรรมชาติ ศิลปะ สื่อ และงานสร้างสรรค์ตามลักษณะงาน อาทิ งานด้านการออกแบบ แฟชั่นสถาปัตยกรรม การโฆษณา ซอฟต์แวร์ กลุ่มสินค้าและบริการอื่นๆ ที่เป็นเศรษฐกิจสร้างสรรค์ 4) ระบบการบริหารจัดการและการวางแผน ประกอบด้วย การมีวิสัยทัศน์ การจัดระบบบริหาร การสร้างเครือข่ายและแผนปฏิบัติการ”

1.4 กลไกการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์

นโยบายของรัฐบาลต้องการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยในพื้นที่ต่างจังหวัดอย่างทั่วถึง และยกระดับเศรษฐกิจในพื้นที่ควบคู่ไปกับการพัฒนาเศรษฐกิจ การค้า การลงทุนให้มีแนวโน้มดีขึ้นจากฐานเฉลี่ยเดิม โดยสร้างความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ทุกระดับการทำงานและให้ประเทศไทยก้าวเข้าสู่ประเทศไทย 4.0 อย่างแท้จริง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

“นโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของรัฐบาลชุดปัจจุบันได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์มาตั้งแต่แรกเริ่มเข้าบริหารประเทศ โดยการขยายฐานบริการในโครงสร้างการผลิตของประเทศ โดยเพิ่มความหลากหลายของธุรกิจบริการ เพิ่มมูลค่า เพิ่มความสามารถในการแข่งขัน เพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ประโยชน์จากพื้นที่สร้างสรรค์นั้นๆ เพื่อเชื่อมโยงธุรกิจ ภาคบริการ อุตสาหกรรมและเกษตรเข้าด้วยกัน”

ทั้งนี้ ควรมีหน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์เป็นหลัก เพื่อให้กลไกการขับเคลื่อนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ได้ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

“การพัฒนาพื้นที่สร้างสรรค์ของจังหวัดเพชรบุรีจำเป็นต้องมีองค์กรรับผิดชอบหลัก และมีบุคลากรที่มีความชำนาญในสาขาต่างๆ อาทิ การบริหาร การออกแบบ เศรษฐศาสตร์การตลาด การเงินและการลงทุน กฎหมาย เพื่อเป็นองค์กรที่สามารถร่วมมือและสนับสนุนองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศได้อย่างเป็นระบบ ทั้งในด้านมาตรการการเงินการลงทุน กฎหมาย การจัดทำนโยบาย และดัชนีชี้วัดขีดความสามารถทางธุรกิจและความคิดสร้างสรรค์”

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการตอบแบบสอบถามแบบ EDFR รอบที่ 2

ตารางที่ 24 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของการร่างรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี

วิสัยทัศน์/พันธกิจ	มัธยฐาน Mdn.	ค่าพิสัย ระหว่างควอ ไทล์ I.R.(Q3-Q1)	ความ เหมาะสม
วิสัยทัศน์			
การขับเคลื่อนพื้นที่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ของ จังหวัดเพชรบุรี เชื่อมโยงสังคมประเทศไทย 4.0	3.42	1.06	ไม่เหมาะสม
พันธกิจ			
1. เพิ่มขีดความสามารถของการจัดการพื้นที่ สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ที่จะช่วยสร้าง ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคมและ วัฒนธรรมให้กับท้องถิ่นและประเทศ	4.53	0.13	เหมาะสม
2. พัฒนากลไกและเชื่อมโยงการจัดการพื้นที่ สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีอย่างเป็นระบบ	4.55	0.13	เหมาะสม
3. ส่งเสริมและพัฒนาการจัดการพื้นที่ สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีให้มีศักยภาพโดย การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน	4.02	0.12	เหมาะสม

จากตารางที่ 24 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถาม EDFR รอบที่ 2 พบว่าค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) คำตอบของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี มีโอกาสเป็นไปได้ในบางข้อ ซึ่งมีค่ามัธยฐาน (Median) ที่ได้เกินกว่า 3.5 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) (Q3-Q1) ≤ 1.5 ถือว่ามีระดับความเหมาะสม แต่ยังคงต้องมีการปรับปรุงแก้ไขในบางข้อ

ตารางที่ 25 แสดงความคิดเห็นการร่างกลยุทธ์ในรอบที่ 2 ประเด็นเกี่ยวกับกลยุทธ์ เป้าประสงค์และ
แนวทางการดำเนินการของกลยุทธ์ที่ 1

กลยุทธ์ เป้าประสงค์และแนวทางการดำเนินการ	มัธยฐาน Mdn.	ค่าพิสัย ระหว่างควอไทล์ I.R.(Q3-Q1)	ความ เหมาะสม
กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี	3.42	1.56	ไม่เหมาะสม
เป้าหมาย			
1. สร้างความรู้ความเข้าใจและสร้างจิตสำนึกแก่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เห็นความสำคัญของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี	4.53	0.18	เหมาะสม
2. ส่งเสริมการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีให้เป็นแหล่งรายได้ทางเศรษฐกิจของจังหวัด	4.46	0.17	เหมาะสม
3. ยกกระดับโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนระบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์	4.05	0.16	เหมาะสม
4. ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีให้เป็นที่รู้จักในพื้นที่ จังหวัดใกล้เคียงและระดับประเทศ	3.78	0.15	เหมาะสม
แนวทางการดำเนินการ			
1. ปรับระบบการดูแลการสร้างความรู้ความเข้าใจและสร้างจิตสำนึกแก่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพสูงสุด	3.23	1.58	ไม่เหมาะสม
2. เพิ่มกิจกรรมสร้างสรรค์ในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรีเพื่อเป็นกิจกรรมในการสร้างรายได้และดึงกลุ่มนักท่องเที่ยว	4.56	0.96	เหมาะสม
3. จัดให้มีคณะทำงานของจังหวัดเพชรบุรีที่รับผิดชอบโดยตรงในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์	3.88	1.36	เหมาะสม
4. ประชาสัมพันธ์แนวทางการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี เพื่อให้เกิดการรับรู้และยอมรับทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงสนับสนุนช่องทางการตลาดให้แก่สินค้าและบริการที่ใช้ความคิดสร้างสรรค์	4.03	1.36	เหมาะสม

จากตารางที่ 25 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถาม EDFR รอบที่ 2 พบว่า ค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) คำตอบของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับกลยุทธ์ที่ 1 ซึ่งประกอบไปด้วยเป้าประสงค์และแนวทางการดำเนินการมีโอกาสเป็นไปได้ในบางข้อ ซึ่งมีค่ามัธยฐาน (Median) ที่ได้เกินกว่า 3.5 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) $(Q3-Q1) \leq 1.5$ ถือว่ามีระดับความเหมาะสม แต่ยังคงต้องการปรับปรุงแก้ไขในบางข้อ

ตารางที่ 26 แสดงความคิดเห็นการร่างกลยุทธ์ในรอบที่ 2 ประเด็นเกี่ยวกับกลยุทธ์ เป้าประสงค์และแนวทางการดำเนินการของกลยุทธ์ที่ 2

กลยุทธ์ เป้าประสงค์และแนวทางการดำเนินการ	มัธยฐาน Mdn.	ค่าพิสัย ระหว่างควอไทล์ I.R.(Q3-Q1)	ความ เหมาะสม
กลยุทธ์ที่ 2 การใช้ประโยชน์จากการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ จังหวัดเพชรบุรีอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด	4.85	0.82	เหมาะสม
เป้าประสงค์			
1. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการใช้ประโยชน์จากการจัดการ พื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี	4.37	1.10	เหมาะสม
2. ส่งเสริมการพัฒนาและต่อยอดการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี โดยการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเข้ามา ขับเคลื่อน	4.56	0.96	เหมาะสม
3. ส่งเสริมบุคคลต้นแบบที่มีผลงานเชื่อมโยงกับการจัดการ พื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี เพื่อกระตุ้นให้เกิดกระแส การพัฒนาพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี	3.88	1.36	เหมาะสม
แนวทางการดำเนินการ			
1. จัดตั้งกองทุนการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี และสนับสนุนเงินทุนด้านต่างๆ เพื่อรองรับการเริ่มต้นธุรกิจ จนถึงการต่อยอดธุรกิจ	3.13	1.56	ไม่เหมาะสม
2. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนธุรกิจ ท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์	4.65	1.00	เหมาะสม

ตารางที่ 26 แสดงความคิดเห็นการร่างกลยุทธ์ในรอบที่ 2 ประเด็นเกี่ยวกับกลยุทธ์ เป้าประสงค์และ
แนวทางการดำเนินการของกลยุทธ์ที่ 2 (ต่อ)

กลยุทธ์ เป้าประสงค์และแนวทางการดำเนินการ	มัธยฐาน Mdn.	ค่าพิสัย ระหว่างควอไทล์ I.R.(Q3-Q1)	ความ เหมาะสม
3. ยกย่องความสำเร็จของกิจกรรมและบุคคลต้นแบบการ จัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี เพื่อสร้างรากฐาน และปลูกฝังความสามารถ เป็นแนวทางในการพัฒนา บุคลากรของจังหวัดให้มีมาตรฐานในระดับสากล	3.03	1.72	ไม่เหมาะสม

จากตารางที่ 26 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถาม EDFR รอบที่ 2 พบว่า
ค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) คำตอบของผู้เชี่ยวชาญ
เกี่ยวกับกลยุทธ์ที่ 2 ซึ่งประกอบด้วยเป้าประสงค์และแนวทางดำเนินการ มีโอกาสเป็นไปได้ในบางข้อ
ซึ่งมีค่ามัธยฐาน (Median) ที่ได้เกินกว่า 3.5 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range)
(Q3-Q1) ≤ 1.5 ถือว่ามีระดับความเหมาะสม แต่ยังคงต้องมีการปรับปรุงแก้ไขในบางข้อ

ตารางที่ 27 แสดงความคิดเห็นการร่างกลยุทธ์ในรอบที่ 2 ประเด็นเกี่ยวกับเป้าประสงค์และแนว
ทางการดำเนินการของกลยุทธ์ที่ 3

กลยุทธ์ เป้าประสงค์และแนวทางการดำเนินการ	มัธยฐาน Mdn.	ค่าพิสัย ระหว่างควอไทล์ I.R.(Q3-Q1)	ความเหมาะสม
กลยุทธ์ที่ 3 ขับเคลื่อนการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัด เพชรบุรีให้เป็นเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์	4.85	1.03	เหมาะสม
เป้าประสงค์			
1. สร้างเครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชน เพื่อ สร้างความเข้าใจและตระหนักถึงคุณค่าของการจัดการพื้นที่ สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี	4.37	1.12	เหมาะสม
2. สร้างระบบนิเวศและพัฒนาการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ให้ เกิดเป็นรูปธรรม	4.56	0.96	เหมาะสม

ตารางที่ 27 แสดงความคิดเห็นการร่างกลยุทธ์ในรอบที่ 2 ประเด็นเกี่ยวกับเป้าประสงค์และแนวทางการดำเนินการของกลยุทธ์ที่ 3 (ต่อ)

กลยุทธ์ เป้าประสงค์และแนวทางการดำเนินการ	มัธยฐาน Mdn.	ค่าพิสัย ระหว่างควอไทล์ I.R.(Q3-Q1)	ความเหมาะสม
3. ส่งเสริมมาตรการสนับสนุนผู้ประกอบการพื้นที่สร้างสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี	3.88	1.36	เหมาะสม
4. ส่งเสริมให้จังหวัดเพชรบุรีเป็นแหล่งศึกษาดูงานเมืองต้นแบบ เศรษฐกิจสร้างสรรค์	4.78	0.93	เหมาะสม
แนวทางการดำเนินการ			
1. กำหนดนิยามการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ และจัดเก็บสถิติ การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ รวมทั้งจัดทำมาตรฐานและดัชนีชี้วัดความสามารถของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี	3.44	1.57	ไม่เหมาะสม
2. กำหนดพื้นที่ต้นแบบ เช่น ชุมชนตลาดริมน้ำ ที่มีสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการพัฒนาให้เป็นพื้นที่สร้างสรรค์ ทั้งความเป็นย่านประวัติศาสตร์ มีผู้ประกอบการสร้างสรรค์ การคมนาคมสะดวก	4.14	0.23	เหมาะสม
3. ส่งเสริมให้ทุกพื้นที่ในจังหวัดเพชรบุรี นำแนวทางการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ไปประยุกต์ใช้ เพื่อก่อให้เกิดการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์แห่งใหม่	4.26	0.21	เหมาะสม
4. ส่งเสริมช่องทางการตลาดในประเทศให้แก่ผู้ประกอบการในพื้นที่สร้างสรรค์ และเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการ นักสร้างสรรค์ได้จัดแสดงผลงานในต่างประเทศ เพื่อต่อยอดทางธุรกิจและส่งออก	4.03	1.36	เหมาะสม
5. พัฒนารูปแบบการลงทุนที่เหมาะสม รวมทั้งสนับสนุนการลงทุนในลักษณะความร่วมมือภาครัฐ-ภาคเอกชน หรือ Public-Private Partnership (PPP)	4.03	1.36	เหมาะสม

ตารางที่ 27 แสดงความคิดเห็นการร่างกลยุทธ์ในรอบที่ 2 ประเด็นเกี่ยวกับเป้าประสงค์และแนวทางการดำเนินการของกลยุทธ์ที่ 3 (ต่อ)

กลยุทธ์ เป้าประสงค์และแนวทางการดำเนินการ	มัธยฐาน Mdn.	ค่าพิสัย ระหว่างควอไทล์ I.R.(Q3-Q1)	ความเหมาะสม
6. สนับสนุนให้จังหวัดเพชรบุรีเป็นจุดหมายปลายทางใหม่ทางด้านการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ ผ่านโครงการและกิจกรรมด้านความคิดสร้างสรรค์ ศิลปะและวัฒนธรรม นำไปสู่การดึงดูดบุคลากรสร้างสรรค์ และนักลงทุนจากทั้งในและต่างประเทศ	34.20	1.24	เหมาะสม

จากตารางที่ 27 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถาม EDFR รอบที่ 2 พบว่าค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) ค่าตอบของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับกลยุทธ์ที่ 3 ซึ่งประกอบด้วยเป้าประสงค์และแนวทางการดำเนินการ มีโอกาสเป็นไปได้ในบางข้อซึ่งมีค่ามัธยฐาน (Median) ที่ได้เกินกว่า 3.5 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) $(Q3-Q1) \leq 1.5$ ถือว่ามีระดับความเหมาะสม แต่ยังคงต้องมีการปรับปรุงแก้ไขในบางข้อ

จากการวิเคราะห์คำตอบของผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 2 พร้อมข้อเสนอแนะในประเด็นต่างๆ ผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงตามคำแนะนำ และปรับรูปแบบประโยคให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น มีรายละเอียดตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 28 ตารางเปรียบเทียบแบบสอบถามเดิมและแบบสอบถามใหม่ที่มีการปรับปรุง

แบบสอบถามเดิมใน EDFR รอบที่ 2	แบบสอบถามใหม่ที่มีการปรับปรุงตามคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ
วิสัยทัศน์	
การขับเคลื่อนพื้นที่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ของจังหวัดเพชรบุรี เชื่อมโยงสังคมประเทศไทย 4.0	ขับเคลื่อนพื้นที่ของจังหวัดเพชรบุรีโดยเชื่อมโยงสังคมประเทศไทย 4.0 เพื่อสร้างต้นแบบพื้นที่เศรษฐกิจสร้างสรรค์
พันธกิจ	
1. เพิ่มขีดความสามารถของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ที่จะช่วยสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรมให้กับท้องถิ่นและประเทศ	

ตารางที่ 28 ตารางเปรียบเทียบแบบสอบถามเดิมและแบบสอบถามใหม่ที่มีการปรับปรุง (ต่อ)

แบบสอบถามเดิมใน EDFR รอบที่ 2	แบบสอบถามใหม่ที่มีการปรับปรุงตามคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ
2. พัฒนากลไกและเชื่อมโยงการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีอย่างเป็นระบบ	
3. ส่งเสริมและพัฒนากิจการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีให้มีศักยภาพโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน	
กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี	กลยุทธ์ที่ 1 สร้างรูปแบบในการพัฒนาวัฒนธรรมและภูมิปัญญาเชิงเศรษฐกิจบนพื้นฐานอัตลักษณ์และอารยธรรมสู่การเป็นพื้นที่สร้างสรรค์
เป้าประสงค์	
1. สร้างความรู้ความเข้าใจและสร้างจิตสำนึกแก่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เห็นความสำคัญของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี	
2. ส่งเสริมการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีให้เป็นแหล่งรายได้ทางเศรษฐกิจของจังหวัด	
3. ยกระดับโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนระบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์	
4. ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีให้เป็นที่รู้จักในพื้นที่จังหวัดใกล้เคียงและระดับประเทศ	
แนวทางการดำเนินการ	
1. ปรับระบบการดูแลการสร้างความรู้ความเข้าใจและสร้างจิตสำนึกแก่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพสูงสุด	1. ปรับระบบการสร้างความรู้ความเข้าใจและปรับทัศนคติด้านความคิดสร้างสรรค์แก่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพสูงสุด
2. เพิ่มกิจกรรมสร้างสรรค์ในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรีเพื่อเป็นกิจกรรมในการสร้างรายได้	
3. จัดให้มีคณะทำงานของจังหวัดเพชรบุรีที่รับผิดชอบโดยตรงในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์	

ตารางที่ 28 ตารางเปรียบเทียบแบบสอบถามเดิมและแบบสอบถามใหม่ที่มีการปรับปรุง (ต่อ)

แบบสอบถามเดิมใน EDFR รอบที่ 2	แบบสอบถามใหม่ที่มีการปรับปรุง ตามคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ
4. ประชาสัมพันธ์แนวทางการจัดการพื้นที่ สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี เพื่อให้เกิดการรับรู้และ ยอมรับทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงสนับสนุน ช่องทางการตลาดให้แก่อสังหาริมทรัพย์และบริการที่ใช้ ความคิดสร้างสรรค์	
กลยุทธ์ที่ 2 การใช้ประโยชน์จากการจัดการพื้นที่ สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีอย่างมีประสิทธิภาพ สูงสุด	
เป้าประสงค์	
1. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการใช้ประโยชน์จาก การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี	
2. ส่งเสริมการพัฒนาและต่อยอดการจัดการพื้นที่ สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี โดยการใช้นวัตกรรม และเทคโนโลยีเข้ามาขับเคลื่อน	
3. ส่งเสริมบุคคลต้นแบบที่มีผลงานเชื่อมโยงกับการ จัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี เพื่อ กระตุ้นให้เกิดกระแสการพัฒนาพื้นที่สร้างสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี	
แนวทางการดำเนินการ	
1. จัดตั้งกองทุนการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัด เพชรบุรี และสนับสนุนเงินทุนด้านต่างๆ เพื่อ รองรับการเริ่มต้นธุรกิจจนถึงการต่อยอดธุรกิจ	1. ส่งเสริมให้เครือข่ายจัดตั้งกองทุนจัดการพื้นที่ สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี และสนับสนุนเงินทุนด้าน ต่างๆ เพื่อรองรับการเริ่มต้นธุรกิจจนถึงการ ต่อยอดธุรกิจ
2. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีเพื่อ สนับสนุนธุรกิจท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจ สร้างสรรค์	
3. ยกย่องความสำเร็จของกิจกรรมและบุคคล ต้นแบบการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัด เพชรบุรี เพื่อสร้างรากฐานและปลูกฝัง ความสามารถ เป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากร ของจังหวัดให้มีมาตรฐานในระดับสากล	3. สนับสนุนและประชาสัมพันธ์วิธีการดำเนินการหรือ แนวคิดของบุคคลต้นแบบในการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี เพื่อสร้างรากฐานและปลูกฝัง ความสามารถ เป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรของ จังหวัดให้เป็นบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์

ตารางที่ 28 ตารางเปรียบเทียบแบบสอบถามเดิมและแบบสอบถามใหม่ที่มีการปรับปรุง (ต่อ)

แบบสอบถามเดิมใน EDFR รอบที่ 2	แบบสอบถามใหม่ที่มีการปรับปรุง ตามคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ
กลยุทธ์ที่ 3 ขับเคลื่อนการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ จังหวัดเพชรบุรีให้เป็นเมืองต้นแบบเศรษฐกิจ สร้างสรรค์	
เป้าประสงค์	
1. สร้างเครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชนและภาค ประชาชน เพื่อสร้างความเข้าใจและตระหนักถึง คุณค่าของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัด เพชรบุรี	
2. สร้างระบบนิเวศและพัฒนาการจัดการพื้นที่ สร้างสรรค์ให้เกิดเป็นรูปธรรม	
3. ส่งเสริมมาตรการสนับสนุนผู้ประกอบการพื้นที่ สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี	
4. ส่งเสริมให้จังหวัดเพชรบุรีเป็นแหล่งศึกษาดูงาน เมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์	
แนวทางการดำเนินการ	
1. กำหนดนิยามการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ และ จัดเก็บสถิติการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ รวมทั้ง จัดทำมาตรฐานและดัชนีชี้วัดความสามารถของ การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี	1. สร้างนิยามพื้นที่สร้างสรรค์ของจังหวัดเพชรบุรี รวมทั้ง จัดทำต้นแบบมาตรฐานและดัชนีชี้วัดความสามารถของ การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดการพัฒนาใน ทิศทางเดียวกันกับจังหวัดอื่นต่อไป
2. กำหนดพื้นที่ต้นแบบ เช่น ชุมชนตลาดริมน้ำ ที่มี สภาพแวดล้อมเอื้อต่อการพัฒนาให้เป็นพื้นที่ สร้างสรรค์ ทั้งความเป็นย่านประวัติศาสตร์มี ผู้ประกอบการสร้างสรรค์ การคมนาคมสะดวก	
3. ส่งเสริมให้ทุกพื้นที่ในจังหวัดเพชรบุรี นำแนวทาง การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ไปประยุกต์ใช้ เพื่อ ก่อให้เกิดการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์แห่งใหม่	
4. ส่งเสริมช่องทางการตลาดในประเทศให้แก่ ผู้ประกอบการในพื้นที่สร้างสรรค์ และเปิดโอกาส ให้ผู้ประกอบการ นักสร้างสรรค์ได้จัดแสดงผลงาน ในต่างประเทศ เพื่อต่อยอดทางธุรกิจและส่งออก	

ตารางที่ 28 ตารางเปรียบเทียบแบบสอบถามเดิมและแบบสอบถามใหม่ที่มีการปรับปรุง (ต่อ)

แบบสอบถามเดิมใน EDFR รอบที่ 2	แบบสอบถามใหม่ที่มีการปรับปรุง ตามคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ
5. พัฒนารูปแบบการลงทุนที่เหมาะสม รวมทั้งสนับสนุนการลงทุนในลักษณะความร่วมมือภาครัฐ-ภาคเอกชน หรือ Public-Private Partnership (PPP)	
6. สนับสนุนให้จังหวัดเพชรบุรีเป็นจุดหมายปลายทางใหม่ด้านการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ผ่านโครงการและกิจกรรมด้านความคิดสร้างสรรค์ ศิลปะและวัฒนธรรม นำไปสู่การดึงดูดบุคลากรสร้างสรรค์ และนักลงทุนจากทั้งในและต่างประเทศ	

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์คำตอบของผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 3

การวิเคราะห์คำตอบในรอบที่ 2 เป็นการวิเคราะห์คำตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญพร้อมข้อเสนอแนะในประเด็นต่างๆ เพื่อหาค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) อีกครั้ง เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญยืนยันในคำตอบเดิมในแต่ละข้อคำถาม ผลการศึกษาคำตอบของผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 3 ที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม มีรายละเอียดดังต่อไปนี้



ตารางที่ 29 แสดงความคิดเห็นรอบที่ 3 เกี่ยวกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของการร่างกลยุทธ์

ประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับวิสัยทัศน์และพันธกิจ	มัธยฐาน Mdn.	ค่าพิสัย ระหว่างควอไทล์ IR.(Q3-Q1)	ความ เหมาะสม
วิสัยทัศน์			
ขับเคลื่อนพื้นที่ของจังหวัดเพชรบุรีโดยเชื่อมโยงสังคมประเทศไทย 4.0 เพื่อสร้างต้นแบบพื้นที่เศรษฐกิจสร้างสรรค์	4.85	0.82	เหมาะสม
พันธกิจ			
1. เพิ่มขีดความสามารถของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีที่จะช่วยสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมให้กับท้องถิ่นและประเทศ	4.53	0.96	เหมาะสม
2. พัฒนากลไกและเชื่อมโยงการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีอย่างเป็นระบบ	4.53	0.96	เหมาะสม
3. ส่งเสริมและพัฒนาการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีให้มีศักยภาพโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน	4.31	1.05	เหมาะสม

จากตารางที่ 29 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถาม EDFR รอบที่ 3 พบว่าค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) คำตอบของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของกลยุทธ์มีโอกาสเป็นไปได้ โดยมีค่ามัธยฐาน (Median) ที่ได้เกินกว่า 3.5 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) (Q3-Q1) ≤ 1.5 ถือว่าทุกข้อมีระดับความเหมาะสม

ตารางที่ 30 แสดงความคิดเห็นการร่างกลยุทธ์ EDFR รอบที่ 3 ประเด็นเกี่ยวกับกลยุทธ์
เป้าประสงค์และแนวทางดำเนินการของกลยุทธ์ที่ 1

ประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับกลยุทธ์ที่ 1 เป้าประสงค์และแนวทางดำเนินการ	มัธยฐาน Md.	ค่าพิสัย ระหว่างควอไทล์ IR.(Q3-Q1)	ความ เหมาะสม
กลยุทธ์ที่ 1 สร้างรูปแบบในการพัฒนาวัฒนธรรมและ ภูมิปัญญาเชิงเศรษฐกิจบนพื้นฐานอัตลักษณ์และ อารยธรรมสู่การเป็นพื้นที่สร้างสรรค์	5.33	0.60	เหมาะสม
เป้าประสงค์			
1. สร้างความรู้ความเข้าใจและสร้างจิตสำนึกแก่ทุกภาค ส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เห็นความสำคัญของการจัดการ พื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี	4.53	0.96	เหมาะสม
2. ส่งเสริมการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีให้ เป็นแหล่งรายได้ทางเศรษฐกิจของจังหวัด	4.31	0.75	เหมาะสม
3. ยกกระตบโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนระบบ เศรษฐกิจสร้างสรรค์	4.85	0.82	เหมาะสม
4. ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ จังหวัดเพชรบุรีให้เป็นที่รู้จักในพื้นที่ จังหวัดใกล้เคียง และระดับประเทศ	4.33	0.94	เหมาะสม
แนวทางการดำเนินการ			
1. ปรับระบบการสร้างความรู้ความเข้าใจและปรับทัศนคติ ด้านความคิดสร้างสรรค์แก่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้มี ประสิทธิภาพสูงสุด	4.14	1.10	เหมาะสม
2. เพิ่มกิจกรรมสร้างสรรค์ในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรีเพื่อเป็น กิจกรรมในการสร้างรายได้	5.33	0.60	เหมาะสม
3. จัดให้มีคณะทำงานของจังหวัดเพชรบุรีที่รับผิดชอบ โดยตรงในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์	4.53	0.96	เหมาะสม
4. ประชาสัมพันธ์แนวทางการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี เพื่อให้เกิดการรับรู้และยอมรับทั้งใน และต่างประเทศ รวมถึงสนับสนุนช่องทางการตลาด ให้แก่สินค้าและบริการที่ใช้ความคิดสร้างสรรค์	4.85	0.82	เหมาะสม

จากตารางที่ 30 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถามการแสดงความคิดเห็น
การร่างกลยุทธ์ EDFR รอบที่ 3 ประเด็นเกี่ยวกับกลยุทธ์ เป้าประสงค์และแนวทางดำเนินการของ

กลยุทธ์ที่ 1 พบว่า ค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) ค่าตอบของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของกลยุทธ์มีโอกาสเป็นไปได้ โดยมีค่ามัธยฐาน (Median) ที่ได้เกินกว่า 3.5 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) (Q3-Q1) ≤ 1.5 ถือว่าทุกข้อมีระดับความเหมาะสม

ตารางที่ 31 แสดงความคิดเห็นการร่างกลยุทธ์ EDFR รอบที่ 3 ประเด็นเกี่ยวกับกลยุทธ์
เป้าประสงค์และแนวทางดำเนินการของกลยุทธ์ที่ 2

ประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับกลยุทธ์ที่ 2 เป้าประสงค์และแนวทางดำเนินการ	มัธยฐาน Md.	ค่าพิสัย ระหว่างควอไทล์ IR.(Q3-Q1)	ความ เหมาะสม
กลยุทธ์ที่ 2 การใช้ประโยชน์จากการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ จังหวัดเพชรบุรีอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด	4.85	0.82	เหมาะสม
เป้าประสงค์			
1. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการใช้ประโยชน์จากการ จัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี	4.92	0.65	เหมาะสม
2. ส่งเสริมการพัฒนาและต่อยอดการจัดการพื้นที่ สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี โดยการใช้นวัตกรรมและ เทคโนโลยีเข้ามาขับเคลื่อน	4.56	0.98	เหมาะสม
3. ส่งเสริมบุคคลต้นแบบที่มีผลงานเชื่อมโยงกับการจัดการ พื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี เพื่อกระตุ้นให้เกิด กระแสการพัฒนาพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี	4.00	0.87	เหมาะสม
แนวทางการดำเนินการ			
1. ส่งเสริมให้เครือข่ายจัดตั้งกองทุนจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี และสนับสนุนเงินทุนด้านต่างๆ เพื่อ รองรับการเริ่มต้นธุรกิจจนถึงการต่อยอดธุรกิจ	4.14	1.10	เหมาะสม
2. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุน ธุรกิจท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์	4.85	0.82	เหมาะสม
3. สนับสนุนและประชาสัมพันธ์วิธีการดำเนินการหรือ แนวคิดของบุคคลต้นแบบในการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี เพื่อสร้างรากฐานและปลูกฝัง ความสามารถ เป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรของ จังหวัดให้เป็นบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์	3.75	0.68	เหมาะสม

จากตารางที่ 31 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถามการแสดงความคิดเห็น การร่างกลยุทธ์ EDRF รอบที่ 3 ประเด็นเกี่ยวกับกลยุทธ์ เป้าประสงค์และแนวทางดำเนินการของ กลยุทธ์ที่ 2 พบว่า ค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) ค่าตอบของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของกลยุทธ์มีโอกาสเป็นไปได้ โดยมีค่ามัธยฐาน (Median) ที่ได้เกินกว่า 3.5 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) (Q3-Q1) ≤ 1.5 ถือว่าทุกข้อมีระดับความเหมาะสม

ตารางที่ 32 แสดงความคิดเห็นการร่างกลยุทธ์ EDRF รอบที่ 3 ประเด็นเกี่ยวกับกลยุทธ์ เป้าประสงค์และแนวทางดำเนินการของกลยุทธ์ที่ 3

ประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับกลยุทธ์ที่ 3 เป้าประสงค์และแนวทางดำเนินการ	มัธยฐาน Md.	ค่าพิสัย ระหว่างควอไทล์ IR.(Q3-Q1)	ความ เหมาะสม
กลยุทธ์ที่ 3 ขับเคลื่อนการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัด เพชรบุรีให้เป็นเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์	5.17	0.31	เหมาะสม
เป้าประสงค์			
1. สร้างเครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชน เพื่อ สร้างความเข้าใจและตระหนักถึงคุณค่าของการจัดการพื้นที่ สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี	4.39	0.58	เหมาะสม
2. สร้างระบบนิเวศและพัฒนาการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ให้ เกิดเป็นรูปธรรม	4.78	0.52	เหมาะสม
3. ส่งเสริมมาตรการสนับสนุนผู้ประกอบการพื้นที่สร้างสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี	3.85	0.55	เหมาะสม
4. ส่งเสริมให้จังหวัดเพชรบุรีเป็นแหล่งศึกษาดูงานเมือง ต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์	4.95	0.72	เหมาะสม
แนวทางการดำเนินการ			
1. สร้างนิยามพื้นที่สร้างสรรค์ของจังหวัดเพชรบุรี รวมทั้ง จัดทำต้นแบบมาตรฐานและดัชนีชี้วัดความสามารถของการ จัดการพื้นที่สร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดการพัฒนาในทิศทาง เดียวกันกับจังหวัดอื่นต่อไป	4.57	0.22	เหมาะสม
2. กำหนดพื้นที่ต้นแบบ เช่น ชุมชนตลาดริมน้ำ ที่มี สภาพแวดล้อมเอื้อต่อการพัฒนาให้เป็นพื้นที่สร้างสรรค์ ทั้ง ความเป็นย่านประวัติศาสตร์มีผู้ประกอบการสร้างสรรค์ การ คมนาคมสะดวก	4.53	0.96	เหมาะสม

ตารางที่ 32 แสดงความคิดเห็นการร่างกลยุทธ์ EDFR รอบที่ 3 ประเด็นเกี่ยวกับกลยุทธ์
เป้าประสงค์และแนวทางดำเนินการของกลยุทธ์ที่ 3 (ต่อ)

ประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับกลยุทธ์ที่ 3 เป้าประสงค์และแนวทางดำเนินการ	มัธยฐาน Md.	ค่าพิสัย ระหว่างควอไทล์ IR.(Q3-Q1)	ความ เหมาะสม
3. ส่งเสริมให้ทุกพื้นที่ในจังหวัดเพชรบุรี นำแนวทางการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ไปประยุกต์ใช้ เพื่อก่อให้เกิดการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์แห่งใหม่	4.92	0.75	เหมาะสม
4. ส่งเสริมช่องทางการตลาดในประเทศให้แก่ผู้ประกอบการในพื้นที่สร้างสรรค์ และเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการ นักสร้างสรรค์ได้จัดแสดงผลงานในต่างประเทศ เพื่อต่อยอดทางธุรกิจและส่งออก	4.11	0.95	เหมาะสม
5. พัฒนารูปแบบการลงทุนที่เหมาะสม รวมทั้งสนับสนุนการลงทุนในลักษณะความร่วมมือภาครัฐ-ภาคเอกชน หรือ Public-Private Partnership (PPP)	4.59	0.76	เหมาะสม
6. สนับสนุนให้จังหวัดเพชรบุรีเป็นจุดหมายปลายทางใหม่ทางด้านการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ ผ่านโครงการและกิจกรรมด้านความคิดสร้างสรรค์ ศิลปะและวัฒนธรรม นำไปสู่การดึงดูดบุคลากรสร้างสรรค์ และนักลงทุนจากทั้งในและต่างประเทศ	4.98	0.31	เหมาะสม

จากตารางที่ 32 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถามการแสดงความเห็นการร่างกลยุทธ์ EDFR รอบที่ 3 ประเด็นเกี่ยวกับกลยุทธ์ เป้าประสงค์และแนวทางดำเนินการของกลยุทธ์ที่ 3 พบว่า ค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) ค่าตอบของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของกลยุทธ์มีโอกาสเป็นไปได้ โดยมีค่ามัธยฐาน (Median) ที่ได้เกินกว่า 3.5 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) (Q3-Q1) ≤ 1.5 ถือว่าทุกข้อมีระดับความเหมาะสม

ผลการวิเคราะห์คำตอบของผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 3

การวิเคราะห์คำตอบในรอบที่ 3 เป็นการวิเคราะห์คำตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญพร้อมข้อเสนอแนะในประเด็นต่างๆ เพื่อหาค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) อีกครั้งเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญยืนยันในคำตอบเดิมในแต่ละข้อคำถาม ผลการศึกษาคำตอบของผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 3 ที่ได้จากการตอบแบบสอบถามมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 33 แสดงความคิดเห็นรอบที่ 3 เกี่ยวกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของการร่างกลยุทธ์

รูปแบบและกลยุทธ์ การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีตามบริบท สังคมประเทศไทย 4.0	EDFR		EDFR		ผลต่าง	ระดับ ความ เหมาะสม
	รอบที่ 1		รอบที่ 2			
	Md.	I.R.	Md.	I.R.	Md.	
วิสัยทัศน์ ขับเคลื่อนพื้นที่ของจังหวัดเพชรบุรีโดยเชื่อมโยงสังคม ประเทศไทย 4.0 เพื่อสร้างต้นแบบพื้นที่เศรษฐกิจ สร้างสรรค์	3.42	1.06	4.85	0.82	1.43	มากที่สุด
พันธกิจ 1. เพิ่มขีดความสามารถของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ จังหวัดเพชรบุรีที่จะช่วยสร้างความมั่นคงทาง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมให้กับท้องถิ่นและ ประเทศ	4.53	1.57	4.53	0.96	0.00	มากที่สุด
2. พัฒนากลไกและเชื่อมโยงการจัดการพื้นที่ สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีอย่างเป็นระบบ	4.55	1.61	4.53	0.96	0.02	มากที่สุด
3. ส่งเสริมและพัฒนาการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ จังหวัดเพชรบุรีให้มีศักยภาพโดยการมีส่วนร่วมของ ทุกภาคส่วน	4.02	1.52	4.31	1.05	0.29	มากที่สุด
กลยุทธ์ที่ 1 สร้างรูปแบบในการพัฒนาวัฒนธรรม และภูมิปัญญาเชิงเศรษฐกิจบนพื้นฐานอัตลักษณ์ และอารยธรรมสู่การเป็นพื้นที่สร้างสรรค์	3.42	1.34	5.33	0.60	1.91	มากที่สุด
เป้าประสงค์						
1. สร้างความรู้ความเข้าใจและสร้างจิตสำนึกแก่ทุก ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เห็นความสำคัญของ การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี	4.53	1.50	4.53	0.96	0.00	มากที่สุด
2. ส่งเสริมการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ให้เป็นแหล่งรายได้ทางเศรษฐกิจของจังหวัด	4.31	1.63	4.46	0.75	0.15	มากที่สุด
3. ยกระดับโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนระบบ เศรษฐกิจสร้างสรรค์	4.05	1.52	4.85	0.82	0.80	มากที่สุด
4. ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่การจัดการพื้นที่ สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีให้เป็นที่รู้จักในพื้นที่ จังหวัดใกล้เคียงและระดับประเทศ	3.78	1.71	4.33	0.94	0.55	มากที่สุด

ตารางที่ 33 แสดงความคิดเห็นรอบที่ 3 เกี่ยวกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของการร่างกลยุทธ์ (ต่อ)

รูปแบบและกลยุทธ์ การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีตามบริบท สังคมประเทศไทย 4.0	EDFR		EDFR		ผลต่าง	ระดับ ความ เหมาะสม
	รอบที่ 1		รอบที่ 2			
	Md.	I.R.	Md.	I.R.	Md.	
แนวทางการดำเนินการ						
กลยุทธ์ที่ 1 สร้างรูปแบบในการพัฒนาวัฒนธรรมและภูมิปัญญาเชิงเศรษฐกิจบนพื้นฐานอัตลักษณ์และอารยธรรม สู่การเป็นพื้นที่สร้างสรรค์						
1. ปรับระบบการสร้างความรู้ความเข้าใจและปรับทัศนคติด้านความคิดสร้างสรรค์แก่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพสูงสุด	3.23	1.32	4.14	1.10	0.91	มากที่สุด
2. เพิ่มกิจกรรมสร้างสรรค์ในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรีเพื่อเป็นกิจกรรมในการสร้างรายได้	4.23	1.62	5.33	0.60	1.10	มากที่สุด
3. จัดให้มีคณะทำงานของจังหวัดเพชรบุรีที่รับผิดชอบโดยตรงในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์	3.72	1.56	4.53	0.96	0.81	มากที่สุด
4. ประชาสัมพันธ์แนวทางการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี เพื่อให้เกิดการรับรู้และยอมรับทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงสนับสนุนช่องทางการตลาดให้แก่สินค้าและบริการที่ใช้ความคิดสร้างสรรค์	4.38	1.57	4.85	0.82	0.47	มากที่สุด
กลยุทธ์ที่ 2 การใช้ประโยชน์จากการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด	4.84	1.73	4.85	0.82	0.01	มากที่สุด
เป้าประสงค์						
1. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการใช้ประโยชน์จากการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี	4.22	1.56	4.92	0.65	0.77	มากที่สุด
2. ส่งเสริมการพัฒนาและต่อยอดการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี โดยการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเข้ามาขับเคลื่อน	4.16	1.76	4.56	0.98	0.40	มากที่สุด
3. ส่งเสริมบุคคลต้นแบบที่มีผลงานเชื่อมโยงกับการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี เพื่อกระตุ้นให้เกิดกระแสการพัฒนาพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี	3.89	1.83	4.00	0.81	0.11	มากที่สุด

ตารางที่ 33 แสดงความคิดเห็นรอบที่ 3 เกี่ยวกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของการร่างกลยุทธ์ (ต่อ)

รูปแบบและกลยุทธ์ การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีตามบริบท สังคมประเทศไทย 4.0	EDFR		EDFR		ผลต่าง	ระดับ ความ เหมาะสม
	รอบที่ 1		รอบที่ 2			
	Md.	I.R.	Md.	I.R.	Md.	
แนวทางการดำเนินการ						
กลยุทธ์ที่ 2 การใช้ประโยชน์จากการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด						
1. ส่งเสริมให้เครือข่ายจัดตั้งกองทุนจัดการพื้นที่ สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี และสนับสนุนเงินทุน ด้านต่างๆ เพื่อรองรับการเริ่มต้นธุรกิจจนถึงการต่อ ยอดธุรกิจ	3.13	1.46	4.14	1.10	1.01	มากที่สุด
2. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีเพื่อ สนับสนุนธุรกิจท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจ สร้างสรรค์	4.14	1.63	4.85	0.82	0.71	มากที่สุด
3. สนับสนุนและประชาสัมพันธ์วิธีการดำเนินการ หรือแนวคิดของบุคคลต้นแบบในการจัดการพื้นที่ สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี เพื่อสร้างรากฐานและ ปลูกฝังความสามารถ เป็นแนวทางในการพัฒนา บุคลากรของจังหวัดให้เป็นบุคคลที่มีความคิด สร้างสรรค์	3.03	1.22	3.75	0.65	0.72	มากที่สุด
กลยุทธ์ที่ 3 ขับเคลื่อนการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ จังหวัดเพชรบุรีให้เป็นเมืองต้นแบบเศรษฐกิจ สร้างสรรค์	4.85	1.82	5.17	0.31	0.32	มากที่สุด
เป้าประสงค์						
1. สร้างเครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชนและภาค ประชาชน เพื่อสร้างความเข้าใจและตระหนักถึง คุณค่าของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัด เพชรบุรี	4.37	1.50	4.39	0.85	0.02	มากที่สุด
2. สร้างระบบนิเวศและพัฒนาการจัดการพื้นที่ สร้างสรรค์ให้เกิดเป็นรูปธรรม	4.56	1.52	4.78	0.52	0.22	มากที่สุด
3. ส่งเสริมมาตรการสนับสนุนผู้ประกอบการพื้นที่ สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี	3.55	1.55	3.85	0.55	0.30	มากที่สุด
4. ส่งเสริมให้จังหวัดเพชรบุรีเป็นแหล่งศึกษาดูงาน เมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์	4.78	1.95	4.95	0.72	0.17	มากที่สุด

ตารางที่ 33 แสดงความคิดเห็นรอบที่ 3 เกี่ยวกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของการร่างกลยุทธ์ (ต่อ)

รูปแบบและกลยุทธ์ การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีตามบริบท สังคมประเทศไทย 4.0	EDFR		EDFR		ผลต่าง	ระดับ ความ เหมาะสม
	รอบที่ 1		รอบที่ 2			
	Md.	I.R.	Md.	I.R.	Md.	
แนวทางการดำเนินการ						
กลยุทธ์ที่ 3 ขับเคลื่อนการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีให้เป็นเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์						
1. สร้างนิยามพื้นที่สร้างสรรค์ของจังหวัดเพชรบุรี รวมทั้งจัดทำต้นแบบมาตรฐานและดัชนีชี้วัดความสามารถของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดการพัฒนาในทิศทางเดียวกันกับจังหวัดอื่นต่อไป	4.27	1.42	4.57	0.22	0.30	มากที่สุด
2. กำหนดพื้นที่ต้นแบบ เช่น ชุมชนตลาดริมน้ำที่มีสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการพัฒนาให้เป็นพื้นที่สร้างสรรค์ ทั้งความเป็นย่านประวัติศาสตร์ มีผู้ประกอบการสร้างสรรค์ การคมนาคมสะดวก	4.14	1.55	4.53	0.96	0.39	มากที่สุด
3. ส่งเสริมให้ทุกพื้นที่ในจังหวัดเพชรบุรี นำแนวทางการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ไปประยุกต์ใช้ เพื่อก่อให้เกิดการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์แห่งใหม่	4.26	1.63	4.92	0.75	0.66	มากที่สุด
4. ส่งเสริมช่องทางการตลาดในประเทศให้แก่ผู้ประกอบการในพื้นที่สร้างสรรค์ และเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการ นักสร้างสรรค์ได้จัดแสดงผลงานในต่างประเทศ เพื่อต่อยอดทางธุรกิจและส่งออก	3.62	1.51	4.11	0.95	0.49	มากที่สุด
5. พัฒนารูปแบบการลงทุนที่เหมาะสม รวมทั้งสนับสนุนการลงทุนในลักษณะความร่วมมือภาครัฐ-ภาคเอกชน หรือ Public-Private Partnership (PPP)	3.53	1.51	4.59	0.76	1.06	มากที่สุด
6. สนับสนุนให้จังหวัดเพชรบุรีเป็นจุดหมายปลายทางใหม่ทางด้านการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ ผ่านโครงการและกิจกรรมด้านความคิดสร้างสรรค์ ศิลปะและวัฒนธรรม นำไปสู่การดึงดูดบุคลากรสร้างสรรค์ และนักลงทุนจากทั้งในและต่างประเทศ	4.03	1.78	4.98	0.31	0.95	มากที่สุด

จากตารางที่ 33 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยควอไทล์ของกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 พร้อมทั้งเป้าประสงค์กลยุทธ์และแนวทาง

ดำเนินการที่ได้จากการทำ EDFR แบบปรับปรุง (รอบที่ 2) พบว่ากลยุทธ์และแนวทางดำเนินการทุกข้ออยู่ในระดับเหมาะสม

ส่วนที่ 4 ผลการประชุมเสวนาสถาสร้างสรรคทางปัญญา (Seminar Forum) โดยการจัดประชุมเชิงนโยบาย (Policy Meeting) เพื่อรับรองรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

จากการจัดประชุมเชิงนโยบายเพื่อยืนยันรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 ในวันศุกร์ที่ 17 พฤศจิกายน 2560 ณ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเพชรบุรี ได้มีการเสนอข้อสรุปถึงการกำหนดกลยุทธ์ทั้ง 3 กลยุทธ์ในช่วงต้น มีการอภิปรายซักถามและแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 โดยที่ผู้เข้าร่วมประชุมนโยบายได้พิจารณาความเชื่อมโยงกับการเก็บข้อมูลด้วยเทคนิค EDFR และมีความเห็นอย่างฉันทามติ (Consensus) เห็นพ้องต้องกันในเรื่องต่างๆ ทั้งในภาพรวมกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 ผู้วิจัยจึงได้สรุปกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 ได้ดังนี้

1. ความเหมาะสมของกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

ประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับวิสัยทัศน์และพันธกิจ การขับเคลื่อนพื้นที่ของจังหวัดเพชรบุรี โดยเชื่อมโยงสังคมประเทศไทย 4.0 เพื่อสร้างต้นแบบพื้นที่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดยการเพิ่มขีดความสามารถทางการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ที่จะช่วยสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมให้กับท้องถิ่นและประเทศ พัฒนากลไกและเชื่อมโยงการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีอย่างเป็นระบบ รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนากาการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีให้มีศักยภาพ โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ความคิดเห็นผู้เข้าร่วมประชุมวิสัยทัศน์และพันธกิจของกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่เข้าร่วมประชุมเห็นด้วยในทุกประเด็น โดยมีความเห็นว่ารูปแบบและกลยุทธ์นั้นเป็นไปได้และเหมาะสม

ประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับกลยุทธ์ที่ 1 การสร้างรูปแบบในการพัฒนาวัฒนธรรมและภูมิปัญญาเชิงเศรษฐกิจบนพื้นฐานอัตลักษณ์และอารยธรรมสู่การเป็นพื้นที่สร้างสรรค์ที่ประกอบด้วยเป้าประสงค์ ดังนี้ 1) สร้างความรู้ความเข้าใจและจิตสำนึกแก่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เห็นความสำคัญของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี 2) การเพิ่มกิจกรรมสร้างสรรค์ในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี เพื่อเป็นกิจกรรมในการสร้างรายได้ให้แก่จังหวัด 3) จัดให้มีคณะทำงานของ

จังหวัดเพชรบุรีที่รับผิดชอบโดยตรงในด้านการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ 4) ประชาสัมพันธ์แนวทางการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี เพื่อให้เกิดการรับรู้และยอมรับทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงสนับสนุนช่องทางการตลาดให้แก่สินค้าและบริการที่ใช้ความคิดสร้างสรรค์ อย่างไรก็ตาม ความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมประชุมเกี่ยวกับกลยุทธ์ที่ 1 การสร้างรูปแบบในการพัฒนาวัฒนธรรมและภูมิปัญญาเชิงเศรษฐกิจบนพื้นฐานอัตลักษณ์และอารยธรรมสู่การเป็นพื้นที่สร้างสรรค์ เป้าประสงค์ กลยุทธ์และแนวทางดำเนินการตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่เข้าร่วมประชุมเห็นด้วยในทุกประเด็น มีความเห็นว่ากลยุทธ์ที่ 1 นั้นเป็นไปได้และเหมาะสม

ประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับกลยุทธ์ที่ 2 การใช้ประโยชน์จากการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ที่ประกอบด้วยเป้าประสงค์ ดังนี้ 1) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการใช้ประโยชน์จากการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี 2) ส่งเสริมการพัฒนาและต่อยอดการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี โดยการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเข้ามาขับเคลื่อน 3) ส่งเสริมบุคคลต้นแบบที่มีผลงานเชื่อมโยงกับการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี เพื่อกระตุ้นให้เกิดกระแสการพัฒนาพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ความคิดเห็นผู้เข้าร่วมประชุมเกี่ยวกับกลยุทธ์ที่ 2 การใช้ประโยชน์จากการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่เข้าร่วมประชุมเห็นด้วยในทุกประเด็น มีความเห็นว่ากลยุทธ์ที่ 2 นั้นเป็นไปได้และเหมาะสม

ประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับกลยุทธ์ที่ 3 การขับเคลื่อนการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีให้เป็นเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ที่ประกอบด้วยเป้าประสงค์ ดังนี้ 1) การสร้างเครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชน เพื่อสร้างความเข้าใจและตระหนักถึงคุณค่าของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี 2) สร้างระบบนิเวศและพัฒนาการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ให้เกิดเป็นรูปธรรม 3) ส่งเสริมมาตรการสนับสนุนผู้ประกอบการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี 4) ส่งเสริมให้จังหวัดเพชรบุรีเป็นแหล่งศึกษาดูงานเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ความคิดเห็นผู้เข้าร่วมประชุมเกี่ยวกับกลยุทธ์ที่ 3 การขับเคลื่อนการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีให้เป็นเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่เข้าร่วมประชุมเห็นด้วยในทุกประเด็น มีความเห็นว่ากลยุทธ์ที่ 3 นั้นเป็นไปได้และเหมาะสม

จากการจัดประชุมเพื่อหาข้อสรุปเชิงนโยบาย (Policy Meeting) ผู้เข้าร่วมประชุมทั้ง 17 คนมีความเห็นว่ารูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในเชิงปฏิบัติต่อไป

2. ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมจากผู้เข้าร่วมประชุม

ที่ประชุมยังมีข้อเสนอว่า รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 นั้น หากจะมีการนำกลยุทธ์ เป้าประสงค์และแนวทาง

ดำเนินการไปสู่การใช้ปฏิบัติจริงในแผนการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้กำหนดกลยุทธ์จะต้องนำไปปฏิบัติให้ได้ตามกลยุทธ์ ดังคำกล่าวของผู้ทรงคุณวุฒิจากที่ประชุมว่า

*การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน
ควรมีการพัฒนาสินค้าวัฒนธรรมเชิงปัญญา ศึกษาและรวบรวมการจัดการพื้นที่
สร้างสรรค์ทั้งในด้านประวัติศาสตร์ความเป็นมาว่ามีทิศทางอย่างไร เพื่อให้เป็นรากฐาน
ในการต่อยอดเชิงวัฒนธรรมและพัฒนาไปสู่การเป็นสินค้าและบริการอย่างแท้จริง*

(ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 7, 17 พฤศจิกายน 2560)

ผู้เข้าร่วมประชุมได้เสนอแนะเพิ่มเติมว่า ประเด็นสำคัญในการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ให้เกิดขึ้นจริงได้นั้น ต้องทำแผนพัฒนาและระบุข้อปฏิบัติในสถานการณ์การปกครองส่วนท้องถิ่น มีการกำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน เพื่อเชื่อมโยงการใช้อำนาจท้องถิ่นและเอื้อให้เกิดการมีส่วนร่วมในทุกกระบวนการ รวมถึงกำหนดข้อปฏิบัติและแนวทางการเสนอแนะจากภาคประชาชน อีกประเด็นที่ผู้เข้าร่วมประชุมได้คำนึงถึง คือ ภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชนควรร่วมเป้าประสงค์ในการขับเคลื่อนการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ว่าควรทำอย่างไร มีขั้นตอนอย่างไร และหน่วยงานที่สำคัญของจังหวัดเพชรบุรี ไม่ว่าจะเป็นคณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชน เพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ (กรอ. จังหวัด) ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด พัฒนาชุมชนจังหวัด ควรเป็นแกนหลักในการขับเคลื่อนและจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาอย่างเหมาะสม เพื่อกำหนดขอบเขตพื้นที่ (Zoning) ที่มีความเหมาะสมในการดำเนินการ เพื่อเป็นพื้นที่ต้นแบบและแบบแผนในการต่อยอดไปยังพื้นที่อื่นๆ ในจังหวัดและขยายไปยังจังหวัดอื่นๆ ต่อไป ทั้งนี้ การพัฒนาพื้นที่ท่องเที่ยวต้องอาศัยฐานความรู้เชิงประวัติศาสตร์วัฒนธรรม ภาครัฐควรมีฝ่ายวิจัยด้านการท่องเที่ยวเหมือนภาคเอกชนที่มีฝ่าย R&D (Research & Development) เพื่อให้การสังเคราะห์ข้อมูลเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และข้อมูลที่ได้เป็นข้อมูลที่มีความถูกต้องเที่ยงตรง อีกทั้งการเพิ่มคุณค่าจากการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ต้องคำนึงถึงเรื่องราวที่จะต่อยอดเป็นเรื่องเล่าให้คนในชุมชนเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน เล่าเรื่องเดียวกัน และจากเรื่องราวที่กลายเป็นเรื่องเล่านั้น ต้องต่อยอดเป็นรูปแบบสินค้าและบริการที่มีกลิ่นอายของภูมิปัญญา ประวัติศาสตร์ที่สะท้อนความคิดสร้างสรรค์ของจังหวัดเพชรบุรี เพื่อสื่อสารให้ทุกภาคส่วนเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการพื้นที่เชิงสร้างสรรค์

การเพิ่มขีดความสามารถด้านการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ควรพัฒนากลไกเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบ ทั้งทางด้านสังคมและวัฒนธรรมให้สอดคล้องกับท้องถิ่น ส่งเสริมให้ทุกพื้นที่ในจังหวัดนำแนวทางการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ไปประยุกต์ใช้ เพื่อก่อให้เกิดการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ใหม่ๆ ดังนั้นทุกภาคส่วนต้องช่วยกันวิเคราะห์สาเหตุ ปัญหา อุปสรรค ข้อได้เปรียบ ภัยคุกคาม เพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างรอบด้าน ออกมาตรการที่สอดคล้องและเหมาะสมในการ

ขับเคลื่อน เพื่อให้เกิดการครอบคลุมในทุกพื้นที่ รวมถึงมีรูปแบบการติดตามและประเมินผล รวมทั้งการผลักดัน พัฒนาให้เกิดเป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน ซึ่งถือเป็นแนวทางสำคัญที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปกำหนดเป็นแผนงานในการกำหนดกิจกรรมต่างๆ ตามภารกิจหน่วยงานต้นสังกัด สนับสนุนงบประมาณเพื่อให้เกิดการดำเนินการในระยะยาว เพื่อให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน อีกสิ่งหนึ่งที่ต้องคำนึงถึงคือด้านการตลาด ควรมีการกำหนดกลยุทธ์การดำเนินการอย่างชัดเจน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขัน ทำให้รายได้มายังฐานรากของจังหวัด คือ ชุมชนและประชาชนอย่างแท้จริง ไม่ใช่เจ้าของธุรกิจขนาดใหญ่ที่แบ่งผลประโยชน์ขั้นต่ำให้ท้องถิ่นเท่านั้น อนึ่ง ควรจะจัดทำแบบ (Model) การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ในจังหวัดใดจังหวัดหนึ่งก่อน เพื่อเป็นต้นแบบให้จังหวัดอื่นๆ ยึดถือตามแนวทางเดียวกัน เพื่อสร้างความเข้าใจในทุกมิติอย่างรอบคอบและครอบคลุม

จากการจัดทำกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 ในการประชุมเสวนาสร้างสรรค์เชิงปัญญา ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียยอมรับร่างกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 อันประกอบด้วย 3 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 1 สร้างรูปแบบในการพัฒนาวัฒนธรรมและภูมิปัญญาเชิงเศรษฐกิจบนพื้นฐานอัตลักษณ์และอารยธรรมสู่การเป็นพื้นที่สร้างสรรค์ กลยุทธ์ที่ 2 การใช้ประโยชน์จากการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และกลยุทธ์ที่ 3 ขับเคลื่อนการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีให้เป็นเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์เป็นภาพรวมของกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 ดังแผนภูมิที่ 11



กลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี
ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

วิสัยทัศน์ ขับเคลื่อนพื้นที่ของจังหวัดเพชรบุรีโดยเชื่อมโยงสังคมประเทศไทย 4.0 เพื่อสร้างต้นแบบพื้นที่เศรษฐกิจสร้างสรรค์		
พันธกิจ เพิ่มขีดความสามารถของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ที่จะช่วยสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมให้กับท้องถิ่นและประเทศ พัฒนากลไกและเชื่อมโยงการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีอย่างเป็นระบบ รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีให้มีศักยภาพโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน		
กลยุทธ์ที่ 1 สร้างรูปแบบในการพัฒนาวัฒนธรรมและภูมิปัญญาเชิงเศรษฐกิจบนพื้นฐานอัตลักษณ์และอารยธรรมสู่การเป็นพื้นที่สร้างสรรค์	กลยุทธ์ที่ 2 การใช้ประโยชน์จากการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด	กลยุทธ์ที่ 3 ขับเคลื่อนการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีให้เป็นเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์
<p>แนวทางการดำเนินการที่ 1 ปรับระบบการสร้างความรู้ความเข้าใจและปรับทัศนคติด้านความคิดสร้างสรรค์แก่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพสูงสุด</p> <p>แนวทางการดำเนินการที่ 2 เพิ่มกิจกรรมสร้างสรรค์ในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรีเพื่อเป็นกิจกรรมในการสร้างรายได้</p> <p>แนวทางการดำเนินการที่ 3 จัดให้มีคณะทำงานของจังหวัดเพชรบุรีที่รับผิดชอบโดยตรงในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์</p> <p>แนวทางการดำเนินการที่ 4 ประชาสัมพันธ์แนวทางการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี เพื่อให้เกิดการรับรู้และยอมรับทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงสนับสนุนช่องทางการตลาดให้แก่สินค้าและบริการที่ใช้ความคิดสร้างสรรค์</p>	<p>แนวทางการดำเนินการที่ 1 ส่งเสริมให้เครือข่ายจัดตั้งกองทุนจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี และสนับสนุนเงินทุนด้านต่างๆ เพื่อรองรับการเริ่มต้นธุรกิจจนถึงการต่อยอดธุรกิจ</p> <p>แนวทางการดำเนินการที่ 2 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนธุรกิจท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์</p> <p>แนวทางการดำเนินการที่ 3 สนับสนุนและประชาสัมพันธ์วิธีการดำเนินการหรือแนวคิดของบุคคลต้นแบบในการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี เพื่อสร้างรากฐานและปลูกฝังความสามารถ เป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรของจังหวัดให้เป็นบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์</p>	<p>แนวทางการดำเนินการที่ 1 สร้างนิยามพื้นที่สร้างสรรค์ของจังหวัดเพชรบุรี รวมทั้งจัดทำต้นแบบมาตรฐานและดัชนีชี้วัดความสามารถของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดการพัฒนาในทิศทางเดียวกันกับจังหวัดอื่นต่อไป</p> <p>แนวทางการดำเนินการที่ 2 กำหนดพื้นที่ต้นแบบ เช่น ชุมชนตลาดริมน้ำที่มีสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการพัฒนาให้เป็นพื้นที่สร้างสรรค์ ทั้งความเป็นย่านประวัติศาสตร์ มีผู้ประกอบการสร้างสรรค์ การคมนาคมสะดวก</p> <p>แนวทางการดำเนินการที่ 3 ส่งเสริมให้ทุกพื้นที่ในจังหวัดเพชรบุรีนำแนวทางการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ไปประยุกต์ใช้ เพื่อก่อให้เกิดการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์แห่งใหม่</p> <p>แนวทางการดำเนินการที่ 4 ส่งเสริมช่องทางการตลาดในประเทศให้แก่ผู้ประกอบการในพื้นที่สร้างสรรค์ และเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการ นักสร้างสรรค์ได้จัดแสดงผลงานในต่างประเทศ เพื่อต่อยอดทางธุรกิจและส่งออก</p> <p>แนวทางการดำเนินการที่ 5 พัฒนารูปแบบการลงทุนที่เหมาะสม รวมทั้งสนับสนุนการลงทุนในลักษณะความร่วมมือภาครัฐ-ภาคเอกชน หรือ Public-Private Partnership (PPP)</p> <p>แนวทางการดำเนินการที่ 6 สนับสนุนให้จังหวัดเพชรบุรีเป็นจุดหมายปลายทางใหม่ทางด้านการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ ผ่านโครงการและกิจกรรมด้านความคิดสร้างสรรค์ ศิลปะและวัฒนธรรม นำไปสู่การดึงดูดบุคลากรสร้างสรรค์ และนักลงทุนจากทั้งในและต่างประเทศ</p>

แผนภูมิที่ 11 กลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการณ์และความต้องการของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 2) ศึกษารูปแบบการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 3) ศึกษากลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 4) นำเสนอและรับรองรูปแบบและกลยุทธ์ โดยการประชุมข้อเสนอเชิงนโยบายในการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 ซึ่งเป็นการวิจัยและพัฒนาควบคู่กับการวิจัยเชิงนโยบาย เก็บรวบรวมข้อมูล โดยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพร่วมกับเทคนิคการวิจัยเชิงอนาคตแบบ EDFR โดยการวิเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ และการประชุมเชิงนโยบายกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์สภาพการณ์และความต้องการด้านการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 ศึกษาเอกสารการสร้างความเข้าใจโดยให้ครอบคลุมเกี่ยวกับการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 มีการสัมภาษณ์เชิงลึกการวิจัยเชิงคุณภาพ (In-Depth Interview) จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อสอบถามข้อมูลพื้นฐานด้านสภาพการณ์และความต้องการด้านการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 โดยศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นกลุ่มที่ปฏิบัติงานที่มีความเกี่ยวข้องกับการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) จำนวน 30 คน นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพปัจจุบันมาวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้วยเทคนิค SWOT Analysis และหาความสัมพันธ์ด้วยวิธี TOWS Matrix ได้ผลการศึกษาข้อมูลสภาพปัจจุบันและวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 นำแบบวิเคราะห์เอกสารไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ 5 คนที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาภาษาและการวัดประเมินผลเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ภาษาที่ใช้และนำมาหาค่า IOC ของแบบสอบถาม (Index of Item Objective Congruence: IOC)

ขั้นตอนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์รูปแบบการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 โดยนำข้อมูลสภาพการณ์และความต้องการของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีที่ได้มาจากขั้นตอนที่ 1 มาสังเคราะห์ร่างรูปแบบการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

ขั้นตอนที่ 3 เป็นการร่างกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 ผู้วิจัยได้ร่างกลยุทธ์ด้วยเทคนิคการวิจัยแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Future Research) จำนวน 2 รอบ ผู้ทรงคุณวุฒิ 17 คน โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสาร วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง จึงได้กลุ่มเป้าหมายเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีคุณสมบัติเหมาะสม ทั้งจากภาครัฐ นักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ ภาคเอกชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้ตอบรับแบบสอบถามกลับมาครบจำนวน 17 คน ผู้วิจัยนำผลการตอบแบบสอบถามมาดำเนินการวิเคราะห์หาค่าคำตอบที่ได้ทางสถิติ ปรับแก้ไขคำถามที่ไม่ชัดเจนให้ตรงประเด็นมากขึ้น และเพิ่มตำแหน่งของมัธยฐาน (Median) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) เพื่อพิจารณายืนยันการคงไว้ของคำตอบเดิมหรือเปลี่ยนแปลงคำตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติและสรุปอภิปรายตามกระบวนการวิจัย นำเสนอเป็นร่างรูปแบบกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

ขั้นตอนที่ 4 นำเสนอและรับรองรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 ผู้วิจัยตรวจสอบความเหมาะสมและรับรองรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ที่ได้มาจากขั้นตอนที่ 2 และขั้นตอนที่ 3 โดยการจัดประชุมเสวนาสถาปัตยกรรมทางปัญญา (Seminar Forum) เพื่อประชุมนำเสนอนโยบาย (Policy Meeting) โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มนักวิชาการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) รวมทั้งสิ้นจำนวน 17 คน เพื่อร่วมประเมินตรวจสอบความสำคัญและความเหมาะสม โดยการอภิปรายตามองค์ประกอบของกลยุทธ์ เป้าประสงค์ แนวทางการดำเนินการและประเด็นต่างๆ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และข้อมูลเชิงคุณภาพ นำผลการวิจัยที่ได้มาปรับปรุงและนำเสนอร่างรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการณ์และความต้องการการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี

ภาพรวมสภาพการณ์ของจังหวัดเพชรบุรี มีศักยภาพที่โดดเด่นในด้านการท่องเที่ยวและด้านเกษตรกรรม ส่วนด้านสังคมนั้น แม้จังหวัดเพชรบุรีจะมีทุนทางสังคมสูง เช่น ภูมิปัญญาองค์ความรู้และประเพณีวัฒนธรรมต่างๆ ในพื้นที่ แต่ยังพบปัญหาครอบครัวแตกแยกและด้านความมั่นคงส่วนบุคคล สำหรับด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนั้น พบปัญหามลพิษ

จากภาคอุตสาหกรรมในพื้นที่ และปัญหาการบริหารจัดการน้ำทั้งในภาคเกษตรและภาคอุตสาหกรรม เป็นประเด็นสำคัญ

ด้านเศรษฐกิจ โครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัดเพชรบุรี ขึ้นอยู่กับภาคการผลิตที่สำคัญ ได้แก่ เกษตรกรรมอุตสาหกรรมการค้าส่ง การค้าปลีกผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด จากข้อมูลสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ปีพ.ศ. 2557 จังหวัดเพชรบุรีมีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด 16 สาขาการผลิต ณ ราคาประจำปี เท่ากับ 59,932 ล้านบาท มีมูลค่า GPP เป็นลำดับที่ 41 ของประเทศเป็นลำดับที่ 5 ของภาคตะวันตก ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัวของปี พ.ศ.2557 จำนวน 125,827บาท/คน/ปี ซึ่งเป็นลำดับที่ 26 ของประเทศ และเป็นลำดับที่ 3 ของภาคตะวันตก

ด้านการท่องเที่ยว จังหวัดเพชรบุรีมีธรรมชาติและภูมิประเทศอันสวยงามหลากหลาย มีสถานที่ท่องเที่ยวมากมายและสมบูรณ์กว่าจังหวัดอื่นๆ นอกจากนี้ยังมีแหล่งศึกษางานด้านศิลปวัฒนธรรมประเพณีอีกจำนวนมาก จากสถิติของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในปีพ.ศ.2558 จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 5,923,321 คนเป็นชาวไทย 5,449,838 คน ชาวต่างประเทศ 473,483 คน ซึ่งเพิ่มขึ้นจากช่วงปี 2557 ร้อยละ 3.23 และรายได้จากการท่องเที่ยวเป็นเงิน 20,455.57 ล้านบาท แยกเป็นรายได้จากชาวไทย 16,928.52 ล้านบาท รายได้จากชาวต่างชาติ 3,527.05 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้วประมาณ 7% (สำนักงานจังหวัดเพชรบุรี, 2560)

ข้อมูลการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

จากการสัมภาษณ์เรื่องการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี เพื่อสะท้อนภาพที่แท้จริงก่อนจะมีการดำเนินงานในการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี จากการสัมภาษณ์เชิงลึกสามารถสรุปได้ดังนี้

ภาพรวมของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี

พื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี เกิดจากความร่วมมือระหว่างชุมชนและภาครัฐในการสร้างสรรค์เมืองผ่านการพัฒนาสภาพแวดล้อม โครงสร้างทางสังคม โครงสร้างทางเศรษฐกิจและการนำสินทรัพย์ทางวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ขนบธรรมเนียมและจารีตประเพณีของท้องถิ่นมาผสมผสานกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ นำไปสู่การเป็นเมืองที่มีบรรยากาศเอื้อต่อการสร้างธุรกิจ หรืออุตสาหกรรมความคิดสร้างสรรค์

ปัจจุบันยูเนสโกได้จัดแบ่งเมืองสร้างสรรค์ออกเป็น 7 กลุ่ม ได้แก่ เมืองการออกแบบ เมืองอาหารการกิน เมืองภาพยนตร์ เมืองดนตรี เมืองสื่อศิลปะ เมืองวรรณกรรม เมืองหัตถกรรมและศิลปะพื้นบ้าน รวมทั้งได้มีข้อกำหนดของเมืองที่จะได้รับการพัฒนาให้เป็นเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ไว้ว่า จะต้องประกอบด้วยกิจกรรมที่เกิดจากความคิดสร้างสรรค์ผ่านภาพยนตร์ ดนตรี งานศิลปหัตถกรรม อุตสาหกรรมการออกแบบ งานสื่อศิลปะ งานเขียนและวรรณกรรม ศิลปวัฒนธรรม

การบริโภค กิจกรรมที่เกิดขึ้นต้องเต็มไปด้วยคุณภาพและปริมาณบนพื้นฐานของการมีองค์ความรู้และคุณสมบัติพิเศษที่เป็นเอกลักษณ์ของเมือง มีความเป็นมาทางประวัติศาสตร์และสะท้อนถึงรากฐานทางวัฒนธรรม พร้อมทั้งมีการจัดกิจกรรมให้ผู้คนมารวมตัวกันอย่างสม่ำเสมอ ก่อให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างคนกับเมือง ดังนั้นแนวทางการจัดทำรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 โดยใช้แนวคิดต้นทุนและความโดดเด่น ความสามารถทางการแข่งขันในพื้นที่ สภาพการดำเนินงานในปัจจุบัน อุปสงค์ อุปทานและการใช้กระบวนการมีส่วนร่วม นำข้อมูลมาสร้างรูปแบบและกลยุทธ์อย่างมีประสิทธิภาพ มีการบูรณาการมิติทางสังคม วัฒนธรรม ชุมชน และสิ่งแวดล้อมเข้าไว้ด้วยกัน จังหวัดเพชรบุรีมีข้อแตกต่างด้านวัฒนธรรมและภูมิปัญญา ซึ่งวัฒนธรรมทั่วโลกกำลังให้ความสำคัญ จึงจำเป็นต้องสร้างสินค้าที่แตกต่างจากเดิม แต่ยังคงอนุรักษ์อยู่บนฐานอัตลักษณ์ของความเป็นเพชรบุรี

อีกทั้งจังหวัดเพชรบุรีเป็นเมืองแห่งน้ำตาลโตนด ทำให้น้ำตาลโตนดบ้านลาดเป็นสินค้าอันเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดเพชรบุรี ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้เอื้อต่อการเป็นแนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของจังหวัดเพชรบุรี ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาเป็นเมืองสร้างสรรค์ จังหวัดเพชรบุรีมีการผสมผสานกันของการท่องเที่ยวและภูมิปัญญาของชาวบ้าน การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนจึงไม่ใช่แค่โอกาสของการท่องเที่ยวแต่ละชุมชน แต่คืออนาคตการท่องเที่ยวของประเทศไทย

การพัฒนาพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี

ความร่วมมือระหว่างชุมชนและภาครัฐในการสร้างสรรค์เมืองผ่านการพัฒนาสภาพแวดล้อม โครงสร้างทางสังคม โครงสร้างทางเศรษฐกิจและการนำสินทรัพย์ทางวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ขนบธรรมเนียมและจารีตประเพณีของท้องถิ่นมาผสมผสานกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ นำไปสู่การเป็นเมืองที่มีบรรยากาศเอื้อต่อการสร้างธุรกิจ หรืออุตสาหกรรมความคิดสร้างสรรค์ ปัจจัยสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่สร้างสรรค์ในจังหวัดเพชรบุรีคือโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคม การสื่อสารการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์การสนับสนุนทางการเงินและการลงทุนในพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีและโครงสร้างพื้นฐานอื่นๆ ในการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจเพื่อปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศจากการพึ่งพิงปัจจัยการผลิตที่มีราคาถูกและใช้ทรัพยากรอย่างสิ้นเปลืองไปสู่ระดับสูงที่เน้นการเพิ่มประสิทธิภาพและสร้างนวัตกรรม โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์อย่างจริงจังจะเป็นแนวทางหนึ่งในการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไทยการขับเคลื่อนพื้นที่สร้างสรรค์ได้ส่งเสริมให้ประชาชนมีโอกาสแสวงหาและพัฒนาความรู้ความสามารถเพื่อเพิ่มความคิดสร้างสรรค์และพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและเยาวชนนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของรัฐบาลขยายฐานบริการในโครงสร้างการผลิตของประเทศ โดยเพิ่มความหลากหลายของธุรกิจบริการ เพิ่มมูลค่าและขีดความสามารถในการแข่งขัน พัฒนาแรงงานฝีมือทั้งในด้านคุณภาพ

และความรู้ด้านภาษาเชื่อมโยงธุรกิจทุกภาคส่วนเข้าด้วยกันการจัดทำแผนพัฒนาศักยภาพกำลังคน เพื่อเตรียมพร้อมรองรับการพัฒนาสู่เมืองสร้างสรรค์ เป็นความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาต่างๆ และผู้ประกอบการในการจัดทำแผนผลิตกำลังแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิต

ดังนั้นกลไกการขับเคลื่อนพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี จึงต้องอาศัยการเตรียมบุคลากรในพื้นที่ให้มีความพร้อมในทุกด้าน และต้องมีจุดยืนในการจัดการพื้นที่อย่างชัดเจน หากมีการผลักดันการจัดการพื้นที่ที่หลากหลายรูปแบบมากเกินไป ทำให้พลังการขับเคลื่อนจังหวัดเพชรบุรีสู่การเป็นเมืองสร้างสรรค์นั้นไม่เข้มแข็งเท่าที่ควร อีกทั้งปัจจุบันยังไม่มีหน่วยงานใดทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางที่เชื่อมโยงการทำงานของทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่สร้างสรรค์ ส่งผลให้การดำเนินการขาดความต่อเนื่องและไม่สามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดได้

ความต้องการและความคาดหวังในการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี

จากทุนวัฒนธรรมสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ หลักการสำคัญของเศรษฐกิจสร้างสรรค์เป็นการเพิ่มคุณค่าของสินค้าและบริการ โดยใช้องค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ความคิดสร้างสรรค์ ผสมกับจุดแข็งในด้านความหลากหลายของทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรมและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวจังหวัดเพชรบุรี เชื่อมโยงกับภาคการผลิต ทั้งเกษตร อุตสาหกรรมและบริการอย่างเป็นระบบ เกิดเป็นสินค้าและบริการที่มีความโดดเด่นและแตกต่าง ทำให้มูลค่าทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นทุนวัฒนธรรมจึงเปรียบเสมือนแก่นของเศรษฐกิจสร้างสรรค์การต่อยอดสินค้าเพื่อสร้างพื้นที่สร้างสรรค์ในจังหวัดเพชรบุรี

ปัญหาและอุปสรรคของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี

การขับเคลื่อนจังหวัดเพชรบุรีไปสู่เมืองสร้างสรรค์จำเป็นต้องมีการบูรณาการการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐ เพื่อการพัฒนาสาธารณูปโภค หากแต่ขาดการวางแผนที่ดี ทำให้ส่งผลกระทบต่อสถานที่ท่องเที่ยวในชุมชน รวมทั้งขาดงบประมาณเพียงพอในการสนับสนุนอย่างจริงจัง ดังนั้น หากจังหวัดเพชรบุรีไม่สามารถฟื้นฟูและรักษาสภาพความสมบูรณ์ทั้งในเชิงกายภาพและวัฒนธรรมวิถีชีวิตความเป็นอยู่ในชุมชน อาจทำให้ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจสร้างสรรค์ของจังหวัดเพชรบุรีประสบปัญหาได้อีกทั้งยังขาดความต่อเนื่องในการพัฒนาเมืองสร้างสรรค์ความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว การแข่งขันเชิงราคาภายในประเทศ ผู้ประกอบการขาดแรงจูงใจในการพัฒนาหรือรักษาคุณภาพของสินค้าและบริการชุมชนขาดการตระหนักถึงคุณค่าของทุนทางทรัพยากรทั้งทางนิเวศและวัฒนธรรมที่มีอยู่ในชุมชน ขาดการพัฒนาเรื่องเล่าที่มีเอกลักษณ์หรือแสดงอัตลักษณ์ของจังหวัดเพชรบุรีปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานตลอดจนการละลายและเพิกเฉยต่อกฎระเบียบ มาตรการด้านการเงินและการลงทุน การอำนวยความสะดวกให้แก่บุคลากรสร้างสรรค์ขาดการพัฒนาทักษะบุคลากร และเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงาน สร้างสรรค์อย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ระดับการศึกษาจนเข้าสู่ตลาดแรงงาน ทั้งในด้านความรู้ความเข้าใจ

ในสาขาอาชีพสร้างสรรค์และทรัพยากรที่จังหวัดเพชรบุรีไม่ได้ทำให้เกิดมูลค่าทางการเงินที่ช่วยเหลือเศรษฐกิจมากพอ หากเศรษฐกิจฐานรากยังไม่เข้มแข็ง ก็ไม่สามารถสร้างคุณค่าของทรัพยากรให้เป็นมูลค่าได้

2. ร่างรูปแบบการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

การออกแบบและพัฒนาเครื่องมือการสังเคราะห์สร้างรูปแบบและตรวจสอบรูปแบบ โดยการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ โดยตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 2 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ ที่มาของรูปแบบการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 “POINT Model” ซึ่งได้จากการสังเคราะห์ข้อมูลในพื้นที่ ประกอบด้วย

P- Problems (ปัญหาที่พบในพื้นที่) จังหวัดเพชรบุรีมีอาคารเก่าแก่ที่สวยงามแต่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ ขาดการดูแลรักษาอย่างเหมาะสม ไม่มีเวทีแสดงความสามารถสำหรับชุมชน ขาดพื้นที่ในการพบปะสำหรับผู้มีส่วนร่วมในชุมชน

O- Opportunities (โอกาสในการพัฒนาพื้นที่) จังหวัดเพชรบุรีมีย่านชุมชนเก่าแก่และประวัติศาสตร์น่าสนใจ มีแหล่งท่องเที่ยวกระจายอยู่ทั่วทุกพื้นที่ มีระยะทางที่ไม่ไกลจากกรุงเทพฯ ทำให้สามารถเดินทางได้สะดวกรวดเร็วมีระบบขนส่งสาธารณะที่เข้าถึง มีเครือข่ายผู้ประกอบการธุรกิจสร้างสรรค์ทั้งด้านศิลปะและวัฒนธรรม

I- Insights (ความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับพื้นที่) ประชาชนในจังหวัดเพชรบุรียังขาดการปฏิสัมพันธ์ต่อกัน จึงไม่มีกิจกรรมที่รองรับความต้องการที่หลากหลายของแต่ละกลุ่มคน คนต่างพื้นที่ยังไม่เข้าถึงการใช้พื้นที่และเกิดความกังวลต่อข้อจำกัดในการพัฒนา อีกทั้งยังไม่มีแรงจูงใจในการเข้าถึงพื้นที่ จึงทำให้จังหวัดเพชรบุรีเป็นเพียง “ทางผ่าน” แทนที่จะเป็น “จุดหมาย”

N- Needs (ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต้องการพื้นที่สาธารณะเพื่อรองรับกิจกรรมนันทนาการที่มีความหลากหลาย ต้องการพื้นที่สีเขียวและสถานที่พักผ่อน รวมถึงต้องการให้จังหวัดเพชรบุรีเป็นพื้นที่ที่มีความตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา

T- Themes (แนวคิดหลักในการพัฒนาพื้นที่ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกิดแนวคิดในการพลิกฟื้นพื้นที่ (Revival) ในจังหวัดเพชรบุรี ให้ทุกคนสามารถใช้พื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด เกิดแนวคิดในการสร้างโครงข่ายทางสังคมและสิ่งแวดล้อม (Relink) รวมถึงการสร้างภาพลักษณ์ใหม่ (Rebrand) ให้จังหวัดเพชรบุรีเป็นจุดหมายที่ทุกคนต้องนึกถึงเป็นอันดับต้นๆ ของประเทศไทย รวมทั้งเทคโนโลยีโดยผ่านการใช้งานในด้าน IT เพื่อก่อให้เกิดนวัตกรรมใหม่ๆ

จากการพัฒนารูปแบบการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 ผู้วิจัยได้รูปแบบจากการสังเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดเพชรบุรี และผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ และการศึกษาเชิงคุณภาพ จึงยกร่างรูปแบบที่ผู้วิจัยใช้ชื่อว่า “POINT Model” ซึ่งมีองค์ประกอบร่วม ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ความสามารถในการพัฒนาพื้นที่สร้างสรรค์ เป็นการพัฒนาพื้นที่อย่างต่อเนื่องด้วยวิธีการที่หลากหลาย ทั้งการเรียนรู้ การลงมือปฏิบัติ การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

องค์ประกอบที่ 2 กิจกรรมการพัฒนาตนเองตลอดเวลา เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์และพัฒนาบุคลากรให้พร้อมรับมือกับการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ในอนาคต

องค์ประกอบที่ 3 ชุมชนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาด้านความคิดสร้างสรรค์ ที่ประกอบด้วย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เยาวชนและนักเรียนในแต่ละพื้นที่ให้เกิดเป็นชุมชนการเรียนรู้ ที่สามารถพัฒนาไปสู่พื้นที่สร้างสรรค์แห่งการเรียนรู้ การค้นหาความเป็นตัวตน การสร้างเอกลักษณ์ของบุคคล และการแสดงออกทางด้านความคิดสร้างสรรค์ในทุกมิติ

องค์ประกอบที่ 4 ปัจจัยเอื้อ (ภายใน) เป็นองค์ประกอบที่เอื้อให้เกิดผลสำเร็จจากปัจจัยภายในที่มีการทำงานร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีแหล่งพัฒนาศักยภาพของบุคคลคนในพื้นที่มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ และมีพื้นที่ที่เหมาะสมต่อการพัฒนา มีปัจจัยที่เป็นทุนทางทรัพยากรของพื้นที่ชุมชน มีการปรับตัวและสร้างความหลากหลายให้กับพื้นที่ การเรียนรู้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติ

องค์ประกอบที่ 5 ปัจจัยสนับสนุน (ภายนอก) เป็นองค์ประกอบที่สนับสนุนให้เกิดความสำเร็จจากปัจจัยภายนอก ได้แก่ นโยบายจากภาครัฐกลไกสนับสนุนทางการเงินเช่น กองทุนสถาบันทางวัฒนธรรมในพื้นที่แผนพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดเพชรบุรีและการรวมกลุ่มของผู้ทำงานสร้างสรรค์

3. ผลการร่างกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

การวิจัยในรอบนี้ผู้วิจัยได้สอบถามผู้เชี่ยวชาญจำนวน 17 คน ในลักษณะการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น เพื่อให้ตอบคำถามตามวัตถุประสงค์ในการวิจัย ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) และการจับคู่จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค (TOWS Matrix) ได้ผลสรุปกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 ดังนี้

วิสัยทัศน์

ขับเคลื่อนพื้นที่ของจังหวัดเพชรบุรีโดยเชื่อมโยงสังคมประเทศไทย 4.0 เพื่อสร้างต้นแบบพื้นที่เศรษฐกิจสร้างสรรค์

พันธกิจ

เพิ่มขีดความสามารถของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ที่จะช่วยสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมให้กับท้องถิ่นและประเทศ พัฒนากลไกและเชื่อมโยงการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีอย่างเป็นระบบ รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีให้มีศักยภาพโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

ผู้วิจัยนำความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์ในรอบที่ 1 ของแต่ละผู้ให้ข้อมูลหลักนำไปพัฒนาเป็นยุทธศาสตร์ โดยการสร้างเป็นแบบสอบถามปลายเปิด ร่างยุทธศาสตร์เพื่อนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญอีกกลุ่มหนึ่งจำนวน 17 คน ได้พิจารณาผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธี EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) รอบที่ 2 และ 3 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถามปลายเปิด EDFR รอบที่ 2 และ 3 พบว่า ค่ามัธยฐาน(Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) คำตอบของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ ซึ่งมี 3 ประเด็นที่มีโอกาสเป็นไปได้ โดยมีค่ามัธยฐาน (Median) ที่ได้เกินกว่า 3.5 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) ($Q3-Q1$) ≤ 1.5 ถือว่าทุกข้อมีระดับความเหมาะสม

กลยุทธ์ที่ 1 สร้างรูปแบบในการพัฒนาวัฒนธรรมและภูมิปัญญาเชิงเศรษฐกิจบนพื้นฐานอัตลักษณ์และอารยธรรมสู่การเป็นพื้นที่สร้างสรรค์

เป้าประสงค์

1. สร้างความรู้ความเข้าใจและสร้างจิตสำนึกแก่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง
2. ส่งเสริมการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีให้เป็นแหล่งรายได้ทางเศรษฐกิจของจังหวัด
3. ยกระดับโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนระบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์
4. ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีให้เป็นที่รู้จักในพื้นที่ จังหวัดใกล้เคียงและระดับประเทศ

แนวทางการดำเนินการ

1. ปรับระบบการสร้างความรู้ความเข้าใจและปรับทัศนคติด้านความคิดสร้างสรรค์แก่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพสูงสุด
2. เพิ่มกิจกรรมสร้างสรรค์ในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรีเพื่อเป็นกิจกรรมในการสร้างรายได้
3. จัดให้มีคณะทำงานของจังหวัดเพชรบุรีที่รับผิดชอบโดยตรงในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์

4. ประชาสัมพันธ์แนวทางการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี เพื่อให้เกิดการรับรู้และยอมรับทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงสนับสนุนช่องทางการตลาดให้แก่สินค้าและบริการที่ใช้ความคิดสร้างสรรค์

กลยุทธ์ที่ 2 การใช้ประโยชน์จากการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

เป้าประสงค์

1. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการใช้ประโยชน์จากการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี
2. ส่งเสริมการพัฒนาและต่อยอดการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี โดยการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเข้ามาขับเคลื่อน
3. ส่งเสริมบุคคลต้นแบบที่มีผลงานเชื่อมโยงกับการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี เพื่อกระตุ้นให้เกิดกระแสการพัฒนาพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี

แนวทางการดำเนินการ

1. ส่งเสริมให้เครือข่ายจัดตั้งกองทุนจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี และสนับสนุนเงินทุนด้านต่างๆ เพื่อรองรับการเริ่มต้นธุรกิจจนถึงการต่อยอดธุรกิจ
2. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนธุรกิจท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์
3. สนับสนุนและประชาสัมพันธ์วิธีการดำเนินการหรือแนวคิดของบุคคลต้นแบบในการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี เพื่อสร้างรากฐานและปลูกฝังความสามารถ เป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรของจังหวัดให้เป็นบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์

กลยุทธ์ที่ 3 ขับเคลื่อนการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีให้เป็นเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์

เป้าประสงค์

1. สร้างเครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชน เพื่อสร้างความเข้าใจและตระหนักถึงคุณค่าของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี
2. สร้างระบบนิเวศและพัฒนาการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ให้เกิดเป็นรูปธรรม
3. ส่งเสริมมาตรการสนับสนุนผู้ประกอบการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี
4. ส่งเสริมให้จังหวัดเพชรบุรีเป็นแหล่งศึกษาดูงานเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์

แนวทางการดำเนินการ

1. สร้างนิยามพื้นที่สร้างสรรค์ของจังหวัดเพชรบุรี รวมทั้งจัดทำต้นแบบมาตรฐานและดัชนีชี้วัดความสามารถของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดการพัฒนาในทิศทางเดียวกันกับจังหวัดอื่นต่อไป
2. กำหนดพื้นที่ต้นแบบ เช่น ชุมชนตลาดริมน้ำที่มีสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการพัฒนาให้เป็นพื้นที่สร้างสรรค์ ทั้งความเป็นย่านประวัติศาสตร์ มีผู้ประกอบการสร้างสรรค์ การคมนาคมสะดวก
3. ส่งเสริมให้ทุกพื้นที่ในจังหวัดเพชรบุรี นำแนวทางการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ไปประยุกต์ใช้ เพื่อก่อให้เกิดการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์แห่งใหม่
4. ส่งเสริมช่องทางการตลาดในประเทศให้แก่ผู้ประกอบการในพื้นที่สร้างสรรค์ และเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการ นักสร้างสรรค์ได้จัดแสดงผลงานในต่างประเทศ เพื่อต่อยอดทางธุรกิจและส่งออก
5. พัฒนารูปแบบการลงทุนที่เหมาะสม รวมทั้งสนับสนุนการลงทุนในลักษณะความร่วมมือภาครัฐ-ภาคเอกชนหรือ Public-Private Partnership (PPP)
6. สนับสนุนให้จังหวัดเพชรบุรีเป็นจุดหมายปลายทางใหม่ทางด้านการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ ผ่านโครงการและกิจกรรมด้านความคิดสร้างสรรค์ ศิลปะและวัฒนธรรม นำไปสู่การดึงดูดบุคลากรสร้างสรรค์ และนักลงทุนจากทั้งในและต่างประเทศ

4. ผลการประชุม Policy Meeting

เพื่อสรุปการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 ของผู้เข้าร่วมประชุมนโยบายทั้ง 17 คน จากการอภิปรายซักถามและแสดงความคิดเห็นในการประชุมเพื่อหารูปแบบและกลยุทธ์ในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ผู้เข้าร่วมประชุมลงความเห็นว่ากลยุทธ์ทั้ง 3 กลยุทธ์มีความเหมาะสมที่จะเป็น กลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี นอกจากนี้ผู้เข้าร่วมประชุมได้เสนอแนะสิ่งสำคัญ คือ การนำนโยบายไปใช้ให้เกิดการปฏิบัติจริง รวมทั้งควรมีการติดตามประเมินผลตามสภาพการณ์เพื่อให้ทราบถึงผลสรุปที่แสดงออกมาและผลักดันให้เกิดผลเป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน ซึ่งเป็นแนวทางที่สำคัญให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น นำไปเป็นแนวทางในการกำหนดแผนงาน โครงการและกิจกรรมต่างๆ ตามภารกิจหน้าที่ความรับผิดชอบ เพื่อขับเคลื่อนกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์อย่างชัดเจนต่อไป อีกทั้งควรมีการทำตัวแบบ (Model) การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ในจังหวัด เพื่อเป็นต้นแบบให้จังหวัดอื่นๆ ยึดถือตามแนวทางเดียวกัน เพื่อสร้างความเข้าใจในทุกมิติอย่างรอบคอบและครอบคลุม

อภิปรายผล

ในการวิจัยครั้งนี้หลังจากได้ผลการวิจัยตามบทที่ 4 แล้วนั้นผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยที่ได้กำหนดไว้ ดังต่อไปนี้

1. สภาพการณ์และความต้องการด้านการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

จากผลการวิจัยพบว่า การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีมีส่วนในการพัฒนา ศักยภาพชุมชนและวัฒนธรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรวรรณ สังขกร และคณะ (2557) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาศักยภาพชุมชนวัฒนธรรมสร้างสรรค์ เพื่อสนับสนุนเชียงใหม่เมืองสร้างสรรค์ ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการจัดการพัฒนาศักยภาพชุมชนเพื่อสนับสนุนเมือง วัฒนธรรมสร้างสรรค์โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ควรเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจสังคมทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพิ่มบทบาทของภาครัฐและ สถาบันการศึกษาเพื่อสนับสนุนชุมชนให้มีส่วนร่วมและโอกาสในการพัฒนามากขึ้น ส่งเสริมบทบาท ของภาคธุรกิจเอกชนและองค์กรพัฒนาเอกชนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน แผนการบริหาร จัดการชุมชนสร้างสรรค์เพื่อสนับสนุนเมืองวัฒนธรรมสร้างสรรค์ ควรมีการจัดตั้งคณะกรรมการจาก หลายภาคส่วน เพื่อร่วมบริหารวางแผนดำเนินกิจกรรมสร้างสรรค์ โดยคำนึงถึงทุนเดิมที่ชุมชนมีอยู่ จัดให้คนในชุมชนได้ไปศึกษาดูงานเพื่อเปิดโอกาสให้ได้เห็นสิ่งใหม่ๆ นำมาต่อยอดความคิดสร้างสรรค์ ประชาสัมพันธ์ชุมชนให้เป็นที่รู้จัก ผ่านกิจกรรมทางวัฒนธรรมกระตุ้นให้เกิดการดำเนินการและ รวมตัวกันอยู่เสมอๆ และประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อหาจุดแข็งจุดอ่อนและทำให้เกิดผลสำเร็จ อย่างยั่งยืน รวมถึงลักษณะทางภูมิศาสตร์ของพื้นที่สร้างสรรค์เกี่ยวข้องกับการจ้างงานทางการ ท่องเที่ยวและสามารถกระตุ้นเศรษฐกิจได้ เช่นเดียวกับ Catungal and Leslie (2009: 1095-1114) ที่ศึกษาเรื่องลักษณะทางภูมิศาสตร์ของเมืองสร้างสรรค์ (Creative City): กรณีศึกษาหมู่บ้านเสรี (Liberty Village) เมืองโตรอนโต ผลการศึกษาพบว่าอุตสาหกรรมเชิงสร้างสรรค์ได้มีความเกี่ยวข้อง เพิ่มมากขึ้นกับการจ้างงานการท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวและความสามารถในการพัฒนา ด้าน เศรษฐกิจ อย่างไรก็ตาม มีความจำเป็นที่จะต้องแสดงให้เห็นถึงผลประโยชน์ที่ได้รับจากการส่งเสริม และสนับสนุนเมืองสร้างสรรค์ (Creative City) รวมไปถึงนโยบายทางการเมืองที่เกี่ยวข้อง โดยวิเคราะห์รูปแบบของอุตสาหกรรมใหม่ในหมู่บ้านเสรี (Liberty Village) ขอบเขตของ อุตสาหกรรมวัฒนธรรมในเมืองโตรอนโต ประเทศแคนาดา โดยจะเน้นในเรื่องกลยุทธ์การสร้างความเป็นเมือง (Place-Making Strategies) ในการก่อสร้างหมู่บ้านเสรี นอกจากนี้ยังได้สำรวจถึงการ เปลี่ยนแปลงที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่สร้างสรรค์ (Creative District) โดยใช้ตัววัด 3 ตัว ได้แก่ ขนาดของ เมือง เมืองที่อยู่ใกล้เคียงและขอบเขตของเมือง

2. การสร้างรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

จากผลการวิจัยพบว่า รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ที่มาจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ประกอบไปด้วยจุดแข็ง (Strength) จุดอ่อน (Weakness) โอกาส (Opportunity) และอุปสรรค (Threat) Wheelen and Hunger (2006) นำไปสู่การร่างกลยุทธ์ ครอบคลุมแนวทางแก้ปัญหาในระยะยาว พร้อมทั้งจัดทำแผนงาน มาตรการ ป้องกันแก้ไขอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้พื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี เกิดจากความร่วมมือระหว่างชุมชน และภาครัฐในการสร้างสรรค์พื้นที่ผ่านการพัฒนาสภาพแวดล้อม โครงสร้างทางสังคม ระบบโครงสร้าง ทางเศรษฐกิจและการนำสินทรัพย์ทางวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ขนบธรรมเนียมและจารีตประเพณี ของท้องถิ่นมาผสมผสานกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ นำไปสู่การเป็นพื้นที่ที่มีบรรยากาศเอื้อต่อการสร้าง ธุรกิจหรืออุตสาหกรรมความคิดสร้างสรรค์ สอดคล้องกับผู้อำนวยการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด เพชรบุรี กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาที่สะท้อนถึงศักยภาพของจังหวัดเพชรบุรีและความสำคัญ ของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ว่า

“ศักยภาพของจังหวัดเพชรบุรีเป็นปัจจัยที่สามารถนำไปสู่เมืองสร้างสรรค์ได้ มี สภาพภูมิประเทศที่สวยงามและมีวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ ตลอดจนการมีสภาพความ น่าอยู่ของเมืองที่ได้รับการยอมรับในความงดงามของประเพณีและวัฒนธรรม วิถีชีวิตที่เรียบง่ายของผู้คน และการต้อนรับแขกผู้มาเยือนในฐานะเจ้าของบ้านที่ดีด้วย มิตรไมตรีจิตและรอยยิ้มอันประทับใจ นอกจากนี้ จังหวัดเพชรบุรียังมีศักยภาพและความ พร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานที่จะสนับสนุนการเป็นเมืองสร้างสรรค์หลายด้าน มีความ พร้อมด้านภูมิทัศน์ที่สวยงาม แหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย การคมนาคมสะดวก มีสาธารณูปโภคที่พร้อม และมีนักสร้างสรรค์ทั้งด้านเทคนิคและศิลปะชั้นสูงอาศัยอยู่ใน พื้นที่” (ศานติ อรรถวรธรณ, 2560)

กลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 ที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วยวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ เป้าประสงค์และแนวทางการดำเนินการ มีผลการ ประชุมเชิงนโยบายเพื่อยืนยันกลยุทธ์ มีการเสนอข้อสรุปการกำหนด 3 กลยุทธ์ โดยมีความเห็นอย่าง ฉันทามติ (Consensus) ยอมรับประเด็นต่างๆ ในภาพรวมของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัด เพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 มีความเป็นไปได้และเหมาะสม เนื่องจากการศึกษากลยุทธ์ ที่เหมาะสมต่อการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 ได้แก่ การศึกษาสภาพการณ์และความต้องการด้านการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบท สังคมประเทศไทย 4.0 การวิเคราะห์ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกจากภาพรวมและหน่วยงาน

ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง จากข้อมูลที่ได้รวบรวมจากการวิเคราะห์เอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 ทำให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและเที่ยงตรง และร่างรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 ทำให้ได้กลยุทธ์ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและการดำเนินการจัดการ โดยมีการกำหนดวิสัยทัศน์เป็นการกำหนดเป้าหมายระยะยาวต่อการมุ่งมั่นไปสู่จุดหมายปลายทางเกี่ยวกับบทบาทและส่วนร่วมในการผลักดันให้บรรลุเป้าหมาย สอดคล้องกับ Bayliss (2007: 889-903) ได้ศึกษาเรื่องการเกิดขึ้นของเมืองสร้างสรรค์: วัฒนธรรมและความคิดสร้างสรรค์ในกรุงโคเปนเฮเกน ผลการศึกษาพบว่าวัฒนธรรมและความคิดสร้างสรรค์ซึ่งเป็นตัวผลักดันในการพัฒนาได้ถูกสร้างขึ้น เป็นองค์ประกอบของแผนนโยบายของเมือง บทความนี้ได้ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมความคิดสร้างสรรค์และการวางแผนเมือง โดยใช้กรุงโคเปนเฮเกน ประเทศเดนมาร์กเป็นตัวอย่างในการศึกษา เดนมาร์กเป็นตัวอย่างที่น่าสนใจเพราะมีประเพณีที่เชื่อมโยงวัฒนธรรมกับการส่งเสริมระบบเศรษฐกิจของเมือง งานวิจัยเมื่อไม่นานมานี้ได้เสนอแนะความสำคัญของนโยบายทางวัฒนธรรมที่มีต่อสังคมของเมืองสมัยใหม่ มีการโต้แย้งว่าความคิดสร้างสรรค์ในแผนของเมืองได้ปรับเปลี่ยนกรอบนโยบายของเมืองในระยะเวลาอันสั้น วัฒนธรรมและความคิดสร้างสรรค์ได้กลายมาเป็นศูนย์กลางในการพยายามที่จะกระตุ้นให้เกิดอุตสาหกรรมวัฒนธรรม ความคิดสร้างสรรค์และทำหน้าที่ส่งเสริมเมืองในระดับนานาชาติ ดึงดูดการลงทุนและกลุ่มมวลชนสร้างสรรค์ อภิปรายการเปลี่ยนแปลงที่เป็นไปได้ของการทำให้โคเปนเฮเกนกลายเป็นเมืองสร้างสรรค์และชี้ให้เห็นถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นของการเปลี่ยนแปลงนี้อย่างชัดเจน ซึ่งสามารถกำหนดทิศทางการกลยุทธ์ ดังนี้

2.1 การสร้างรูปแบบในการพัฒนาวัฒนธรรมและภูมิปัญญาเชิงเศรษฐกิจบนพื้นฐานอัตลักษณ์และอารยธรรมสู่การเป็นพื้นที่สร้างสรรค์

จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มมวลชนสร้างสรรค์ (Creative Class) เป็นกลุ่มคนที่เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ มีความสำคัญอย่างยิ่ง พื้นที่ต่างๆ จึงต้องแข่งขันกันเพื่อดึงดูด รักษาและสร้างกลุ่มมวลชนสร้างสรรค์ด้วยการพัฒนาสภาพแวดล้อมในพื้นที่นั้นๆ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและกลไกทางธุรกิจที่เอื้อต่อการลงทุนและพัฒนาธุรกิจสร้างสรรค์ และให้ความสำคัญกับส่วนที่สำคัญที่สุด คือ การรักษาวัฒนธรรมท้องถิ่นและวางแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนเพื่อให้แต่ละพื้นที่มีความพร้อมในเชิงเอกลักษณ์และบรรยากาศทางวัฒนธรรมที่มีความหลากหลายควบคู่ไปกับการพัฒนาพื้นที่ด้านกายภาพ ตามแนวคิดของ Florida (1993) อีกทั้ง มนทิณี ยงวิกุล (2553) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้ประกอบการสร้างสรรค์ไม่ได้หมายถึงผู้ประกอบการด้านงานศิลปะหรืองานออกแบบเพียงด้านเดียว แต่หมายถึง ผู้ประกอบการที่สามารถรวบรวมองค์ความรู้ ทักษะ เทคโนโลยี และสุนทรียภาพจากวัฒนธรรมและงานศิลปะ แล้วนำมาแปรเป็นกระบวนการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ที่

มีคุณค่าและความแตกต่าง ซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคแต่ละกลุ่มได้ การสร้างผู้ประกอบการที่มีความคิดสร้างสรรค์นั้น สภาพแวดล้อมและกิจกรรมสาธารณะเพื่อสร้างแรงบันดาลใจและการเรียนรู้ เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ต้องดำเนินควบคู่ไปกับการเรียนรู้ในระบบการศึกษาปกติ และการดำเนินนโยบายสนับสนุนในด้านต่างๆ ให้เอื้ออำนวยต่อกระบวนการสร้างนักคิดและบ่มเพาะให้กลายเป็นผู้ประกอบการสร้างสรรค์ เป็นสิ่งที่รัฐบาลในหลายประเทศดำเนินการภายใต้นโยบายเมืองสร้างสรรค์ โดยกลยุทธ์มีเป้าหมายคือ ส่งเสริมการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีให้เป็นแหล่งรายได้ทางเศรษฐกิจของจังหวัด และยกระดับโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนระบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ สอดคล้องกับ อภิสัทธา ไกล่ศัตถุโกล (2553) ที่สะท้อนถึงมุมมองด้านพื้นที่สร้างสรรค์ว่า

“พื้นที่สร้างสรรค์ไม่ใช่เรื่องราวของการปรับปรุงภูมิทัศน์หรือการพัฒนาเมืองในเชิงท่องเที่ยวเพียงด้านเดียว แต่หมายถึงแนวคิดการพัฒนาพื้นที่ที่เอื้อให้เกิดกิจกรรมเศรษฐกิจจากความคิดสร้างสรรค์ เพื่อนำไปสู่แหล่งดึงดูดและเป็นศูนย์รวมของนักคิดและผู้ประกอบการสร้างสรรค์ทั้งในและต่างประเทศ”

2.2 การใช้ประโยชน์จากการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

จากผลการวิจัยพบว่า โครงการเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์เป็นอีกโครงการหนึ่งภายใต้นโยบายเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของรัฐบาล ที่จะมีส่วนช่วยในการกระตุ้นและส่งเสริมให้คนไทยมีความตื่นตัว สร้างสรรค์นวัตกรรมและการจัดการธุรกิจในรูปแบบใหม่ โดยนำภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ รวมถึงการกระตุ้นเศรษฐกิจ ก่อให้เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับภาคประชาชนในทุกภูมิภาคของประเทศไทย โดยจะพัฒนาจังหวัดที่มีศักยภาพเป็นเมืองเศรษฐกิจสร้างสรรค์ทั่วประเทศไทย จึงควรให้ความสำคัญกับศักยภาพด้านทุนทางปัญญา ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่างๆ กลุ่มสินค้าและบริการที่เป็นเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ระบบการบริหารจัดการและการวางแผนด้วย สอดคล้องกับ ศักดิ์ชัย เกียรติธนาสินทร์ (2553) ที่เสนอมุมมองเกี่ยวกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในแง่ของตัวขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ ว่าเป็นแนวความคิดในการพัฒนาและสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจโดยใช้สินทรัพย์ที่เกิดจากการใช้ความคิดสร้างสรรค์ นอกจากนี้องค์กรทรัพย์สินทางปัญญาโลก (WIPO) ให้คำจำกัดความของอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ไว้ว่า อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ประกอบด้วยอุตสาหกรรมทางวัฒนธรรม ซึ่งรวมถึงผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรมและศิลปะทั้งหมด ทั้งในรูปสินค้าและบริการที่ต้องอาศัยความพยายามในการสร้างสรรค์งาน ไม่ว่าจะเป็นการทำขึ้นมาโดยทันทีในขณะนั้น หรือผ่านกระบวนการผลิตมาก่อน โดยกลยุทธ์มีเป้าหมายคือ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการใช้ประโยชน์จากการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งสอดคล้องกับ

ธราพงษ์ รักขนาม นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดเพชรบุรี ที่ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากโอกาสในการสร้างคุณค่าว่า

“จังหวัดเพชรบุรียังขาดความต่อเนื่องในการพัฒนาเมืองสร้างสรรค์ หรือพื้นที่ที่มีสภาพแวดล้อมซึ่งเอื้อต่อการเข้ามาลงทุนและเริ่มต้นธุรกิจใหม่ ดึงดูดบุคลากร สร้างสรรค์จากทั้งในและต่างประเทศ อันนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ซึ่งจะเป็นพื้นที่ต้นแบบของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ เป็นแหล่งดึงดูดบุคลากรและธุรกิจสร้างสรรค์ทั้งในและต่างประเทศ และยังคงมีปัญหาทางด้านความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยวทั้งเชิงกายภาพและวัฒนธรรมและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ในชุมชน การแข่งขันเชิงราคาภายในประเทศ ผู้ประกอบการในธุรกิจท่องเที่ยวขาดแรงจูงใจในการพัฒนาหรือรักษาคุณภาพของสินค้าและบริการ นักท่องเที่ยวบางส่วนขาดความรับผิดชอบในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สินค้าบริการขาดความแตกต่างในเชิงคุณภาพหรืออัตลักษณ์”

2.3 การขับเคลื่อนการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีให้เป็นเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์

จากผลการวิจัยพบว่า การปรับเปลี่ยนโมเดลประเทศไทยให้สอดคล้องกับภูมิทัศน์ใหม่ของโลกในศตวรรษที่ 21 อุปสรรคที่ประเทศไทยกำลังเผชิญอยู่ในปัจจุบัน ในอดีตจะพบว่าประเทศไทยมีพัฒนาการทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องโดยเริ่มต้นจากประเทศไทย 1.0 ที่เน้นเกษตรกรรมแบบดั้งเดิมมาสู่ประเทศไทย 2.0 ที่เน้นอุตสาหกรรมเบาและพัฒนาสู่ประเทศไทย 3.0 ที่เน้นอุตสาหกรรมที่มีความซับซ้อนมากขึ้น ประเทศไทย 3.0 เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่มีการหลั่งไหลของทุนและเทคโนโลยีจากต่างประเทศเข้ามาลงทุนในประเทศ ทำให้อุตสาหกรรมไทยมีความซับซ้อนมากขึ้น มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการผลิตจากการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้า มาเป็นการส่งเสริมการผลิตเพื่อส่งออก ค่านิยมชุดใหม่ไม่ว่าจะเป็นวัตถุนิยม ปัจเจกนิยม สุขนิยมและสากลนิยมได้เข้ามาแทนที่ค่านิยมดั้งเดิม ที่เน้นการเอื้อเฟื้อแบ่งปัน ความเป็นอยู่อย่างพอเพียง การมีครอบครัวที่อบอุ่น และท้องถิ่นนิยม ประเทศไทย 4.0 เป็นโมเดลเศรษฐกิจที่จะนำพาประเทศไทยให้หลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลาง กับดักความเหลื่อมล้ำและกับดักความไม่สมดุลพร้อมๆ กับเปลี่ยนผ่านประเทศไทยไปสู่ประเทศในโลกรุ่นหนึ่ง ที่มีความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืนในบริบทของโลกยุค The Fourth Industrial Revolution อย่างเป็นทางการตามแนวทางที่แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีได้วางไว้ ด้วยการสร้างความเข้มแข็งจากภายในควบคู่ไปกับการเชื่อมโยงกับประชาคมโลก ตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยขับเคลื่อนผ่านกลไกประชารัฐ (สุวิทย์ เมษินทรีย์, 2559) และสอดคล้องกับ อภิสัทธี ไล่ศัตรูไกล (2559) การกำหนดนิยามและมูลค่าของอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ การเพิ่ม

มูลค่าให้กับภาคเศรษฐกิจอื่น การเป็นแหล่งจ้างงานทักษะสูง และเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาเมือง และท้องถิ่น ซึ่งนำเสนอออกมาในรูปแบบของข้อมูลสถิติและกรณีศึกษาเพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการกำหนดนโยบายและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ทั้งในระดับเมือง ระดับภูมิภาคและท้องถิ่นทำความเข้าใจ และยอมรับความสำคัญของอุตสาหกรรมยุคใหม่ที่มีการนำปัจจัยทางวัฒนธรรม เทคโนโลยีและความคิดสร้างสรรค์มาร้อยเข้ากันให้กลายเป็นสินค้าและบริการที่สนับสนุนธุรกิจอื่นๆ อาทิ กระบวนการออกแบบ งานโฆษณา และมัลติมีเดีย อีกทั้งยังมีบทบาทในการพัฒนาเมืองและชุมชน ซึ่งเรียกเครือข่ายของอุตสาหกรรมสร้างสรรค์และการเชื่อมโยงยังภาคเศรษฐกิจส่วนอื่นๆ ทั้งนี้แนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ยังเป็นส่วนหนึ่งของแนวคิดสร้างสรรค์ สร้างชาติ (Creative Thailand) ซึ่งประกอบด้วยแนวคิดดังนี้ 1. สร้างคนให้กล้าคิด 2. สร้างแรงบันดาลใจที่ไม่มีวันหมด 3. สร้างความรู้ให้จับต้องได้ 4. สร้างพื้นที่บ่มเพาะทางธุรกิจ 5. สร้างจุดแข็งที่แตกต่าง 6. สร้างความแข็งแกร่งทางการเงิน 7. สร้างตลาดในไทยและส่งออกสู่ทั่วโลก

3. การนำเสนอและรับรองรูปแบบและกลยุทธ์ โดยการประชุมเชิงนโยบาย การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

จากการวิจัยพบว่า ในการประชุมสัมมนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ารูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 หากจะมีการนำกลยุทธ์ เป้าประสงค์ กลยุทธ์และแนวทางดำเนินการไปสู่การปฏิบัติจริงตามแนวคิดของจักรวาลศิริวรรณ (2554) ได้กล่าวถึงแผนยุทธศาสตร์เป็นกระบวนการตัดสินใจอย่างเป็นระบบรวมถึงการกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติ เพื่อบรรลุเป้าประสงค์ที่ได้กำหนดไว้และมีความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญผ่านกระบวนการกลั่นกรองโดยใช้วิธีที่เหมาะสมอันเป็นผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นเพื่อส่วนรวมหรือประโยชน์สาธารณะ อีกทั้งยังเป็นการสนองตอบปัญหาและความต้องการในปัจจุบัน ในแผนปฏิบัติการรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 เป็นสิ่งที่จำเป็นที่ผู้กำหนดกลยุทธ์จะต้องนำไปปฏิบัติให้ได้ตามกลยุทธ์ และร่วมมือกันในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีอำนาจและหน้าที่ที่จะสามารถขับเคลื่อนนโยบายได้อย่างเป็นรูปธรรม

ตั้งคำถามของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเห็นสอดคล้องและเป็นฉันทามติร่วมกันกับที่ประชุม สรุปได้ว่า วิสัยทัศน์และพันธกิจที่ว่า ขับเคลื่อนพื้นที่ของจังหวัดเพชรบุรีโดยเชื่อมโยงสังคมประเทศไทย 4.0 เพื่อสร้างต้นแบบพื้นที่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดยมีพันธกิจ ดังนี้ 1) เพิ่มขีดความสามารถของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ที่จะช่วยสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมให้กับท้องถิ่นและประเทศ 2) พัฒนากลไกและเชื่อมโยงการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีอย่างเป็นระบบ 3) ส่งเสริมและพัฒนาการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีให้มีศักยภาพโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ที่ประชุมส่วนใหญ่เห็นด้วยกับข้อเสนอวิสัยทัศน์ โดยเห็นว่าเป็นการวางรากฐานในการขับเคลื่อนจังหวัดเพชรบุรีให้สอดคล้องกับนโยบายของ

รัฐบาล เพื่อสร้างคุณค่าและมูลค่าอย่างยั่งยืน ครอบคลุมประเด็นในการสร้างความสามารถทางการแข่งขันให้กับจังหวัดเพชรบุรีในระยะยาว เพื่อกระตุ้นและก่อให้เกิดการกระจายรายได้สู่เศรษฐกิจฐานรากตามแนวประชารัฐ และยิ่งสอดคล้องกับพันธกิจกับหน่วยงานภาครัฐที่มุ่งเน้นการกระจายรายได้สู่ชุมชนอย่างยั่งยืน ชุมชนสามารถขับเคลื่อนได้ด้วยตัวชุมชนเอง

ประเด็นกลยุทธ์ที่ 1 สร้างรูปแบบในการพัฒนาวัฒนธรรมและภูมิปัญญาเชิงเศรษฐกิจบนพื้นฐานอัตลักษณ์และอารยธรรมสู่การเป็นพื้นที่สร้างสรรค์ ที่ประชุมมีความเห็นว่า ควรให้น้ำหนักในประเด็นการอนุรักษ์เพื่อสร้างรากฐานให้สามารถใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาเชิงวัฒนธรรม เพื่อให้สืบต่อดำเนินไปยังรุ่นลูกหลานได้ และยังคงความเป็นวิถีชุมชนของอัตลักษณ์ท้องถิ่นที่สะท้อนความเป็นเพชรบุรี เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วม สร้างประสบการณ์ทางตรงและทางอ้อมร่วมกับเจ้าของวัฒนธรรม เพื่อสร้างรูปแบบในการบอกต่อซึ่งสอดคล้องกับรูปแบบการประชาสัมพันธ์ยุคใหม่ด้วยดิจิทัล ทำให้เกิดการรับรู้และยอมรับจากทั้งในและต่างประเทศ

ประเด็นกลยุทธ์ที่ 2 การใช้ประโยชน์จากการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ที่ประชุมมีความเห็นว่า การปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนแนวทางดำเนินงานในการใช้ประโยชน์จากการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ดังนั้น เพื่อให้เกิดความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินการอย่างรอบด้าน ควรมีรูปแบบการเชื่อมโยงการใช้อำนาจ กำหนดกติการ่วมกันเพื่อให้เกิดความเข้าใจและเข้าถึงการพัฒนาและใช้ประโยชน์ในพื้นที่สร้างสรรค์นั้นๆ เพื่อให้เกิดความร่วมมือ ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน มีส่วนในการบริหารจัดการร่วมกัน

ประเด็นกลยุทธ์ที่ 3 ขับเคลื่อนการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีให้เป็นเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ที่ประชุมมีความเห็นว่า การกำหนดพื้นที่ต้นแบบในจังหวัดเพชรบุรีควรคัดเลือกพื้นที่ที่มีความพร้อมในการรองรับ คำนึงถึงด้านสาธารณูปโภค ด้านคมนาคมที่สะดวก เพื่อสร้างความประทับใจแรกพบ ทั้งนี้ ในจังหวัดเพชรบุรีมีการดำเนินการในด้านนี้ อาทิเช่น ชุมชนตลาดริมน้ำ ซึ่งมีภาคประชาคมที่เข้มแข็ง มีงบประมาณสนับสนุนจากชุมชน จึงเป็นพื้นที่ต้นแบบในการพัฒนาพื้นที่สร้างสรรค์อย่างเหมาะสม พัฒนารูปแบบการลงทุนที่เหมาะสม รวมทั้งสนับสนุนการลงทุนในลักษณะความร่วมมือภาครัฐ-ภาคเอกชน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่องการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่าการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 มีความสำคัญ ควรมีการส่งเสริม ร่วมมือจากภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชนอย่างจริงจัง ควรมีการจัดตั้งคณะทำงานที่มีอำนาจหน้าที่และมีกฎหมายรองรับเพื่อให้การดำเนินงานอยู่บนพื้นฐานสิทธิโดยเท่าเทียมอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อชุมชน รวมถึงการอนุรักษ์เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

1.2 จากผลการวิจัยพบว่าควรมีการนำ Model การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จากแต่ละเมืองทั่วโลกที่ได้มีการดำเนินการแล้ว มาวิเคราะห์ผลกระทบ ประโยชน์ ข้อได้เปรียบ เพื่อนำมาสร้างรูปแบบเฉพาะในการดำเนินการ เป็นแนวทางแห่งความสำเร็จ (Key Success) ที่สามารถปฏิบัติตามได้ตามลำดับขั้นตอน ถ่ายทอดด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย เพื่อให้คนในชุมชนปฏิบัติตามได้ เช่น ควรมีการสร้างอัตลักษณ์ของชุมชนตลาดริมน้ำ ชุมชนวัดเกาะ ชุมชนวัดมหาธาตุ

1.3 จากผลการวิจัยพบว่าการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรียังขาดความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ดังนั้นหน่วยงานราชการของจังหวัด สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ท้องเที่ยวและกีฬาจังหวัด ควรมีการสร้างและส่งเสริมความร่วมมือทุกภาคส่วน โดยเสนอตัวเป็นเจ้าภาพ เพื่อสร้างภาคีเครือข่ายด้านการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ เพื่อสร้าง สะท้อนและอนุรักษ์อัตลักษณ์ในท้องถิ่นให้คงอยู่ต่อไป

1.4 จากผลการวิจัยพบว่ามีประเด็นที่น่าสนใจ คือ ควรมีการนำเทคโนโลยีมาใช้งานเพื่อจัดเก็บข้อมูลด้านการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ในรูปแบบ Big Data และนำเทคโนโลยี Data Science มาวิเคราะห์ เพื่อลดต้นทุนในการดำเนินการ และสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.5 จากผลการวิจัยพบว่าการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรียังขาดการวางแผนอย่างเป็นระบบ ดังนั้นควรทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan) โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรนำกลยุทธ์ที่ได้จากการวิจัยไปเป็นแผนปฏิบัติการในการดำเนินการต่อไป

1.6 จากผลการวิจัยพบว่าการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรียังมีส่วนช่วยในด้านสิทธิเสรีภาพ และลดความเหลื่อมล้ำ ทำให้ภาครัฐรับฟังความคิดเห็นต่าง ขจัดระบบอุปถัมภ์ในสังคม ส่งเสริมความเท่าเทียมในด้านสิทธิและความเสมอภาค

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

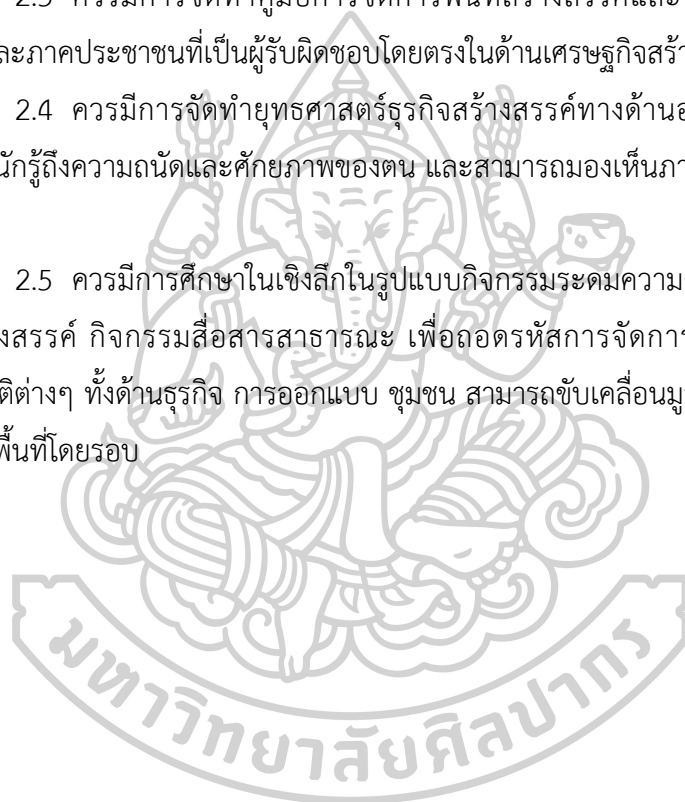
2.1 ควรยกระดับการจัดทำรูปแบบและกลยุทธ์เป็นแผนยุทธศาสตร์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี เพื่อสะท้อนความสำคัญในการยกระดับคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

2.2 ควรมีการวิจัยและพัฒนาารูปแบบการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีในเชิงลึกในแต่ละท้องถิ่น ที่มีบริบทของพื้นที่แตกต่างกันไป เพื่อสามารถนำไปปรับใช้ให้เข้ากับสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์และสภาพการณ์ได้อย่างเหมาะสม

2.3 ควรมีการจัดทำคู่มือการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์และทะเบียนรายชื่อภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนที่เป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงในด้านเศรษฐกิจสร้างสรรค์

2.4 ควรมีการจัดทำยุทธศาสตร์ธุรกิจสร้างสรรค์ทางด้านอาชีพในอนาคต เพื่อให้ท้องถิ่นตระหนักรู้ถึงความถนัดและศักยภาพของตน และสามารถมองเห็นภาพอนาคตเกี่ยวกับอาชีพของตนเองได้

2.5 ควรมีการศึกษาในเชิงลึกในรูปแบบกิจกรรมระดมความคิดเห็น กิจกรรมกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ กิจกรรมสื่อสารสาธารณะ เพื่อถอดรหัสการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ที่เอื้อประโยชน์ในมิติต่างๆ ทั้งด้านธุรกิจ การออกแบบ ชุมชน สามารถขับเคลื่อนมูลค่าทางสังคม เศรษฐกิจ แก่ชุมชนและพื้นที่โดยรวม



รายการอ้างอิง

- Abraham, S. C. (2006). *Strategic Planning A Practical Guide for Competitive Success*. California: Thomson South West.
- Bayliss, D. (2007). The rise of the creative city: Culture and creativity in Copenhagen. *European Planning Studies* 15,7: 889-903.
- Catungal, J. P., & Leslie, D. (2009). Placing power in the creative city: Governmentalities and Subjectivities in Liberty Village, Toronto. *Environment and Planning* 41, 11: 2576 –2594.
- Comunian, R. (2011). Rethinking the Creative City: The Role of Complexity, Networks and Interactions in the Urban Creative Economy 48, 6: 1157-1179.
- Couture, P. (2008). *Creative City Planning Framework A Supporting Document to the Agenda for Prosperity: Prospectus for a Great City Prepared for the City of Toronto by Authentic City*. February.
- Delbecq, A. L., Van de Ven, A. H., & Gustafson, D. H. (1975). *Group techniques for program planning*. Glenview, IL: Scott, Foresman, and Co.
- Denzin. (1978). *The Research Act* (2 ed.). New York: McGraw - Hill.
- Donald, & Morrow. (2005). *Gender in an Urban World*. Judith N. DeSena (Author).
- Dukeshire, S., & Thurlow, J. (2002). *Understanding the link between research and policy*. Halifax, NS: Rural communities impacting policy project. Atlantic Health Promotion Research Centre at Dalhousie University.
- Florida, R. (1993). The new age of capitalism: Innovation-mediated production. *The Journal of Forecasting and Planning* 25, 6: 37-651.
- Florida, R. (2002). *The rise of the creative class and how it's transforming work, leisure, community and everyday life*. New York: Basic Book.
- Fowles, J. (1978). *Handbook of futures research*. Greenwood Press: Connecticut.
- Glenn, J. C., Dator, J., & Gordon, T. J. (1999). *Futures Research and Decision Making: Examples and Reflections*. Hawaii Research Center.
- Hawkins, J. (2001). *The Creative Economy: How People Make Money From Ideas*. London, UK: Penguin.

- Kotkin, J. (2006). *The City: A Global History* (Modern Library Chronicles).
- Landry, C. (2008). *The Creative City: A Toolkit for Urban Innovators*. UK: Charles Landry (Author).
- Landry, C., & Bianchini. (1995). *The Creative City*. Accessed March 24, 2017. Available from <https://www.demos.co.uk/files/thecreativecity.pdf>.
- Majchrzak, A. (1984). *Methods for Policy Research*. Applied Social Research Method Series, 3.
- Malanga, S. (2004). *The Curse of the Creative Class*. *The City Journal*.
- Markusen, A. (2006). Urban development and the politics of a creative class: evidence from a study of artists. *Environment and Planning A* 38, 10: 1921-1940.
- Peck. (2005). *Gender in an Urban World*. Judith N. DeSena (Author): 759.
- Peter, T. J., & Waterman, R. H. J. (1982). *In Search of Excellence: Lessons from America's Best-Run Companies*. New York: Harper & Row Publishers.
- Ponzini, D., & Rossi, U. (2010). *Becoming a creative city: The entrepreneurial mayor, network politics and the promise of an urban renaissance*. *Urban Studies* 47, 5: 1037-1057.
- Pratt, A. C. (2008). *Creative cities: the cultural industries and the creative class*. *Geografiska Annaler: Series B, Human Geography*: 107-117.
- The Creative Nova Scotia Leadership Council. (2012). *Creative Economy Literature*. Available from <http://www.gov.ns.ca/cch/departement/docs/CreativeEconomyLiteratureReview.pdf>.
- Throsby, D. (2001). *Economics and Culture*. New York, NY: Cambridge University Press.
- UNCTAD. (2008). *World Investment Report 2008: Transnational Corporations and the Infrastructure Challenge*. Geneva: United Nations Publication.
- UNESCO. (2008). *Creative Industries-UNESCO Culture*. Accessed March 24, 2017, Available from http://portal.unesco.org/culture/en/ev.php.URL_ID=.
- United Nations Conference on Trade and Development. (2008). *Creative economy report 2008*. Geneva: Author.
- Wehrich, H., & Koontz, H. (1993). *Management: A Global Perspective* (10 ed.). New Delhi: Mcgraw-Hill College.

Wheelen, T. L., & Hunger, J. D. (2006). Cases in strategic management. Upper Saddle River, N.J: Prentice Hall.

กรมทรัพย์สินทางปัญญา. (2554). เมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์. วารสารทรัพย์สินทางปัญญา 7, 1 (มกราคม – มีนาคม): 21-22.

กรวรรณ สังขกร และคณะ. (2557). การพัฒนาศักยภาพชุมชนวัฒนธรรมสร้างสรรค์เพื่อสนับสนุน เชียงใหม่เมืองสร้างสรรค์. สถาบันวิจัยสังคมมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

กรวีร์ ศรีจาร. (2547). นโยบายและการวางแผนทางสังคม. เข้าถึงเมื่อ 22 มีนาคม 2560. เข้าถึงได้จาก <http://www.buildboard.com/viewtopic.php/1406/5126/1848/0/>.

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2554). แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ.2555-2559. เข้าถึงเมื่อ 25 ธันวาคม 2559. เข้าถึงได้จาก <http://www.oic.go.th/FILEWEB/CABINFOCENTER3/DRAWER065/GENERAL/DATA0000/00000150.PDF>.

กลุ่มข้อมูลสถิติด้านการท่องเที่ยว กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2560). แผนพัฒนาจังหวัดเพชรบุรี (พ.ศ.2561-2564).

กองบริหารงานวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา. (2559). พิมพ์เขียว Thailand 4.0 โมเดลขับเคลื่อนประเทศไทยสู่ความมั่งคั่ง มั่นคงและยั่งยืน.

กิ่งพร ทองใบ. (2549). กลยุทธ์และนโยบายธุรกิจ. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

จุมพล พลภูทร์ชีวิน. (2548). ปฏิบัติการวิจัยอนาคตด้วย EDFA. วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น 1, 2: 19-31.

เฉลิมพล แจ่มจันทร์ และ สุวริย บุญยमानนท์. (2556). บทบาทของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในการพัฒนาสังคมและชุมชนไทย. วารสารพัฒนาการเศรษฐกิจปริทรรศน์ ฉบับภาษาไทย 7, 1 (มกราคม): 109-151.

ชาญณรงค์ ชัยพัฒน์. (2553). บทบาทและสภาพการณ์ของอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ในประเทศไทย. Executive Journal 5 (มกราคม- มีนาคม): 18-22.

ฐิติเทพ สิทธิยศ. (2553). ที่มาที่ไปและทำไมต้องเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์. Executive Journal 5 (มกราคม- มีนาคม): 9-12.

นพดล มโนงาม. (2548). ความคิดเห็นของพนักงานต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างงานบริการธุรกิจต่างประเทศ ของธนาคารกสิกรไทย กรณีศึกษา : ศูนย์ธุรกิจต่างประเทศ สาขาถนน สีลม กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

- นภดล พูลสวัสดิ์. (2551). ยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์. คุชชินีพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บุญมี พันธุ์ไทย. (2553). การใช้วิธีการทางสถิติในการทำวิจัย. วารสารรามคำแหง 27, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ประชุม รอดประเสริฐ. (2547). นโยบายและการวางแผน: หลักการและทฤษฎี. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: เนติกุลการพิมพ์.
- ผู้จัดการ 360 รายสัปดาห์. (2552). British Council เสนอ 5 กลยุทธ์สร้างสรรค์สู่การเป็น 'Creative Cities', 7 กันยายน 2552. เข้าถึงได้จาก <http://www.manager.co.th/mgrWeekly/ViewNews.aspx?NewsID=9520000103344>.
- พัฒนา มิตรภักดี และ ชนกานต์ วงศ์กิตติขจร. (2560). Revalue Charoenkrung คุณค่าใหม่ เจริญกรุง. Creative Thailand Magazine.
- พิเชษฐ์ มุสิกะโปดก. (2555). การพัฒนาตัวบ่งชี้ความเป็นเมืองสร้างสรรค์ด้านการออกแบบของกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม.
- พิริยะ ผลพิรุฬห์. (2556). เศรษฐกิจสร้างสรรค์กับการพัฒนาประเทศไทย. วารสารเศรษฐศาสตร์ปริทรรศน์ สถาบันพัฒนาศาสตร์ 7, 1 (มกราคม).
- พีรตร แก้วลาย และ ทิพย์สุดา จันทร์แจ่มหล้า. (2559). เมืองสร้างสรรค์: แนวทางการพัฒนาเมืองจากสินทรัพย์สร้างสรรค์ท้องถิ่นไทย. วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น สถาบันพระปกเกล้า.
- ภิญญลักษณ์ วีรภัทรรัตน์วรา. (2557). การพัฒนาชุมชนโดยอุตสาหกรรมภาพยนตร์ตามแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์: กรณีศึกษาชุมชนตลาดบ้านใหม่จังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม (สหสาขาวิชา) บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มนทิณี ยงวิกุล. (2553). เมืองสร้างสรรค์คืออะไร. เข้าถึงเมื่อ 2 มีนาคม 2560. เข้าถึงได้จาก http://www.creativethailand.org/th/creativecity/creativecity_detail.php?id=3.
- มนทิวรา ธาดาอำนวยชัย. (2552). สถานภาพความรู้เศรษฐกิจสร้างสรรค์และศักยภาพของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยในการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วีโรจน์ สารรัตน์. (2556). การวิจัยทางการบริหารการศึกษา : แนวคิดและกรณีศึกษา. กรุงเทพฯ: อักษรพัฒนา.

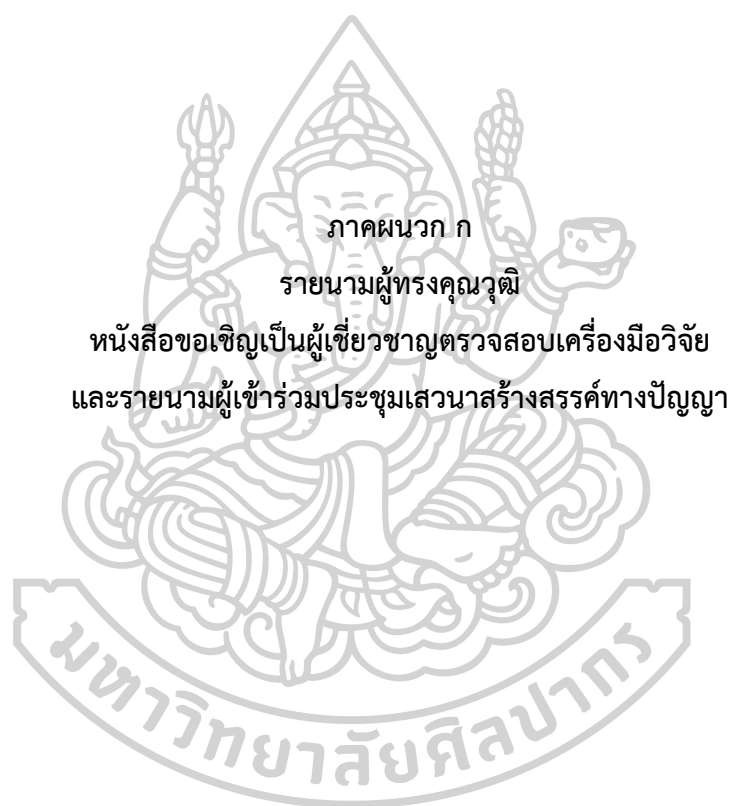
- ศรีกัญญา มงคลศิริ. (2552). Creative Thinking Creative Style = Creative Design. Creative Economy Brand Age Essential, 33.
- ศักดิ์ชัย เกียรตินาคินทร์. (2553). ทุนความคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ไฉไล.
- ศักดิ์ชัย บาลศิริ. (2543). การเปรียบเทียบผลของการให้ข้อมูลกลับคืนในเทคนิคเดลฟาย ระหว่างการให้ข้อมูลกลับคืนด้วยค่าสถิติที่แตกต่างกัน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาสถิติ การศึกษา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศุภวุฒิ สายเชื้อ และคณะ. (2552). ทำไมต้องเศรษฐกิจสร้างสรรค์. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: บริษัท คอนแทคท์ พลัสซิ่ง จำกัด.
- ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ. (2560). ถอดรหัสย่านสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ: บริษัท ผัสสะ อินสตอลเลชัน อาร์ต จำกัด.
- สยาม (SIAM) 1932. (10 มกราคม 2553). สรุปการสัมมนาระดมความเห็นเรื่อง Bangkok Creative City วันพฤหัสบดีที่ 16 กรกฎาคม 2552 ณ ห้องประชุม Ballroom 2 ชั้น 4 โรงแรมอินเตอร์คอนติเนนตัล กรุงเทพฯ. เข้าถึงเมื่อ 2 เมษายน 2560. เข้าถึงได้จาก www.oknation.net/blog/print.php?id=544538.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2552). เศรษฐกิจสร้างสรรค์ (The Creative Economy). กรุงเทพฯ: บี.ซี.เพรส (บุญชิน) จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559. เข้าถึงเมื่อ 22 เมษายน 2560. เข้าถึงได้จาก http://www.nesdb.go.th/Portals/0/news/plan/p11/SummaryPlan11_thai.pdf.
- สำนักงานจังหวัดเพชรบุรี กลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด. (2557). แผนพัฒนาจังหวัดเพชรบุรี (พ.ศ.2557- 2560) ฉบับทบทวน.
- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2559). ร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579).
- สิริมา ศิริมาตยนันท์. (2553). Barcelona: Creative city บาร์เซโลน่าเมืองแห่งความคิดสร้างสรรค์. นักบริหาร 30, 1: 39-45.
- สุคนธา คงศีล และ สุขุม เจียมตน. (2550). การวิจัยเชิงนโยบายคืออะไรและทำอย่างไร. วารสาร บริหารงานสาธารณสุข 13 (กรกฎาคม-ธันวาคม): 56-71.
- สุวิทย์ เมษินทรีย์. (2559). แนวคิดเกี่ยวกับประเทศไทย 4.0. เข้าถึงเมื่อ 2 มีนาคม 2560. เข้าถึงได้จาก <http://www.thairath.co.th/content/613903>.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2542). การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการจัดอันดับมหาวิทยาลัยของประเทศในเอเชีย ปี 2540-2542. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

- เสาวรภัย กุสุมา ณ อยุธยา. (2553). Creative Economy ทางเลือกใหม่ในการพัฒนาเศรษฐกิจไทย. Executive Journal 5 (มกราคม- มีนาคม): 23-25.
- อภิสิทธิ์ ไกล่ศัตรูไกล. (2553). Creative City เรื่องราวของการบ่มเพาะความคิดสร้างสรรค์วัฒนธรรม และเมือง. เข้าถึงเมื่อ 23 มีนาคม 2560. เข้าถึงได้จาก http://www.creativethailand.org/th/articles/article_detail.php?id=20.
- อาคม เต็มพิทยาไพสิฐ. (2554). เศรษฐกิจสร้างสรรค์ของไทย. เข้าถึงเมื่อ 22 มกราคม 2560. เข้าถึงได้จาก www.nesdb.go.th/LinkClick.aspx?fileticket=1kTLbV11pl%3D...427.
- อารีย์ แผ้วสกุลพันธ์. (2553). การจัดการเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- เอกกมล เอี่ยมศรี. (2555). กฎทองของการบริหารความเสี่ยงโครงการ. เข้าถึงเมื่อ 21 กุมภาพันธ์ 2559. เข้าถึงได้จาก <http://www.oknation.net/blog/print.php?id=783418>.





ภาคผนวก



ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
และรายนามผู้เข้าร่วมประชุมเสวนาสร้างสรรค์ทางปัญญา

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ/เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC)

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ชวณี ทองโรจน์ ผู้ช่วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
2. นายศานติ อรรถวรธรน ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเพชรบุรี
3. นายอนันต์ วงศ์เบญจรัตน์ อธิบดีกรมการท่องเที่ยว
4. อาจารย์ ดร.สุรพิชญ์ พรหมสิทธิ์ อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
5. อาจารย์ ดร.พจนา บุญคุ้ม อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร





ที่ ศธ 6806/ ๒๙๘ ๖

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตลิ่งชัน
กรุงเทพฯ 10170

3 พฤศจิกายน 2560

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC)

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ชวินี ทองโรจน์
ผู้ช่วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ด้วย นางลัก্ষรดา สหสสพาศน์ นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้สร้างเครื่องมือวิจัยเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0” และจำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย เพื่อตรวจสอบคุณภาพและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ให้กับนักศึกษา เพื่อนักศึกษาจะได้นำข้อเสนอแนะที่ได้ไปปรับปรุงคุณภาพเครื่องมือการวิจัยให้มีความเหมาะสมต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ชารัทธวงศ์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตลิ่งชัน

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

ชวินี

ดร.ชวินี ทองโรจน์

23 พย 60

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชวินี ทองโรจน์)
ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา



ที่ ศธ 6806/ ๔๙๘๙

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตลิ่งชัน
กรุงเทพฯ 10170

3 พฤศจิกายน 2560

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC)

เรียน อาจารย์ ดร.สุรพิชญ์ พรหมสิทธิ์ อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ด้วย นางลภัสสรดา สหัสสพาศน์ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการจัดการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้สร้างเครื่องมือวิจัยเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบและ กลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0” และจำเป็นต้องมี ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย เพื่อตรวจสอบคุณภาพและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ให้กับนักศึกษา เพื่อนักศึกษาจะได้นำข้อเสนอแนะ ที่ได้ไปปรับปรุงคุณภาพเครื่องมือการวิจัยให้มีความเหมาะสมต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ธารทัศน์วงศ์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตลิ่งชัน

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

ที่ ศธ 6806/ ๔๙๘๘



บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตำบลจตุจักร
กรุงเทพฯ 10170

3 พฤศจิกายน 2560

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC)

เรียน นายอนันต์ วงศ์เบญจรัตน์ อธิบดีกรมการท่องเที่ยว

ด้วย นางลักสรดา สหัสสพาศน์ นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้สร้างเครื่องมือวิจัยเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0” และจำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจเครื่องมือวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย เพื่อตรวจสอบคุณภาพและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ให้กับนักศึกษา เพื่อนักศึกษาจะได้นำข้อเสนอแนะที่ได้ไปปรับปรุงคุณภาพเครื่องมือการวิจัยให้มีความเหมาะสมต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ธารทัศน์วงศ์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตำบลจตุจักร

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

ที่ ศธ 6806/ ๒๕๖๗



บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ดลิ่งชั้น
กรุงเทพฯ 10170

3 พฤศจิกายน 2560

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC)

เรียน นายศานติ อรรถวรธรณ์ ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเพชรบุรี

ด้วย นางลักสรดา สหัสสพาศน์ นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้สร้างเครื่องมือวิจัยเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบและ กลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0” และจำเป็นต้องมี ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจเครื่องมือวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย เพื่อตรวจสอบคุณภาพและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ให้กับนักศึกษา เพื่อนักศึกษาจะได้นำข้อเสนอแนะ ที่ได้ไปปรับปรุงคุณภาพเครื่องมือการวิจัยให้มีความเหมาะสมต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ธารทัศน์วงศ์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ดลิ่งชั้น

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

(นายศานติ อรรถวรธรณ์)
ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเพชรบุรี



ที่ ศธ 6806/ ๔๔๙๐

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ดลิ่งชั้น
กรุงเทพฯ 10170

3 พฤศจิกายน 2560

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC)

เรียน อาจารย์ ดร.พจนา บุญคุ้ม อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ด้วย นางลภัสสรดา สหัสสพาศน์ นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้สร้างเครื่องมือวิจัยเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบและ กลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0” และจำเป็นต้องมี ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจเครื่องมือวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย เพื่อตรวจสอบคุณภาพและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ให้กับนักศึกษา เพื่อนักศึกษาจะได้นำข้อเสนอแนะ ที่ได้ไปปรับปรุงคุณภาพเครื่องมือการวิจัยให้มีความเหมาะสมต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ธารทัศน์วงศ์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ดลิ่งชั้น

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ/เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยด้านเทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR

ภาครัฐ

- | | |
|-------------------------------|--|
| 1. พลเอกจิระ โกมุทพงศ์ | โฆษกคณะกรรมการวิชาการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้าน
กีฬา ศิลปะ วัฒนธรรม การศาสนา คุณธรรม และจริยธรรม |
| 2. นางจุฑาทพร เรืองธนาอาษา | ประธานคณะกรรมการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยว
และกีฬา |
| 3. นายทวีศักดิ์ วาณิชย์เจริญ | รองปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา |
| 4. พ.ต.อ.อาชยน ไกรทอง | รองผู้บังคับการตำรวจท่องเที่ยว |
| 5. นายมงคล วิมลรัตน์ | ผู้อำนวยการกองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา |
| 6. นายจาตุรนต์ ภักดีวานิช | ผู้อำนวยการกองมาตรฐานและกำกับความปลอดภัย
นักท่องเที่ยว |
| 7. นายสุรน วิชัยรัตน์ | ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร |
| 8. นางสาวพิจิตรา มณีเนตร | หัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา |
| 9. นางณัฏฐ์ชุตดา นันทนิ | หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมธุรกิจนำเที่ยวมัคคุเทศก์และผู้นำเที่ยว
กรรมการท่องเที่ยว |
| 10. นางสาวณิชาซอร ท่าพระเจริญ | นักวิเคราะห์นโยบายและแผน กองยุทธศาสตร์และแผนงาน |

รัฐวิสาหกิจ

- | | |
|------------------------------|---|
| 1. นายวุฒิชัย เหลืองอมรเลิศ | คณะกรรมการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย |
| 2. นางสาวเขมณูดา วุฒิธิตธาตา | พนักงานการตลาด 5 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย |

ภาคเอกชน

- | | |
|-----------------------------|--|
| 1. นายอิทธิกร ชำนาญอักษร | ประธานเครือข่ายธุรกิจ Biz Club จังหวัดเพชรบุรี |
| 2. นายวิษณุ ตราชูวณิช | ประธานคณะกรรมการหอการค้า จังหวัดเพชรบุรี |
| 3. นายเชลล์ ชโยวรรณ | คณะกรรมการหอการค้า จังหวัดเพชรบุรี |
| 4. นางจุฑารัตน์ ตั้งพานิชย์ | คณะกรรมการหอการค้า จังหวัดเพชรบุรี |
| 5. นายธวัชชัย สหัสสพาศน์ | คณะกรรมการหอการค้า จังหวัดเพชรบุรี |



ที่ ศธ 6806/๒๙๙ 1

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตำบลจตุจักร
กรุงเทพฯ 10170

3 พฤศจิกายน 2560

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยด้านเทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR

เรียน พลเอกจิระ โกมุทพงศ์

โฆษกคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกีฬา ศิลปะ วัฒนธรรม การศาสนา คุณธรรม และจริยธรรม

ด้วย นางลักสรดา สหัสสพาศน์ นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้สร้างเครื่องมือวิจัยเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0” และจำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจเครื่องมือวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยด้านเทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR ให้กับนักศึกษา เพื่อนักศึกษาจะได้นำข้อเสนอแนะที่ได้ไปปรับปรุงคุณภาพเครื่องมือการวิจัยให้มีความเหมาะสมต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ธารทัศน์วงศ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

อ.พัชรวิทย์
อ.พัชรวิทย์
(พลเอกจิระ โกมุทพงศ์)

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตำบลจตุจักร

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503



ที่ ศธ 6806/ ๒๑๑๒

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตำบลชั้น
กรุงเทพฯ 10170

3 พฤศจิกายน 2560

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยด้านเทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR

เรียน นางจุฑาพร เริงรณอาษา

ประธานคณะกรรมการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ด้วย นางลัก্ষรดา สหัสสพาศน์ นักศึกษาระดับปริญญาโท บัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้สร้างเครื่องมือวิจัยเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0” และจำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจเครื่องมือวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยด้านเทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR ให้กับนักศึกษา เพื่อนักศึกษาจะได้นำข้อเสนอแนะที่ได้ไปปรับปรุงคุณภาพเครื่องมือการวิจัยให้มีความเหมาะสมต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ธารทัตตวงศ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตำบลชั้น

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

รับ
14 พ.ย. 60

14 พ.ย. 60

ที่ ศธ 6806/ ๔๙๙๓



บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตลิ่งชัน
กรุงเทพฯ 10170

3 พฤศจิกายน 2560

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยด้านเทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR

เรียน นายทวีศักดิ์ วาณิชย์เจริญ รองปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ด้วย นางลภัสสรดา สหัสสพาศน์ นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้สร้างเครื่องมือวิจัยเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0” และจำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยด้านเทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR ให้กับนักศึกษา เพื่อนักศึกษาจะได้นำข้อเสนอแนะที่ได้ไปปรับปรุงคุณภาพเครื่องมือการวิจัยให้มีความเหมาะสมต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ชารัทธวงศ์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตลิ่งชัน

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

23 พ.ย. 60

(นายทวีศักดิ์ วาณิชย์เจริญ)

ผู้ตรวจราชการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา รักษาการแทน
รองปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา



ที่ ศธ 6806/ ๐๙๙๔

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตำบลจตุจักร
กรุงเทพฯ 10170

3 พฤศจิกายน 2560

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยด้านเทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR

เรียน พ.ต.อ.อาชยน ไกรทอง รองผู้บังคับการตำรวจท่องเที่ยว

ด้วย นางลักษณา สหัสสพาศน์ นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้สร้างเครื่องมือวิจัยเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบและ กลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0” และจำเป็นต้องมี ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจเครื่องมือวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ วิจัยด้านเทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR ให้กับนักศึกษา เพื่อนักศึกษาจะได้นำข้อเสนอแนะที่ได้ไปปรับปรุง คุณภาพเครื่องมือการวิจัยให้มีความเหมาะสมต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ธารทัศน์วงศ์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตำบลจตุจักร

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503



ที่ ศธ 6806/ ๐๙๙๕

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตลิ่งชัน
กรุงเทพฯ 10170

3 พฤศจิกายน 2560

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยด้านเทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR

เรียน นายอารัญ บุญชัย ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน

ด้วย นางลภัสสรดา สหัสสพาศน์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้สร้างเครื่องมือวิจัยเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0” และจำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจเครื่องมือวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยด้านเทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR ให้กับนักศึกษา เพื่อนักศึกษาจะได้นำข้อเสนอแนะที่ได้ไปปรับปรุงคุณภาพเครื่องมือการวิจัยให้มีความเหมาะสมต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ธารทัศน์วงศ์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตลิ่งชัน

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503



ที่ ศธ 6806/ ๒๕๖๒

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตำบลจตุจักร
กรุงเทพฯ 10170

3 พฤศจิกายน 2560

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยด้านเทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR

เรียน นายมงคล วิมลรัตน์ ผู้อำนวยการกองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา

ด้วย นางลภัสสรดา สหัสสพาศน์ นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้สร้างเครื่องมือวิจัยเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบและ กลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0” และจำเป็นต้องมี ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจเครื่องมือวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ วิจัยด้านเทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR ให้กับนักศึกษา เพื่อนักศึกษาจะได้นำข้อเสนอแนะที่ได้ไปปรับปรุง คุณภาพเครื่องมือการวิจัยให้มีความเหมาะสมต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ธารทัศน์วงศ์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตำบลจตุจักร

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

23 ธ.ค. 60

(นายมงคล วิมลรัตน์)

ผู้อำนวยการกองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา

ปณธานบัณฑิตวิทยาลัย “มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา”



ที่ ศธ 6806/ ๔๑๑๗

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตลิ่งชัน
กรุงเทพฯ 10170

3 พฤศจิกายน 2560

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยด้านเทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR

เรียน นายจตุรนต์ ภัคดีวานิช ผู้อำนวยการกองมาตรฐานและกำกับความปลอดภัยนักท่องเที่ยวน

ด้วย นางลภัสสรดา สหัสสพาศน์ นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้สร้างเครื่องมือวิจัยเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบและ กลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0” และจำเป็นต้องมี ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจเครื่องมือวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ วิจัยด้านเทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR ให้กับนักศึกษา เพื่อนักศึกษาจะได้นำข้อเสนอแนะที่ได้ไปปรับปรุง คุณภาพเครื่องมือการวิจัยให้มีความเหมาะสมต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ธารัทสนวงศ์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตลิ่งชัน

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

(นายจตุรนต์ ภัคดีวานิช)

ผู้อำนวยการกองมาตรฐานและกำกับความปลอดภัยนักท่องเที่ยวน



ที่ ศธ 6806/ ๒๑๑๘

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตลิ่งชัน
กรุงเทพฯ 10170 .

3 พฤศจิกายน 2560

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยด้านเทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR

เรียน นายสุรน วิชัยรัตน์ ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ด้วย นางลภัสสรดา สหัสสพาศน์ นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้สร้างเครื่องมือวิจัยเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบและ กลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0” และจำเป็นต้องมี ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจเครื่องมือวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ วิจัยด้านเทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR ให้กับนักศึกษา เพื่อนักศึกษาจะได้นำข้อเสนอแนะที่ได้ไปปรับปรุง คุณภาพเครื่องมือการวิจัยให้มีความเหมาะสมต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ธารทัศนวงศ์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตลิ่งชัน
โทรศัพท์ 0-2849-7502
โทรสาร 0-2849-7503

(นายสุรน วิชัยรัตน์)
ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ที่ ศธ 6806/ ๔๙๙๙



บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตลิ่งชัน
กรุงเทพฯ 10170

3 พฤศจิกายน 2560

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยด้านเทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR

เรียน นางสาวพิจิตรา มณีเนตร หัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ด้วย นางลภัสสรดา สหัสสพาศน์ นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้สร้างเครื่องมือวิจัยเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบและ กลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0” และจำเป็นต้องมี ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ วิจัยด้านเทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR ให้กับนักศึกษา เพื่อนักศึกษาจะได้นำข้อเสนอแนะที่ได้ไปปรับปรุง คุณภาพเครื่องมือการวิจัยให้มีความเหมาะสมต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ธารทัศน์วงศ์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตลิ่งชัน

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

3บ.เชิญ

(นางสาวพิจิตรา มณีเนตร)
หัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรี



ที่ ศธ 6806/ ๕๐๐๐

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตลิ่งชัน
กรุงเทพฯ 10170

3 พฤศจิกายน 2560

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยด้านเทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR

เรียน นางณัฐชูดา นันทนิ หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมธุรกิจนำเที่ยวมัคคุเทศก์และผู้นำเที่ยว กรมการท่องเที่ยว

ด้วย นางลภัสสรดา สหัสสพาศน์ นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้สร้างเครื่องมือวิจัยเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบและ กลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0” และจำเป็นต้องมี ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจเครื่องมือวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ วิจัยด้านเทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR ให้กับนักศึกษา เพื่อนักศึกษาจะได้นำข้อเสนอแนะที่ได้ไปปรับปรุง คุณภาพเครื่องมือการวิจัยให้มีความเหมาะสมต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ธารทัศน์วงศ์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตลิ่งชัน

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503



ที่ ศธ 6806/ ๕๐๐1

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ดลิ่งชั้น
กรุงเทพฯ 10170

3 พฤศจิกายน 2560

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยด้านเทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR

เรียน นางสาวณิชาอร ท่าพระเจริญ นักวิเคราะห์นโยบายและแผน กองยุทธศาสตร์และแผนงาน

ด้วย นางลภัสสรดา สหัสสพาศน์ นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้สร้างเครื่องมือวิจัยเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบและ กลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0” และจำเป็นต้องมี ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจเครื่องมือวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ วิจัยด้านเทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR ให้กับนักศึกษา เพื่อนักศึกษาจะได้นำข้อเสนอแนะที่ได้ไปปรับปรุง คุณภาพเครื่องมือการวิจัยให้มีความเหมาะสมต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ธารทัศน์วงศ์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

รับเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบ เครื่องมือ วิจัย

(นางสาวณิชาอร ท่าพระเจริญ)

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ดลิ่งชั้น

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503



ที่ ศธ 6806/ 5๐๐๒

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตำบลจตุจักร
กรุงเทพฯ 10170

๓ พฤศจิกายน 2560

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยด้านเทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR

เรียน นายวุฒิชัย เหลืองอมรเลิศ คณะกรรมการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ด้วย นางลักสรดา สหสพาศน์ นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้สร้างเครื่องมือวิจัยเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบและ กลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0” และจำเป็นต้องมี ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจเครื่องมือวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ วิจัยด้านเทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR ให้กับนักศึกษา เพื่อนักศึกษาจะได้นำข้อเสนอแนะที่ได้ไปปรับปรุง คุณภาพเครื่องมือการวิจัยให้มีความเหมาะสมต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ธารทัศน์วงศ์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตำบลจตุจักร
โทรศัพท์ 0-2849-7502
โทรสาร 0-2849-7503



ที่ ศธ 6806/ ๕๐๐๕

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตำบลจตุจักร
กรุงเทพฯ 10170

3 พฤศจิกายน 2560

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยด้านเทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR

เรียน นางสาวชมัญดา วุฒิธิตธาตา พนักงานการตลาด 5 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ด้วย นางลักสรดา สหัสสพาศน์ นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้สร้างเครื่องมือวิจัยเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบและ กลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0” และจำเป็นต้องมี ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจเครื่องมือวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ วิจัยด้านเทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR ให้กับนักศึกษา เพื่อนักศึกษาจะได้นำข้อเสนอแนะที่ได้ไปปรับปรุง คุณภาพเครื่องมือการวิจัยให้มีความเหมาะสมต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ธารทัศน์วงศ์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตำบลจตุจักร

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

รับเชิญ

Kฝ

(ส.ชมัญดา วุฒิธิตธาตา)



ที่ ศธ 6806/ 5006

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ดลิ่งชั้น
กรุงเทพฯ 10170

3 พฤศจิกายน 2560

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยด้านเทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR

เรียน นายอิทธิกร ชำนาญอักษร ประธานเครือข่ายธุรกิจ Biz Club จังหวัดเพชรบุรี

ด้วย นางลักสรดา สหัสสพาศน์ นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้สร้างเครื่องมือวิจัยเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0” และจำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจเครื่องมือวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยด้านเทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR ให้กับนักศึกษา เพื่อนักศึกษาจะได้นำข้อเสนอแนะที่ได้ไปปรับปรุงคุณภาพเครื่องมือการวิจัยให้มีความเหมาะสมต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ธารทัศน์วงศ์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ดลิ่งชั้น

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

ที่ ศธ 6806/ ๕๐๐๗



บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตลิ่งชัน
กรุงเทพฯ 10170

3 พฤศจิกายน 2560

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยด้านเทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR

เรียน นายวิชณุ ตราชวณิช ประธานคณะกรรมการหอการค้า จังหวัดเพชรบุรี

ด้วย นางลภัสสรดา สหัสสพาศน์ นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้สร้างเครื่องมือวิจัยเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0” และจำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจเครื่องมือวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยด้านเทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR ให้กับนักศึกษา เพื่อนักศึกษาจะได้นำข้อเสนอแนะที่ได้ไปปรับปรุงคุณภาพเครื่องมือการวิจัยให้มีความเหมาะสมต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ธารทัศน์วงศ์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตลิ่งชัน
โทรศัพท์ 0-2849-7502
โทรสาร 0-2849-7503

ที่ ศธ 6806/ ๕๐๐๕



บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ดลิ่งชั้น
กรุงเทพฯ 10170

3 พฤศจิกายน 2560

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยด้านเทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR

เรียน นายเชลล์ ชโยวรรณ คณะกรรมการหอการค้า จังหวัดเพชรบุรี

ด้วย นางลภัสสรดา สหัสสพาศน์ นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้สร้างเครื่องมือวิจัยเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบและ กลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0” และจำเป็นต้องมี ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ วิจัยด้านเทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR ให้กับนักศึกษา เพื่อนักศึกษาจะได้นำข้อเสนอแนะที่ได้ไปปรับปรุง คุณภาพเครื่องมือการวิจัยให้มีความเหมาะสมต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ธารทัศน์วงศ์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ดลิ่งชั้น
โทรศัพท์ 0-2849-7502
โทรสาร 0-2849-7503

รับเชิญ,

(นายเชลล์ ชโยวรรณ)

ที่ ศธ 6806/5009



บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตำบลชั้น
กรุงเทพฯ 10170

๑ พฤศจิกายน 2560

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยด้านเทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR

เรียน นางจุฑารัตน์ ตั้งพาณิชย์ คณะกรรมการหอการค้า จังหวัดเพชรบุรี

ด้วย นางภัสสรดา สหัสสพาศน์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้สร้างเครื่องมือวิจัยเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0” และจำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจเครื่องมือวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยด้านเทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR ให้กับนักศึกษา เพื่อนักศึกษาจะได้นำข้อเสนอแนะที่ได้ไปปรับปรุงคุณภาพเครื่องมือการวิจัยให้มีความเหมาะสมต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ธารทัศน์วงศ์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตำบลชั้น

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

รายนามผู้เข้าร่วมประชุมเชิงนโยบาย (Policy Meeting)

1. ดร.ธีรศานต์ สหัสสพาศน์ คณะทำงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
2. นายศานติ อรรถวรธรน ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเพชรบุรี
3. นายวสันต์ กิตติกุล นายกสมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี
4. นายธราพงษ์ รักขนาม นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเพชรบุรี
5. นางปาริชาติ เฉยซ้ำ เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ปฏิบัติการเขตพัฒนาการท่องเที่ยว
ฝั่งทะเลตะวันตก สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด
เพชรบุรี
6. นางสาวจุฑามาศ สว่างเมฆ เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ปฏิบัติการเขตพัฒนาการท่องเที่ยว
ฝั่งทะเลตะวันตก สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด
เพชรบุรี
7. นางสาวนารินทร์ สมพงษ์ ข้าราชการสำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเพชรบุรี
8. นางสาวภัทรภร พลายแก้ว เจ้าหน้าที่จัดเก็บข้อมูลสถิตินักท่องเที่ยวภายในประเทศ
สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเพชรบุรี
9. นางสาวประภาส อินทนู กรรมการเลขาบริษัทประชารัฐ เพชรบุรี
10. นายธีรวุฒิ คล้ายเคลื่อน พาณิชยจังหวัดเพชรบุรี
11. นายอิทธิกร ชำนาญอักษร ประธานเครือข่ายธุรกิจ Biz Club จังหวัดเพชรบุรี
12. นายวิษณุ ตราชูวณิช ประธานคณะกรรมการหอการค้า จังหวัดเพชรบุรี
13. นายเชลล์ ชโยวรรณ คณะกรรมการหอการค้า จังหวัดเพชรบุรี
14. นางจุฑารัตน์ ตั้งพาณิชย์ คณะกรรมการหอการค้า จังหวัดเพชรบุรี
15. นายปภักร จรรย์รงค์ ประธานชุมชนคลองกระแซง
16. นายวรพจน์ เกียรติชัยพัฒนา สมาชิกชุมชนซอยตลาดริมน้ำ จังหวัดเพชรบุรี
17. นางสาวพรรณนิภา ภู่งแสง สมาชิกชุมชนซอยตลาดริมน้ำ จังหวัดเพชรบุรี

ที่ ศร 6806/ ๕๑๑



บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ดลิ่งชั้น
กรุงเทพฯ 10170

๑๖ พฤศจิกายน 2560

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมประชุมเชิงนโยบาย (Policy Meeting)

เรียน ดร.ธีรศักดิ์ สหัสสพาศน์ คณะทำงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ด้วย นางลักสรดา สหัสสพาศน์ นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่
สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0” และกำหนดจัดการประชุมเชิงนโยบาย (Policy
Meeting) ในวันศุกร์ที่ 17 พฤศจิกายน 2560 เวลา 10.00 – 12.00 น. ณ ห้องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเพชรบุรี

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอเรียนเชิญท่านเข้าร่วมประชุมในวัน เวลา
สถานที่ดังกล่าวข้างต้น และหากท่านประสงค์จะสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัยขออนุญาตให้
นางลักสรดา สหัสสพาศน์ โดยตรง หมายเลขโทรศัพท์ 089-488-3655 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเข้าร่วมประชุมฯ ดังกล่าวด้วย จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ณีกรพล สุวรรณกุลส่ง)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายศิลปะและการออกแบบ
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ดลิ่งชั้น

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

ที่ ศธ 6806/ ๕1๕3



บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ดลิ่งชั้น
กรุงเทพฯ 10170

๑๖ พฤศจิกายน 2560

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมประชุมเชิงนโยบาย (Policy Meeting)

เรียน นายवंสันต์ กิตติกุล นายกสมาคมธรรกิจการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี

ด้วย นางลภัสสรดา สหสสพาศน์ นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่ สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0” และกำหนดจัดการประชุมเชิงนโยบาย (Policy Meeting) ในวันศุกร์ที่ 17 พฤศจิกายน 2560 เวลา 10.00 – 12.00 น. ณ ห้องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเพชรบุรี

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอเรียนเชิญท่านเข้าร่วมประชุมในวัน เวลา สถานที่ดังกล่าวข้างต้น และหากท่านประสงค์จะสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัยขออนุญาตให้ นางลภัสสรดา สหสสพาศน์ โดยตรง หมายเลขโทรศัพท์ 089-488-3655 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเข้าร่วมประชุมฯ ดังกล่าวด้วย จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ณีฐกุล สุวรรณกุลสง)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายศิลปะและการออกแบบ
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ดลิ่งชั้น

โทรศัพท์ 0 -2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503



ที่ ศธ 6806/ ๘1๕๒

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตำบลจัน
กรุงเทพฯ 10170

๑๐ พฤศจิกายน 2560

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมประชุมเชิงนโยบาย (Policy Meeting)

เรียน นายศานติ อรรถวรรณ ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเพชรบุรี

ด้วย นางลภัสสรดา สหัสสพาศน์ นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่
สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทหลังคมประเทศไทย 4.0” และกำหนดจัดการประชุมเชิงนโยบาย (Policy
Meeting) ในวันศุกร์ที่ 17 พฤศจิกายน 2560 เวลา 10.00 – 12.00 น. ณ ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเพชรบุรี

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอเรียนเชิญท่านเข้าร่วมประชุมในวัน เวลา
สถานที่ดังกล่าวข้างต้น และหากท่านประสงค์จะสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัยขออนุญาตให้
นางลภัสสรดา สหัสสพาศน์ โดยตรง หมายเลขโทรศัพท์ 089-488-3655 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเข้าร่วมประชุมฯ ดังกล่าวด้วย จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ณีกรุพล สุวรรณกุลสง)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายศิลปะและการออกแบบ
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตำบลจัน

โทรศัพท์ 0 -2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

ที่ ศธ 6806/ 5164



บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตำบลจัน
กรุงเทพฯ 10170

๒ พฤศจิกายน 2560

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมประชุมเชิงนโยบาย (Policy Meeting)

เรียน นายธราพงษ์ รักขนาม ข้าราชการสำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเพชรบุรี

ด้วย นางลักสรดา สหัสสพาศน์ นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่
สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0” และกำหนดจัดการประชุมเชิงนโยบาย (Policy
Meeting) ในวันศุกร์ที่ 17 พฤศจิกายน 2560 เวลา 10.00 – 12.00 น. ณ ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเพชรบุรี

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอเรียนเชิญท่านเข้าร่วมประชุมในวัน เวลา
สถานที่ดังกล่าวข้างต้น และหากท่านประสงค์จะสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัยขออนุญาตให้
นางลักสรดา สหัสสพาศน์ โดยตรง หมายเลขโทรศัพท์ 089-488-3655 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเข้าร่วมประชุมฯ ดังกล่าวด้วย จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ณีกรุพล สุวรรณกุลสง)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายศิลปะและการออกแบบ
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตำบลจัน

โทรศัพท์ 0 -2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

ที่ ศร 6806/ ๕1๕5



บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตำบลชั้น
กรุงเทพฯ 10170

๑๐ พฤศจิกายน 2560

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมประชุมเชิงนโยบาย (Policy Meeting)

เรียน นางปาริชาติ ฉะฉาน ข้าราชการสำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเพชรบุรี

ด้วย นางลักสรดา สหัสสพาศน์ นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่
สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0” และกำหนดจัดการประชุมเชิงนโยบาย (Policy
Meeting) ในวันศุกร์ที่ 17 พฤศจิกายน 2560 เวลา 10.00 – 12.00 น. ณ ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเพชรบุรี

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอเรียนเชิญท่านเข้าร่วมประชุมในวัน เวลา
สถานที่ดังกล่าวข้างต้น และหากท่านประสงค์จะสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัยขออนุญาตให้
นางลักสรดา สหัสสพาศน์ โดยตรง หมายเลขโทรศัพท์ 089-488-3655 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเข้าร่วมประชุมฯ ดังกล่าวด้วย จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ณีกรรพล สุวรรณกุลสง)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายศิลปะและการออกแบบ
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตำบลชั้น

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

ที่ ศธ 6806/ ๕1๑๖



บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ดลิ่งชัน
กรุงเทพฯ 10170

๑๐ พฤศจิกายน 2560

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมประชุมเชิงนโยบาย (Policy Meeting)

เรียน นางสาวจุฑามาศ สว่างเมฆ ข้าราชการสำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเพชรบุรี

ด้วย นางลักสรดา สหสสพาศน์ นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0" และกำหนดจัดการประชุมเชิงนโยบาย (Policy Meeting) ในวันศุกร์ที่ 17 พฤศจิกายน 2560 เวลา 10.00 – 12.00 น. ณ ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเพชรบุรี

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอเรียนเชิญท่านเข้าร่วมประชุมในวัน เวลา สถานที่ดังกล่าวข้างต้น และหากท่านประสงค์จะสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัยขออนุญาตให้ นางลักสรดา สหสสพาศน์ โดยตรง หมายเลขโทรศัพท์ 089-488-3655 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเข้าร่วมประชุมฯ ดังกล่าวด้วย จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ัญญุพล สุวรรณกุลสง)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายศิลปะและการออกแบบ
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ดลิ่งชัน

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

ที่ ศร 6806/ ๕๖๕



บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตำบลจัน
กรุงเทพฯ 10170

๑๐ พฤศจิกายน 2560

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมประชุมเชิงนโยบาย (Policy Meeting)

เรียน นางสาวารินทร์ สมพงษ์ ข้าราชการสำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเพชรบุรี

ด้วย นางลักสรดา สหสพาศน์ นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่
สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0” และกำหนดจัดการประชุมเชิงนโยบาย (Policy
Meeting) ในวันศุกร์ที่ 17 พฤศจิกายน 2560 เวลา 10.00 – 12.00 น. ณ ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเพชรบุรี

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอเรียนเชิญท่านเข้าร่วมประชุมในวัน เวลา
สถานที่ดังกล่าวข้างต้น และหากท่านประสงค์จะสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัยขออนุญาตให้
นางลักสรดา สหสพาศน์ โดยตรง หมายเลขโทรศัพท์ 089-488-3655 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเข้าร่วมประชุมฯ ดังกล่าวด้วย จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ัญญุพล สุวรรณกุลสง)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายศิลปะและการออกแบบ
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตำบลจัน

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

ที่ ศธ 6806/ 5158



บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ดลิ่งชั้น
กรุงเทพฯ 10170

๑๐ พฤศจิกายน 2560

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมประชุมเชิงนโยบาย (Policy Meeting)

เรียน นางสาวภัทรกร พลายแก้ว ข้าราชการสำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเพชรบุรี

ด้วย นางลักสรดา สหัสสพาศน์ นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่
สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0” และกำหนดจัดการประชุมเชิงนโยบาย (Policy
Meeting) ในวันศุกร์ที่ 17 พฤศจิกายน 2560 เวลา 10.00 – 12.00 น. ณ ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเพชรบุรี

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอเรียนเชิญท่านเข้าร่วมประชุมในวัน เวลา
สถานที่ดังกล่าวข้างต้น และหากท่านประสงค์จะสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัยขออนุญาตให้
นางลักสรดา สหัสสพาศน์ โดยตรง หมายเลขโทรศัพท์ 089-488-3655 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเข้าร่วมประชุมฯ ดังกล่าวด้วย จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ณีกรุพล สุวรรณกุลสง)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายศิลปะและการออกแบบ
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ดลิ่งชั้น

โทรศัพท์ 0 -2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

ที่ ศธ 6806/ ๕1๕๑



บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ดลิ่งชั้น
กรุงเทพฯ 10170

๖๐ พฤศจิกายน 2560

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมประชุมเชิงนโยบาย (Policy Meeting)

เรียน นายอิทธิกร ชำนาญอักษร ประธานเครือข่ายธุรกิจ Biz Club จังหวัดเพชรบุรี

ด้วย นางลักสรดา สหสสพาศน์ นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่
สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0” และกำหนดจัดการประชุมเชิงนโยบาย (Policy
Meeting) ในวันศุกร์ที่ 17 พฤศจิกายน 2560 เวลา 10.00 – 12.00 น. ณ ห้องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเพชรบุรี

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอเรียนเชิญท่านเข้าร่วมประชุมในวัน เวลา
สถานที่ดังกล่าวข้างต้น และหากท่านประสงค์จะสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัยขออนุญาตให้
นางลักสรดา สหสสพาศน์ โดยตรง หมายเลขโทรศัพท์ 089-488-3655 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเข้าร่วมประชุมฯ ดังกล่าวด้วย จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภัทรพล สุวรรณกุลส่ง)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายศิลปะและการออกแบบ
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ดลิ่งชั้น

โทรศัพท์ 0 -2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

ที่ ศร 6806/ ๕16 C



บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ดลิ่งชั้น
กรุงเทพฯ 10170

๒๐ พฤศจิกายน 2560

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมประชุมเชิงนโยบาย (Policy Meeting)

เรียน นายวิชาญ ตราชวณิช ประธานคณะกรรมการหอการค้า จังหวัดเพชรบุรี

ด้วย นางลักสรดา สหสสพาศน์ นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่
สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0” และกำหนดจัดการประชุมเชิงนโยบาย (Policy
Meeting) ในวันศุกร์ที่ 17 พฤศจิกายน 2560 เวลา 10.00 – 12.00 น. ณ ห้องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเพชรบุรี

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอเรียนเชิญท่านเข้าร่วมประชุมในวัน เวลา
สถานที่ดังกล่าวข้างต้น และหากท่านประสงค์จะสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัยขออนุญาตให้
นางลักสรดา สหสสพาศน์ โดยตรง หมายเลขโทรศัพท์ 089-488-3655 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเข้าร่วมประชุมฯ ดังกล่าวด้วย จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ณีฐกุล สุวรรณกุลสง)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายศิลปะและการออกแบบ
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ดลิ่งชั้น

โทรศัพท์ 0 -2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

ที่ ศร 6806/ ๑๖๖



บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ดลิ่งชัน
กรุงเทพฯ 10170

๑๗ พฤศจิกายน 2560

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมประชุมเชิงนโยบาย (Policy Meeting)

เรียน นางจุฑารัตน์ ตั้งพาณิชย์ คณะกรรมการหอการค้า จังหวัดเพชรบุรี

ด้วย นางลักสรดา สหัสสพาศน์ นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่
สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0” และกำหนดจัดการประชุมเชิงนโยบาย (Policy
Meeting) ในวันศุกร์ที่ 17 พฤศจิกายน 2560 เวลา 10.00 – 12.00 น. ณ ห้องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเพชรบุรี

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอเรียนเชิญท่านเข้าร่วมประชุมในวัน เวลา
สถานที่ดังกล่าวข้างต้น และหากท่านประสงค์จะสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัยขออนุญาตให้
นางลักสรดา สหัสสพาศน์ โดยตรง หมายเลขโทรศัพท์ 089-488-3655 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเข้าร่วมประชุมฯ ดังกล่าวด้วย จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ณีกรรพล สุวรรณกุลสง)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายศิลปะและการออกแบบ
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ดลิ่งชัน

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

ที่ ศธ 6806/ 5160



บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ดลิ่งชั้น
กรุงเทพฯ 10170

พฤษภาคม 2560

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมประชุมเชิงนโยบาย (Policy Meeting)

เรียน นายปัทมกร จรรย์รงค์ ประธานชมชนคลองกระแชง

ด้วย นางลักสรดา สหสสพาศน์ นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0” และกำหนดจัดการประชุมเชิงนโยบาย (Policy Meeting) ในวันศุกร์ที่ 17 พฤษภาคม 2560 เวลา 10.00 – 12.00 น. ณ ห้องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเพชรบุรี

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอเรียนเชิญท่านเข้าร่วมประชุมในวัน เวลา สถานที่ดังกล่าวข้างต้น และหากท่านประสงค์จะสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัยขออนุญาตให้นางลักสรดา สหสสพาศน์ โดยตรง หมายเลขโทรศัพท์ 089-488-3655 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเข้าร่วมประชุมฯ ดังกล่าวด้วย จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ณีฐพล สุวรรณกุลสง)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายศิลปะและการออกแบบ
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ดลิ่งชั้น

โทรศัพท์ 0 -2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503

ที่ ศร 6806/ ๕162



บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ดลิ่งชั้น
กรุงเทพฯ 10170

16 พฤศจิกายน 2560

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมประชุมเชิงนโยบาย (Policy Meeting)

เรียน นายวรพจน์ เกียรติชัยพิพัฒน์ สมาชิกชุมชนซอยตลาดริมน้ำ จังหวัดเพชรบุรี

ด้วย นางลักสรดา สหสสพาศน์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0” และกำหนดจัดการประชุมเชิงนโยบาย (Policy Meeting) ในวันศุกร์ที่ 17 พฤศจิกายน 2560 เวลา 10.00 – 12.00 น. ณ ห้องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเพชรบุรี

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอเรียนเชิญท่านเข้าร่วมประชุมในวัน เวลา สถานที่ดังกล่าวข้างต้น และหากท่านประสงค์จะสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัยขออนุญาตให้ นางลักสรดา สหสสพาศน์ โดยตรง หมายเลขโทรศัพท์ 089-488-3655 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเข้าร่วมประชุมฯ ดังกล่าวด้วย จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ณีฐกุล สุวรรณกุลสง)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายศิลปะและการออกแบบ
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ดลิ่งชั้น

โทรศัพท์ 0-2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503



ที่ ศธ 6806/ ๕163

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
22 ถนนบรมราชชนนี ตำบลชั้น
กรุงเทพฯ 10170

[๑ พฤศจิกายน 2560

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมประชุมเชิงนโยบาย (Policy Meeting)

เรียน คุณพรรณนิภา ภู่งาม สมาชิกชุมชนซอยตลาดริมน้ำ จังหวัดเพชรบุรี

ด้วย นางลภัสสรดา สหัสสพาศน์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0” และกำหนดจัดการประชุมเชิงนโยบาย (Policy Meeting) ในวันศุกร์ที่ 17 พฤศจิกายน 2560 เวลา 10.00 – 12.00 น. ณ ห้องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเพชรบุรี

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอเรียนเชิญท่านเข้าร่วมประชุมในวัน เวลา สถานที่ดังกล่าวข้างต้น และหากท่านประสงค์จะสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม บัณฑิตวิทยาลัยขออนุญาตให้ นางลภัสสรดา สหัสสพาศน์ โดยตรง หมายเลขโทรศัพท์ 089-488-3655 เป็นผู้ประสานงานโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเข้าร่วมประชุมฯ ดังกล่าวด้วย จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ณีฎฐพล สุวรรณกุลสง)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายศิลปะและการออกแบบ
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตำบลชั้น

โทรศัพท์ 0 -2849-7502

โทรสาร 0-2849-7503





**แบบประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแบบสอบถาม
งานวิจัยเรื่อง รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี
ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0**

คำชี้แจง

แบบประเมินนี้เป็นส่วนหนึ่งของการทำวิจัยระดับหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต สาขาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยมีวัตถุประสงค์สำหรับเป็นเครื่องมือ เพื่อทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและโครงสร้างของแบบสอบถาม เพื่อวัดระดับความคิดเห็น เกี่ยวกับความเหมาะสมของแบบสอบถามรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัด เพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 โปรดเติมเครื่องหมายลงในช่องใดช่องหนึ่งในแต่ละข้อ คำถาม ตามระดับความเห็นของท่านและข้อเสนอแนะลงในช่องข้อเสนอแนะที่กำหนดดังต่อไปนี้

- 1 หมายถึง ข้อคำถามในแบบสอบถามไม่มีความเหมาะสม
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจ
- 1 หมายถึง ข้อคำถามในแบบสอบถามมีความเหมาะสม

จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์และขอความกรุณาพิจารณาตอบตามความคิดเห็นของท่าน คำตอบของท่านมีค่าอย่างยิ่งต่องานวิจัยในครั้งนี้ ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ หากท่านมีข้อสงสัย เกี่ยวกับการวิจัยหรือข้อคำถามเพิ่มเติมจากแบบสอบถาม โปรดสอบถามได้ที่ โทรศัพท์ 089-488-3655 ขอขอบพระคุณท่านที่ได้สละเวลาอันมีค่าในการประเมินความคิดเห็นที่มีต่อแบบสอบถามใน ครั้งนี้

นางลภัสสรดา สหัสสพาศน์
นักศึกษาระดับปริญญาเอก
คณะวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยศิลปากร

วิสัยทัศน์และพันธกิจ

วิสัยทัศน์และพันธกิจ	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	-1	0	1	
วิสัยทัศน์				
“การขับเคลื่อนพื้นที่ของจังหวัดเพชรบุรีโดยเชื่อมโยงสังคมประเทศไทย 4.0 เพื่อสร้างต้นแบบพื้นที่เศรษฐกิจสร้างสรรค์”				
พันธกิจ				
1. เพิ่มขีดความสามารถของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ที่จะช่วยสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรมให้กับท้องถิ่นและประเทศ				
2. พัฒนากลไกและเชื่อมโยงการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีอย่างเป็นระบบ				
3. ส่งเสริมและพัฒนาการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีให้มีศักยภาพ โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิสัยทัศน์และพันธกิจ (โปรดระบุ)

.....

.....

.....

.....

กลยุทธ์ที่ 1 เป้าประสงค์และแนวทางการดำเนินการ

กลยุทธ์ที่ 1 เป้าประสงค์และแนวทางการดำเนินการ	ระดับ ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	-1	0	1	
กลยุทธ์ที่ 1 สร้างรูปแบบในการพัฒนาวัฒนธรรมและภูมิปัญญาเชิงเศรษฐกิจบนพื้นฐานอัตลักษณ์และอารยธรรมสู่การเป็นพื้นที่สร้างสรรค์				
เป้าประสงค์				
1. สร้างความรู้ความเข้าใจและสร้างจิตสำนึกแก่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เห็นความสำคัญของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี				
2. ส่งเสริมการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีให้เป็นแหล่งรายได้ทางเศรษฐกิจของจังหวัด				
3. ยกระดับโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนระบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์				
4. ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ให้เป็นที่รู้จักในพื้นที่ จังหวัดใกล้เคียงและระดับประเทศ				
แนวทางการดำเนินการ				
1. ปรับระบบการดูแลการสร้างความรู้ความเข้าใจและสร้างจิตสำนึกแก่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพสูงสุด				
2. เพิ่มกิจกรรมสร้างสรรค์ในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรีเพื่อเป็นกิจกรรมในการสร้างรายได้และดึงกลุ่มนักท่องเที่ยว				
3. จัดให้มีคณะทำงานของจังหวัดเพชรบุรีที่รับผิดชอบโดยตรงในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์				
4. ประชาสัมพันธ์แนวทางการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี เพื่อให้เกิดการรับรู้และยอมรับทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงสนับสนุนช่องทางการตลาดให้แก่สินค้าและบริการที่ใช้ความคิดสร้างสรรค์				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับกลยุทธ์ที่ 1 เป้าประสงค์และแนวทางการดำเนินการ (โปรดระบุ)

.....

.....

.....

กลยุทธ์ที่ 2 เป้าประสงค์และแนวทางการดำเนินการ

กลยุทธ์ที่ 2 เป้าประสงค์และแนวทางการดำเนินการ	ระดับ ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	-1	0	1	
กลยุทธ์ที่ 2 การใช้ประโยชน์จากการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด				
เป้าประสงค์				
1. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการใช้ประโยชน์จากการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี				
2. ส่งเสริมการพัฒนาและต่อยอดการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี โดยการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเข้ามาขับเคลื่อน				
3. ส่งเสริมบุคคลต้นแบบที่มีผลงานเชื่อมโยงกับการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี เพื่อกระตุ้นให้เกิดกระแสการพัฒนาพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี				
แนวทางการดำเนินการ				
1. จัดตั้งกองทุนการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี และสนับสนุนเงินทุนด้านต่างๆ เพื่อรองรับการเริ่มต้นธุรกิจจนถึงการต่อยอดธุรกิจ				
2. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนธุรกิจท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์				
3. ยกย่องความสำเร็จของกิจกรรมและบุคคลต้นแบบการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีเพื่อสร้างรากฐานและปลูกฝังความสามารถเป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรของจังหวัดให้มีมาตรฐานในระดับสากล				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับกลยุทธ์ที่ 2 เป้าประสงค์และแนวทางการดำเนินการ (โปรดระบุ)

.....

.....

.....

กลยุทธ์ที่ 3 เป้าประสงค์และแนวทางการดำเนินการ

กลยุทธ์ที่ 3 เป้าประสงค์และแนวทางการดำเนินการ	ระดับ ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	-1	0	1	
กลยุทธ์ที่ 3 ขับเคลื่อนการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ให้เป็นเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์				
เป้าประสงค์				
1. สร้างเครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชน เพื่อสร้างความเข้าใจและตระหนักถึงคุณค่าของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี				
2. สร้างระบบนิเวศและพัฒนาการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ให้เกิดเป็นรูปธรรม				
3. ส่งเสริมมาตรการสนับสนุนผู้ประกอบการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี				
4. ส่งเสริมให้จังหวัดเพชรบุรีเป็นแหล่งศึกษาดูงานเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์				
แนวทางการดำเนินการ				
1. กำหนดนियามการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ และจัดเก็บสถิติการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ รวมทั้งจัดทำมาตรฐานและดัชนีชี้วัดความสามารถของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี				

กลยุทธ์ที่ 3 เป้าประสงค์และแนวทางการดำเนินการ	ระดับ ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	-1	0	1	
2. กำหนดพื้นที่ต้นแบบ เช่น ชุมชนตลาดริมน้ำ ที่มีสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการพัฒนาให้เป็นพื้นที่สร้างสรรค์ ทั้งความเป็นย่านประวัติศาสตร์ มีผู้ประกอบการสร้างสรรค์ การคมนาคมสะดวก				
3. ส่งเสริมให้ทุกพื้นที่ในจังหวัดเพชรบุรี นำแนวทางการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ไปประยุกต์ใช้ เพื่อก่อให้เกิดการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์แห่งใหม่				
4. ส่งเสริมช่องทางการตลาดในประเทศให้แก่ผู้ประกอบการในพื้นที่สร้างสรรค์ และเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการ นักสร้างสรรค์ได้จัดแสดงผลงานในต่างประเทศ เพื่อต่อยอดทางธุรกิจและส่งออก				
5. พัฒนารูปแบบการลงทุนที่เหมาะสม รวมทั้งสนับสนุนการลงทุนในลักษณะความร่วมมือภาครัฐ-ภาคเอกชน หรือ Public-Private Partnership (PPP)				
6. สนับสนุนให้จังหวัดเพชรบุรีเป็นจุดหมายปลายทางใหม่ทางด้านการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ ผ่านโครงการและกิจกรรมด้านความคิดสร้างสรรค์ ศิลปะและวัฒนธรรม นำไปสู่การดึงดูดบุคลากรสร้างสรรค์ และนักลงทุนจากทั้งในและต่างประเทศ				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับกลยุทธ์ที่ 3 เป้าประสงค์และแนวทางการดำเนินการ (โปรดระบุ)

.....

.....

.....



แบบสอบถามรอบที่ 1

เรื่อง รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

คำชี้แจง จุดมุ่งหมายในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาเรื่องรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0 โดยการรวบรวมคำถามและระดมความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยใช้วิธีการเทคนิคการวิจัยแบบอนาคต, EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) ขออนุญาตเรียนถามความคิดเห็นจากท่านผู้เชี่ยวชาญจำนวน 2 รอบ รอบที่ 1 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับและคำถามปลายเปิดซึ่งสามารถแสดงความคิดเห็นโดยอิสระ รอบที่ 2 เป็นการให้นำหนักแกข้อความตามความคิดเห็นของท่าน

ทั้งนี้แบบสอบถามทั้ง 2 รอบ มีจุดมุ่งหมายให้แสดงความคิดเห็นของท่านผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี เพื่อเป็นรูปแบบและกลยุทธ์ในการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยขอความคิดเห็นจากท่านผู้เชี่ยวชาญในแต่ละข้อความที่ผู้วิจัยสรุปและได้นำเสนอในแบบสอบถามนี้ ว่าท่านผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับข้อความเหล่านั้นในระดับใด

- | | | |
|---|---------|---------------------------------|
| 5 | หมายถึง | เห็นด้วยกับข้อความนั้นมากที่สุด |
| 4 | หมายถึง | เห็นด้วยกับข้อความนั้น |
| 3 | หมายถึง | ไม่แน่ใจกับข้อความนั้น |
| 2 | หมายถึง | ไม่ค่อยเห็นด้วยกับข้อความนั้น |
| 1 | หมายถึง | ไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น |

ส่วนคำถามปลายเปิดนั้น ขอให้ท่านผู้เชี่ยวชาญกรุณาระบุเพิ่มเติมในแต่ละด้าน เพื่อคำตอบชัดเจนและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ทั้งนี้ความคิดเห็นของท่านและผู้เชี่ยวชาญท่านอื่นๆ ผู้วิจัยจะไม่นำมาเปิดเผยเป็นรายบุคคล แต่จะนำเสนอเป็นข้อสรุปแสดงเป็นภาพรวมของความคิดเห็น เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้บรรลุผลตามเป้าหมาย ขอความกรุณาจากท่านผู้เชี่ยวชาญโปรดให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม จักขอบพระคุณยิ่ง

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อวิสัยทัศน์และพันธกิจของการร่างรูปแบบและกลยุทธ์

แนวโน้มนำสำหรับความเป็นไปได้ของวิสัยทัศน์และพันธกิจ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
วิสัยทัศน์					
การขับเคลื่อนพื้นที่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ของจังหวัดเพชรบุรี เชื่อมโยงสังคมประเทศไทย 4.0					
พันธกิจ					
1. เพิ่มขีดความสามารถของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีที่จะช่วยสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมให้กับท้องถิ่นและประเทศ					
2. พัฒนากลไกและเชื่อมโยงการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีอย่างเป็นระบบ					
3. ส่งเสริมและพัฒนาการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีให้มีศักยภาพโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน					

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม (โปรดระบุ)

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อการร่างกลยุทธ์ เป้าประสงค์ และแนวทางการดำเนินการ
ของกลยุทธ์ที่ 1

แนวโน้มนำสำหรับความเป็นไปได้ของกลยุทธ์ที่ 1 เป้าประสงค์ และแนวทางการดำเนินการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
กลยุทธ์ที่ 1 สร้างรูปแบบในการพัฒนาวัฒนธรรมและภูมิปัญญาเชิงเศรษฐกิจบนพื้นฐานอัตลักษณ์และอารยธรรมสู่การเป็นพื้นที่สร้างสรรค์					
เป้าประสงค์					
1. สร้างความรู้ความเข้าใจและสร้างจิตสำนึกแก่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เห็นความสำคัญของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี					
2. ส่งเสริมการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีให้เป็นแหล่งรายได้ทางเศรษฐกิจของจังหวัด					
3. ยกระดับโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนระบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์					
4. ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีให้เป็นที่รู้จักในพื้นที่ จังหวัดใกล้เคียงและระดับประเทศ					
แนวทางการดำเนินการ					
1. ปรับระบบการดูแลการสร้างความรู้ความเข้าใจและสร้างจิตสำนึกแก่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพสูงสุด					
2. เพิ่มกิจกรรมสร้างสรรค์ในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรีเพื่อเป็นกิจกรรมในการสร้างรายได้และดึงกลุ่มนักท่องเที่ยว					
3. จัดให้มีคณะทำงานของจังหวัดเพชรบุรีที่รับผิดชอบโดยตรงในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์					
4. ประชาสัมพันธ์แนวทางการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี เพื่อให้เกิดการรับรู้และยอมรับทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงสนับสนุนช่องทางการตลาดให้แก่สินค้าและบริการที่ใช้ความคิดสร้างสรรค์					

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม (โปรดระบุ)

.....

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อการร่างกลยุทธ์ เป้าประสงค์ และแนวทางการดำเนินการ
ของกลยุทธ์ที่ 2

แนวโน้มนำสำหรับความเป็นไปได้ของกลยุทธ์ที่ 2 เป้าประสงค์ และแนวทางการดำเนินการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
กลยุทธ์ที่ 2 การใช้ประโยชน์จากการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด					
เป้าประสงค์					
1. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการใช้ประโยชน์จากการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี					
2. ส่งเสริมการพัฒนาและต่อยอดการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี โดย การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเข้ามาขับเคลื่อน					
3. ส่งเสริมบุคคลต้นแบบที่มีผลงานเชื่อมโยงกับการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัด เพชรบุรี เพื่อกระตุ้นให้เกิดกระแสการพัฒนาพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี					
แนวทางการดำเนินการ					
1. จัดตั้งกองทุนการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี และสนับสนุนเงินทุน ด้านต่างๆ เพื่อรองรับการเริ่มต้นธุรกิจจนถึงการต่อยอดธุรกิจ					
2. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนธุรกิจท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง กับเศรษฐกิจสร้างสรรค์					
3. ยกย่องความสำเร็จของกิจกรรมและบุคคลต้นแบบการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ จังหวัดเพชรบุรีเพื่อสร้างรากฐานและปลูกฝังความสามารถ เป็นแนวทางในการ พัฒนาบุคลากรของจังหวัดให้มีมาตรฐานในระดับสากล					

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม (โปรดระบุ)

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อการร่างกลยุทธ์ เป้าประสงค์ และแนวทางการดำเนินการ
ของกลยุทธ์ที่ 3

แนวโน้มนำสำหรับความเป็นไปได้ของกลยุทธ์ที่ 3 เป้าประสงค์ และแนวทางการดำเนินการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
กลยุทธ์ที่ 3 ขับเคลื่อนการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรีให้เป็น เมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์					
เป้าประสงค์					
1. สร้างเครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชน เพื่อสร้างความ เข้าใจและตระหนักถึงคุณค่าของการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัด เพชรบุรี					
2. สร้างระบบนิเวศและพัฒนาการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ให้เกิดเป็นรูปธรรม					
3. ส่งเสริมมาตรการสนับสนุนผู้ประกอบการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี					
4. ส่งเสริมให้จังหวัดเพชรบุรีเป็นแหล่งศึกษาดูงานเมืองต้นแบบเศรษฐกิจ สร้างสรรค์					
แนวทางการดำเนินการ					
1. กำหนดนิยามการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ และจัดเก็บสถิติการจัดการพื้นที่ สร้างสรรค์ รวมทั้งจัดทำมาตรฐานและดัชนีชี้วัดความสามารถของการ จัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี					
2. กำหนดพื้นที่ต้นแบบ เช่น ชุมชนตลาดริมน้ำ ที่มีสภาพแวดล้อมเอื้อต่อ การพัฒนาให้เป็นพื้นที่สร้างสรรค์ ทั้งความเป็นย่านประวัติศาสตร์ มี ผู้ประกอบการสร้างสรรค์ การคมนาคมสะดวก					
3. ส่งเสริมให้ทุกพื้นที่ในจังหวัดเพชรบุรี นำแนวทางการจัดการพื้นที่ สร้างสรรค์ไปประยุกต์ใช้ เพื่อก่อให้เกิดการจัดการพื้นที่สร้างสรรค์แห่ง ใหม่					

แนวโน้มสำหรับความเป็นไปได้ของกลยุทธ์ที่ 3 เป้าประสงค์ และแนวทางการดำเนินการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
4. ส่งเสริมช่องทางการตลาดในประเทศให้แก่ผู้ประกอบการในพื้นที่ สร้างสรรค์ และเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการ นักสร้างสรรค์ได้จัดแสดงผล งานในต่างประเทศ เพื่อต่อยอดทางธุรกิจและส่งออก					
5. พัฒนารูปแบบการลงทุนที่เหมาะสม รวมทั้งสนับสนุนการลงทุนใน ลักษณะความร่วมมือภาครัฐ-ภาคเอกชน หรือ Public-Private Partnership (PPP)					
6. สนับสนุนให้จังหวัดเพชรบุรีเป็นจุดหมายปลายทางใหม่ทางการ จัดการพื้นที่สร้างสรรค์ ผ่านโครงการและกิจกรรมด้านความคิด สร้างสรรค์ ศิลปะและวัฒนธรรม นำไปสู่การดึงดูดบุคลากรสร้างสรรค์ และนักลงทุนจากทั้งในและต่างประเทศ					

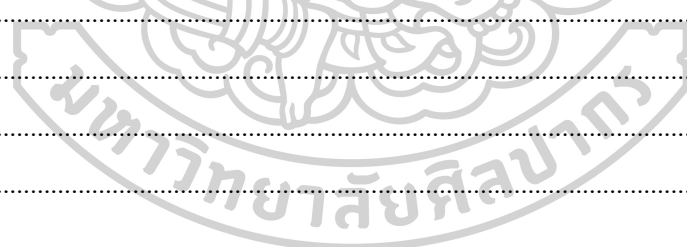
ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม (โปรดระบุ)

.....

.....

.....

.....





ภาคผนวก ค
ภาพประกอบการประชุม



ภาพที่ 1 ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงนโยบาย เรื่อง รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัด เพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0



ภาพที่ 2 ผู้วิจัยอธิบายรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0



ภาพที่ 3 บรรยายการประชุมเชิงนโยบายเรื่อง รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0



ภาพที่ 4 ผู้เข้าร่วมประชุมให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0



ภาพที่ 5 ผู้เข้าร่วมประชุมลงทะเบียนก่อนเริ่มการประชุมเชิงนโยบาย เรื่อง รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0



ภาพที่ 6 ผู้เข้าร่วมประชุมลงทะเบียนก่อนเริ่มการประชุมเชิงนโยบาย เรื่อง รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0



ภาพที่ 7 ผู้เข้าร่วมประชุมให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0



ภาพที่ 8 ผู้เข้าร่วมประชุมให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบและกลยุทธ์การจัดการพื้นที่สร้างสรรค์ จังหวัดเพชรบุรี ตามบริบทสังคมประเทศไทย 4.0

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางลภัสสรดา สหสสพาศน์
วัน เดือน ปี เกิด	22 เมษายน 2530
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2557 สำเร็จการศึกษาปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต หลักสูตรนานาชาติ สาขาผู้ประกอบการสากล (Global Entrepreneurship) คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. 2552 สำเร็จการศึกษาปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต คณะศิลปศาสตร์
ที่อยู่ปัจจุบัน	169/186 หมู่บ้านเศรษฐสิริ จรัญ-ปิ่นเกล้า ถนนจรัญสนิทวงศ์ เขตบางกอกน้อย กทม. 10700

